

ΙΔΕΟΘΕΑΤΡΟΝ

ΜΥΘΟΛΟΓΙΑ - ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ - ΜΥΣΤΑΓΩΓΙΑ

Γῆς παῖς εἰμί καί Οὐρανοῦ ἀστερόεντος

ΕΤΟΣ ΣΤ' * 22 * ΘΕΡΙΝΟΝ ΗΛΙΟΣΤΑΣΙΟΝ - ΣΚΙΡΟΦΟΡΙΩΝ ΙΟΥΝΙΟΣ 2003 * ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ * ΣΤΟΥΡΝΑΡΗ 57 104.32

ΤΑ ΣΥΜΒΟΛΑ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΘΕΩΝ

ΣΤΗΝ ΗΡΩΙΚΗ ΜΑΓΕΙΑ

ΟΡΦΙΚΗ ΑΤΡΑΠΟΣ

Σ. ΝΑΓΟΥ: ΠΕΡΙ ΑΡΙΘΜΟΛΟΓΙΑΣ

ΠΕΡΙ ΨΥΧΙΚΩΝ ΠΟΝΩΝ - ΔΟΝΗΣΕΙΣ - ΛΟΓΟΣ - ΜΟΥΣΙΚΗ

Η ΜΑΓΕΙΑ ΣΤΗΝ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΑ

ΠΥΘΑΓΟΡΕΙΩΝ ΧΡΥΣΑ ΕΠΗ

1 ΕΣΠΑ

2 ΑΡΗΣ

3 ΑΡΤΕΜΙΣ

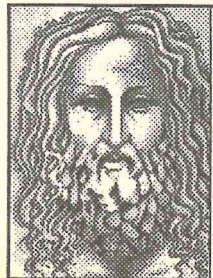
4 ΗΦΑΙΣΤΟΣ

5 ΗΡΑ

6 ΠΟΣΕΙΔΩΝ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

- ΟΡΦΙΚΗ ΑΤΡΑΠΟΣ σ. 2
- ΔΟΝΗΣΕΙΣ ΛΟΓΟΣ-ΜΟΥΣΙΚΗ σ. 10
- ΠΕΡΙ ΨΥΧΙΚΩΝ ΠΟΝΩΝ σ. 15
- Ο ΗΘΟΠΟΙΟΣ ΩΣ ΘΕΡΑΠΕΥΤΗΣ σ. 16
- ΠΕΡΙ ΑΡΙΘΜΟΛΟΓΙΑΣ σ. 18
- ΤΑ ΧΡΥΣΑ ΕΠΗ σ. 48
- ΣΑΠΦΩ σ. 53
- ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ ΦΩΝΗΣ-ΑΝΑΨΝΟΗΣ σ. 54
- Η ΤΕΧΝΗ ΤΗΣ ΑΝΑΓΝΩΣΕΩΣ σ. 58
- ΜΟΥΣΕΙΑ ΚΑΙ ΜΟΥΣΕΣ σ. 61
- ΕΛΛΗΝΕΣ ΟΙ ΦΩΤΕΙΝΟΙ σ. 66
- ΤΑ ΣΥΜΒΟΛΑ ΤΩΝ ΘΕΩΝ σ. 68
- Η ΜΑΓΕΙΑ ΣΤΗΝ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΑ σ. 84

ΙΔΕΟΘΕΑΤΡΟΝ

Τριμηνιαία έκδοσις ΜΥΘΟΛΟΓΙΑ - ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ - ΜΥΣΤΑΓΩΓΙΑ
"Έτος ΣΤ' - 'Αρ. Τεύχους 22 - Ιούνιος 2003

Γραφεΐα: Στουρνάρη 57, 104.32 * 'Επικτήτου 1, 116.35 Παγκράτι
'Αθήναι, Τηλ.: 210.52.37.543 - 210.75.12.156 * Τηλεομοίτυπον
(φάξ): 210.52.26.694 * 'Ιστοσελίδα: <http://www.ideotheatron.gr>
e-mail radamanthys@ideotheatron.gr Τιμή τεύχους 5 ΕΥΡΩ
ΓΙΑ ΕΤΗΣΙΕΣ ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ αποστείλατε ταχυδρομική
επιταγή (20 ΕΥΡΩ) στο όνομα ΙΔΕΟΘΕΑΤΡΟΝ ΣΤΟΥΡΝΑΡΗ
57, 104.32 ΑΘΗΝΑΙ ή καταθέσατε 20 ΕΥΡΩ στην Alpha Bank
(Πιστεως) 'Αρ. Λογαριασμού 104.002.786.016.548 στο όνομα:
Αντ. 'Αναστασάκης ή τηλεφωνήσατε στο 210. 52. 37. 543
Συνδρομές εξωτερικού: 40 ΕΥΡΩ. Τα κείμενα, όπως και η γλώσσα
κάθε δημοσιεύματος άπτηχούν τις απόψεις του εκάστοτε γράφοντος.
'Ιδιοκτήτης - 'Εκδότης - Διευθυντής: Αντ. 'Αναστασάκης - Ραδάμανθης
Στοιχειοθεσία - Καλλιτεχνική έπεξεργασία: Μουστάκη Δήμητρα
Διορθώσεις: Εύρυνόμη Γαβρά - 'Εκτύπωσης: Γ. Χ. Ζαχαροπούλου
Δ. Σιταράς, Λευκάδος 9 - Μοσχάτο - ISSN 1108-832 X

Δωρίσατε μία συνδρομή στους φίλους σας

7 ΑΘΗΝΑ

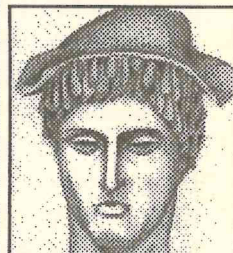
8 ΑΦΡΟΔΙΤΗ

9 ΑΓΟΛΩΝ

ΕΡΜΗΣ

ΖΕΥΣ

ΔΗΜΗΤΡΑ

ΟΡΦΙΚΗ ΑΤΡΑΠΟΣ

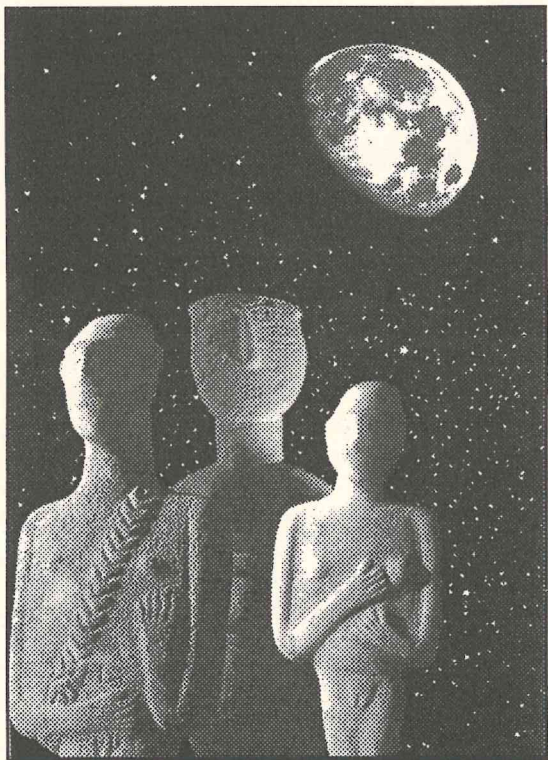
Βλέπετε να σχηματίζεται μπροστά σας στον απέναντι τοίχο μία σκοτεινή όμιχλώδης τρύπα. Μεγαλώνει και σκοτεινιάζει, ώσπου τελικά κοιτάζετε ένα μεγάλο άνοιγμα στον τοίχο, από όπου φαίνεται ο νυχτερινός ουρανός. Είναι ήρεμος, σχεδόν γυάλινος και τα άστέρια είναι πεντακάθαρα και φωτεινά. Ένα από αυτά φαίνεται λαμπρότερο από τα υπόλοιπα. Το παρακολουθείτε και βλέπετε να μεγαλώνει, μέχρι που συνειδητοποιείτε πως έρχεται καταπάνω σας. Σηκώνεστε συνεπαρμένος από την καρέκλα σας και πηγαίνετε προς την τρύπα του τοίχου. Τότε παρατηρείτε πως πάνω από την τρύπα βρίσκεται ένα χρυσό σύμβολο στον τοίχο. Είναι το κηρύκειο, ένα ραβδί γύρω από το οποίο κουλουριάζονται δύο φίδια. Στην κορυφή βρίσκεται μία κουκουβάρα και ένα ζευγάρι μικρά φτερά.

Τό λαμπερό άστρο έχει πλησιάσει πολύ, και είναι τόσο φωτεινό που σας ένοχλεί να το κοιτάτε κατ' εὐθείαν. Κλείνετε για μιά στιγμή τα μάτια και μόλις τα ανοίγετε βλέπετε να στέκει μπροστά σας ένας

νέος άνδρας. Τό χαμόγελό του είναι τόσο φωτεινό όσο και τὸ ἴδιο τὸ ἄστρο. Στὰ μάτια του χορεύει μία φλόγα εὐθυμίας. Ξαφνιάζεστε κάπως, όταν ανακαλύψετε ότι τὸ μόνο που φοράει είναι ένα ζευγάρι άσημένια σανδάλια και ένα πλατύγυρο καπέλο, στολισμένο με άπλωμένα φτερά. Είναι τελείως γυμνός, αλλά δεν ένοχλείται καθόλου. Είναι ψηλός και αδύνατος, αλλά δίνει την εντύπωση πως αν χρειασθεί είναι πολύ δυνατός. Τὸ δέγμα του άπονέει μία άμυδρή άσημένια λάμψη και τὰ μαλλιά του πέφτουν σὲ μικρὲς μπούκλες στὸ κεφάλι, πάνω από τὰ μυτερά αυτιά του. Τὰ μάτια του

είναι γκρίζα και διαπεραστικά, αλλά άναδύουν μία καλὰ κρυμμένη πονηριά. Στὸ άριστερό του χέρι κρατάει ένα σύμβολο σαν αὐτὸ που εἶδατε στὸν τοίχο αλλά μεγαλύτερο. Σας προσκαλεῖ με τὴν μαλακή και πειστική του φωνή νά τὸν ακολουθήσετε. Ρωτᾶτε, με ποῖο δικαίωμα ἦλθε, που και σέ ποιόν επιθυμεῖ νά σας πάει.

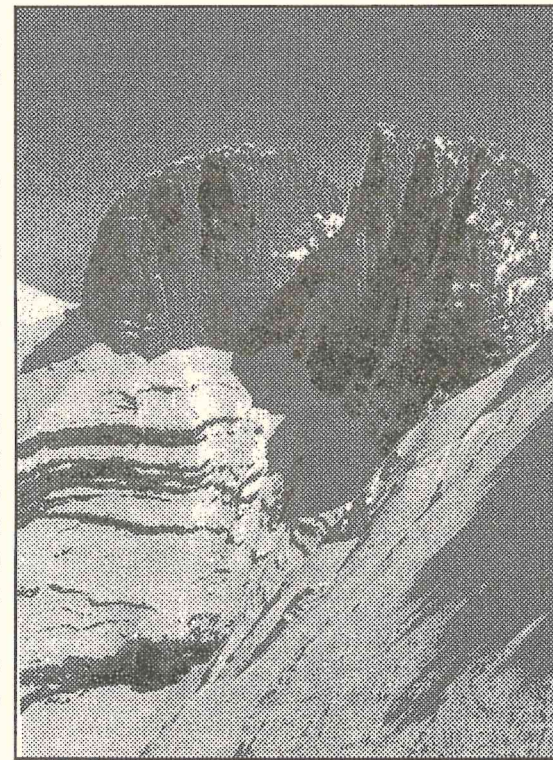
Σταθεῖτε ὀρθίος απαιτώντας άπάντηση σταθερά αλλά με σεβασμό, ἐπειδὴ πρόκειται για έναν Θεό

είναι ὁ Ἑρμῆς, γιὸς τοῦ Διός, άγγελιαφόρος τῶν Ὀλυμπίων.

Ὁ τρόπος του αλλάζει και γίνεται περισσότερο ὁ άγγελιαφόρος, παρὰ ὁ παιχνιδιάρης νέος. Έρχεται με τὴν άδεια τοῦ πατέρα Δία και θέλει νά παρουσιασθεῖτε στὸν Ὀλυμπο. Προτείνει τὸ χέρι του και τὸ παίρνετε στὸ δικό σας. Ὁ Ἑρμῆς καταλαβαίνει πως είναι δεσμευμένος νά σας έπαναφέρει με ασφάλεια μόλις ὀλοκληρωθεῖ τὸ ταξίδι σας. Παίρνει τὴν κουκουβάρα από τὸ κηρύκειο και σας τὴν δίνει, λέγοντας πως αὐτὴ είναι ἡ άπόδειξη τῆς ύποσχέσεώς του. Βάλτε τὴν στὴν τσέπη τοῦ χιτῶνα σας και με τὸν Θεὸ περᾶστε τὸ κατώφλι βγαίνοντας στὸν έναστρο οὐρανό. Σας προτείνει νά βάλετε τὸ χέρι σας στὸν ὄμο του. Και οἱ δύο πετᾶτε γοργὰ στὸν νυχτερινό οὐρανό.

Δὲν αἰσθάνεσθε κρύο οὔτε φόβο καθώς άνεβαίνετε ένα μακρὸ σπειροειδὲς σὲ τέτοιο ὕψος, που σιγά-σιγά διακρίνετε τὴν σφαιρικότητα τῆς γῆς. Κάτω τὰ χωράφια άπλώνονται πανέμορφα και ἡ νύχτα καίδεύει τὰ χρώματά τους. Ἡ σελήνη, που τὴν άρχίζει νά φαίνεται, τὰ κάνει ὅλα άσημένια. Ὁ Ἑρμῆς σας ὀδηγεῖ πάνω από τὸ τοπίο και νοιώθετε ὁμορφα μόλις άρχίζετε νά άνπλαμβάνεσθε σχήματα και σκιὲς που γλιστρᾶνε από κάτω σας.

Ἡ θάλασσα είναι σκοτεινὴ και κρύα, ἐνῶ διακρίνονται άμυδρά οἱ λάμψεις από τὲς κορυφὲς τῶν κυμάτων που σπᾶνε σὲ σκοτεινὲς και δυσδιάκριτες άκτὲς. Ἐδῶ κι ἐκεῖ φαίνονται φῶτα από σπίτια, πόλεις, λιμάνια και πλοῖα.

Τώρα περνᾶτε πάνω από ψηλὰ βουνὰ με χιονοσκεπαστες κορυφές. Ἡ αἴσθηση τῆς καρᾶς και ἡ παιχνιδιάρικη φύση τοῦ ὀδηγοῦ σας, τὸν κάνουν νά ὀρμήσει πρὸς τὰ κάτω παίρνοντάς σας μαζί του. Ὁργώνετε τὲς ὑψηλότερες κορυφές, σκορπίζοντας ἐδῶ και ἐκεῖ τὸ χιόνι στὸ διάβα σας. Μόλις σας φύγει ὁ μεγάλος φόβος και ἐπιστρέψει ἡ άνάσα στὸν συνηθισμένο τῆς ρυθμό, άπολαμβάνετε τὴν αἴσθηση, καθώς ὁ Ἑρμῆς σας παρασύρει σὲ μία χαρούμενη διαδρομὴ άνάμεσα στὲς χιονισμένες κορυφές. Ἐπειτα, τὸ ἴδιο ξαφνικά, άνυσώνεστε άνατολικά και περνᾶτε γρήγορα τὰ βουνά, τὲς

κωμπολὲς και τὰ χωριά που κοιμοῦνται και ὀνειρεύονται στὰ λιβάδια και τὲς πεδιάδες τους.

Ἄλλη μία θάλασσα και ἔπειτα περισσότερα βουνά. Βρίσκεσθε σὲ μία άρχαιότερη και πιὸ τραχεῖά αλλά καλόκαρδη χώρα, με λιγοστὰ φῶτα. Οἱ κορυφές είναι άποτομες, κρύες και δείχνουν άπαγορευτικές. Ἀρχίζετε νά κατεβαίνετε τὸ ἴδιο σπειροειδὲς ἔως ὅτου κατευθύνεσθε σὲ ένα τεῖχος από πάγο.

Μόλις πλησιάζετε, όμως, γίνεται ένα παλάτι με λευκές λαμπρές στήλες που οδηγούν σε μία τεράστια αίθουσα. Άν και περάσατε μία χιονισμένη έρημιά, έδω κάνει ζέστη και παντού απλώνονται μυρωδιές καλοκαιρινών λουλουδιών.

Ο Έρμης σās αφήνει άπαλά και δίνει λίγο χρόνο να δείτε γύρω και να προσαρμωσθείτε στην πιεστική δύναμη της όλυμπίας δυνάμεως. Τα μάτια σας πέφτουν στα έκπληκτικά χρώματα, το μωσαϊκό και τις όμορφες τοιχογραφίες, την κεντρική πηγή και τις λάμπες πέρα από τον γαλανό ουρανό και τα άφρατα σύννεφα. Μέσα και έξω από τις πύλες βαδίζουν περήφανα, χιλιόχρωμα παγώνια, που οί στριγκλιές τους αντιχούν στην άδεια άπεραντοσύνη. Γρήγορα, όμως, καταλαβαίνετε πώς ή αίθουσα δεν είναι άδεια. Όλόγυρα σε κανονικά διαστήματα, υπάρχουν θρόνοι με πορφυρή και χρυσή επένδυση και πάνω τους κάθονται οί Θεοί, που μοιάζουν να κοιμούνται βαθεία.

Ο Έρμης κατευθύνεται στον κεντρικό θρόνο, γονατίζει, χαμηλώνει το κεφάλι και τα χέρια του άκουμπάνε τα πόδια του αγαπημένου του πατέρα. Για μία στιγμή νοιώθετε έκπληξη, όταν βλέπετε δάκρυα στα μάτια του Έρμη για την χαμένη μεγαλοπρέπεια του άρχοντά του. Τον πλησιάζετε και άκουμπάτε το χέρι σας στον ώμο του. Η θνητή προσφορά για παρηγοριά σε έναν Θεό. Από πάνω σας άκούγεται μία άμυδρή και σιγανή φωνή, που διατηρεί άκόμην κάποιον τόνο έξουσίας.

Ο Δίας μιλάει: «Καλώς ήλθεσ στον Όλυμπο, παιδί της γης. Ο γίός μου έκανε καλά που σε έφερε έδω. Γύρω σου βλέπεις ό,τι έμεινε από την δόξα των Θεών, γιατί υπάρχουνε μόνο όσο μάς χρειάζονται οί άνθρωποι.

Όσο ξεχνούν, τόσο χανόμαστε και ίσως, όπως και άλλοι πριν από έμάς, να λυώσουμε σαν το χιόνι την άνοιξη. Μόνο ο Έρμης παραμένει γιατί οί άνθρωποι χρειάζονται άκόμην την

δύναμή του, την πονηριά, τον λόγο, την ταχύτητα στα ταξίδια, την εύστροφία και επικοινωνία, αλλά πάνω από όλα το χάρισμα του γέλιου και την καρδιά της νεότητας. Είναι αναγκαίο να είμαστε άπαραίτητοι, διαφορετικά θα εξαφανισθούμε στο σκοτάδι της νύχτας και του χρόνου και θα χαθούμε. Πολλές φορές έστειλα τον Έρμη να ψάξει κάποιον που να μπορεί να μάς έμφυσήσει ζωή για άλλη μία φορά ώστε να καταφέρουμε να υπηρετήσουμε, όπως είχε είπωθεί στην αρχή από τον Υπέρτατο Έν της Νύχτας του Χρόνου. Πόσο άπογορευτικό είναι να υπάρχει πάντα κάποιος που υπόσχεται και μετά να επιστρέφει στις όμίχλες της λησμονιάς, να θαμπώνει ο νοός του κι έμεις να ξεπέφτουμε πάλι στην κατάσταση που μάς βλέπεις τώρα. Μόνο Έγώ, ο Δίας, έχω άκόμην την δύναμη να βοηθώ τον Άγγελιαφόρο να βρίσκει δσους μπορούν να μάς βοηθήσουν. Δεν θέλουμε να κυβερνούμε την ανθρωπότητα, όπως κάποτε, όταν ήταν άκόμην νέα και χρειαζόταν την βοήθεια και την κρίση μας. Τώρα ζητούμε να εκπληρώσουμε το πεπρωμένο μας, γιατί είμαστε πλάσματα που δημιουργηθήκαμε για έναν σκοπό. Άναζητείτε τον Θεό μέσα σας κι έμεις τον δρόμο της επιστροφής στο όν που μάς έπλασε. Μπορείς να μάς βοηθήσεις».

Σās κοιτάζουν και οί δύο και παρατηρείτε πώς πατέρας και γιός έχουν θλίψη στα μάτια τους. Συνειδητοποιείτε επίσης πώς πρέπει να πάρετε μία άπόφαση αλλά πρέπει να είσθε προσεκτικοί. Ρωτάτε πώς μπορείτε να βοηθήσετε και τι σās ζητούν.

Ο Δίας χαμογελά και άπαντά:

«Άχ, πραγματικά ή ανθρωπότητα άφωμοίωσε την πρόνοια του Προμηθέως. Γνωρίζω τι έχεις στον νοό σου. Όχι, δεν ζητούμε λαιρείες, ούτε θυσίες όπως παλιά. Το μόνο που ζητούμε είναι να γνωρίσετε, να κατανοήσετε και να πιστέψετε πώς κάποτε ζήσαμε. Γυρίστε με τον νοό σας σε καιρούς που ή γη ήταν νέα και μάθαινε την σοφία. Μελετείστε ό,τι λεγόταν για έμάς αλλά μη τα πιστεύετε πάντα, γιατί οί ποιητές ντύνουν την αλήθεια με δικές τους λέξεις. Όμως ή αλήθεια υπάρχει πάντα. Ψάξτε την, έρευνείστε την, διαλογισθείτε και επιτρέψτε μας να ξαναζήσουμε μέσα στις σκέψεις σας, όχι σαν Θεοί αλλά σαν μεγαλύτεροι άδελφοί που κάποτε σās ώδηγούσαν από το χέρι. Ψάξτε βαθειά μέσα σας και αφήστε μας να σās πούμε τι συμβολίζαμε. Ζητούμε αγάπη, Παιδί της Γης.

Άν μπορείτε να μάς προσφέρετε λίγη, οί Θεοί θα σωθούν από τον άφανισμό. Έχουμε την επιθυμία να αφήσουμε κάποιο σημάδι πίσω μας, όταν θα άνοιζουν οί δρόμοι μπροστά μας και θα φύγουμε όπως οί Παλαιοί πριν από έμάς. Θέλουμε ό,τι αφήσουμε να το νοιώθετε συγγενικό. Θα καταλάβετε πώς σε κάθε τέτοια άνταλλαγή υπάρχει κάτι που τό δίνουν και οί δύο πλευρές. Με το πλήρωμα του χρόνου θα σās δώσω ό,τι επιθυμεί ή καρδιά σας. Όταν έλθει, ίσως δεν το αναγνωρίσετε· ίσως να μη το αναγνωρίζετε μέχρι την στιγμή που θα άναχωρήσετε. Αυτό που θεωρεί ή συνείδησή σας επιθυμία της καρδιάς δεν είναι πάντα αυτό που επιθυμεί ή ίδια ή καρδιά, αλλά θα άποδοθεί. Έχετε τον λόγο του Διός. Τώρα, αν έχεις μέσα σου ό,τι χρειαζόμαστε, άρχισε· θα σε άδηγει ο Έρμης»

Ο Θεός σιωπά και έσείς σκέπτεσθε τα λόγια του, ένω ο Έρμης περιμένει άνυ-

πόμονα στο πλευρό σας, παρακολουθώντας σας με λοξές ματιές· τα φτερά από τα σανδάλια του φτερουγίζουν νευρικά, σαν να θέλουν να φύγουν. Τα χτυπάει έλαφρά αλλά κοφτά με το ραβδί του και ήσυχάζουν.

Σκεφθείτε πολύ και σε βάθος όσα ειπώθηκαν. Άν δεν επιθυμείτε να προσφέρετε την αγάπη σας, πείτε το στον Έρμη και θα σās άδηνήσει με ασφάλεια από εκεί που σās πήρε. Άν θέλετε να τους βοηθήσετε, βεβαιωθείτε πώς καταλάβετε τα λόγια του Διός. Σās ζήτησε να μελετήσετε κάθε Θεό και Θεά με την σειρά και να προσπαθήσετε να καταλάβετε τι κρύβεται πίσω από τις μορφές, τα σύμβολα και τους θρύλους, που είχαν μία φωτεινή και μία σκοτεινή πλευρά. Άνακοινώστε στον Έρμη την άπόφασή σας και δείτε την λάμπη στο πρόσωπό του. Είχε μείνει μόνος, με τους συντρόφους του παγωμένους και άβοήθητους.

Αφήνει το ραβδί του και σās άδηγει στον Ποσειδώνα, άδελφό του Διός, Θεό της θάλασσας και δσων ζούν μέσα της. Με την ένθαρρυνση του Έρμη βάζετε το χέρι σας στα κρύα πόδια του Θεού και σκέπτεσθε την θάλασσα σε όλες τις διαθέσεις της· τρικυμισμένη και άγρια, ζεστή και θελκτική, τα θαλασσοπούλια που κράζουν το πρωϊνό και το γέλιο των παιδιών που παίζουν στην παραλία.

Σκέπτεσθε το φεγγάρι που άντανακλάται στα ήρεμα νερά τα μεσάνυχτα και τον χρυσό ήλιο που ανατέλλει πάνω από τους ώκεανούς του κόσμου. Σκέπτεσθε τα πλάσματα του βυθοό, τις λιγοστές γιγάντιες φάλαινες, τα καλόβουλα και άσιαγάπητα δελφίνια που ήταν πάντα φίλοι του ανθρώπου. Σιγά-σιγά το πόδι κάτω από το χέρι σας ζεσταίνεται και έσείς έντείνετε τις προσπάθειές σας, σκεπτόμενος την αγάπη

πού πάντα ένοιωθε ό άνθρωπος για την θάλασσα, τó λίκνο κάθε ζωής στην γή, τά μεγάλα πλοία και όσους τά επάνδρωναν έδω και χιλιάδες χρόνια για νά ανακαλύψουν νέες άκτες και άλλους όρίζοντες. Ένα ήκηρό γέλιο άντηχε από πάνω σας και βλέπετε στα μάτια τόν Ποσειδών, μάτια πού πότε γίνονται γαλάζια και πότε πράσινα. Άκουμπάει τó τεράστιο χέρι του στο κεφάλι σας και άγγίζει τόν νοϋ σας. Μοιράζετε όλα τά μυστικά της θάλασσας και νοιώθετε συγγενείς με όλους τούς κατοίκους της. Μετά ό Ποσειδών σηκώνεται και φεύγει από την αίθουσα για νά πάει στόν τόπο του, τούς ώκεανούς. Τώρα μπορεί νά βοηθήσει τά πλάσματά του νά άντισταθούν στην έξαφάνιση και νά άγωνισθούν έναντίον της μολύνσεως τών γίνων ύδάτων.

Έπειτα πηγαίνετε στόν Άδην, τόν μαυροφρύδη Θεό τού Κάτω Κόσμου, και ξαναβάζετε τó χέρι σας στο θαυμαστό πόδι. Νοιώθετε πάλι ένωμένοι και βυθίζεσθε στα βάθη τού Θεού τών Νεκρών, μόνο και μόνο για νά ανακαλύψετε εκεί μιá ζεστασιά κι ένα φώς πού ποτέ δέν περιμένατε. Έκτός από την όψη τού τρόμου, ό Άδης είναι ό φύλακας της βαθειάς γής, όπου ζούν ξεχασμένα ποτάμια και τροφοδοτούν τά άπόμακρα βάθη με τροφές και μεταλλεύματα. Έδώ ό πυρήνας της γής δέν επιτρέπει στόν πλανήτη νά γίνει παγωμένη σφαίρα. Οί ισχυρές σπηλιές, γεμάτες με την λάμψη τών παγωμένων νερών εύφραίνουν την όραση τού Κυρίου τους. Μαθαίνετε επίσης πώς και αυτός είναι τμήμα τών μυστικών βαθών τού ανθρώπινου νοϋ. Γεμάτοι έκπληξη ανακαλύπτετε κάποιον πού δέν μπορούσατε νά βρείτε στους μύθους. Τώρα καταλαβαίνετε αυτό πού είπε ό Δίας:

«Μη πιστεύετε όσα διαβάζετε».

Τώρα τά χέρια στο κεφάλι σας είναι άπαλά και ή φωνή τού Άδην βαθειά. «Θά σέ θυμάμαι με άγάπη όταν έλθει ή ώρα νά αναχωρήσεις για τόν τόπο πού μοιάζει με σκοτάδι με έμένα

δίπλα σου δέν θά φοβάσαι και θά μάθεις τó μεγαλύτερο μυστικό... δέν υπάρχει σκοτάδι... μόνο ένα καινούργιο και πιο όμορφο φώς».

Έρχεστε στην Ήρα, γυναίκα τού Διός και νοιώθετε ένα ρίγος άνησυχίας. Δέν έχαιρε μεγάλης έκτιμήςεως. Τά πόδια της είναι συμπαγή και δυνατά κάτω από τó χέρι σας και θυμόσασθε κάθε γυναίκα πού γνωρίσατε και σās φρόντισε στην ζωή. Τά καθήκοντα, την άυστηρότητα, την άγάπη πού έκρυβαν και την άπόφαση νά σās κάνουν ικανό νά σταθείτε στα πόδια σας. Άπό πάνω άκούγεται ένα βαθύ γέλιο και κοιτάζετε τά ζεστά καστανά μάτια της Ήρας. «Ό σύζυγός μου ό Δίας σās προειδοποίησε... Δέν μιλάνε στόν κόσμο σας για μεγάλη πίεση»;

Έλάτε μαζί, ό νοϋς της ρέει στόν δικό σας και ταυτίζεσθε με κάθε τροφό και συντηρητή οικογενείας. Αισθάνεσθε κάθε μελανιασμένο πόδι και κάθε χαμένο δόντι. Μαθαίνετε επίσης την στενότητα τού γαμπλιού δεσμού και έκπληκτοι έμβαθύνετε στο νόημα τών λέξεων *μπτριαρχία* και *ίερή τελετή*. Νοιώθετε την δύναμη κάθε μπτέρας και γυναίκας νά ξαναζει μαζί σας και γνωρίζετε τις χαρές και άπογοτεύσεις πού μοιράσθηκαν με αυτήν την μεγάλη Θεά. Γονατίζει πάνω σας και άκουμπά τά χείλη της στα φρύδια σας. Τό άγγιγμά τους περνάει σαν εύλογία και αυθόρμητα σηκώνετε τά χέρια και σās άγκαλιάζει. Έπειτα φεύγει για νά περπατήσει ξανά στην γή και ό Έρμης σās όδνηεί σέ έναν άλλο θρόνο.

Ό Ήφαιστος, γιός της Ήρας και τού

Διός, ό μεγάλος σιδηρουργός τού Όλύμπου. Έχετε άκουστά για αυτόν και για την ικανότητά του νά δίνει ζωή στα μέταλλα και τά κοσμήματα, καθώς και για την άναπνρία του. Τά πόδια του ζεσταίνονται γρήγορα κάτω από τó χέρι σας και σαν άνταπόκριση άνάβει μέσα σας μιá φωτιά. Τά μάτια του είναι κασιανοκόκκινα και χρυσά και μέσα τους άναπνδούν φλόγες. Η έπαφή σας μαζί του σās έκπλήσσει, γιατί είναι κάτι περισσότερο από τεχνίτη. Μέσα του συνδέονται οί Θεοί της γονιμότητας, έπειδή οί φωτιές πού έλέγχει και χρησιμοποιεί είναι εκείνες πού θεμελιώνουν την ανθρώπινη σεξουαλικότητα.

Τό βροντερό του γέλιο σās θυμίζει τόν Ποσειδών και γέρνοντας ψιθυρίζει στο αυτό σας: «Άπορείς πού έμαθες τις μυστικές μου δυνάμεις Παιδι της Γής; Θυμήσου, νά μη πιστεύεις όλα όσα διαβάζεις». Σηκώνεται και χωρίς νά μιλάει σās δίνει ένα έξαισιο κόσμημα από χρυσό και πολυτίμους λίθους. Δώδεκα μικρά δακτυλίδια, πού τó καθένα έχει ένα διαφορετικό πετράδι, δεμένα μαζί σέ ένα πολύπλοκο σχήμα. Γνωρίζετε τι άντιπροσωπεύει κάθε δακτυλίδι άντιπροσωπεύει έναν Θεό. Όλα μαζί δημιουργούν ένα σύνολο Άγάπης, Δυνάμεως και Σοφίας. Ό Ήφαιστος φεύγει νά άρχίσει τó έργο του στους ανθρώπους και ό Έρμης σās όδνηεί,

στόν επόμενο θρόνο της Άφροδίτης.

Τά πόδια είναι μικροκαμωμένα, λυγέρα, με ψηλές χαριτωμένες καμάρες και καθώς τά άγγίζετε ζεσταίνονται γοργά, ένω ό Έρμης σās λέει γελώντας: «Η Θεά τού Έρωτα πάντα ζεσταίνεται γρήγορα». Τό άσπμένιο γέλιο πού άντηχε στο δικό του, ή εύωδία τών λουλουδιών και τó πέταγμα τών περιστερών σās λέει πώς ή Άφροδίτη ξαναγύρισε στους ανθρώπους. Ό δεσμός σας

μαζί της είναι έντονος και προκαλεί ένα στιγμιαίο αισθησιασμό μέσα σας. Άλλά και πάλι ανακαλύπτετε άπέραντα βάθη και σύντομα κατανοείτε πώς ή Θεά τού Έρωτος δέν συμβολίζει μόνο

την σεξουαλική άγάπη, αλλά είναι τó γέλιο και τó μοίρασμα τού έαυτού άνάμεσα σέ εκείνους πού έρχονται σέ έπαφή. Είναι ό πρώτος έρωτας κάθε άνδρα και γυναίκας. Μετά παραδίδει τις άρμοδιότητές της στην Ήρα, πού τις επεκτείνει. Η Θεά τού Έρωτος παρασύρει τόν άνδρα στην γυναίκα, τó έλάφι στην έλαφίνα και κάθε πλάσμα στο ταίρι του. Μέσα της βρίσκετε την άγάπη για τόν σιδερά της, πού της άρνούνται οί ποιητές. Είναι δεμένη μαζί του με την φλόγα της άγάπης. Όμως, είναι μεγάλη και ή άγάπη της για τόν Άρν, με τόν δεσμό της μυστικής φλόγας πού δομεί τις δύο μορφές της όμορφιάς και τών όπλων. Βάζει στο χέρι σας ένα τριαντάφυλλο και άπομακρύνεται με την συνοδεία τών περιστερών γύρω από τó χρυσαφένιο κεφάλι της.

Πηγαίνετε στόν θρόνο τού Άρεως και, άκουμπώντας τó χέρι σας στα πόδια του, κοιτάζετε την μορφή με την κόκκινη γευνειάδα. Σās λέει πώς προστατεύει τούς αδυνάτους και καταπιεσμένους, αλλά έπειδή είναι και ό ίδιος αδύναμος, χρησιμοποιείται για νά ικανοποιήσει την δίψα τού ανθρώπου για δύναμη. Αυτό τόν κάνει νά ντρέπεται και καθώς βυθίζεσθε στα βάθη τού νοϋ του παραμένει σιωπηλός. Σās ζητεί νά έλέγξετε μέσα σας τις δικές του δυνάμεις τού θυμού, της μανίας, της έπιθυμίας για έκδίκηση και για δύναμη στους άλλους. Άν βοηθήσετε, θά καταφέρει νά έλέγξει και ό ίδιος την άνισορροπία μέσα του, ένω έσείς θά μπορούσατε νά διδάξετε άλλους. Σηκώνεται και σās χαιρετά με τó σπαθί του και ζητεί νά τόν συγχωρήσετε για τόν τρόπο πού καταχράσθηκε ό κόσμος την

δύναμή του. Καθώς φεύγει, νοιώθετε για πρώτη φορά υπεύθυνος που τὸν ξαναφέρατε στὴν γῆ. Ἐκείνη τὴν ἄλλη, ὅμως, δὲν μπορεῖτε νὰ ἐλευθερώσετε μερικούς καὶ ἄλλους ὅχι, οὔτε μπορεῖτε νὰ ἀρνηθεῖτε στὴν ἀνθρωπότητα νὰ ἀκολουθήσει τὸν δρόμο της μὲ τὴν δική της θέληση.

Ὁ Ἑρμῆς σὰς παρακολουθεῖ κάπως φοβισμένος, ἀλλὰ χαμογελαῖ μὲ ἀνακούφιση, ὅταν περνάτε στὴν Δῆμητρα μὲ τὰ χρυσὰ μαλλιά καὶ ἀγγίζετε τὰ λευκὰ σὰν μάρμαρο πόδια της. Ανακάθεται, ἀκουμπᾷ τὸ χέρι της στὸ κεφάλι σας καὶ πέφτετε στὸν νοῦ της ὅπως πέφτει ἀπὸ τὸ δένδρο τοῦ τὸ ὄριμο ρόδι. Ἀναγνωρίζετε μὲ κορμὴν ἀνάστα τὴν γῆ στὴν πλήρη της δόξα, σὰν τροφοδότρια καὶ καταφύγιο. Νοιώθετε ἐπιτέλους πὼς εἴσθε ἓνα μὲ ὅ,τι ζεῖ καὶ κινεῖται. Νοιώθετε τὴν ἀτελείωτη ὑπομονὴ τῶν μεγάλων δένδρων. Αἰσθάνεσθε τὴν ἀγωνία τοῦ σπόρου στὸ χειμωνιάτικο ἔδαφος, καθὼς ψάχνει νὰ βρεῖ τὸν ἥλιο καὶ τὸ φῶς. Ὑπομένετε τὶς ἀγωνίες τῶν μεγάλων κοπαδιῶν ποὺ μεταναστεύουν ἑκατομμύρια χιλιόμετρα μακριά. Γίνεσθε τὸ καλαμπόκι καὶ τὸ ἀλεύρι, τὸ ρύζι καὶ τὸ κριθάρι, τὸ ἀρνὶ καὶ τὸ παιδί, αὐτὸς ποὺ τρώει καὶ αὐτὸς ποὺ τρώγεται, ὁ θύτης καὶ τὸ θῦμα. Συγκλονισμένοι ἀπὸ τὴν δύναμη ποὺ αἰσθανθήκατε, ἀπὸ αὐτὴν τὴν στιγμή δὲν θὰ νοιώσετε ποτὲ ἐλεύθεροι· θὰ εἴσθε πάντα μέρος τῆς γῆς καὶ αὕτη θὰ εἶναι μέρος δικό σας. Ἡ Δῆμητρα σηκώνεται καὶ πηγαίνει νὰ σπείρει τοὺς σπόρους τῆς ζωῆς.

Ἐρχεται ἡ σειρά τοῦ Ἀπόλλωνος. Ἡ πρώτη ἐνδειξη πὼς ζωντανεύει εἶναι ἡ μουσικὴ τῆς λύρας του. Οἱ νότες της χάνονται στὸν νοῦ σας καὶ διδάσκουν, ἀποκαλύπτουν, παρασύρουν καὶ ὁδηγοῦν, μέχρι ποὺ τὸ κεφάλι σας γεμίζει ἀπὸ στροβιλιζόμενους ἦχους ποὺ φτιάχνοντας σύμβολα

ψιθυρίζουν τὰ μελλούμενα. Ἀπὸ τὸ κέντρο τῶν ἡχων φαίνεται ἓνα φῶς ποὺ μεγαλώνει, πολὺ λαμπρὸ γιὰ νὰ τὸ κοιτάξετε κατὰματα. Ἐρχεται πρὸς τὸ μέρος σας, εἰσχωρεῖ στὸ σῶμα καὶ στὸ πέρασμά του ἀφήνει λίγη ἀπὸ τὴν οὐσία του. Ἀπομένετε μὲ τὴν γνώση τῆς εἰκόνας ἑνὸς ἡλίου πίσω ἀπὸ τὸν ἥλιο καὶ τῆς τακτικῆς συνοχῆς τῶν ἐποχῶν καὶ τοῦ χρόνου. Τοῦ ἀπεριορίστου φωτὸς καὶ τῆς μουσικῆς ποὺ δημιουργεῖ καὶ προσθέτει καινούργια πράγματα στὸν καθορισμένο χρόνο. Ἡ μουσικὴ σταματᾷ, τὸ φῶς χάνεται, ἀλλὰ ἡ ἐσωτερικὴ γνώση θὰ παραμείνει.

Ὁ Ἀπόλλων σκύβει πάνω σας καὶ φυσάει μέσα σας τὴν δική του δύναμη τῆς ζωῆς. Νοιώθετε τὴν θεραπευτικὴ φωτιά νὰ ὁρμάει μέσα σας καὶ εὐχαριστεῖτε σιωπηλὰ τὸν Θεὸ γιὰ τὸ δῶρο του. Γελάει χαρῶν καὶ γιὰ μιὰ στιγμή ἀγγίζει τὸν ἀνιψιό του καὶ ἀναχωρεῖ ἀφήνοντας πίσω του μιὰ ἀκτίδα λαμπεροῦ ἡλιόφωτος ποὺ πλημμυρίζει τὴν Αἴθουσα.

Ὁ Ἑρμῆς τὸν παρακολουθεῖ μὲ ἀγάπη καὶ σὰς πηγαίνει στὴν Ἀρτέμιδα. Εἶναι ψυχρὴ καὶ ἀργεῖ νὰ ζεσταθεῖ ἀλλὰ σύντομα νοιώθετε τὸ σκίτημά της. Ἡ ὁμορφὴ κόρη τῆς Λητοῦς, κυνηγὸς στὰ δάση τῆς νύχτας πληγώνει τὸ δεξιὸ σας χέρι μὲ τὸ ἀσημένιο βέλος της. Τὸ αἷμα κυλᾷ καὶ καταλαβαίνετε τὸν ρόλο τῆς κυνηγέτρας. Κάθε τι βαδίζει στὸ τέλος του καὶ πρέπει νὰ δεχθεῖ χωρὶς παράπονα τὸ πεπρωμένο του. Ὡς Θεά τῆς Σελήνης δίνει ὄνειρα στοὺς ἀνθρώπους καὶ ρυθμίζει τὶς παλίρροιες τῶν ὤκεανων καὶ τῶν γυναικῶν, γιὰ τὴν καὶ οἱ δύο εἶναι μπτέρες· ἡ μία τοῦ παρελθόντος καὶ ἡ ἄλλη τοῦ μέλλοντος. Τώρα ἡ Ἀρτεμὶς κόβει τὸ δικό της χέρι καὶ ἐνώνει τὸ αἷμα της μὲ τὸ δικό σας. Σὰς διατρέχει μιὰ κρυάδα, σὲ ἀντίθεση μὲ τὴν ζεστασιά τοῦ Ἀπόλλωνος ἀλλὰ γνωρίζετε πὼς πρό-

κειται γιὰ τὴν ἐξισορροπητικὴ δύναμη ποὺ ἀναδύεται μέσα σας. Τὸ νόημα τῆς παλίρροιας καὶ τῆς ἀμπώτιδος εἶναι καθαρότερο. Ἡ Θεὰ σηκώνεται, παίρνει τὸ τόξο της, διασχίζει τὴν Αἴθουσα τρέχοντας καὶ ὁρμάει στὴν νύχτα φωνάζοντας στὰ σκυλιά της νὰ ἀκολουθήσουν.

Ὁ Ἑρμῆς σὰς ὁδηγεῖ στὸν Πᾶνα τὸν ἀρχαιότερο ἀπὸ ὅλους τοὺς Θεούς. Τὰ κοκκαλιάρικα πόδια του καὶ οἱ σχιστὲς ὀπλὲς φόβιζαν τοὺς ἀνθρώπους ἀπὸ παλιά. Τὰ στριμμένα κέρατα καὶ ἡ κοροϊδευτικὴ γενειοφόρα μορφή δημιούργησαν, σὲ ὅσους δὲν γνώριζαν, τὴν εἰκόνα τοῦ διαβόλου. Μόλις ἀγγίζετε τὶς κεράτινες ὀπλὲς ἀκούγεται μιὰ εὐγενικὴ καὶ θλιμμένη φωνή: «Μὲ κάλεσες νὰ μὲ ξανασταυρώσεις ἀδελφέ μου». Ἡ ἐκπληξη σὰς συνταράζει. Στὸν νοῦ σας στροβιλίζονται καὶ δημιουργοῦνται εἰκόνες καὶ τὶς παρακολουθεῖτε μὲ ἄσκημη διάθεση, γιὰ τὴν καὶ πρὸς τὴν θεωροῦσατε πίστη στὴν ἀγάπη βλέπετε πὼς ἔχει πλύνει τὰ χέρια του στὸ αἷμα τῆς ἀνθρωπότητας. Γυρνᾷτε στὴν ἀρχὴ τοῦ χρόνου καὶ βλέπετε αὐτὸ ποὺ ἦταν ὁ Πᾶν πρὶν ὑπάρξει τὸ κάθε τι, ἐπεὶ αὐτὸς εἶναι τὸ κάθε τι. «Εἶμαι ὅσα ὑπῆρξαν, ὑπάρχουν καὶ θὰ ὑπάρξουν. Εἶμαι τὰ ζῶα ποὺ ἐξαφανίσθηκαν. Εἶμαι τὰ φυτὰ καὶ τὰ μικρὰ ζῶα ποὺ κάθηκαν γιὰ πάντα. Εἶμαι τὰ κατεστραμμένα δάση καὶ οἱ μολυσμένες θάλασσες. Εἶμαι αὐτὸς ποὺ ζεῖ σὲ κάθε καρδιά, εἶμαι ἡ ἴδια ἡ ζωὴ. Δὲν ἐπιθυμῶ νὰ μὲ ξανακαλέσουν αὐτοὶ ποὺ ἀγάπησα καὶ μὲ βεβήλωσαν». Ἀρχίζετε νὰ τὸν παρακαλᾷτε ἀλλὰ ὁ Ἑρμῆς σὰς σταματᾷ. «Ἄφησε. Ἐλα μετὰ ἀπὸ λίγο καὶ ξαναπροσπάθησε».

Περνᾷτε τὸν θρόνο καὶ ἐπιστρέφετε στὸν Δία. Ἀκουμπᾷτε ἀπαλὰ τὰ πόδια του καί, ὅπως ὁ Ἑρμῆς, τὰ βρέχετε μὲ τὰ δάκρυά σας γιὰ τὴν νομίζετε πὼς ἀποτύχατε.

«Δὲν ἀπέτυχες, δὲν ἀπέτυχε κάποιος ποὺ ἔκανε ὅ,τι μποροῦσε· Παιδί τῆς Γῆς, ἔμαθες μιὰ γιὰ πάντα πὼς δὲν ἐπανερχονται ὅλοι στὰ χέρια καὶ τὴν δικαιοδοσίαν τοῦ ἀνθρώπου, ἀλλὰ δὲν πειράζει γιὰ μὲν· γύρνα καὶ προσπάθησε ἄλλη μία φορά. Μπορεῖ κάποτε νὰ πείσεις τὸν Πᾶνα νὰ ξαναγυρίσει. Ἐπίτρεψέ μου τώρα νὰ ἀγγίξω τὴν καρδιά καὶ τὸν νοῦ σου καὶ νὰ ζήσω λίγο καιρὸ μέσα σου». Σὰς ἀγγίζει καὶ σὰς τραβᾷ πρὸς τὸ μέρος του. Νοιώθετε τὴν πλήρη ἔνωση μαζί Του καὶ μέσα ἀπὸ Αὐτόν, μὲ ὅλους τοὺς Θεούς. Γνωρίζετε πράγματα ποὺ δὲν λέγονται μὲ λέξεις, βιώνετε μιὰ κατανόηση ποὺ θὰ ἐνσταλάζει λίγο-λίγο στὸ συνειδητό σας νοῦ. Ἐπειτα χάνεται καὶ μένετε μόνος μὲ τὸν Ἑρμῆ.

Πηγαίνετε στὴν εἴσοδο τῆς Αἴθουσας καὶ ἀτενίζετε τὴν νύχτα. Ἐνα ἀμυδρὸ φῶς φαίνεται στὸν ὀρίζοντα· ξημερώνει. Ἀκούτε τὸ γέλιο τῶν Θεῶν μέσα σας καὶ γελάτε μαζί τους, ἀπλώνετε τὰ χέρια σας καὶ οἱ ἀέρηδες τῆς αὐγῆς σὰς παίρνουν ἀπὸ τὸν Ὀλυμπο, πέρα ἀπὸ βουνὰ καὶ πεδιάδες, θάλασσες καὶ στεριές, πέρα στὸν τόπο σας, λίγο πρὶν ρίξει ὁ ἥλιος τὶς πρῶτες τοῦ ἀκτίνες.

Φθάνετε στὴν τρύπα τοῦ τοίκου ἀπὸ ὅπου ξεκινήσατε, βλέπετε ἐπάνω της τὸ κηρύκειο καὶ βαθεῖα μέσα σας ἀκούτε τὸ ἀσημένιο γέλιο τοῦ Ἑρμῆ:

«Φθάνετε στὴν τρύπα τοῦ τοίκου ἀπὸ ὅπου ξεκινήσατε, βλέπετε ἐπάνω της τὸ κηρύκειο καὶ βαθεῖα μέσα σας ἀκούτε τὸ ἀσημένιο γέλιο τοῦ Ἑρμῆ:

«Ὅλοι εἴμαστε ἓνα, Παιδί τῆς Γῆς, ξαναζοῦμε μέσα σου».

Κάθεστε κουρασμένοι στὴν καρέκλα σας καὶ ἀφήνετε τὴν κούραση νὰ σὰς καταλάβει. Κοιμᾷστε γιὰ λίγο καὶ ξυπνᾷτε μὲ τὴν γνώση πὼς εἴσθε οἱ πρῶτοι ἀπὸ τοὺς νέους Ὀλυμπίους.

Τέρη Ἀναστασίου

ΔΟΝΗΣΕΙΣ ΛΟΓΟΣ - ΜΟΥΣΙΚΗ

Ἡ σύγχρονη Ἐπιστήμη, διὰ τῶν πολλῶν καὶ ποικίλων μέσων ποῦ διαθέτει, κατόρθωσε νὰ ἔχει μελετήσῃ σήμερα ὁλόκληρο τὸ φάσμα τῶν ὀλικῶν δονήσεων, συνδεδεμένο μὲ τὸν σύγχρονο τεχνικό πολιτισμὸ μας.

Ἡ Ἀπόκρυφη Φιλοσοφία, χωρὶς ν' ἀντιφάσκει πρὸς τὰ ἐπιστημονικά ταῦτα δεδομένα, εὐρύνει τὸ πεδίο τῆς ἐρεῦνης τῆς καὶ ἐπὶ τῶν ἀνωτέρων τῆς ὕλης καταστάσεων, ἐφαρμόζουσα τοὺς ἰδίους Νόμους ἐπὶ λεπτοτέρων πεδίων, διότι ὅποιος δῆποτε φύσεως καὶ ἂν εἶναι οἱ δονήσεις, μηχανικὲς, ἀκουστικὲς, ὀπτικὲς, ἠλεκτρικὲς, ἢ ψυχικὲς, ὑπόκεινται στοὺς ἰδίους μαθηματικούς τύπους καὶ τοὺς ἰδίους Φυσικούς Νόμους.

Οἱ δονήσεις ἢ ταλαντώσεις ἢ Κραδασμοὶ εἶναι πηγὴ ἐνεργείας, ὅχι μόνον στὸ ὁρατὸ Σύμπαν, ἀλλὰ καὶ στὸ ἀόρατο, ἀντιπροσωπεύουν δὲ σειρά ἐναλλασσομένων περι-οδικῶν συστολῶν καὶ διαστολῶν, ἐναλλαγῶν εἰσπνοῆς καὶ ἐκπνοῆς, ἀμπώπιδος καὶ πλημμυρίδος, οἱ ὁποῖες χαρακτηρίζουν τὴν Ζωὴ καὶ τὴν ἐξέλιξη τοῦ Παντός.

Οἱ ρυθμοὶ τῆς Φύσεως, ὅπως τὸ λυκαυγὲς καὶ ἡ ἡμέρα, τὸ λυκόφως καὶ ἡ νύκτα, ἡ ἀνοιξὴ καὶ τὸ θέρος, τὸ φθινόπωρο καὶ ὁ χειμῶνας, ἡ γέννηση καὶ ἡ ἀκμή, τὸ γῆρας καὶ ὁ θάνατος, κ.λ.π. εἶναι δείγματα δονήσεων τῆς ἐκ Ζωῆς παλλομένης Φύσεως.

Ἐκ τῆς ἐρεῦνης τῶν δονήσεων προῆλθαν οἱ ἐπιστημονικὲς ἔννοιες, τῆς συχνότητος μιᾶς παλμικῆς δονήσεως, τοῦ μήκους κύματος, τῆς ταχύτητος διαδόσεως, τῆς συνηχίσεως, τοῦ συντονισμοῦ κ.ἄ.

Τ' ἀνωτέρω γιὰ τοὺς παλαιούς Φιλοσόφους, τοῦ ἀναστήματος ἑνός Πυθαγόρα, ἑνός Πλάτωνος, τῶν νεοπλατωνικῶν καὶ ὀλων τῶν ἄλλων μυστῶν τῆς Γῆς, τῶν ἀσκοληθέντων μὲ τὴν ἐσωτερικὴ φιλοσοφία, ὑπῆρξαν πραγματικότητες καὶ νόμοι, τοὺς ὁποῖους δὲν ἔπαιναν νὰ χρησιμοποιοῦν καὶ νὰ δημιουργοῦν μὲ τὴν βοήθεια τῶν ἀριθμῶν, διὰ τῶν ὁποίων ἐκφράζονται οἱ νόμοι αὐτοί, ὁλόκληρο τὸ περί Ἀρμονίας τοῦ Κόσμου φιλοσοφικὸν τους οἰκοδόμημα.

Βάσει τοῦ καθολικοῦ νόμου τῆς Ἀναλογίας στὸ Σύμπαν καὶ συγγενείας τῶν ὄντων πρὸς ἄλληλα, ἐὰν μία ἐκδήλωση γενικῆς μορφῆς, ὅπως ἡ ἀλληλεπικοινωνία διὰ ψυχικῶν ρευμάτων μεταξὺ τῶν ἀνθρωπίνων ὄντων, εἶναι δυνατὴ, ἡ ἰδία δυνατότητα ἐπικοινωνίας πρέπει νὰ ὑφίσταται ὅπως δῆποτε καὶ μεταξὺ ὀλων γενικῶς τῶν ὄντων τοῦ Παντός, ἀφ' οὗ κατὰ τὸν Ἐσωτερισμό, τὸ ὁρατὸ εἶναι ἀνάλογο πρὸς τὸ ἀόρατο καὶ στὸ ἄνω ἀναλογεῖ τὸ πρὸς τὰ κάτω, ἄρρηκτοι δεσμοὶ συμπαθείας ἀποκαθίστανται, καὶ τὸ ἀπειροελάχιστο δύναται νὰ ἐπικοινωνήσῃ μὲ τὸ ἀπείρως μεγάλο.

Ἡ Δονητικὴ, λοιπόν, κατάσταση ἐπεκτείνεται καὶ ἐπέκεινα τῆς ὁρατῆς ὕλης, ὅπως δὲ κατεδείχθη διὰ τῶν ψυχικῶν ἐ-

ρευνῶν καὶ ἰδία τῶν μεταψυχικῶν τοιούτων, ὁ ἄνθρωπος εἶναι πομπὸς ψυχικῶν κυμάνσεων, οἱ ὁποῖες δύναται νὰ ἀποτυπωθοῦν ἐπὶ ἄλλων ἀτόμων, μὲ τὰ ὁποῖα εὐρίσκονται σὲ ἓνα εἶδος συντονισμοῦ.

Ἐπὶ τοιούτων θεωρήσεων στηρίζεται ἡ μέσῳ λειτουργικῶν τύπων ἐπαφῆ τοῦ ἀνθρώπου μετὰ τῶν ἀνωτέρω αὐτοῦ ὑπερανθρωπίνων καταστάσεων, ἡ ἐπικοινωνία αὐτοῦ, δηλαδὴ μετὰ τοῦ ἀοράτου καὶ τοῦ θείου.

«Τὸ κάτω» λόγῳ συμφύας καὶ συγγενείας δύναται νὰ ἐλκύσῃ πρὸς αὐτὸ, τίς εὐμενεῖς ἐπήρειες τοῦ ἄνω, ὁ Μικρόκοσμος ν' ἀντλήσῃ δυνάμεις ἐκ τοῦ Μακροκόσμου, καὶ ὁ ἄνθρωπος νὰ ἐπικοινωνήσῃ μὲ τὸν Πατέρα του.

Κάθε ὁρατὸ συνάπτεται
μὲ τὸ ἀόρατο.
Κάθε ἀκουστὸ
μὲ τὸ ἀνακρόαστο.
Κάθε ἀπτό μὲ τὸ ἀναφές.
Καὶ ἴσως κάθε νοητὸ
μὲ τὸ ἀσύλληπτο.

Ὁ Γκαίτε, ἐπίστευε καὶ ὁμολογοῦσε ὅτι :

Ἡ Ἐπικοινωνία Μικροκόσμου καὶ Μακροκόσμου ὑπὸ τοῦ Μυστικιστοῦ, ἐπιτυγχάνεται διὰ τῆς ἐκστάσεως, δηλαδὴ διὰ τῆς δεήσεως, τῆς ἱκεσίας, τῆς προσευχῆς, σὲς ὁποῖες πρωτεύοντα ρόλο παίζει ὁ ΛΟΓΟΣ, δηλαδὴ ἡ φωνητικὴ διατύπωση τῆς ἐπιθυμίας. Ὁ ΛΟΓΟΣ ὅμως οὗτος, οὐδὲν ἄλλο

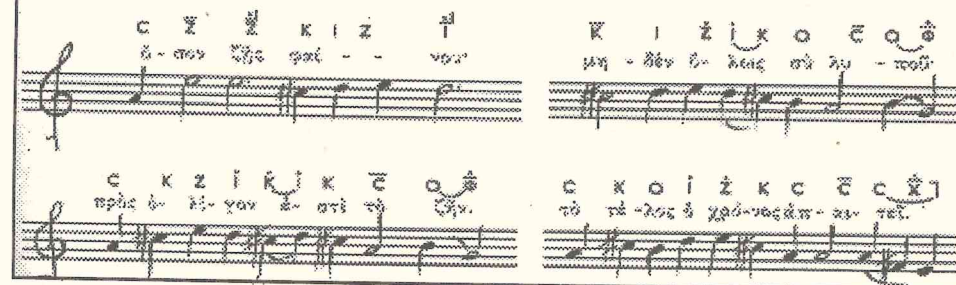
εἶναι παρά ἡ ἡχητικὴ δόνηση, ἐπενδεδυμένη διὰ ψυχικοῦ φορέως, ἀγνοῦ, εἰληκρυνοῦς καὶ ἐνδυναμωμένου μὲ τίς πτέρυγες τῆς πίστεως.

Στὰ Μυστήρια καὶ τίς Θρησκευτικὰς ἱερουργίας, ἡ ἐπικοινωνία αὐτὴ συνοδεύεται ὑπὸ πολλῶν παρεμφερῶν τελετικῶν πράξεων, ἀποσκοποῦσάν στὴν ἐντονωτέρα καὶ δραστικωτέρα ἐκδήλωση τῶν ἀποτελεσμάτων. Ἐξαιτίας αὐτοῦ, βάσει τῆς Ἐπιστήμης τῶν δονήσεων, γίνεται χρῆση παραλλήλως πρὸς τὴν διὰ τοῦ λόγου προσευχῆ καὶ ρυθμικῶς ἀπαγγελλομένων ἐπικλήσεων, συνοδευομένων ἐνίοτε καὶ ὑπὸ μουσικῆς καὶ προφορᾶς διὰ ζώσης ὀνομάτων τοῦ ἀοράτου κόσμου, Ἀγγέλων, Ἀγίων κ.λ.π. ἀκόμη καὶ χρῆση ἀναλογικῶν χρωμάτων, ἀρωμάτων, θυμιαμάτων, ἱερατικῶν χειρονομιῶν καὶ ρυθμικῶν κινήσεων (ἱερός χορός).

Ὅλες οἱ σαφῶς τελετουργικὲς αὐτὲς πράξεις καλοῦνται «ΤΥΠΟΙ» περὶ δὲ αὐτῶν εἰδικῶς πραγματεύεται ἡ «ΤΥΠΟΛΟΓΙΑ», κλάδος τοῦ ἐσωτερισμοῦ.

Ἔτσι, ἐξηγεῖται τὸ πολὺπλοκο καὶ πλούσιο τυπικὸ τῶν καθ' ἡμᾶς ἱεροτελεστιῶν τῆς Χριστιανικῆς Πίστεως, ὅπως διαδραματίζονται μὲ ὀλη τὴν λαμπρὰ ἐπισημότητα στοὺς ἱερούς Ναοὺς, ὅπου ἐκτός τῶν συμβολικῶν χειρονομιῶν, τῶν χρωμάτων τῶν ἀμφίων καὶ ἄλλων λειτουργικῶν πράξεων, ἐκφέρονται ποικίλεις δεήσεις, ψαλμωδίες, ὕμνοι κ.λ.π., οἱ ὁποῖοι ἐνεργοῦν ἐπικλη-

ΔΕΙΓΜΑ ΑΡΧΑΙΑΣ ΜΟΥΣΙΚΗΣ ΣΗΜΕΙΟΓΡΑΦΙΑΣ

τικῶς ἐπὶ τῶν θείων δυνάμεων, μέ σκοπὸ νά ἐπιπνεύσουν σέ ἐμᾶς δηλαδή μέ σκοπὸ νά ἐξαρθοῦμε πρὸς τὸ πεδίο ἐνεργείας τους καί στήν περὶ τῆς ὀντότητες αὐτῆς δημιουργημένη ἄλυσσο.

Ὁ Ἑσωτερικὸς παραδέχεται ὅτι καί ὁ ἀνθρώπινος ὀργανισμὸς εἶναι διεγέρτης ἀναλόγου φύσεως δονήσεως ποικίλου μήκους κύματος, διαφέροντος ἀναλόγως τῆς ἰδιοσυγκρασίας τοῦ πομποῦ καί συχνότητος διαφόρου.

Παραδέχεται ἐπίσης ὅτι ἄλλης φύσεως δονήσεις ἐκπέμπονται ἐκ τοῦ ὑλικοῦ σώματος, ἄλλες ἐκ τοῦ ἀστρικοῦ, ἄλλες ἐκ τοῦ αἰθερικοῦ καί ἄλλες ἐκ τοῦ νοητικοῦ· οἱ δονήσεις αὐτῆς διαδίδονται μέσῳ τοῦ ὑλικοῦ φορέως γιὰ τῆς ἐκπεμπόμενες ἐκ τοῦ ὑλικοῦ σώματος, μέσῳ δέ τοῦ ἀστρικοῦ φορέως, τοῦ αἰθερικοῦ τοιοῦτου καί τοῦ νοητικοῦ, ἀναλόγως τῆς προελεύσεως τῆς δονήσεως, θέτουν δέ σέ κίνηση ἀναλόγως ὀντότητας ἢ καταστάσεις ἰσορροπίας, δυνάμει τοῦ Νόμου τῆς συνηκτικῆς ἢ τοῦ Συντονισμοῦ. Ὡς σημειωθεῖ ὅτι παντοῦ ὅπου δῆποτε δύναται νά λάβει χώρα δόνησὶς τῆς, ὁποιασδήποτε φύσεως, ὑλικῆς, ἀστρικῆς, αἰθερικῆς, ἢ νοητικῆς, δύναται νά πραγματοποιηθεῖ μεταξύ ὄλων τῶν ζωντῶν τῶν ἐκδηλώσεων τῆς φύσεως, συντονισμός· εἶναι ὁ οἰκουμενικός ἐκεῖνος Νόμος, ὁ συνδέων τὰ συγγενῆ στοιχεῖα στὸν Κόσμο καί ὁ δημιουργὸς τῶν ἀνεξηγήτων ἐκείνων συμπαθειῶν, μεταξύ ἀτόμων κοσμικῶν, ἀτόμων ὑλικῶν, ἀτόμων ἀνθρωπίνων.

Θά ἀσχοληθοῦμε ἥδη ἐπ' ὀλίγον μέ τὸν παράγοντα «ΛΟΓΟ» ἐξαιρετο δονητικὸ στοιχεῖο καί διεγέρτη τοῦ ψυχικοῦ μας Κόσμου.

Ἐνδιαφερόμεθα βεβαίως γιὰ τὸν γραπτό καί προφορικό λόγο, πεζὸ ἢ ἔμμετρο, τὸν ἐκφράζοντα τῆς σκέψεις καί τὰ διανοήματά μας, τὸν κομπὸ καί ὀρθῶς προφερόμενο. Τούτου πρῶτοι οἱ πρόγονοί μας ἀπεκάλυψαν τὴν ἡγεμονία καί τὴν μορφωτικὴ δύναμη.

Ὁ Λόγος διεγείρει καί κινητοποιεῖ τὸν ψυχισμό μας, ὑπεγείρει τῆς παραστάσεις, ζῶντρεῖ τὰ συναισθήματα, διεγείρει ἢ ἡρεμίζει, καθισυκάζει ἢ παρηγορεῖ, πείθει ἢ προτρέπει, ὑποβάλλει ἢ λογικεύει.

Ὁ τόνος καί ἡ χροιά τῆς φωνῆς, ἡ μελωδία τῆς φράσεως καί ὁ τρόπος τῆς ἀρθρώσεως ἐξασκεῖ ἐπίδραση ἐπὶ τῆς ἀνθρωπίνης ψυχῆς. Ἡ χειρονομία, ἡ μιμική, καί ἡ παντομιμική ἔκφραση, οἱ ὁποῖες πλαισιώνουν τὸν λόγο, ἐπαυξάνουν τὴν δύναμὴ τοῦ. Τοιοῦτον νοοῦμε τὸν λόγο ὡς ἐξαιρετο διεγέρτη συναισθημάτων.

Κατόπιν τῶν ἀνωτέρω θεωρήσεων πῶς νά μὴν διερωτηθεῖ κάποιος, ἂν οἱ ἀνθρώποι ἔχουν ἀντιληφθεῖ πραγματικά ὅτι τὸ δῶρο τοῦτο τοῦ λόγου, μήπως εἶναι μάταιο, ἀρνητικό καί ἐνίοτε καταστρεπτικό, μήπως τὸ οὐράνιο τοῦτο δῶρο τοῦ λόγου, βεβηλῶναι ἀνά πᾶσα στιγμή μέ λέξεις προσβάλλουσες τὴν ἀνθρωπίνην ἀξιοπρέπεια, μέ φράσεις ἐγκυμονοῦσες κινδύνους γιὰ τὴν διάδοση καί ἐπικράτηση τῆς Ἀγάπης, μέ λόγους κενούς ἐννοίας καί ἀποβλέποντες σέ σπατάλη τοῦ πολυτίμου χρόνου στήν βραχύχρονη ζωὴ μας;

Ἔργο τοῦ ἀποβλέποντος στήν ἀναγέννηση ἀνθρώπου, διὰ τῆς μυητικῆς ἀγωγῆς εἶναι ἡ κάθαρση ὅχι μόνον τοῦ διανοητικοῦ του κόσμου, ἀλλὰ καί ἡ ἄσκηση τῆς ὁμιλίας του κατὰ τρόπον, ὥστε αὐτὴ ν' ἀντανακλᾷ συνεχῶς τὸ δῶρο τῶν θείων λόγων.

Συμπλήρωμα τοῦ Λόγου καί τῆς ἀπαγγελίας πρὸς διέγερση τοῦ ὑποσυνειδήτου καί ἔξαρση αὐτοῦ, εἶναι καί ὁ ἐκ τῆς Μουσικῆς ὑπαγορευόμενος ρυθμός.

Στους Ἑλλήνες, ὡς γνωστόν, ἡ μουσικὴ ἦταν μία τῶν ἰδιοτήτων τοῦ Ἀπόλλωνος, τοῦ κατ' ἐξοχὴν Θεοῦ τῆς Ἀρμονίας, τοῦ λόγου, τῆς τάξεως, καί τοῦ ἀριθμοῦ, ἰδιότητες ἀνάλογες καί ταυτόσημες πρὸς τῆς τέσσερις δυνάμεις τοῦ Θεοῦ, ὅπως μέ μυσταγωγικὴ βαθύνοια τῆς ἀπα-

ριθμεῖ ὁ Πλάτων στὸν Κρατύλο του, δηλαδή, ἡ Μουσικὴ, ἡ Μαντικὴ, ἡ Ἱατρικὴ, καί ἡ Τοξικὴ ἢ καθαρτικὴ.

Ἀργότερα στὸ πρόσωπο τοῦ θείου Ὁρφέως ἀνεγνωρίσθησαν οἱ ἰδιότητες ἐνός μεμυημένου. Ὁ ἦχος τῆς φωνῆς καί τῆς λύρας του συμβολίζουν τὴν Κυριαρχία ἐκείνων ἐπὶ τῶν ἱερῶν ρυθμῶν, οἱ ὁποῖοι ἀντιπροσωπεύουν τὴν ὑπᾶν Ἐποπτεία.

Στὸν ἦχο τῆς λύρας του, λέγει ἡ παράδοση, τὰ θηρία, τὰ δένδρα, καί οἱ λίθοι ἀκόμη ἐκιννοῦντο καί ἐπλησίαζαν γιὰ νά ἀκροασθοῦν τοῦ θείου Ἀοιδοῦ. Καί αὐτὸς ὁ ἡγεμὼν τοῦ Ἄδου θέλγεται καί κατευνάζεται ὑπ' αὐτῶν.

Οἱ Ἀθηναῖοι ἦσαν τόσο πεπεισμένοι περὶ τῆς ἠθικῆς σημασίας τῆς Μουσικῆς, ὥστε ἐξόρισαν τὸν μουσικὸ Τέρπανδρο, διότι προσέθεσε στήν λύρα του μία ἐπιπλέον χορδὴ, ἐπέτυχε δέ κατ' αὐτὸν τὸν τρόπο ἦχους πλέον αἰσθηματικούς.

Σήμερα ἡ μουσικὴ θεωρεῖται ὡς μέσο διασκεδάσεως, χρησιμεῖον στὸ νά διεγείρει τὰ πάθη, ἀντὶ νά τὰ κατασιγάσει καί γιὰ νά καταστρέφει τὸ νευρικό σύστημα. Σέ κάθε ὀρχήστρα ἐπιτρέπεται νά ἐκτελεῖ ἓνα ὁποιοδήποτε μουσικὸ τεμάχιο, χωρὶς νά λαμβάνονται ὑπ' ὄψιν τὰ θλιβερά κατὰ τὸ μᾶλλον καί ἥττον ἀποτελέσματα, τὰ ὁποῖα θά ἠδύνατο νά προκαλέσει ἡ ἀκρόασή τους ἐπὶ τῶν μαζῶν καί ἐκπληθύνονται κατόπιν γιὰ τὴν ἐξαθλίωση καί ἐκφυλισμὸ τῶν ἡθῶν τῆς νεωτέρας κοινωνίας καί τοῦ συγχρόνου πολιτισμοῦ.

Κατὰ τὰ λεγόμενα ἐπίσης τῶν ἀρχαίων Προγόνων μας, ἡ μουσικὴ ἐθεωρεῖτο ὡς κάλλιστα ὑπερασπιζομένη τὴν ἀρετὴ τῶν γυναικῶν, ἴσως ἀποτελεσματικώτερο ἀπὸ ὁποιαδήποτε ζῶν ἀγνότητος!

Κατὰ συνέπειαν, ὅταν οἱ πολεμιστὲς ἔφευγαν γιὰ μακρινὲς ἐκστρατεῖες, ἀφηναν πλησίον τῶν συζύγων τους, ἓνα βοηθὸ μουσι-

κό, ὁ ὁποῖος διὰ τῆς μουσικῆς καί τῶν ἀσμάτων του, κατηύναζε, φαίνεται, τῆς ἐξημμένες αἰσθήσεις τους.

Ἡ Κλυταιμνήστρα, φαίνεται, ὅτι τότε μόνον ὑπέκυψε στὶς ἐπιβουλὰς τοῦ Αἰγίσθου, ὅταν ὁ τελευταῖος ἐφόνευσε τὸν Δημόδοκο, ὁ ὁποῖος ἦτο ἐπιφορτισμένος νά ὑπερασπίζεται τὴν ἀρετὴ τῆς, διὰ τῶν ἀσμάτων του.

Ἀκουσμα τῶν Πυθαγορείων, πού συνιστοῦσε τὴν χρησιμοποίησιν τῆς μουσικῆς γιὰ πολὺ ἀνωτέρους σκοποὺς, ἔλεγε: «Σπεύδω τοῖς Θεοῖς, καί τὸ οὖς τῆς κύλικος».

Πράγματι ἡ μουσικὴ καί τὸ ἄσμα ἀσκοῦν ἰδιάζουσα ἐνέργεια, σέ ὅλες τῆς ἱεουργίας, θέτοντα σέ ἁρμονία τὴν ψυχὴ μέ τῆς ἀνώτερες δυνάμεις τοῦ Κόσμου.

Ὁ ἦχος καί ὁ ρυθμὸς εἶναι ἰδιαζόντως τελεσφόροι παράγοντες κατὰ τῆς μυητικῆς λειτουργίας καί διὰ τοῦτο ἡ ἐπιστήμη τῶν ἡχῶν ἐπιτελοῦσε ἓνα ἐκ τῶν σοβαροτέρων βάθρων τῆς Πυθαγορείου μυητικῆς ἀγωγῆς. Παρεδέχοντο ὅτι ἡ μουσικὴ ἁρμονία, ἀνοίγει στήν ψυχὴ μας, τὴν ὁδὸ πρὸς τὸν οὐρανόν.

Ἐνα ἀπόσπασμα τοῦ Πυθαγορικοῦ Θεώωνος τοῦ Σμυρναίου τονίζει ὅτι: «Συμφωνία τὴν μεγίστην ἔχει ἰσχύ, ἐν λόγῳ μὲν οὐσα Ἀλήθεια, ἐν βίῳ δέ εὐδαιμονία, ἐν δέ τῇ φύσει Ἀρμονία». Ὡς τιθέμεθα, λοιπόν, σέ ἁρμονικὴ συνήκηση πρὸς τῆς πνευματικῆς δονήσεις. Συμπληροῦντες τὸν λόγο μέ τὴν μουσικὴ, διὰ τῆς χρησιμοποίησεως τῶν δύο τούτων εἰδῶν ἡχητικῆς ἀκτινοβολίας, ἀφυπνίζουμε ἁρμονίες ἀνωτέρας στάθμης πού συντελοῦν στήν ἐπιτυχία τοῦ ἐπιδιωκόμενου σκοποῦ.

Ἡ Μουσικὴ δύναται νά θεωρηθεῖ ὑπὸ ποικίλες μορφές· γιὰ τοὺς νεωτέρους εἶναι γνωστὴ μόνον ὡς θεωρία καί πράξη· γιὰ τοὺς Ἀρχαίους δὲ ὡς ἐθεωρεῖτο, ὡς Φιλοσοφία, ὡς νοητικὴ καί οὐράνια Τέχνη.

Βασ. Καραμαλίκης

ΠΕΡΙ ΨΥΧΙΚΩΝ ΠΟΝΩΝ - ΔΟΚΙΜΑΣΙΩΝ

Τό νά μή αφήνει ὁ ἄνθρωπος τήν ἐξωτερικέυσιν πρὸς τοὺς ἄλλους τοῦ πόνου του, εἶναι ἠθική ἀρχή, ἀρχή προερχομένη ἀπὸ τήν δυναμική ψυχική του κατάσταση, ἐκτός ἂν διὰ τῆς ἐξωτερικεύσεως πρὸς τοὺς ἄλλους ἄνθρώπους τοῦ πόνου του πρόκειται νά διδάξει τὰ αἷτια, τὰ ὁποῖα προκάλεσαν τοῦτον, ὅταν σ' αὐτὴν τὴν περίπτωση γίνεται τοῦτο δικαιολογημένως.

Ὁ ἠθικός ἄνθρωπος ὁ ἔχων ἰσχυρά ψυχική δύναμιν καὶ ἐμβαθύνων μέσα στὶς δοκιμασίες τῆς ἀνθρωπίνης ζωῆς καὶ στά δημιουργοῦντα αὐτὲς αἷτια, εἶναι ὑποχρεωμένος ἐκ τῆς ἠθικῆς του ταύτης καταστάσεως νά ἐξωτερικεύει στοὺς ἄλλους, μόνο ὅ,τι δύναται νά προκαλεῖ σέ αὐτοὺς εὐχαρίστους ἐντυπώσεις, οὐδέποτε δέ νά δημιουργεῖ πρὸς αὐτοὺς δυσaráστους. Αὐτό εἶναι ἔργο ὑψίστης σκοπιμότητος, διότι οἱ δυσάρεστες ἐντυπώσεις οἱ δημιουργούμενες πρὸς τοὺς ἄλλους, προκαλοῦν συστολή τῶν ψυχικῶν τους δυνάμεων καὶ τοῦτο γίνεται ἀφορμή νά μή ἰσορροποῦν αὐτὲς πρὸς ἐκεῖνες τῆς διανοήσεως, ὅποτε καὶ δημιουργοῦνται μεταξύ τους ἀνωμαλίες παρεμποδίζουσες τὴν ὅλη φυσιολογική λειτουργία

γία τοῦ ἀνθρώπου, συνεπεία τῆς ὁποίας ἐκδηλοῦνται παθολογικὲς καταστάσεις.

Ἐάν τὴν ἠθική ταύτη ἀρχή ἐξεδήλωναν πάντες οἱ ἄνθρωποι, ὁ πόνος καὶ πᾶσα ἄλλη ἀρνητικὴ συναισθηματικὴ ἐκδήλωση θά ἐξέλιπε ἀπὸ τὴν φύσιν τῶν ἀνθρώπων καὶ τοῦτο, διότι καὶ τὸν πόνον (ψυχικόν) καὶ τὰ ἀρνητικά πρὸς τὴν πρόοδόν μας συναισθήματα τὰ δημιουργοῦμε ἐκ τῆς μή ἠθικῆς μας καταστάσεως.

Υπάρχουν καὶ πόνοι προερχόμενοι ἀπὸ ἀνώμαλες φυσιολογικὲς λειτουργίες τῆς ὀργανικῆς μας φύσεως, τοὺς ὁποίους δημιουργοῦμε ἐμεῖς διὰ τῆς ἀτάκτου καὶ παρὰ τοὺς ἠθικούς ὅρους ζωῆς μας.

Ἐάν στὶς ἀνθρώπινες κοινωνίες ἐπικρατοῦσε ἠθική κατάσταση, δηλαδή προσαρμογὴ πάντων τῶν ἀνθρώπων πρὸς τοὺς φυσικούς ὅρους τῆς ζωῆς καὶ ἐνέργειες ὑπαγορευόμενες ὑπὸ τῶν Φυσικῶν νόμων, ὡς καὶ ἀντίληψη τῶν κοινωνικῶν ἡμῶν καθηκόντων πρὸς τοὺς ὁμοίους μας μετὰ τῶν ὁποίων ἀποτελοῦμε τὴν κοινωνία μας, ἐάν ὑπῆρχε σεβασμὸς τῆς αὐτοδιαθέσεως τοῦ κοινωνικοῦ ἀτόμου, ἐκείνης, ἡ ὁποία δέν δύναται νά παραβλάπτει τὸ ἀρμονικὸ σύνολο τῆς κοινωνίας, σεβασμὸς τῶν κοινωνικῶν δικαιωμάτων

τῶν κοινωνικῶν ἀτόμων καὶ πλήρης ἀντίληψη τῶν ὑποχρεώσεών τους πρὸς τὸ σύνολο τῆς κοινωνίας, οὐδέποτε θά ἐδημιουργεῖτο πόνος, τὰ ἀρνητικὰ συναισθήματα καὶ ὅλα ἐκεῖνα, τὰ ὁποῖα σκληρῶς δοκιμάζουν τὴν ἀνθρωπίνην ἡμῶν ζωή.

Πόνοι δημιουργούμενοι ἐξ ἀνεξαρτήτων λόγων τῆς ἠθικῆς καὶ διανοητικῆς διαθέσεως τῶν κοινωνικῶν ἀτόμων, τοῦ συνόλου αὐτῶν, εἶναι πόνοι, τοὺς ὁποίους δέν δύναται νά αἰσθάνεται μέρος τῶν ἀτόμων μιᾶς κοινωνίας βιούσης ἠθικῶς καὶ ἐν ἀρμονίᾳ, ἀλλὰ τὸ σύνολο αὐτῆς.

Οἱ πόνοι αὐτοῦ τοῦ εἶδους δέν δύναται νά περιορίζονται σέ ὀρισμένα ἄτομα, διότι, ἂν συνέβαινε τοῦτο, θά ἐπρόδιδε μή ἠθική καὶ μή ἐναρμονισμένη τῶν μελῶν πρὸς τὸ σύνολο τῆς κοινωνίας ταύτης κατάσταση.

Οἱ ἄνθρωποι ἔχουν ὅλα τὰ μέσα ἐκ φύσεως νά διάγουν βίον ἀπολύτως φυσικόν καὶ νά ἀπολαμβάνουν ὅλα τὰ δῶρα τῆς χαρᾶς, τῆς εὐτυχίας καὶ τῆς εὐδαιμονίας.

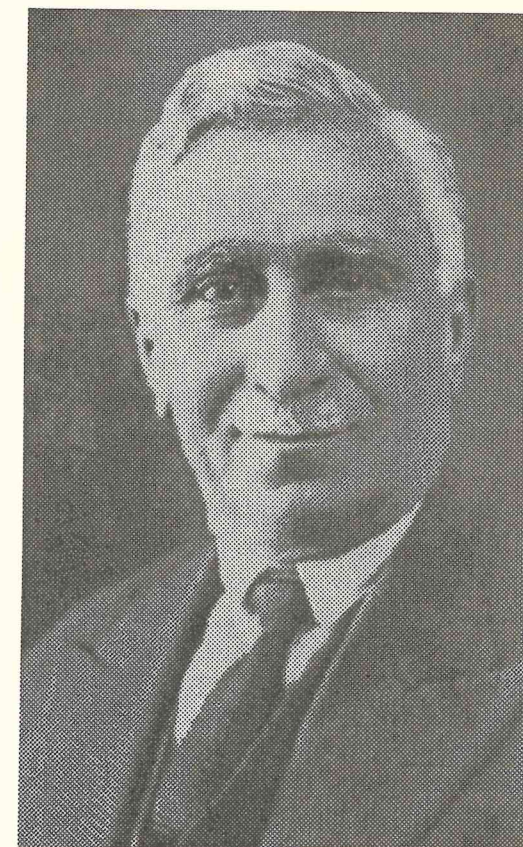
Ἀρκοῦν πρὸς τοῦτο μόνο ἡ εἰλικρινὴς τους διάθεσις στὸ κοινωνικὸ συγκρότημα καὶ ἡ ἀναγνώρισις αὐτοῦ διὰ τῶν νόμων του, τῶν ἐν λειτουργίᾳ νόμων του, σέ ὅλα τὰ κοινωνικά ἄτομα, τῶν μέσων ἐκείνων τὰ ὁποῖα θά ἔδιδαν σέ αὐτὰ τὴν χαρὰ, τὴν εὐτυχία καὶ τὴν εὐδαιμονία.

Ἡ ἀνθρωπίνη ζωή ἔχει ἄπειρες ὁμορφίες, ἡ κακία ὅμως τῶν ἀνθρώπων τίς ἀπομακρύνει ἀπὸ αὐτὴν καὶ ὥς ἐκ τούτου δημιουργοῦνται οἱ πόνοι, οἱ δο-

κιμασίες καὶ ὅλες ἐκεῖνες οἱ πικρίες, οἱ ὁποῖες μᾶς παρακολουθοῦν σέ ἕκαστο βῆμα στὴ ζωή μας. Τό πολῦτιμο τῆς ἀνθρωπίνης ζωῆς μέ τίς θεῖες ὁμορφίες τῆς τὸ αἰσθάνονται οἱ ψυχὲς ἐκεῖνες ποὺ δύναται νά γνωρίζουν κατὰ βάθος αὐτὴν καὶ τοὺς σκοποὺς, τοὺς ὁποίους ἔχει.

Ὅταν ἀπομακρύνονται ἀπὸ τὴν ἀνθρωπίνη ζωή οἱ ἀδύνατες νά ἐκτιμήσουν αὐτὴν ἀνθρώπινες ψυχὲς, τότε μόνο ἐννοοῦν τὸ μέγεθος τῆς ἀνοησίας τους.

Σ. Νάγος

Ὁ ἡθοποιὸς ὡς θεραπευτής

Εἶναι γνωστὴ σ' ὅλο τὸν κόσμον ἡ ἐφαρμογὴ τοῦ θεάτρου στὶς σύγχρονες μεθόδους τῆς κλινικῆς ψυχολογίας. Οἱ ἀσθενεῖς πού ἔχουν ἐλαφρὰ ἢ καὶ βαρεῖα ψυχικὰ νοσήματα, συμμετέχουν ὄχι μόνο σὰν θεατὲς ἀλλὰ κυρίως ὡς ὑποκριτές. Τὸ θέατρο ὡς θεραπευτικὴ μέθοδος ἔχει πολλαπλὲς ἐφαρμογές, σὲ παιδιὰ μὲ εἰδικὲς ἀνάγκες, σὲ φυλακὲς, στὴν ἐκπαίδευση κ.λπ. Ἡ ἐργασία ἐστιάζεται στὴν θεραπεία τῆς ψυχῆς ἢ καλλίτερα τὴν ἀγωγή τῆς ψυχῆς διὰ τῆς μιμήσεως ἢ διὰ τῆς ἐκφράσεως τῶν ἀνθρωπίνων ἀλλὰ καὶ κοσμικῶν δυνάμεων πού ἐνυπάρχουν μέσα μας.

Ἄς τοπολογίσουμε ὁμως τὸ θέμα μας στὴν Ἀρχαία Ἑλλάδα κι ἂς δοῦμε τόσο τὸ σημαίνον ὅσο καὶ τὸ σημαινόμενο τῆς σχέσεως Θεάτρου καὶ Θεραπευτικῆς. Κατὰ τὸν Ἀριστοτέλη τρία (3) εἶναι τὰ βασικὰ ὁρμέφυτα τοῦ ἀνθρώπου. Τῆς ἐπιβιώσεως, τῆς διακονίσεως τοῦ εἵδους καὶ τῆς μιμήσεως. Τὸ θέατρο, ὅπως καὶ ἡ ζωὴ, ἐκφράζεται διὰ τῆς μιμήσεως. Ὁ Προμηθεὺς στὸν Καύκασο καὶ ὁ Σωκράτης στὸ Κώνκειο δὲν ἔχουν ἀνάγκη νὰ τοὺς λυπηθοῦμε ἀλλὰ νὰ τοὺς μιμηθοῦμε βιώνοντας ἔτσι τὴν ἔξοδο ἀπὸ τὸ ἐγὼ μας.

Τὸ Θέατρο εἶναι ἓνας καθρέφτης μπροστὰ στὴν φύση, ὅπως λέει κι ὁ Σαίξπηρ!

Κατάγεται ὁμως ἀπὸ τὴν διάπυρρη ἐνδοχώρα τῶν Μυστηρίων ἀποτελῶντας μάλιστα καὶ μερικὴ τοὺς ἐκδήλωσιν. Τὸ λεξικὸ τοῦ Σταματάκου μᾶς λέει ὅτι "θέατρον", εἶναι ὁ τόπος πού κάποιος θεᾶται. Τὶ ὁμως θεᾶται; Ἐδῶ ἔχουμε ἓνα σημαντικό παράδοξο. Τὸ θέατρο πού εἶναι Διονυσιακὸ φαινόμενο, ἔχει Ἀπολλώνιο σημαίνον. Σημαίνει τὴν θέα τῶν τριῶν Κόσμων!

(ὅπως εὖστοχα ἐπισημαίνει ὁ Ἀ. Ἀσημακόπουλος) τοῦ Αἰσθητοῦ, τοῦ Λεπτοφυοῦς καὶ τοῦ Πυρίνου. Εἶναι τὸ Ὁραῖον, τὸ Ἀληθὲς καὶ τὸ Ἀγαθόν. Ἐχουμε δηλαδὴ τὸν τρίποδα τοῦ Ἀπολλωνος, πατέρα τοῦ Ἀσκληπιοῦ. Εἶναι ἡ Δύναμις, τὸ Κάλλος καὶ ἡ Σοφία. Οἱ τρεῖς ἀντίστοιχα ἑλληνικοὶ ρυθμοί, Δωρικός, Κορινθιακὸς καὶ Ἰωνικός, πού καὶ στοὺς τρεῖς πρέπει νὰ στηρίζεται κάθε ἀνθρώπινο ἔργο καὶ πού μεταφράζονται στὰ καθ' ἡμᾶς μὲ τὴν Ἐπιστήμη, τὴν Τέχνη καὶ τὴν Φιλοσοφία.

Πάμπολλοι οἱ σημαντικοὶ συσχετισμοὶ μὲ τὴν θέα τοῦ 3 πού φθάνουν μέχρι τὸ ἴδιο τὸ Θεῖον. Τὸ ἴδιο λεξικὸ μᾶς λέει ὅτι "Δράμα" πού εἶναι ἀπ' τὸ "δράω", σημαίνει ἔργο, πράξη, ἐνέργεια ἀλλὰ καὶ καθῆκον καὶ χρέος. ΔΡΑΜΑ λοιπὸν ἢ ἀναγραμματιζόμενο ΔΑΡΜΑ δηλαδὴ Χρέος!

Θεραπεία: Σημαίνει περιποίηση.

Θεραπευτής: Εἶναι αὐτὸς πού περιποιεῖται ἀνθρώπους ἢ πού ὑπηρετεῖ τὰ θεῖα.

Ψυχαγωγία: Εἶναι ἡ διὰ μαγικῶν μέσων ἀνάκληση τῶν ψυχῶν ἐκ τοῦ Ἄδου. (Ὁπου μαγικά μέσα, λέμε θεατρικά. Καὶ ὅπου ἀνάκληση ψυχῶν, ζωοποίηση καὶ ἐνσάρκωση τῶν ρόλων πού ἔγραψε ὁ ποιητής, ὁ ὁποῖος κινεῖται στὸν χῶρο τοῦ πνεύματος).

Ψυχαγωγέω: Ὁδηγῶ τὶς ψυχὲς τῶν νεκρῶν στὸν Ἄδην. Προσελκῶ τὶς ψυχὲς τῶν ζώντων, τὶς θέλγω.

Ψυχαγωγός: Ὁ δι' ἐξορκισμῶν καὶ μαγικῶν μέσων ἀνακαλῶν ἐκ τοῦ Ἄδου τὶς ψυχὲς καὶ ἐρωτῶν αὐτές. Ὁ προκαλῶν τοὺς νεκροὺς σὲ ἐμφάνιση.

Ὑποκρίνομαι: Ἀποκρίνομαι, δίδω ἀπάντηση, καὶ ἐπὶ ἀποκρίσεως μαντείου, ἐρμηνεύω, διερμηνεύω.

Ὁ Ρ. Ἀναστασάκης στὸ ρόλο τοῦ Οἰδίποδα

Τὸ θέατρο, λοιπὸν, δρᾷ θεραπευτικὰ ἀφοῦ ὁ ἡθοποιὸς ποιῶντας ἥθος ἢ ὁ ὑποκριτὴς ἐπικοινωνῶντας μὲ τὸν λεπτοφυῆ κόσμο, περιποιεῖται τὴν ψυχὴ τοῦ θεατῆ ὑπηρετῶντας ἔτσι τὸ Θεῖον.

**ΕἶΝΑΙ Η ΩΡΑ
ΠΟΥ ΕΚΣΤΑΣΙΑΖΕΤΑΙ Ο ΑΠΟΛΛΩΝ
ΚΑΙ ΓΕΩΜΕΤΡΕΙΤΑΙ Ο ΔΙΟΝΥΣΟΣ**

Εἶναι ἡ στιγμή πού μετατονίζουμε τὴν σημαντικὴ τῆς Θεατρικῆς Τέχνης ἀπ' τὴν μορφή στὸ πνεῦμα. Γι' αὐτὸ ἡ ἀφοσίωση στὴν ἡθοποιία, δὲν πρέπει νὰ εἶναι αὐτοσκοπός, ἀλλὰ μέσον, δρόμος!

Τὸ θέατρο δὲν εἶναι δραπετεύση, οὔτε καταφύγιο! Εἶναι τρόπος πού ὁδηγεῖ στὴν ζωή. Τὴν μία ΖΩΗ!

Ἦχεῖ σὰν θρησκευτικὸ σύνθημα. Ἀλλὰ ἴσως καὶ νὰ 'ναι!

Ραδάμανθους Ἀναστασάκης

στό Ἰδεοθέατρον
Μαθήματα Ἀρχαίας
Ἑλληνικῆς Γλώσσης

τμήμα ἐνηλίκων κάθε Δευτέρα 8-10 μ.μ.
Στουρράρα 57 ἐγγραφές: 210. 52. 37. 543
μέ τὴν Εὐρυτόμη Γαβρᾶ

ΑΡΙΘΜΟΛΟΓΙΑ

Τὸ κείμενο αὐτὸ εἶναι μία περισπούδαστη καὶ ἐντελὴς πρωτότυπη πραγματεία πάνω στὴν ἀριθμολογία καὶ ἔχει γραφῆ ἀπὸ τὸν Σπ. Νάγο.

Τὸ κείμενο τοῦ Σπ. Νάγου στὸ πρωτότυπο, ἔχει δημοσιευθεῖ στὸ 14ο τεύχος τοῦ Ἰδεοθεάτρου. Ἐδὼ γράφεται μὲ διαφορετικὸ τύπο χαρακτήρων. Οἱ ἀπόψεις, οἱ ὁποῖες διατυπώνονται ἀπλοῦν τίς ἀπόψεις τῶν Πυθαγορείων σχετικὰ μὲ τὴν ἔννοια, τὴν συμπλοκὴ κλπ. τῶν ἀριθμῶν. Γιά τὴν καλύτερη κατανόησή του προτείνω στὸν ἀνα-γνώστη νὰ ἀναγνώσει προηγουμένως τὸ ἄρθρο μου «Ἡ Φύσις κατὰ τὴν μυσταγωγικὴ φιλοσοφία καὶ τὴν ἐπιστήμη» πού δημοσιεύθηκε στὸ τεύχος 21 τοῦ περιοδικοῦ ΙΔΕΟΘΕΑΤΡΟΝ.

Τὸ Α' μέρος αὐτοῦ τοῦ κειμένου περιλαμβάνει τὸ κείμενο τοῦ Νάγου μεταγλωττισμένο καὶ μὲ συνοπτικὲς (ἐντὸς παρενθέσεων) ἐπεξηγήσεις καὶ [ἐντὸς ἀγκυλῶν] προσθήκες. Τὸ Β' μέρος περιλαμβάνει αὐτοῦσιο καὶ δίδονται ἀνὰ παράγραφο εὐρύτερες ἐπεξηγήσεις. Τόσο στὸ Α' Μέρος ὅσο καὶ στὸ Β' Μέρος προστέθηκαν τίτλοι, οἱ ὁποῖοι ἐπιβοηθοῦν στὴν καλύτερη κατανόησή του.

Σ. Τάκας

ΜΕΡΟΣ Α

1.

ΕΝΝΟΙΑ, ΟΥΣΙΑ ΚΑΙ ΕΚΔΗΛΩΣΗ ΤΩΝ ΑΡΙΘΜΩΝ

1.1. ΤΙ ΕΙΝΑΙ ΑΡΙΘΜΟΛΟΓΙΑ.

Ἡ ἀριθμολογία, ἀποτελεῖ τὸ μέσο, μὲ τὸ ὁποῖο συνεννοοῦνται οἱ Θεοὶ δηλαδὴ ἀποτελεῖ τὴν γλῶσσα τῶν Θεῶν, ἡ ὁποία δὲν ἔχει περιορισμοὺς στὴν ἔκτασή της καὶ εἶναι ἀπειρη, ὅπως ἀπειρη εἶναι ἡ ἔννοια τῶν ἀριθμῶν, ἐνῶ ἀντίστοιχα ἡ γλῶσσα τῶν ἀνθρώπων εἶναι πεπερασμένη. Ἡ ἀριθμολογία εἶναι ἡ γλῶσσα τῶν Θεῶν, γιατί ἡ ΕΝΝΟΙΑ τῶν ἀριθμῶν ἀναφέρεται:

- σ' ὅλες τίς σχέσεις τῆς λειτουργίας τῶν κόσμων, στοὺς νόμους ἐκείνους, οἱ ὁποῖοι προκαλοῦν αὐτὲς τίς λειτουργίες καὶ στὰ ἐπακόλουθά τους [καί]

- σ' ὅλες τίς ἐμφανίσεις τοῦ Πνεύματος, στὶς σχέσεις τοῦ Πνεύματος πρὸς τίς λειτουργίες τῶν κόσμων, στὶς ἐνεργητικὲς δυνάμεις τοῦ πνεύματος καὶ στοὺς Νόμους ἐκείνους, οἱ ὁποῖοι τὸ ἐξελίσσουν ἀπείρως.

Γιὰ τὸ θέμα αὐτὸ θὰ γίνῃ ἀπόπειρα ἀποκάλυψης μόνο μιᾶς πτυχῆς, αὐτῆς πού ἀπασχόλησε πολλοὺς ἀπὸ τοὺς σοφούς τῆς ἀρχαιότητος.

1.2. Η ΕΝΝΟΙΑ ΤΩΝ ΑΡΙΘΜΩΝ

Οἱ ἀριθμοὶ δὲν εἶναι κάτι πού ἐπινόησε καὶ δημιούργησε ὁ ἄνθρωπος

καὶ δὲν ἔχουν [μόνον] τὴν ἀπλὴ ποσοτικὴ καὶ ποιοτικὴ ἔννοια, ἀλλὰ

[Οἱ ἀριθμοὶ μὲ τὴν ποιοτικὴ τους ἔννοια] εἶναι:

- τὸ ἐκδηλωμένο φυσικὸ φαινόμενο, τὸ ὁποῖο διασαφηνίζει τίς διαφορὲς καταστάσεις τῶν λειτουργούντων κόσμων καὶ τοῦ πνεύματος αὐτῶν,

- τὸ μέσο πού ἡ Φύση παρέχει στὸ δημιούργημά της, τὴν ἀνθρώπινη διάνοια, γιὰ νὰ νοήσῃ τὴν λειτουργία τῶν κόσμων, τοὺς νόμους τῶν οὐσιῶν πού μετέχουν σὲ αὐτὲς τίς λειτουργίες καὶ τὴν δυναμικότητα τοῦ κάθε νόμου.

- τὸ μέσο τοῦ προσδιορισμοῦ, τῆς καταστάσεως κάθε πνευματικῆς ἀτομικότητας καὶ τοῦ βαθμοῦ ἐξελίξεώς τους.

- οἱ εἰκόνες τῶν πραγμάτων καὶ τῶν ὄντων τῆς Φύσεως.

Ὅπως τὰ πράγματα καὶ τὰ ὄντα τῆς Φύσεως ἔχουν ἰδιάζοντα χαρακτηρισμὸ (ὀνομασία) καὶ ἰδιαίτερα γνωρίσματα (φυσικὰ χαρακτηριστικὰ καὶ ιδιότητες) ἔτσι καὶ κάθε ἀριθμὸς ἔχει ἀντίστοιχα ἰδιάζουσα ἔννοια καὶ ἰδιαίτερο γνωρίσμα (φυσικὸ χαρακτηριστικόν).

Τὸ γνωρίσμα ἑνὸς ἀριθμοῦ διαφέρει ἀπὸ τὸ γνωρίσμα κάθε ἄλλου ἀριθμοῦ καὶ ἀπὸ τὴν ἰδιάζουσα δύναμή του καὶ γι' αὐτὸ ἡ πρώτη ἔννοια τῶν ἀριθμῶν εἶναι ποιοτικὴ καὶ ἀπὸ αὐτὴν προέρχεται ἡ ποσοτικὴ ἔννοια. Ἡ διαφορὰ τῆς ἔννοιας κάθε ἀριθμοῦ [σὲ σχέση μὲ τοὺς ἄλλους ἀριθμούς], εἶναι ἡ εἰκόνα πού χαρακτηρίζει τὴν διαφορὰ στὴν ἔννοια κάθε ἀτομικότητας σὲ σχέση μὲ τίς ἄλλες ἀτομικότητες καὶ μὲ τὸ ἰδιαίτερό τους γνωρίσμα. Ἡ διαφορετικὴ ἔννοια κάθε ἀτομικότητας μᾶς ἐπιτρέπει νὰ κατανοοῦμε τὴν ἐκ τοῦ ΧΑΟΥΣ ἐκπόρευ-

ση τῶν ἀτόμων τῆς μεριστῆς οὐσίας κατὰ βαθμιαία (διαδοχικὴ) τάξη. Ἡ διαδοχικὴ αὐτὴ σειρά (τάξη) ἐξόδου τῶν ἀτόμων [τῆς ἀτομικῆς οὐσίας] δίδει στὸ κάθε ἄτομο τὸν ἰδιάζοντα χαρακτηρισμὸ του καὶ τὸ [διαφορετικόν] ἀπὸ δυναμικὴ ἀποψη γνώρισμά του [σὲ σχέση μὲ τὰ ἄλλα ἄτομα πού ἐκπορεύθηκαν πρὸ ἢ μετὰ αὐτοῦ].

Οἱ ἀριθμοὶ ἀντιστοιχοῦν καὶ πρὸς ἐκεῖνες τίς Ἀτομικότητες τῆς Φύσεως καὶ ἀποτελοῦν τὴν ἔννοια τῆς «ἀεί» (συνεχοῦς) ὑπάρξεώς τους μὲ τὴν «ἀεί» (συνεχῇ) ἐκδήλωση τῶν δυνάμεων τους. Τὴν εἰκόνα [τῆς συνεχοῦς ἐκδήλωσης δυνάμεων τῶν ἀτομικότητων] νοοῦμε μὲ τὴν «ἀεί» (συνεχῇ) ἐπέκταση τῶν ἀριθμῶν πού ἀναπαράγονται μόνοι τους, ὅπως ἀναπαράγονται καὶ οἱ δυνάμεις τῶν ἀτόμων.

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω συνάγεται ὅτι:

- μὲ τὴν ἔννοια τῶν ἀριθμῶν,
- μὲ τὴν εἰδικὴ κατάταξή τους καὶ
- μὲ τὴν συμπλοκὴ τους στοὺς διαφόρους ἀριθμητικοὺς σταθμοὺς

θὰ μπορέσουμε νὰ συλλάβουμε

- τὸ ἔργο τῆς ὅλης δημιουργίας καθὼς ἐπίσης καὶ
- τὸ ἔργο πού ἀναφέρεται στὴν ἐνεργὸ δράση τοῦ πνεύματος καὶ τὴν διαφορετικὴ [ἀπὸ δυναμικῆς ἀπόψεως] κατάσταση κάθε πνευματικῆς ἀτομικότητας.

1.3. ΕΝΝΟΙΑ ΤΩΝ ΠΡΑΞΕΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΣΥΜΠΛΟΚΗΣ ΤΩΝ ΑΡΙΘΜΩΝ

Μὲ τὴν ἔννοια τῆς ΠΡΑΞΕΩΣ τῶν ἀριθμῶν κατανοοῦμε

- τὸν τρόπο [συνθέσεως] καὶ τὴν ποιοτικὴν κατάσταση κάθε φυσικῆς συνθέσεως,

- την ενεργητική δύναμη [κάθε φυσικής συνθέσεως] και τις σχέσεις της ενεργητικής της δυνάμεως πρὸς τις ενεργητικές δυνάμεις τῶν ἄλλων συνθέσεων,

- τις ἀφαιρέσεις δυνάμεων ἀπὸ τις συνθέσεις καὶ μάλιστα μέχρι τῆς πλήρους ἐξαντλήσεως τοῦ ενεργητικοῦ τους μέσου (ὁπότε ἔχουμε τὸ φαινόμενο τῆς ἀποσυνθέσεως).

Γενικὰ κάθε πράξη τῶν ἀριθμῶν εἶναι μία εἰκόνα τῆς Φύσεως μὲ τις καθέκαστα μορφές καὶ πνευματικές ἐμφανίσεις.

Μὲ τὴν ἔννοια τῆς ΣΥΜΠΛΟΚΗΣ τῶν ἀριθμῶν κατανοοῦμε

- τὸν πολλαπλασιασμό τῶν ενεργητικῶν δυνάμεων στὶς συγκροτημένες μορφές μὲ τὴν μεταξὺ τους ἀλληλεπίδραση.

1.4. ΕΝΝΟΙΑ ΤΩΝ ΠΕΡΙΤΤΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΑΡΤΙΩΝ ΑΡΙΘΜΩΝ

Οἱ ἀριθμοὶ χωρίζονται σὲ δυὸ κατηγορίες: τοὺς περιττοὺς καὶ τοὺς ἀρτίους.

- **ΠΕΡΙΤΤΟΙ** ἀριθμοὶ εἶναι οἱ εἰκόνες πού ἐμφανίζει ἡ αἴδιος¹ Συνεχῆς² οὐσία στὶς συνθέσεις, τὰ συγκροτήματα καὶ στὶς ἀποσυνθέσεις τῶν μορφῶν ὡς καὶ σὲ κάθε τι πού ἔχει περιορισμένη ἐνέργεια καὶ πού ὡς μορφή εἶναι πεπερασμένη.

- **ΑΡΤΙΟΙ** ἀριθμοὶ εἶναι οἱ εἰκόνες τῆς αἰδίας ἀτομικῆς⁴ οὐσίας μὲ τὸ πλῆθος τῶν ἀτόμων της, τὰ ὁποῖα ποτὲ δὲν ἀποβάλλουν τὴν ἀτομικότητά τους ἀλλὰ εἶναι τὰ πάντα ἀφθαρτα καὶ αἰώνια Εἶναι³.

Ἡ συμπλοκή⁴ τῶν Περιττῶν πρὸς τοὺς Ἀρτίους ἀριθμοὺς εἰκονίζει τὴν συμπλοκή τῶν δυὸ αἰδίων οὐσιῶν τῆς Φύσεως, ἐκ τῶν ὁποίων γίνονται ὅλα τὰ φαινόμενα

τῶν κόσμων. Ἔτσι ἡ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ τῶν δυὸ αἰδίων οὐσιῶν σὲ κάθε σημεῖο τῶν ἀπειρῶν κόσμων νοεῖται μόνον μὲ τὴν συμπλοκή καὶ συνεργασία τῶν Περιττῶν καὶ τῶν Ἀρτίων ἀριθμῶν καὶ στὶς πράξεις τους.

Ἡ διάκριση τῶν ἀριθμῶν σὴν κατηγορία τῶν περιττῶν καὶ σὴν κατηγορία τῶν ἀρτίων ἀριθμῶν ἐμφανίζει τὶς εἰκόνες τῶν δυὸ αἰδίων οὐσιῶν σ' ὅλες τὶς μεταβολές τους στοὺς ενεργοῦντες κόσμους, ὅπου ἡ κάθε μιὰ [κατηγορία] καθίσταται τὸ συμπλήρωμα τῆς ἄλλης. Μὲ τὴν συμπλήρωση αὐτὴ συλλαμβάνουμε καὶ τὴν ἔννοια τῆς ἐνότητας καὶ συνέχισης τῶν Κόσμων στὰ ἔργα τους καὶ σὴν ἀπειρή τους ἐξέλιξη.

Μὲ τὴν ἔννοια τῆς ΑΠΕΙΡΗΣ ΕΠΕΚΤΑΣΕΩΣ τῶν ἀριθμῶν κατανοοῦμε τὸ ΑΠΕΙΡΟ ὡς ἓνα σύνολο «ἀεὶ γινόμενον» (ἓνα σύνολο πού συνεχῶς γίνεται, μεταβάλλεται καὶ ἐξελίσσεται) γιατί «ἀεὶ» (συνεχῶς) ἔρχονται ἀπὸ τὸ ΧΑΟΣ στὸ ἐνεργητικὸ Εἶναι (τὴν ἐκδηλωμένη φύση) τόσο τὰ ἄτομα τῆς μιᾶς αἰδίου [ἀτομικῆς] οὐσίας ὅσο καὶ ἡ ἐπέκταση σὲ ενεργητικὴ κατάσταση σὲ ἀτελευτήτους χώρους τῆς ἄλλης [αἰδίου] οὐσίας, τῆς [οὐσίας] ΜΟΝΑΔΟΣ (δηλ. τῆς συνεχοῦς ἢ ἀμέριστης οὐσίας).

Οἱ περιττοὶ καὶ οἱ ἄρτιοι ἀριθμοὶ ἀποτελοῦν ἀντικείμενο μελέτης τῶν σοφῶν ἐκείνων πού ἐπιθυμοῦν νὰ εἰσέλθουν στὶς μεγάλες ἔννοιες τῶν αἰδίων οὐσιῶν στὰ ἄπειρα ἐνεργητικὰ πεδία τῶν Κόσμων. Οἱ σοφοὶ δὲν πρέπει νὰ λησμονοῦν ὅτι οἱ ἀριθμοὶ μὲ τὸ σύστημα πού τοὺς χωρίζει σὲ σταθμοὺς ἐξορμωμένους σὴν σύστασή τους ἀπὸ τὴν ΔΕΚΑΔΑ καὶ τὰ πολλὰ πλάσιά της, ἐμφανίζουν καὶ τοὺς ἀναμορφωτικούς κύκλους τῆς οὐσίας τοῦ πνεύ-

ματος καὶ τοὺς νόμους πού διέπουν τὴν οὐσία τοῦ πνεύματος. Μόνον μὲ τὴν εἴσοδο τοῦ πνεύματος στοὺς ἀπείρους αὐτοὺς κύκλους δύναται νὰ κατανοηθεῖ ἡ ἐξέλιξή του καὶ προπαντὶς ἡ προαγωγή του ἀπὸ τὸν ἓναν κόσμο στὸν ἄλλο.

1.5. Η ΕΚΔΗΛΩΣΗ ΤΩΝ ΑΡΙΘΜΩΝ.

Οἱ ἀριθμοὶ δὲν εἶναι ἐπινόηση τῶν ἀνθρώπων ἀλλὰ εἶναι μία φυσικὴ ἐκδήλωση τῆς διανοίας τῶν ἀνθρώπων, σὴν οὐσία τῆς ὁποίας ὑπῆρχαν οἱ ἀριθμοὶ πρὶν ἀπὸ τὴν ἐκδήλωσή τους σὲ μὴ συνειδητὴ ἔννοια.

Ἡ ἐκδήλωση τῶν ἀριθμῶν εἶναι μία λειτουργία τῆς ἀνθρωπίνης διανοίας, ἐνῶ ἡ διάνοια εἶναι ἀποτέλεσμα τῶν δυναμι-κοτήτων πού ἔχει ἐκδηλώσει ἡ ἀνθρώπινη ψυχὴ καὶ ἡ φύση τῶν ὁργανισμῶν, στοὺς ὁποίους αὐτὴ δρᾷ. Αὐτοῦ τοῦ εἴδους οἱ δυναμικότητες [τῆς ψυχῆς], μὲ τὶς ὁποῖες συντελέσθηκε ἡ ἀνθρώπινη διάνοια, εἶναι ἀριθμοὶ καὶ νοοῦνται μόνον μὲ ἀριθμοὺς, γιατί κάθε μιὰ [δυναμικότητα]: ἔχει εἰδικὴ τάση, ἀναφέρεται σὲ λειτουργία ἰδιαίτερου νόμου καὶ ἐκπληρώνει ἰδιαίτερο σκοπό.

Ἡ εἰδικὴ τάση, ὁ σκοπὸς καὶ ὁ νόμος, ἐκ τοῦ ὁποίου προέρχεται, γίνονται κατανοητὰ μόνον ἂν μεταφερθοῦν σὴν ἔννοια τῶν ἀριθμῶν δηλαδὴ σὴν φυσικὴ κατάσταση, ἡ ὁποία μας δίνει τὸ γινώσμά τους.

Ἐὰν ἡ ἔννοια τῶν ἀριθμῶν δὲν ἐκδηλωνόταν σὴν ἀνθρώπινη διάνοια, τότε δὲν θὰ γινόταν γνωστὴ [ἡ ἔννοια τῶν ἀριθμῶν] γιατί ἡ παραγωγή καὶ ἐνέργεια τῶν Ἰδεῶν [σὴν ψυχῇ] καὶ οἱ ποικίλες παραγωγικότητες καὶ ἐνέργειές της θὰ ἦταν

ἀκατάληπτες καὶ θὰ ἀποτελοῦσαν σύγχυση. Ἐκεῖνο πού μᾶς φέρνει σὴν ἔννοια τῆς [Ἰδέας] καὶ στὰ παράγωγά της εἶναι ἡ ἔννοια πού λαμβάνουμε μὲ τοὺς ἀριθμούς.

1.6. Η ΕΝΝΟΙΑ ΤΩΝ ΠΑΡΑΣΤΑΣΕΩΝ

Ἐὰν οἱ ἰδέες καὶ οἱ ψυχικὲς μας ἐκδηλώσεις γίνονται γνωστὲς (δηλ. ἐξωτερικεύονται) αὐτὸ εἶναι ἀποτέλεσμα τῶν διαφορετικῶν παραστάσεων [τοῦ περιβάλλοντός της], μὲ τὶς ὁποῖες ἡ ψυχὴ ἔρχεται σὲ ἐπαφή μὲσφ τῶν αἰσθήσεων της⁵.

Ἡ κάθε παράσταση καὶ ἡ διαφορετικὴ της ἐνέργεια (ἐπίδραση) σὴν ψυχὴ ἀναγνωρίζεται ἀπὸ τὸ σχῆμα της, τὴν ἰδιάζουσα δυναμικότητά της καὶ τὴν ἁρμονία πού ἀποτελεῖ μὲ τὶς ἄλλες παραστάσεις.

Ἐὰν κάθε παράσταση δὲν εἶχε ἰδιάζοντα χαρακτηρισμὸ (ὀνομασία) πού νὰ καθίσταται νοητὸς σὴν ψυχὴ ἀπὸ τὴν δυναμικότητα καὶ τὸ σχῆμα της καὶ προπαντὸς ἀπὸ τὴν ἐνεργὸν τάση της, τότε δὲν θὰ εἴχαμε τὴν ἔννοια τοῦ πλήθους τῶν παραστάσεων, τὴν ὁποία διευκρινίζουμε σὴν νόσή μας μὲ τοὺς ἀριθμούς.

Ἄν ἀπὸ τὰ πράγματα τῆς Φύσεως ἀφαιρέσουμε τὴν ἀριθμητικὴν τους ἔννοια, δὲν δυνάμεθα νὰ σχηματίσουμε καμιά Ἰδέα, πολὺ δὲ περισσότερο δὲν μπορούμε νὰ ἀντιληφθοῦμε τὸ πλῆθος τους. Ἀλλὰ οἱ παραστάσεις, ἐκ τῶν ὁποίων γίνονται οἱ ἰδέες καὶ οἱ ἔννοιες, εἶναι συγκροτήματα.

Συνεπῶς:

- πῶς θὰ εἴχαμε τὴν ἔννοια τῶν παραστάσεων, ἂν δὲν γνωρίζαμε ὅτι οἱ παραστάσεις εἶναι ἀθροίσματα ἄλλων μικροτέρων πραγμάτων καὶ ἂν δὲν εἴχαμε τὴν ἔννοια τοῦ πλήθους τῶν ἀριθμῶν, τὴν

ποιοτική τους έννοια, τὸ διαιρετὸ τῶν παραστάσεων σὲ μικρότερα συγκροτήματα καὶ τῶν ἐξ αὐτῶν ἀφαιρέσεων τῶν μερῶν ποὺ τὶς συγκροτοῦν καὶ ποὺ γίνεται νοητὴ ἡ ἀποσύνθεση τῶν παραστάσεων;

- πῶς θὰ εἶχαμε τὴν έννοια τῶν συγκροτημάτων μετὰ τὴν πρόσθεση (σύνθεση) τῶν μερῶν τους, τῶν ὁποίων τὴν έννοια ἔχουμε μόνο μετὰ τοὺς ἀριθμούς;

1.7. Η ΟΥΣΙΑ ΤΩΝ ΠΡΑΓΜΑΤΩΝ

Ὁ θεῖος Πυθαγόρας ἔλεγε ὅτι ἡ οὐσία τῶν πραγμάτων εἶναι ἀριθμὸς καὶ χώριζε τὴν οὐσία τῶν πραγμάτων σὲ δυὸ αἴτια: τοὺς Ἀρτίους καὶ τοὺς Περιττοὺς ἀριθμούς.

Ἄρτιοι Ἀριθμοὶ εἶναι τὸ πλῆθος τῶν ἀτόμων ποὺ συγκροτοῦν τὶς παραστάσεις, ἐνῶ Περιττοὶ Ἀριθμοὶ εἶναι τὸ συνθετικὸ αἶτιο πάσης παραστάσεως.

Οἱ ἄρτιοι ἀριθμοὶ εἶναι τὸ αἰωνίως μεταβαλλόμενο (ἀπὸ δυναμικῆς ἀπόψεως), εἶναι τὸ πάντα ὑπάρχον τῶν ἀτομικότητων, τὶς ὁποῖες οἱ περιττοὶ ἀριθμοὶ καθιστοῦν θειότερες, ἐνῶ οἱ περιττοὶ ἀριθμοὶ ἐμφανίζουν ὅλα τὰ φαινόμενα τῆς οὐσίας τῆς μονάδας, ἡ ὁποία συνέχει τὰ πάντα καὶ μεταβάλλει τὰ πάντα διὰ τῶν νόμων τῆς, εἶναι δηλ. τὸ μεταμορφωτικὸ αἶτιο πάντων τῶν πραγμάτων.

1.8. Η ΔΙΑΚΡΙΣΗ ΤΩΝ ΑΡΙΘΜΩΝ ΣΕ ΑΠΛΟΥΣ ΚΑΙ ΣΥΝΘΕΤΟΥΣ

Οἱ ἀριθμοὶ διακρίνονται σὲ δυὸ τάξεις: τοὺς ἀπλοὺς καὶ τοὺς συνθέτους.

ΑΠΛΟΙ ἀριθμοὶ εἶναι οἱ βάσεις τῆς

θεμελιώσεως τοῦ ὅλου οἰκοδομήματος τῶν ἀριθμῶν καὶ ἀποτελοῦν μία θεμελιώδη έννοια τῶν οὐσιῶν, ἀπὸ τὶς ὁποῖες προέρχονται.

ΣΥΝΘΕΤΟΙ ἀριθμοὶ εἶναι ὅλοι οἱ ἄλλοι ἀριθμοὶ, προκύπτουν ἀπὸ τὴν σύνθεση τῶν ἀπλῶν ἀριθμῶν καὶ διαδηλοῦν τὸ ἄπειρο τῶν ἐκδηλώσεων τῶν οὐσιῶν, ἀπὸ τὶς ὁποῖες προέρχονται. Κάθε σύνθετος ἀριθμὸς δηλώνει συγκρόνως τὰ παράγωγα τῶν δυὸ οὐσιῶν, τὰ ὁποῖα γίνονται μετὰ τὴν σύνθεσή τους.

Ἡ σύνθεση τῶν περιττῶν καὶ τῶν ἀρτίων ἀριθμῶν εἶναι οἱ εἰκόνες ποὺ ἐμφανίζουν οἱ συνεργαζόμενες οὐσίαι καὶ συγκρόνως δείχνουν τὶς ιδιότητές τους.

Ἐὰν μετὰ τὴν έννοια τῶν ἀριθμῶν σχηματίσουμε τὴν έννοια τῶν ιδεῶν, τότε μετὰ τὴν ἴδια έννοια ὀφείλουμε νὰ σχηματίσουμε καὶ τὴν έννοια τῶν δυὸ οὐσιῶν, ἀφοῦ οἱ ἀριθμοὶ εἶναι ἐκδηλώσεις αὐτῶν τῶν συνεργαζομένων οὐσιῶν καὶ ἀφοῦ τὰ παράγωγα [τῶν οὐσιῶν] νοοῦνται μόνον μετὰ ἀριθμούς.

Φυσικὴ ἐνέργεια δὲν δύναται σὲ κανένα σημεῖο [τῶν κόσμων] νὰ διαπιστωθεῖ, ἀν δὲν τὴν προκαλέσουν οἱ διαφορετικὲς δυνάμεις μετὰ τοὺς ιδιάζοντες χαρακτηρισμοὺς τους σὲ ὅλα τὰ πεδία τῶν κόσμων. Εἰκόνες τῶν δυνάμεων γιὰ τὴν ἀνθρώπινη νόηση εἶναι οἱ ἀριθμοὶ.

Οἱ περιττοὶ καὶ οἱ ἄρτιοι ἀριθμοὶ εἶναι οἱ συγκροτοῦντες τὰ συγκροτήματα καὶ λειτουργοῦντες σ' αὐτὰ ὡς καὶ οἱ μετὰ ὀρισμένη λειτουργία ἐξαφανίζοντες αὐτὰ πρὸς τὸν σκοπὸ τῆς ἀρτιότερας ἐμφανίσεώς τους καθὼς καὶ οἱ «ἐσαεῖ» (παντοτινά) διατηροῦντες τὶς ἀτομικότητες. Χωρὶς τὴν έννοια τῶν ἀριθμῶν καὶ τὴν διπλῆ

τους ιδιότητα (ποιοτικὴ καὶ ποσοτικὴ) ἡ ἀνθρώπινη διάνοια δὲν δύναται νὰ ἀναγεται στὴν σύλληψη καὶ ἐξακρίβωση τῶν αἰτίων τῆς δημιουργίας τῶν Κόσμων καὶ τῆς λειτουργίας τους.

Β ΜΕΡΟΣ

2

Η ΑΡΧΗ ΤΩΝ ΑΡΙΘΜΩΝ⁸

2.1. ΤΙ ΕΙΝΑΙ ΜΟΝΑΣ

Οἱ πλεῖστοι τῶν ἀνθρώπων πιστεύουν ὅτι μονὰς εἶναι ὁ ἀριθμὸς 1. Ἡ πίστις αὕτη εἶναι στὴν βάση τῆς σφαλερᾶς ΜΟΝΑΣ εἶναι ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖο ἔχει τὴν δύναμη τῆς παραγωγῆς εἴτε, κατὰ νοητὴ ἔκφραση, τὴν ἀρνητικὴν, εἴτε τὴν θετικὴν. Ἡ έννοια τοῦ ἀριθμοῦ δὲν εἶναι παραγωγικὴ, διότι γιὰ νὰ εἶναι παραγωγικὴ πρέπει νὰ διχοτομηθεῖ σὲ δυὸ διάφορα μέρη διαφορετικῆς ἐνεργείας. Στὴν περίπτωσιν ὅμως αὕτη χάνει τὴν έννοια τῆς μονάδος. Εἶναι μέρος τῆς μονάδος καὶ κατὰ ἀναπόδραστη ἀνάγκη γιὰ νὰ σχηματίσουμε μονάδα ἔχουμε ἀνάγκη καὶ ἐτέρου μέρους αὐτῆς. Ἐπομένως στὴν ἀρχὴ τῶν ἀριθμῶν ὡς μονὰς ἐμφανίζεται ὁ ἀριθμὸς δυὸ καὶ παρακολουθεῖται ὑπὸ ἐτέρας μονάδος τοῦ ἀριθμοῦ 3. Ὁ ἀριθμὸς 1 δύναται στίς πράξεις τῶν ἀριθμῶν νὰ ἐπαναλαμβάνεται, ἀλλὰ κατὰ τὴν έννοια μένει πάντοτε ὁ αὐτός, διότι ἐξ αὐτοῦ δὲν δύναται νὰ παραχθεῖ ἄλλο τι. Γιὰ νὰ παραχθεῖ ἄλλο τι, πρέπει νὰ ὑπάρχει καὶ ἄλλος ἀριθμὸς 1 μετὰ διαφορετικῆς ιδιότητος. Ὅταν λέγουμε $1+1=2$ πρέπει τὰ δύο αὐτὰ 1 νὰ μὴν εἶναι τὰ αὐτά. Διότι ἂν εἶναι τὰ αὐτά, δὲν εἶναι δυνατόν νὰ γίνεται μεταξύ

τους παραγωγή καὶ κατ' ἀκολουθίαν σὲ αὐτὴν τὴν περίπτωση δὲν δυνάμεθα νὰ ἔχουμε ἐπέκταση τῶν έννοιῶν τῶν ἀριθμῶν. Παράδειγμα: Ὅταν ἔχουμε μία καὶ μόνο ιδέα μὴ συνεργαζομένη μετ' ἄλλων διαφόρου φύσεως, ἡ ιδέα ἐπαναλαμβανόμενη θὰ μένει πάντοτε ἡ αὐτή. Ὅπως δὲν δυνάμεθα νὰ ἐπαναλάβουμε τὸν ὅποιον δῆποτε ἄνθρωπο μετὰ τὸν ἑαυτὸν του, προκειμένου νὰ παράγουμε ἕναν ἄλλον ἄνθρωπο. Τοιοῦτο γεγονός δὲν ἐμφανίζεται οὔτε στίς λειτουργίες τῆς Φύσεως οὔτε στίς λειτουργίες τῶν ιδεῶν. Ἡ έννοια τῆς παραγωγῆς, εἴτε ιδεῶν, εἴτε φυσικῶν δυνάμεων, εἴτε μορφῶν, γίνεται διὰ τῆς συνεργασίας δύο διαφορετικῶν παραγόντων.

Ἐπεξηγήσεις

Γιὰ νὰ γίνει κατανοητὸ τὸ ἀνωτέρω κείμενο πρέπει νὰ ἐπισημανθοῦν καὶ νὰ διευκρινισθοῦν τρία βασικὰ ἀξιώματα ποὺ θέτει. Τὰ ἀξιώματα αὐτὰ εἶναι τὰ ἑξῆς: α) Μονάδα εἶναι ἐκεῖνο ποὺ ἔχει τὴν δύναμη τῆς παραγωγῆς τόσο τὴν ἀρνητικὴν (ἀφαίρεση ἢ διαίρεση), ὅσο καὶ τὴν θετικὴν (πρόσθεση ἢ πολλαπλασιασμός). β) Δύναμη παραγωγῆς (δηλ. παραγωγικὴ ικανότητα) ἔχει μία μονάδα, ὅταν μπορεῖ νὰ διχοτομηθεῖ σὲ δύο μέρη διαφορετικῆς ἐνεργείας (δηλ. ὅταν ἐμπεριέχει δυὸ μέρη διαφορετικὰ μεταξύ τους ἀπὸ ἐνεργειακὴ κατὰστασιν). γ) Ἡ έννοια τῆς παραγωγῆς ιδεῶν ἢ φυσικῶν δυνάμεων ἢ μορφῶν γίνεται μόνο μετὰ τὴν συνεργασία δύο διαφορετικῶν μεταξύ τους παραγόντων.

Συνεπῶς:

Ὁ ἀριθμὸς 1 δὲν εἶναι «μονάδα» μετὰ τὴν ποιοτικὴν έννοια, ἀφοῦ δὲν μπορεῖ νὰ διχοτομηθεῖ σὲ δύο μέρη μετὰ διαφορετικὴ

μεταξύ τους ενέργεια. Στο σημείο αυτό πρέπει να διευκρινισθεί ότι δεν ταυτίζονται έννοιολογικά οι λέξεις «μονάδα» και «αριθμός», γιατί η λέξη «μονάδα» έχει έννοια ποσοτική και ποιοτική, ενώ η λέξη «αριθμός» έχει έννοια μόνο ποσοτική. Συνεπώς το 1 έχει μόνον ποσοτική έννοια.

Η κάθε «μονάδα» είναι διαφορετική ποιοτικά από όλες τις άλλες «μονάδες». Επίσης είναι διαφορετική και από τους παράγοντες, από τους οποίους προέκυψε.

Η πρώτη «μονάδα» είναι η μονάδα 2 ή όποια, όταν νοείται ως μονάδα, εμπεριέχει δυο μέρη διαφορετικής ενεργειακής καταστάσεως. Στο σημείο αυτό πρέπει να διευκρινισθεί ότι διαφορετική ενεργειακή κατάσταση δεν σημαίνει, απαραίτητα, ότι το ένα έχει μεγαλύτερη ενέργεια από το άλλο. Μπορεί να έχουν ίσες ποσοτικά ενέργειες αλλά διαφορετικές μεταξύ τους π.χ. το ένα να έχει θετικό ηλεκτρικό φορτίο και το άλλο αρνητικό.

Η δεύτερη «μονάδα» είναι η μονάδα 3. Η μονάδα 3 (τρία) δεν είναι αποτέλεσμα επαναλήψεως του αριθμού 1 τρεις φορές (δηλ. τρία 1) γιατί ο αριθμός 1 αν επαναληφθεί τρεις φορές θα παραμείνει κατά την έννοια ο ίδιος, αφού δεν θα παραχθεί κάτι άλλο διαφορετικό έννοιολογικά (και ποιοτικά).

2.2. Η ΜΟΝΑΔΑ 2 ή Η ΑΤΟΜΙΚΗ ΟΥΣΙΑ

Κατά συνέπεια, η πρώτη μονάς δεν είναι δυνατόν παρά να έχει δυο ενεργητικούς παράγοντες και τους έχει μόνον η μονάς 2 (δυο). Αυτή η μονάς είναι τα άτομα της αΐδιου ΑΤΟΜΙΚΗΣ ουσίας,

της εκ του ΧΑΟΥΣ έκπορευθείσης, με τους δυο ενεργητικούς παράγοντες, τους νόμους της ΚΙΝΗΣΕΩΣ και της ΖΩΗΣ.

Έπεξηγήσεις

Η Μονάδα 2 (δυο) είναι η αΐδιος ΑΤΟΜΙΚΗ ουσία ή αΐδιος μεριστή ουσία ή ΔΥΑΣ ή Θεία ουσία ή Θεία αγάπη ή Μπέρα των Κόσμων, δηλαδή τό θήλυ στοιχείο της Δημιουργίας και ο πρώτος άρτιος αριθμός.

Η λέξη άτομο δεν ταυτίζεται έννοιολογικά με τα γνωστά μας από την φυσική άτομα (ή στοιχεία), τα οποία δεν είναι άτμητα, ούτε με τα στοιχειώδη σωματίδια των ατόμων (ηλεκτρόνια, πρωτόνια κλπ). Επίσης δεν είναι γνωστό ποια σχέση έχουν τα άτομα της ατομικής ουσίας (τα οποία, ως φαίνεται, ή επιστήμη δεν τα έχει ανακαλύψει ακόμα) με τα κωάρκς (που είναι συστατικά των στοιχειωδών σωματιδίων και τα οποία ή επιστήμη ανέκάλυψε σχετικά πρόσφατα). Τα αναφερόμενα στο κείμενο άτομα ή (κατ' άλλους) «άτομα» των φιλοσόφων» είναι τα στοιχειώδη δομικά στοιχεία όλων των υλικών υποστάσεων του Σύμπαντος και το σύνολο αυτών των ατόμων είναι αυτό που στο κείμενο χαρακτηρίζεται ως ατομική ουσία ή μεριστή ουσία. Για τα άτομα αυτά, ο Σπ. Νάγος αναφέρει τα εξής: «Το ως στιγμή νοούμενο άτομο έχει κέντρο και περιφέρεια. Κέντρο είναι η δύναμή του που έχει την έννοια του νόμου της κινήσεως. Περιφέρεια είναι αυτό τουτο το Είναι του. Το Είναι των ατόμων της μεριστής ουσίας είναι η ΖΩΗ. Ζωή είναι εκείνο που τηρεί την ατομικότητα του ατόμου ως διακεκριμένη έναντι των άλλων

ατόμων». Τα άτομα αυτά είναι πράγματι άτμητα και έχουν δυο ενεργητικούς παράγοντες: τον ΝΟΜΟ ΤΗΣ ΚΙΝΗΣΕΩΣ και τον ΝΟΜΟ ΤΗΣ ΖΩΗΣ, γι' αυτό και η ατομική ουσία ονομάζεται ΔΥΑΣ.

2.3. Η ΜΟΝΑΔΑ 3 ή Η ΣΥΝΕΧΗΣ ΟΥΣΙΑ

Αλλά και αυτή η μονάς [2] για να ενεργήσει έπρεπε να εύρισκεται κάπου. Να εύρισκεται σε έναν χώρο, διότι πάσα επέκταση της δυναμικότητός της άλλως θα ήταν ακατανόητη. Όντως εύρεθη «έν χώρῳ» και ο χώρος αυτός είναι η άλλη «αΐδιος» ουσία ή πάντοτε συνεχής «πρός έαυτήν». Και διότι είναι συνεχής «πρός έαυτήν» μάς δίδει την έννοια του χώρου. Δεν είναι δυνατόν να νοηθεί χώρος, εάν δεν είναι συνεχής, διότι χώρος είναι εκείνο, το οποίο περιέχει κάτι τί το μετρητό και το οποίο δίδει την έννοια της διαστάσεως και όχι το περιεχόμενο τινός. Ο χώρος, ή αΐδιος συνεχής ουσία είναι η μονάς 3 (τρία).

Έπεξηγήσεις

Η Μονάδα 3 (τρία) ή ΜΟΝΑΔΑ' είναι η αΐδιος Συνεχής Ουσία ή αΐδιος 'Αμέριστη Ουσία ή νόμος της Ένεργείας ή Χώρος ή Πατέρας των Κόσμων, δηλαδή τό άρρεν στοιχείο της δημιουργίας και ο πρώτος περιττός αριθμός.

Η συνεχής ουσία όρίζεται ως το άπειρο περιέχον, έντός του οποίου τα πάντα γίνονται και είναι συνεχής προς έαυτήν κατ' αντίθεση με την άλλη ουσία την ατομική. Εκ της συνεχούς ουσίας προήλθε ο νόμος της ενεργείας. Ένεργεια

είναι εκείνο που διαπλάσσει τις μορφές των κόσμων με την συμβολή των ατόμων της μεριστής ουσίας και κατόπιν τις άποσυνθέτει, για να τους δώσει έτσι τη δυνατότητα της άρτιότερας διαπλάσεώς τους με την συνεχή τους μεταμόρφωση. Η ενέργεια είναι νόμος της συνεχούς ουσίας δηλ. του χώρου και δεν πρέπει να συγχέεται με την κίνηση που είναι νόμος της μεριστής (ατομικής) ουσίας. Στην Φυσική ο όρος «ένέργεια» σχετίζεται άμεσα με την κίνηση ή με την θέση ενός σώματος σε σχέση με το σύστημα αναφοράς του και τα άλλα σώματα. Εκ του νόμου της ενεργείας της συνεχούς ουσίας προέρχεται ή λειτουργία του φωτός, τόσο του υλικού όσο και του πνευματικού.

Ο νόμος του φωτός είναι παράγωγο του νόμου της ενεργείας σ' όλα τα επίπεδα των κόσμων ακόμα και στα πνευματικά. Το φώς, ως νόμος της συνεχούς ουσίας, δεν θα έκδηλωνόταν σε συλλειτουργία, αν δεν συνεργαζόταν ή ουσία αυτή με την ατομική ουσία, από την οποία έκπορεύεται ο νόμος της θερμότητας. Όπου υπάρχει συλλειτουργία φωτός της συνεχούς ουσίας εκεί υπάρχει και ή λειτουργία του νόμου της θερμότητας και του νόμου της κινήσεως της ατομικής ουσίας. Κανένas από αυτούς τους νόμους (φωτός, θερμότητας, κινήσεως) δεν μπορεί να εμφανισθεί χωριστά στις λειτουργίες των πνευματικών φύσεων.

Εκ των άνωτέρω συνάγεται ότι οι όροι ενέργεια και χώρος της μυσταγωγικής φιλοσοφίας (οι όποιοι ταυτίζονται μεταξύ τους), έννοιολογικά δεν άντιστοιχούν με τους όρους «Ένεργεια» και «Χώρος» της επιστήμης (οι όποιοι δεν

ταυτίζονται μεταξύ τους). Συγκεκριμένα:
α) 'Ο ὅρος ἐνέργεια τῆς μυσταγωγικῆς φιλοσοφίας προσεγγίζει τὸν ὄρο «δυναμικὸ πεδίο» τῆς Φυσικῆς, τὸ ὁποῖο θεωρεῖται ὡς ἡ διαφοροποίηση τοῦ χώρου, ὥστε νὰ δημιουργηθοῦν ἐπιδράσεις σὲ ὑλικά σώματα ποὺ βρίσκονται μέσα σ' αὐτό. β) 'Ο ὅρος χώρος τῆς μυσταγωγικῆς φιλοσοφίας δὲν προσεγγίζει τὸν ὄρο «χώρος» τῆς ἐπιστήμης, ὁ ὁποῖος θεωρεῖται ὡς κενὸ καὶ ὡς οὐδεμία σχέση ἔχων μὲ τὴν ἐνέργεια. Τὸν 17ον αἰῶνα ὁ Huygens, προκειμένου νὰ ἐξηγήσει τὴν διάδοση τοῦ φωτὸς μέσῳ τοῦ χώρου, θεώρησε ὅτι ὁ χώρος πληροῦται ἀπὸ μία οὐσία ποὺ τὴν ὀνόμασε «αἰθέρα». 'Ο αἰθέρας θεωρήθηκε ὡς μιὰ μορφή ὕλης μὲ ἄπειρη ἐλαστικότητα καὶ γιὰ ἐπιβεβαίωση τῆς ὑπαρξῆς του ἔγινε τὸ γνωστὸ πείραμα τῶν Michelson καὶ Morley, ἀπὸ τὸ ὁποῖο ὅμως δὲν ἐπιβεβαιώθηκε ἡ ὑπαρξη τοῦ «αἰθέρα» καὶ ἡ θεωρία αὐτὴ τελικὰ ἐγκαταλείφθηκε. Τὸ σφάλμα στὴν περίπτωσή αὐτὴ εἶναι ὅτι θεωρήθηκε ὁ αἰθέρας ὡς μιὰ μορφή ὕλης καὶ ὅχι ὡς μιὰ ἄλλη οὐσία διαφορετικὴ ἀπὸ τὴν ὕλη. Ἀργότερα ὁ Einstein μὲ τὴν θεωρία τῆς σχετικότητας εἰσήγαγε τὴν ἔννοια τοῦ «χωροχρόνου», ὁ ὁποῖος ἐπίσης θεωρεῖται κενός. Ἡ ὑπαρξη ἐνὸς κενοῦ χωροχρόνου δὲν ἐξηγεῖ ἐπαρκῶς πῶς γίνεται φορέας τῶν διαφορῶν πεδίων καὶ πῶς διαδίδεται τὸ φῶς. Ἐπομένως, ἡ ἐπιστήμη δὲν ἔχει ἀκόμα ἀνακαλύψει τὴν συνεχῆ οὐσία, ἡ ὁποία ταυτίζεται μὲ τὸν χώρο. Ἀλλὰ τί εἶναι ἡ συνεχῆς οὐσία μέσα στὸ Σύμπαν; Ἡ ἀπάντησή στὸ ἐρώτημα αὐτὸ θὰ δοθεῖ περιγραφικά. Συνεχῆς οὐσία εἶναι: ὁ πανταχοῦ παρὼν καὶ τὰ πάντα πληρῶν, ὁ Λόγος τῆς δημιουργίας καὶ ὑπάρξεως τῶν μορφῶν τοῦ ἀπείρου,

ἡ Ἀνάγκη, ἡ ὁποία περικυκλώνει τὸν Κόσμο (κατὰ τὸν Πυθαγόρα), στὴν ὁποία οὔτε οἱ Θεοὶ ἀντιμάχονται (κατὰ τὸν Πιττακό) καὶ ποὺ ὅλα κατ' ἀνάγκη γίνονται (κατὰ τὸν Δημόκριτο), εἶναι τὸ παγκόσμιο Πῦρ, διὰ τοῦ ὁποῖου ὅλη ἡ Φύσις ἀναγεννᾶται.

2.4. Η ΜΟΝΑΔΑ 4 ΝΟΜΟΣ ΤΗΣ ΜΟΡΦΗΣ

Ἡ συνεργασία τῆς μονάδος 2 (δύο) μετὰ τῆς μονάδος 3 (τρία) ἔχουν ἓνα παραγωγικὸ ἀποτέλεσμα. Αὐτὸ εἶναι τὰ μορφικά συγκροτήματα τὰ ὁποῖα καὶ λαμβάνουν τὴν ἔννοια τῆς μονάδος 4 (τέσσαρα).

Ἐπεξηγήσεις

Ἡ Μονάς 4 (τέσσαρα) εἶναι ὁ νόμος τῆς Μορφῆς, ὁ ὁποῖος ἀποτελεῖ τὸ παραγωγικὸ ἀποτέλεσμα τῆς συνεργασίας τῶν δύο αἰδίων οὐσιῶν, τῆς ΑΤΟΜΙΚΗΣ οὐσίας καὶ τῆς ΣΥΝΕΧΟΥΣ οὐσίας. Οἱ δύο αὐτὲς οὐσίαι εἶναι τὰ αἷτια τῆς δημιουργίας τῶν Κόσμων. Συνεπῶς, ὅ,τι ὑπάρχει στοὺς Κόσμους ἔχει ἐντὸς του τὰ αἷτια τῆς δημιουργίας του, δηλαδή τίς δύο αὐτὲς αἰδίες οὐσίες.

Ὁ Θεῖος Πυθαγόρας ἔλεγε ὅτι τὰ ἄτομα τῆς μεριστῆς οὐσίας εἶναι ὁ ἄρτιος καὶ ἄπειρος ἀριθμὸς, ἐνῶ ἡ συνεχῆς οὐσία εἶναι περιττὸς ἀριθμὸς. Ἡ ἐνέργεια τῶν περιττῶν ἀριθμῶν συγκροτεῖ καὶ διαλύει τίς μορφές, οἱ ὁποῖες καθίστανται πεπερασμένες. Οἱ μορφές τοῦ Κό-

σμου, ἔλεγε ἐπίσης, εἶναι ἀθροίσματα τῶν δυὸ οὐσιῶν καὶ γνωρίζονται ἀπὸ τὴν ἔννοια τῶν ἀρτιοπερίσσω ἀριθμῶν. Ὅλα τὰ φαινόμενα τῶν ἀπείρων κόσμων προέρχονται ἐκ τῆς συνεργασίας τῶν δυὸ αἰδίων οὐσιῶν καὶ σὲ κανένα σημεῖο τῶν Κόσμων δὲν διακόπτεται αὐτὴ ἡ συνεργασία. Χωρισμὸς τῶν δύο αἰδίων οὐσιῶν ἀπὸ τὴν συνεργασία τους καὶ διακοπὴ τῆς μετὰξὺ τους ἀλληλεπιδράσεως, ἂν συνέβαινε, θὰ εἶχε ὡς ἀποτέλεσμα τὴν ἐπαναφορὰ τους στὸ Χάος. Αὐτὸ ὅμως δὲν μπορεῖ νὰ συμβεῖ γιατί οἱ δυναμικότητές τους ποὺ ἐκδηλώθηκαν ἀπὸ τὴν συνεργασία τους δὲν μποροῦν νὰ χωρίζονται ἀπὸ αὐτές.

Ἡ συνεργασία τῶν δύο αἰδίων οὐσιῶν (Διάδας καὶ Μονάδας) στίς συγκροτημένες μορφές γίνεται ὡς ἑξῆς: Ἐκ τῆς ἀτομικῆς οὐσίας προέρχονται τὰ ἄτομα ἐνῶ ἐκ τῆς συνεχοῦς οὐσίας προέρχεται ἡ ἐνωτικὴ δύναμη ποὺ συγκρατεῖ τὰ ἄτομα στὴν Μορφή καὶ ἀποτελεῖ τὸν συνθετικὸ Λόγο τῶν μορφῶν. Τὰ αἷτια τῆς διαφορετικῆς συστάσεως τῶν Μορφῶν εἶναι ὁ βαθμὸς ἐξελιξέως τῶν αἰδίων οὐσιῶν καὶ οἱ ἐπιδράσεις τῶν οὐρανίων σωμάτων.

2.5. Η ΜΟΝΑΔΑ 5 ΝΟΜΟΣ ΤΗΣ ΕΠΙΜΙΞΙΑΣ

Ἀλλὰ ἡ στὴν μορφή αὐτὴν συνεργασία τῶν μονάδων αὐτῶν ἐμφανίζει «ἐν ἐνεργείᾳ» ἓναν νόμο τους. Ὁ νόμος αὐτὸς εἶναι ὁ νόμος τῆς μετὰξὺ τους ἐπιμίξιας, διὰ τοῦ ὁποῖου συγκροτοῦνται οἱ διαιωνιστικοὶ τύποι. Ὁ νόμος αὐτὸς εἶναι ἡ μονὰς 5 (πέντε).

Ἐπεξηγήσεις

Ἡ Μονάδα 5 (πέντε) εἶναι ὁ νόμος τῆς Ἐπιμίξιας τῶν μορφῶν καὶ ἔχει ὡς ἀποτέλεσμα τὴν συγκρότησιν τῶν διαιωνιστικῶν τύπων τῶν μορφῶν. Διαιωνιστικὸς τύπος εἶναι τὸ μέρος ἐκεῖνο τῆς μορφῆς ποὺ ἔχει τὴν δυνατότητα νὰ συντελέσει στὴν ἀναπαραγωγὴ μιᾶς ὁμοίας μορφῆς.

Στὸ φυσικὸ ἐπίπεδο τὰ ἄτομα ἢ τὰ μόρια τῶν ὑλικῶν σωμάτων δημιουργοῦν συμμετρικὲς μορφές, τίς ὁποῖες ἡ ἐπιστήμη χαρακτηρίζει ὡς κρυστάλλους. Ἡ δομὴ τῶν κρυστάλλων ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὴν δομὴ τῶν ἠλεκτρονίων τῶν ἀτόμων ἢ τῶν μορίων, ἀπὸ τὰ ὁποῖα σχηματίζεται ὁ ἀντίστοιχος κρύσταλλος. Ἡ δομὴ αὐτῆς τῶν ἠλεκτρονίων ἀποτελεῖ τὸν διαιωνιστικὸν τύπον τοῦ κρυστάλλου δηλ. τῆς ἀντίστοιχης μορφῆς.

Στὸ ζωικὸ καὶ φυτικὸ βασίλειο, μὲ τὴν δράση αὐτοῦ τοῦ νόμου συγκροτοῦνται οἱ διαιωνιστικοὶ τύποι τους ποὺ εἶναι τὰ χρωμοσώματα τῶν ἀναπαραγωγικῶν κυττάρων, τὰ ὁποῖα περιέχουν τοὺς παράγοντες τῆς κληρονομικότητος. Μὲ τὴν βοήθεια τῶν διαιωνιστικῶν τους τύπων τὰ φυτὰ καὶ τὰ ζῶα μποροῦν νὰ ἀναπαράγουν ἐντελῶς ὅμοια μὲ αὐτὰ φυτὰ καὶ ζῶα. Σημειώνεται ὅτι σὲ κάθε ζῶο ἢ φυτῷ, ὅλα τους τὰ κύτταρα ἔχουν τὸ ἴδιο πλῆθος καὶ εἶδος χρωμοσωμάτων τοῦ γονιμοποιημένου ὠαρίου, ἀπὸ τὸ ὁποῖο προήλθαν. Ἐπίσης, σημειώνεται ὅτι τὰ χρωμοσώματα τῶν κυττάρων τῶν διαφορῶν εἰδῶν ζῶων ἢ φυτῶν διαφέρουν μετὰξὺ τοὺς ὡς πρὸς τὸ εἶδος καὶ ὡς πρὸς τὸ πλῆθος τους. Τὰ χρωμοσώματα συγκροτοῦνται ἀπὸ δεσοξυριβοζονουκλεονικὸ ὀξὺν, τὸ ὁποῖο γιὰ λόγους συντομίας χαρακτηρίζεται ὡς DNA.

2.6. Η ΜΟΝΑΔΑ 6

ΝΟΜΟΣ ΤΗΣ ΕΞΕΛΙΞΕΩΣ

Ἡ ἐπέκταση τῆς διαιωνίσεως τῶν μορφῶν ἐμφανίζει τὴς παραγωγικῆς τοὺς δυνάμεις, ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖο ὀνομάζουμε ἐξέλιξη. Ὁ νόμος τῆς ἐξελίξεως ἢ τοῦ πολλαπλασιασμοῦ τῶν ἐνεργειῶν, εἶναι ὁ νόμος τῆς Μονάδος 6.

Ἑπεξηγήσεις

Ἡ Μονάδα 6 εἶναι ὁ νόμος τῆς ἐξελίξεως ποὺ ἔχει ὡς ἀποτέλεσμα τὴν ἐμφάνιση τῶν Παραγωγικῶν δυνάμεων τῶν μορφῶν, μὲ συνέπεια οἱ αἰδίες οὐσίαι νὰ ὠθοῦνται σὲ ἀκατάπαυστη ἐκδήλωση τῶν δυνάμεων τοὺς διὰ τῶν μορφῶν. Στὸ σημεῖο αὐτὸ πρέπει νὰ διασαφηνισθεῖ ὅτι δὲν πρέπει νὰ συγχέεται ἡ ἔννοια τῆς δυνάμεως μὲ τὴν ἔννοια τῆς ἐνεργείας, ἡ ὁποία εἶναι ὁ νόμος τῆς οὐσίας τῆς μονάδος. Δυνάμεις εἶναι ἡ ποσοτικὴ αὐξηση τῶν νόμων τῆς Ἑνέργειας, τῆς Κινήσεως καὶ τῆς θερμότητος. Ἡ αὐξηση αὐτὴ φέρει στὸ εἶναι παράγωγα τῶν τριῶν αὐτῶν πρωταρχικῶν νόμων τῶν δυὸ αἰδίων οὐσιῶν καὶ αὐτὰ τὰ παράγωγα εἶναι νέοι νόμοι τῶν οὐσιῶν. Σὲ αὐτὴν τὴν αὐξηση ὀφείλονται ὅλα τὰ γεγονότα ποὺ συντελοῦνται στοὺς ἀπείρους Κόσμους. Τὰ γεγονότα αὐτὰ παρουσιάζουν τὴς αἰδίες οὐσίαι συνεχῶς ἐξελισσόμενες καὶ μὴ δυνάμενες νὰ ἐπανέλθουν σὲ προγενέστερες καταστάσεις μικρότερης δυναμικότητος. Σ' αὐτὴ ἀκριβῶς τὴν ἐξέλιξη ὀφείλεται ἡ ἐμφάνιση καὶ ἡ λειτουργία τοῦ πνεύματος καθὼς καὶ ἡ χωρὶς πέρας ἐξέλιξή του. Σχετικὰ ὁ θεῖος Πυθαγόρας ἔλεγε ὅτι τὴν ἐξέλιξη τὴν

νοοῦμε μὲ τὴν «αἰεί» ἐπέκταση τῶν ἀριθμῶν, ἡ ὁποία εἶναι ἀτελεύτητη.

Στὰ καθέκαστα μέρη τῶν κόσμων ἡ συνεχὴς οὐσία ἐμφανίζεται μὲ διαφορετικὰς δυναμικότητες καὶ ἰδιαίτερα ὅταν εὐρίσκεται ὡς Συνθετικὸς Λόγος τῶν μορφῶν τοῦ Ἀπείρου. Ἡ διαφορετικὴ δυναμικότητα τῆς συνεχοῦς οὐσίας ὀφείλεται στὴν συλλειτουργία τῆς μὲ τὴν ἀτομικὴ οὐσία, μὲ τὴν ὁποία συγκροτεῖ τὴς μορφές. Ἡ λειτουργία τῶν μορφῶν συντελεῖ, ὥστε οἱ δύο οὐσίαι νὰ ἀλληλοεπηρεάζονται καὶ αὐτὸ ἔχει ὡς ἀποτέλεσμα τὴν αὐξηση τῶν δυναμικότητων τοὺς. Ὅταν οἱ μορφές αὐτὲς ἀποσυντίθενται καὶ ἡ συνεχὴς οὐσία παύει νὰ εἶναι συνθετικὸς λόγος τοὺς, τότε ἡ δυναμικότητα τῆς συνεχοῦς οὐσίας ἐξισοῦται μὲ τὴν δυναμικότητα τῆς ἐκτὸς τῶν μορφῶν εὐρισκομένης συνεχοῦς οὐσίας. Ἔτσι μὲ τὴν ἐξίσωση αὐτὴ αὐξάνει ἡ δυναμικότητα τῆς συνεχοῦς οὐσίας στὴν περιοχὴ ποὺ βρισκόταν ἡ ἀποσυντεθεῖσα μορφή.

2.7. Η ΜΟΝΑΔΑ 7

ΝΟΜΟΣ ΤΗΣ ΑΛΛΗΛΕΠΙΔΡΑΣΕΩΣ

Ἀλλὰ ἐκτὸς τῆς ἐσωτερικῆς συνεργασίας τῶν οὐσιῶν στίς μορφές τῆς Φύσεως, γίνεται καὶ ἄλλη συνεργασία. Ἡ συνεργασία αὐτὴ εἶναι ἡ μεγαλυτέρα πασῶν, διότι οἱ κινήσεις τῶν μορφῶν παράγουν στὸν ἀπανταχοῦ χώρῳ μεγάλες δονήσεις. Τὰ κύματα αὐτῶν τῶν δονήσεων τηροῦν ἄμεση ἐπαφὴ μεταξὺ τῶν μορφῶν καὶ ἀσκοῦν ὑψίστες ἀλληλεπιδράσεις. Ὁ νόμος τῆς ἀλληλεπιδράσεως εἶναι ἡ μονὰς 7 (ἐπτὰ).

Ἑπεξηγήσεις

Ἡ Μονάδα 7 (ἐπτὰ) εἶναι ὁ νόμος τῆς ἀλληλεπιδράσεως μεταξὺ τῶν μορφῶν. Μὲ τὴν ἀλληλεπίδραση ἡ μεγαλυτέρης δυναμικότητος μορφή ἐπιδρᾷ στίς μικρότερης δυναμικότητος μορφές καὶ συντελεῖ ἔτσι στὴν αὐξηση τῶν δυναμικότητων τοὺς. Συνεπῶς ὁ νόμος τῆς ἀλληλεπιδράσεως παρέχει στίς οὐσίαι τῆς Φύσεως μία περαιτέρω δυνατότητα γιὰ τὴν αὐξηση τῶν δυναμικότητων τοὺς, πέραν αὐτῆς ποὺ ἐπιτυγχάνεται μὲ τὴν συλλειτουργία τοὺς στίς Μορφές (Μονάδα 6). Ἡ ἀλληλεπίδραση ἐπιτυγχάνεται μέσῳ τῆς συνεχοῦς οὐσίας, ἡ ὁποία μεταβιβάζει τὴς δονήσεις τῶν μεγαλυτέρης δυναμικότητος Μορφῶν πρὸς τὴς Μορφές ποὺ ἔχουν μικρότερη δυναμικότητα. Τὰ κύματα αὐτῶν τῶν δονήσεων φέρουν σὲ ἄμεση ἐπαφὴ τὴς μορφές καὶ μεταξὺ τοὺς ἀσκοῦνται μεγάλες ἐπιδράσεις.

Στὸ φυσικὸ ἐπίπεδο, ἔχουμε πλῆθος παραδειγμάτων ἀλληλεπίδρασης μεταξὺ τῶν μορφῶν ὅπως π.χ. οἱ ἐπιδράσεις ποὺ ὀφείλονται στὰ πεδία βαρύτητας κ.λ.π.

Στὸ πνευματικὸ ἐπίπεδο, ὁ νόμος τῆς ἀλληλεπίδρασης ἐκδηλώνεται ὡς νόμος τῆς ἀλληλεγγύης τῶν περισσότερο ἐξελιγμένων πνευμάτων πρὸς τὰ λιγότερο ἐξελιγμένα. Ἡ Ἑλληνικὴ θρησκεία μας προσφέρει πλῆθος τέτοιων παραδειγμάτων, ὅπως εἶναι π.χ. ἡ κάθοδος τοῦ Προμηθέα ποὺ μετέδωσε τὸ φῶς στοὺς ἀνθρώπους καὶ ἡ κάθοδος τῆς Περσεφόνης στὸ βασίλειο τοῦ Πλούτωνα. Ἡ Περσεφὸνὴ μὲ τὴν κάθοδό της στὸν Ἄδη δὲν ὑπέστη πτώση. Ἡ Περσεφὸνὴ εἶναι ἡ φωτεινὴ ψυχὴ, ἡ ὁποία κατήλθε πρὸς πλήρωση τοῦ νόμου τῆς ἀλληλεγγύης δηλ. πρὸς πλήρωση τῶν ὑποχρεώσεων ποὺ

ἔχει ἡ φωτεινὴ ψυχὴ πρὸς τὴς βρισκόμενες στὸ σκότος ψυχές. Οἱ δύο περιπτώσεις ποὺ προαναφέρθηκαν (δηλ. τοῦ Προμηθέα καὶ τῆς Περσεφόνης) ὅπως καὶ πλῆθος ἄλλων, μαρτυροῦν τὴν προστασία ποὺ παρέχουν στίς ἀδύνατες ψυχές, γιὰ νὰ ἐξελιχθοῦν.

2.8. Η ΜΟΝΑΔΑ 8

ΝΟΜΟΣ ΤΗΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ

Οἱ ἀλληλεπιδράσεις κανονίζουν τὴς περιφορὰς τῶν κινουμένων μορφῶν καὶ διατηροῦν τὴν αὐτοτέλεια καὶ τὴν ἐλευθερίαν τῆς ἐνεργείας τοὺς μέχρι ὁρισμένου ὁρίου. Ἡ ἐλευθερία τῆς ἐνεργείας τῶν μορφῶν εἶναι ἡ μονὰς 8 (ὀκτώ).

Ἑπεξηγήσεις

Ἡ Μονάδα 8 (ὀκτώ) εἶναι ὁ νόμος τῆς ἐλευθερίας ποὺ ἐξασφαλίζει τὴν αὐτοτέλεια τῶν μορφῶν μεταξύ τοὺς. Ἡ αὐτοτέλεια τῶν μορφῶν τῆς Φύσεως εἶναι βασικὴ προϋπόθεση γιὰ τὴν αὐξηση τῶν δυναμικότητων τοὺς καὶ ὁ νόμος τῆς ἐλευθερίας (τῆς αὐτοτέλειας) θέτει ὅρια στὴν ἀλληλεπίδραση μεταξὺ τῶν μορφῶν τῆς Φύσεως, ὥστε οἱ ἀνώτερης δυναμικότητος μορφές μὲ τὴν ἀλληλεπίδραση νὰ μὴ ἀφομοιώνουν τὴς κατώτερης δυναμικότητος μορφές καὶ καταργοῦν μὲ αὐτὸν τὸν τρόπο τὴν αὐτοτέλειά τοὺς.

Στὸ φυσικὸ ἐπίπεδο, ὁ φυσικὸς νόμος τῆς ἐλευθερίας ἀποτελεῖ τὸ αἷτιο τῆς διατηρήσεως τῆς αὐτοτέλειας μεταξὺ τῶν μορφῶν τῆς Φύσεως, γιὰ τὴν διαφορετικὰ ὁ Φυσικὸς κόσμος δὲν θὰ ἐχωρίζετο σὲ μορφές καὶ θὰ ἀποτελοῦσε ἓνα ἀδιαχώριστο

σύνολο. Έτσι π.χ. τὰ οὐράνια σώματα διαχωρίζονται σὲ πλανῆτες, πλανητικὰ συστήματα, γαλαξίες καὶ συγκροτήματα γαλαξιδῶν.

Στὸ πνευματικὸ ἐπίπεδο, ὁ ἠθικὸς νόμος τῆς ἐλευθερίας ἐνεργεῖ στὶς ἀνθρώπινες φύσεις ὅπως ἐνεργεῖ ὁ φυσικὸς νόμος τῆς ἐλευθερίας στὶς καθόλου μορφές τῆς Φύσεως. Συγκεκριμένα, ὁ ἠθικὸς νόμος τῆς ἐλευθερίας πρέπει νὰ θέτει ὅρια στὴν ἀλληλεπίδραση μεταξὺ ἀτόμων ἢ μεταξὺ κρατῶν ὥστε τὸ μεγαλύτερης δυναμικότητας ἄτομο ἢ κράτος (δηλ. τὸ βρισκόμενο σὲ ὑψηλότερη πνευματικὴ ἢ οἰκονομικὴ ἢ κοινωνικὴ βαθμίδα) νὰ συντελεῖ μὲ τὴν ἀλληλεπίδραση στὴν βελτίωση τῆς πνευματικῆς ἢ κοινωνικῆς ἢ οἰκονομικῆς στάθμης τῶν ἄλλων χωρὶς ὅμως νὰ τὰ ὑποδουλώνει πνευματικὰ ἢ κοινωνικὰ ἢ οἰκονομικά, ὅπως συνήθως γίνεται σὲ πολλές περιπτώσεις. Παράδειγμα τῆς ἐπίδρασης τοῦ ἠθικοῦ νόμου τῆς ἐλευθερίας ἀποτελεῖ ἡ ἐμφάνιση τῆς ἀναγέννησης, ὅταν οἱ ἰδέες τῆς ἐλευθερίας καὶ τῆς ἰσότητος ἀνέτρεψαν τὴν πνευματικὴ καὶ οἰκονομικὴ καταδυνάστευση τῶν λαῶν ἀπὸ τὸ ἱερατεῖο καὶ τοὺς φεουδάρχες. Γι' αὐτὸ καὶ ἡ γνωστὴ τριλογία «Ἐλευθερία Ἰσότης Ἀδελφότης» ἀρχίζει μὲ τὴν λέξη ἐλευθερία.

2.9. Η ΜΟΝΑΔΑ 9 ΝΟΜΟΣ ΤΗΣ ΑΡΜΟΝΙΑΣ

Διὰ τῆς ἐλευθέρας ἐνεργείας τῶν μορφῶν κανονίζεται καὶ ἡ ἁρμονία τους. Ἡ ἁρμονία εἶναι ἡ μονὰς 9 (ἐννέα).

Ἐπεξηγήσεις

Ἡ μονάδα 9 (ἐννέα) εἶναι ὁ νόμος τῆς ἁρμονίας ποὺ ἐξασφαλίζει τὴν σύμμετρη καὶ ἰσόρροπη ἀνέλιξη τῶν μορφῶν τῆς Φύσεως καὶ ἔτσι παρεμποδίζεται ἡ ἐξέλιξη ὁρισμένων σὲ βάρος ἄλλων. Ἀπὸ αὐτὸ συνάγεται ὅτι ὁ νόμος τῆς ἁρμονίας θέτει στὶς οὐσίες καὶ μορφές τῆς Φύσεως ὅρια στὴν ἐκδήλωση τῆς αὐτοτέλειάς τους, ὥστε ἔτσι νὰ ἐξασφαλισθεῖ ἡ σύμμετρη ἐξέλιξη ὄλων.

Στὸ φυσικὸ ἐπίπεδο ὁ νόμος τῆς ἁρμονίας συντελεῖ, ὥστε νὰ ὑπάρχει ἁρμονικὴ συνεργασία μεταξὺ τῶν μορφῶν τῆς φύσεως καὶ νὰ μὴ δροῦν καὶ κινοῦνται ἀνεξάρτητα μεταξὺ τους. Ἔτσι τὰ στοιχειώδη σωματίδια σχηματίζουν ἄτομα (στὰ ὁποῖα π.χ. τὰ ἠλεκτρόνια κινοῦνται σὲ ὁρισμένες τροχιές), τὰ οὐράνια σώματα σχηματίζουν πλανητικὰ συστήματα (ὅπου τὰ οὐράνια σώματα κινοῦνται σὲ ὁρισμένες τροχιές) κ.λπ.

Στὸ πνευματικὸ ἐπίπεδο ὁ νόμος τῆς ἁρμονίας ἐκδηλώνεται ὡς νόμος τῆς δικαιοσύνης, ἀποτέλεσμα τοῦ ὁποῖου εἶναι ἡ Φυσικὴ καὶ ἡ Κοινωνικὴ δικαιοσύνη.

Ἡ φυσικὴ δικαιοσύνη εἶναι ἀποτέλεσμα ἐκείνων τῶν φυσικῶν νόμων, οἱ ὁποῖοι λειτουργοῦν σ' ὅλη τὴν ὁργανωμένη Φύση. Ἀποτέλεσμα τῶν νόμων αὐτῶν εἶναι νὰ ἔρχονται στὸ εἶναι ὅλες οἱ μορφές καὶ τὰ ὄντα τῆς Φύσεως, μεταξὺ τῶν ὁποίων εἶναι καὶ ὁ ἄνθρωπος. Οἱ ἴδιοι νόμοι μὲ τὴν λειτουργία τους, ἀφοῦ φέρουν στὸ εἶναι τους τὰ ὄντα, τοὺς ἐξασφαλίζουν καὶ ὅλα τὰ μέσα ζωῆς, γιὰ τὴν συντήρηση καὶ ἀνάπτυξη τῶν ὁργανικῶν τους φύσεων καὶ τὴν ψυχικὴ τους πρόοδο.

Ἡ κοινωνικὴ δικαιοσύνη θὰ ἔπρεπε νὰ εἶναι ἀποτέλεσμα κοινωνικῶν νόμων

ποὺ νὰ στηρίζονται στὰ πρότυπα τῶν φυσικῶν νόμων, οἱ ὁποῖοι λειτουργοῦν σ' ὅλη τὴν ὁργανωμένη φύση. Στὴν περίπτωσή αὐτὴ θὰ ἐξασφαλιζόταν ἁρμονικὴ ζωὴ τῶν κοινωνικῶν ἀτόμων, τὰ ὁποῖα ἔτσι θὰ ἀπολάμβαναν τὰ ἀπὸ τὴν θεία Φύση παρεχόμενα μέσα ποὺ πράγματι ἔχουν ἀνάγκη. Ὅταν οἱ κοινωνικοὶ νόμοι τοῦ οὐσιαστικοῦ δικαίου δὲν καθορίζονται κατὰ τρόπο ποὺ νὰ ὁριοθετοῦν τὴν ἐλευθερία μὲ τὴν προστασία τῶν ἐννόμων ἀγαθῶν, ἀλλὰ καθορίζονται κατὰ τρόπο ποὺ νὰ περιορίζουν τὴν ἐλευθερία καὶ νὰ προστατεύουν τὰ ἀγαθὰ τῶν ἰσχυρῶν σὲ βάρος μὴ ἰσχυρῶν, τότε οἱ κοινωνικοὶ νόμοι δὲν ἐπιτελοῦν τὸν σκοπὸ τους, ὅπως συμβαίνει σ' ὅλα τὰ ἀνελεύθερα καθεστῶτα.

2.10. Η ΙΕΡΗ ΔΕΚΑΔΑ

Τὸ σύνολο τῶν συνεργαζομένων αὐτῶν Μονάδων δημιουργεῖ ἕναν σταθμὸ ἐξελίξεως. Αὐτὸς εἶναι ἡ δεκάς. Κατὰ τὸν θεῖο Πυθαγόρα ἡ δεκάς εἶναι «ἱερά» διότι εἰς αὐτὴν συγκεντροῦνται τὰ δημιουργικὰ αἶτια καὶ οἱ νόμοι τους. Τὸ ὅλο συγκρότημα τῶν κόσμων στηρίζεται ἐπὶ τῶν θεμελιωτικῶν νόμων, οἱ ὁποῖοι ἀποτελοῦν τὶς βάσεις τῆς λειτουργίας τῶν Κόσμων. Πᾶσα περαιτέρω ἐνέργεια τῶν Κόσμων, ἐξαρτᾶται ἐκ τῆς συνεργασίας τῶν νόμων αὐτῶν. Ἡ συνεργασία αὐτὴ ἔχει παράγωγα καὶ τὰ παράγωγα αὐτὰ εἶναι νόμοι, ἀλλὰ νόμοι ὅχι θεμελιωτικοὶ ἀλλὰ λεπτομερειακοὶ καὶ εἰκονίζονται διὰ τῆς ἐννοίας τῶν συνθέτων ἀριθμῶν τῶν μονάδων. Αὐτὴ ἡ ἐπέκταση τῶν συνθέτων ἀριθμῶν δὲν δύναται νὰ ἔχει ὅρια καὶ

αὐτὸ ἀκριβῶς εἶναι ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖο ἐμφανίζει τὴν ἀτελεύτητη παραγωγὴ τῶν νόμων τῶν ἐνεργουσῶν οὐσιῶν τῶν Κόσμων.

Ἐπεξηγήσεις

Ἡ Μονάδα 10 (δεκάς) δὲν ἐκδηλώνει μία ἰδιαίτερη ιδιότητα τῆς μορφῆς (ὅπως π.χ. συμβαίνει μὲ τὶς προηγούμενες μονάδες 5 ἕως 9) ἀλλὰ «συγκεντρώνει τὰ δημιουργικὰ αἶτια τῶν κόσμων καὶ τοὺς θεμελιωτικοὺς νόμους τους» ποὺ εἶναι οἱ μονάδες 2 ἕως 9. Οἱ Μονάδες αὐτὲς (2 ἕως 9) περιγράφουν τὶς γενικὲς ἀρχές τῆς γένεσης, τῆς λειτουργίας καὶ τοῦ σκοποῦ τοῦ Σύμπαντος καὶ δικαιολογημένα χαρακτηρίζονται ὡς θεμελιωτικοὶ νόμοι τῶν Κόσμων, ἀφοῦ ἀποτελοῦν τὶς βάσεις, στὶς ὁποῖες στηρίζεται ἡ λειτουργία τῶν Κόσμων. Συνεπῶς τὸ σύνολο αὐτῶν τῶν θεμελιωτικῶν νόμων (ποὺ ἀποτελοῦν τὶς βασικὲς ἀρχές λειτουργίας τῶν Κόσμων) ὡς ἕνα ὁλοκληρωμένο σύνολο ἀποτελεῖ ἕναν σταθμὸ στὴν ἐξέλιξη τῶν Κόσμων ποὺ χαρακτηρίζεται ὡς Ἱερὴ ΔΕΚΑΔΑ.

Οἱ πέραν τῆς Ἱερῆς Δεκάδας Μονάδες εἶναι τὰ παράγωγα τῶν νόμων ποὺ ἐκφράζουν οἱ μονάδες 2 ἕως 9. Τὰ παράγωγα αὐτὰ εἶναι ἀποτέλεσμα τῆς συνεργασίας τῶν πρωταρχικῶν νόμων, ἀφοῦ μόνον ἀπὸ τὴν συνεργασία τῶν νόμων αὐτῶν ἐξαρτᾶται κάθε περαιτέρω ἐνέργεια τῶν κόσμων. Οἱ πέραν τῆς Ἱερῆς Δεκάδας νόμοι δὲν εἶναι θεμελιωτικοὶ ἀλλὰ λεπτομερειακοὶ νόμοι ποὺ ἐκφράζουν πιὸ λεπτὲς λειτουργίες τῆς Φύσεως καὶ τοῦ Πνεύματος. Οἱ Νόμοι αὐτοὶ εἰκονίζονται μὲ τὴν ἐννοια «τῶν συνθέτων ἀριθμῶν τῶν μονάδων» ὅπου ὁ κάθε

σύνθετος αριθμός (όπως αναφέρεται κατωτέρω) περιέχει την έννοια των θεμελιωτικών νόμων, εκ των οποίων προέκυψε. Ασφαλώς πέραν της Τετάρτης Δεκάδας θα υπάρχουν και άλλοι σταθμοί στην εξέλιξη των Κόσμων και η Τετρή Δεκάδα είναι ο πρώτος σταθμός ή αναμορφωτικός κύκλος.

3.

ΤΑ ΤΡΙΓΩΝΑ ΤΩΝ ΠΡΩΤΑΡΧΙΚΩΝ ΝΟΜΩΝ

Οι πρωταρχικοί νόμοι χωρίζονται σε τρία τρίγωνα⁸

Έπεξηγήσεις

Οι πρωταρχικοί νόμοι της Φύσεως συνεργάζονται μεταξύ τους. Η συνεργασία όμως αυτή είναι στενότερη μεταξύ νόμων που επιτελούν έναν ιδιαίτερο σκοπό. Αποτέλεσμα αυτού είναι ο διαχωρισμός τους σε τρεις «ομάδες» στενότερα συνεργαζόμενων νόμων όπου η κάθε ομάδα περιλαμβάνει τρεις νόμους και χαρακτηρίζεται ως τρίγωνο συνεργαζόμενων νόμων. Ενδιαφέρον είναι να δοῦμε επίσης, γιατί χαρακτηρίζεται ως τρίγωνο ή κάθε ομάδα συνεργαζόμενων νόμων. Αυτό γίνεται ίσως γιατί το τρίγωνο είναι το γεωμετρικό σχήμα που αποκτά υπόσταση, αν τα τρία σημεία του χώρου (που εδώ έχουν την έννοια τριών πρωταρχικών νόμων) συνδεθούν μεταξύ τους (που έχει την έννοια της στενότερης συνεργασίας τους).

3.1. ΤΟ ΠΡΩΤΟ ΤΡΙΓΩΝΟ ΤΩΝ ΠΡΩΤΑΡΧΙΚΩΝ ΝΟΜΩΝ.

Το πρώτο τρίγωνο περιέχει τους νόμους της κινήσεως, ζωής και ενέργειας. Αυτό το τρίγωνο δια των συνεργαζόμενων νόμων του εκφράζει ένα γεγονός, την σύσταση της μορφής.

Έπεξηγήσεις

Κίνηση, Ζωή και Ένέργεια είναι το θεμελιωτικό τρίγωνο των Κόσμων και το αενάως μεταμορφωτικό τρίγωνο των Κόσμων. Πράγματι είναι:

ΘΕΜΕΛΙΩΤΙΚΟ τρίγωνο, γιατί δέχεται την συνάντηση και συνεργασία των δύο αιδίων ουσιών της Φύσεως δηλαδή της Μονάδος 2 ή ΔΥΑΔΟΣ (που περιλαμβάνει τους νόμους της Κινήσεως και της Ζωής) και της Μονάδος 3 ή απλώς ΜΟΝΑΔΟΣ (που περιλαμβάνει τον νόμο της Ένεργειας). Αποτέλεσμα αυτής της συνεργασίας είναι ένα νέο γεγονός: η σύσταση της Μορφής που αποτελεί το παραγωγικό αποτέλεσμα της συνεργασίας των δυο αιδίων ουσιών. Ακριβώς γι' αυτό το παραγωγικό αποτέλεσμα το τρίγωνο χαρακτηρίζεται θεμελιωτικό, γιατί τα μορφικά συγκροτήματα συνιστούν τους Κόσμους και οι Μορφές παρέχουν την δυνατότητα στις αιδίες ουσίες του Σύμπαντος να εξελίσσονται άπειρως.

ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΤΙΚΟ τρίγωνο, γιατί οι Μορφές παρέχουν την δυνατότητα της αύξησης των δυναμιכוτήτων των αιδίων ουσιών με την ατελείωτη μεταμόρφωση των Μορφών που συνιστούν.

Συγκεκριμένα:

- οι αιδίες ουσίες συνιστούν **Μορφές**, οι οποίες [μορφές] όταν εξαντλήσουν την δυνατότητά τους για περαιτέρω εξέλιξη δηλ. Αύξηση των δυναμιכוτήτων των αιδίων ουσιών τους αποσυντίθενται.
- οι αιδίες ουσίες των αποσυντεθεισών μορφών συνιστούν νέες έντελέστερες μορφές, οι οποίες εξελίσσονται περαιτέρω (δηλαδή έχουμε επιπρόσθετη αύξηση των δυναμιכוτήτων των αιδίων ουσιών τους) και όταν εξαντλήσουν την δυνατότητά τους για περαιτέρω εξέλιξη αποσυντίθενται εκ νέου κ.ο.κ.

Το παραγωγικό αποτέλεσμα της συνεργασίας των τριών Πρωταρχικών Νόμων (Κίνηση, Ζωή, Ένέργεια), όπως είδαμε, είναι η σύσταση της ΜΟΡΦΗΣ.

3.1.1. Η ΤΕΤΡΑΚΤΥΣ

Η μορφή εμφανίζεται υπό της Μονάδος 4 (τέσσερα). Η Μονάς 4 είναι η εικόνα του τετραγώνου. Το τετράγωνο είναι η πλήρης μορφή και δι' αυτό καλείται και Τετρακτύς. ΤΕΤΡΑΚΤΥΣ σημαίνει τις συνεργαζόμενες θείες ουσίες «έν μορφῇ».

Έπεξηγήσεις

Οι αριθμοί, όπως είδαμε, είναι οι εικόνες των πραγμάτων και των όντων της Φύσεως. Στην προκειμένη περίπτωση ή Μονάδα 4 (δηλαδή ο Νόμος της Μορφής που είναι το παραγωγικό αποτέλεσμα της συνεργασίας των τριών Πρωταρχικών Νόμων) είναι η εικόνα

του τετραγώνου. Το τετράγωνο χαρακτηρίζεται και ως πλήρης μορφή (όλοκληρωμένη μορφή) και γι' αυτόν τον λόγο αποκαλείται Τετρακτύς.

ΤΕΤΡΑΚΤΥΣ σημαίνει τις συνεργαζόμενες Θείες ουσίες (ατομική και συνεχή) δια των Νόμων του πρώτου τριγώνου (κινήσεως, ζωής, ενέργειας) «έν μορφῇ» (δηλαδή στο παραγωγικό αποτέλεσμα της συνεργασίας τους που είναι η μορφή). Πλήρης (όλοκληρωμένη) μορφή είναι ο κύκλος. Συνεπώς τετραγωνισμός του κύκλου είναι η συγκρότηση της ολοκληρωμένης μορφής (της Μονάδος 4 που είναι η εικόνα του τετραγώνου, το οποίο αποτελεί πλήρη μορφή δηλ. κύκλο).

Η ΤΕΤΡΑΚΤΥΣ συμβολίζεται με δέκα τελείες που σχηματίζουν τρίγωνο με τέσσαρες σειρές από 1, 2, 3, 4 τελείες ως εξής:

και θεωρείται ως ο τέταρτος τριγωνικός αριθμός. Για τους τριγωνικούς αριθμούς ισχύει η σχέση:

$$N_3 = n + \frac{n(n-1)}{2} \times (3-2) = \frac{n(n+1)}{2}$$

Ο τέταρτος τριγωνικός αριθμός είναι:

$$N_3 = \frac{4+(4+1)}{2} = 10$$

Για τους νγωνικούς αριθμούς ισχύει η σχέση:

$$Nm = n + \frac{n(n-1)}{2} \times (v-2)$$

Ἡ ἀπεικόνιση τῆς τετρακτύος μὲ τὸ τρίγωνο τῶν 10 τελειῶν εἶναι στὸ σύνολό του τὸ ἔβλημα τοῦ τετραγραμμάτου. Στὰ Χρυσᾶ Ἔπη τοῦ Πυθαγόρα γιὰ τὴν τετρακτὴν ἀναφέρεται (στίχοι 47-48) τὸ ἑξῆς: «...ναὶ μὰ τὸν ἀμετέρα ψυχᾶ παραδόντα τετρακτύν, παγᾶν ἀέναου φύσεως», δηλ. ναὶ μὰ τὸν παραδόσαντα στὴν ψυχὴ μας τετρακτύν, πηγὴ τῆς αἰωνίας φύσεως. Ἀξιοσημείωτο εἶναι ὅτι ὅλοι οἱ μετὰ τὴν μονάδα 4 νόμοι ἀναφέρονται στὴν μορφή καὶ συγκεκριμένα:

ἡ Μονάδα 5 εἶναι ὁ νόμος τῆς
ἐπιμειξίας τῶν μορφῶν,

ἡ Μονάδα 6 εἶναι ὁ νόμος τῆς
ἐξελιξέως τῶν μορφῶν,

ἡ Μονάδα 7 εἶναι ὁ νόμος τῆς
ἀλληλεπιδράσεως τῶν μορφῶν,

ἡ Μονάδα 8 εἶναι ὁ νόμος τῆς
ἐλευθερίας τῶν μορφῶν καὶ

ἡ Μονάδα 9 εἶναι ὁ νόμος τῆς
ἁρμονίας τῶν μορφῶν.

Συνεπῶς ἡ Ἱερὴ Δεκάδα περιλαμβάνει τὴν μορφή (μονάδα 4) καὶ τοὺς νόμους ποὺ ἀναφέρονται σ' αὐτήν.

3.1.2. Η ΜΟΡΦΗ

Ἡ μορφή εἶναι τὸ μέσο τῆς ἐκδηλώσεως δυνάμεων ἢ νόμων ὑπὸ τῶν συνεργαζομένων οὐσιῶν. Ἡ μορφή δὲν εἶναι μόνον ἡ παράσταση, ἀλλὰ καὶ τὸ μέρος ὅπου γίνεται στενότερη ἢ συνάντηση τῶν ἀτόμων τῆς «αἰδίου» ΑΤΟΜΙΚΗΣ οὐσίας μετὰ τῆς ΣΥΝΕΧΟΥΣ οὐσίας, τῆς ΜΟ-

ΝΑΔΟΣ, συνεπεία τῶν ὁποίων ἐκδηλοῦνται οἱ νόμοι τοῦ δευτέρου τριγώνου, τοῦ εἰκονιζόμενου ὑπὸ τῶν μονάδων 4, 5 καὶ 6.

Ἐπεξηγήσεις

Ἡ ΜΟΡΦΗ ἀποτελεῖ ἓνα πολὺ σημαντικό γεγονός γιὰ τὶς αἰδίες οὐσίες τῆς Φύσεως γιατί εἶναι:

- **τὸ μέρος** ποὺ γίνεται στενότερη ἢ συνάντηση τῶν δυὸ αἰδίων οὐσιῶν. Ἀποτέλεσμα αὐτῆς τῆς συνάντησης εἶναι ἡ ἐκδήλωση τῶν νόμων τοῦ δευτέρου τριγώνου καὶ κατόπιν τῶν νόμων τοῦ τρίτου τριγώνου, ὅπως θὰ δοῦμε κατωτέρω, ὥστε ἔτσι νὰ διαγραφεῖ ὁ πρῶτος ἐξελικτικὸς κύκλος ποὺ μᾶς δείχνει ἡ Ἱερὴ Δεκάδα.
- **τὸ μέσο** ἐκδηλώσεως δυνάμεων ἀπὸ τὶς συλλειτουργοῦσες αἰδίες οὐσίες. Αὐτὸ σημαίνει ὅτι οἱ αἰδίες οὐσίες δὲν μποροῦν νὰ ἐκδηλώσουν δυνάμεις καὶ συνεπῶς δὲν μποροῦν νὰ ἐξελιχθοῦν χωρὶς τὴν μορφή ποὺ κατ' αὐτὸν τὸν τρόπο ἀποτελεῖ τὸ μέσο ἐκδηλώσεως δυνάμεων τους δηλ. ἐξελιξέως τους.

Ἀναφέρεται ὅτι ἡ μορφή εἶναι τὸ μέρος ποὺ γίνεται «στενότερη» ἢ συνάντηση τῶν αἰδίων οὐσιῶν. Ἡ συνάντηση αὕτη εἶναι ἡ ΔΕΥΤΕΡΗ καὶ στενότερη συνάντηση. Ἡ ΠΡΩΤΗ στενότερη συνάντηση γίνεται κατὰ τὴν ἔξοδο τῶν ἀτόμων τῆς ἀτομικῆς οὐσίας ἀπὸ τὸ Χάος, γιατί ἡ ἐμφάνισή τους προκαλεῖ τὴν ἀντικειμενικὴ ἐμφάνιση τῆς ἐτέρας αἰδίου οὐσίας (τῆς συνεχοῦς οὐσίας), ἡ ὁποία μὲ τὸ εἶναι τῆς πληροῦ τὸν ἄπειρο Χῶρο καὶ εἶναι ὁ οὐσιαστικὸς Χῶρος, μέσα στὸν ὁποῖο ἔρχονται νὰ ἐνεργήσουν τὰ

ἄτομα τῆς ἀτομικῆς Οὐσίας καὶ μέσα στὸν ὁποῖο λαμβάνουν τὴν ἔννοια τοῦ εἶναι τους. Θὰ ἀκολουθήσει καὶ ΤΡΙΤΗ συνάντηση, κατὰ τὴν ὁποία οἱ νόμοι τῆς Κινήσεως καὶ τῆς Ζωῆς τῆς Ἀτομικῆς οὐσίας θὰ συνεργαστοῦν ἄμεσα μὲ τὸν νόμο τῆς Ἐνεργείας τῆς Συνεχοῦς οὐσίας στό Ψυχικὸ ἄτομο. Τό ψυχικὸ ἄτομο εἶναι ἓνα ἄτομο τῆς ἀτομικῆς οὐσίας, τό ὁποῖο ἐξελισσόμενο ἔφθασε στὴν ἀκτινοβόλο κατάσταση καὶ τότε εἰσέρχεται ἐντὸς του ἡ συνεχῆς οὐσία καὶ ἀπὸ «ζῶν καὶ κινούμενο εἶναι» γίνεται ὑπαρξη (εἶναι) μὲ ἐκδηλωμένους τοὺς Νόμους τῆς Κίνησης, τῆς Ζωῆς καὶ τῆς Ἐνεργείας (κινούμενο, ζῶν καὶ ἐνεργοῦν), ὅπου ἡ συνεργασία τῶν δύο αἰδίων οὐσιῶν γίνεται ἄμεσα.

3.1.3. ΙΔΙΟΤΗΤΕΣ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ ΤΕΣΣΑΡΑ

Ὁ νόμος 4 ἔχει δυὸ ιδιότητες. Εἶναι τὸ ἄθροισμα τῶν νόμων τοῦ πρώτου τριγώνου, ἀλλὰ εἰς τὸ ἄθροισμα αὐτὸ μετέχει καὶ ὁ πρῶτος νόμος τοῦ δευτέρου τριγώνου. Τὴν σημαντικότητα αὐτοῦ τοῦ νόμου πρέπει οἱ μελετῶντες τοὺς νόμους τῆς Φύσεως νὰ σπουδάζουν ἐπιμελῶς, διότι «ἡ φυσικὴ αὕτη ΤΕΤΡΑΚΤΥΣ ἔχει ἀνάλογες (τετρακτύες) εἰς ὅλα τὰ πεδία τῶν ἐξελισσομένων πνευματικῶν κόσμων». Τὸ πολλαπλάσιο τοῦ νόμου 4 εἰς ἀποτέλεσμα τοῦ νόμου 40, 400, 4000 καὶ ἐφ' ἑξῆς ἐμφανίζει τὶς μορφές ἢ τὰ μέσα ἐνεργείας τῶν πνευματικῶν ἀτομικότητων εἰς τὸν ἄπειρο κόσμον, συγκρόνως δὲ καὶ τὶς ὑφιστάμενες σχέσεις τῆς ἐνότητας ὅλων τῶν λειτουργούντων κόσμων.

Ἐπεξηγήσεις

Ἡ Μονάδα 4, (ἡ μορφή) σύμφωνα μὲ τὸ κείμενο, ἔχει δύο ιδιότητες: 1) εἶναι τὸ ἄθροισμα τῶν νόμων τοῦ πρώτου τριγώνου δηλαδὴ εἶναι τὸ ἄθροισμα τῶν Μονάδων 2 καὶ 3 (ποὺ σημαίνει: Μονὰς 2 + Μονὰς 3 = Μονὰς 4, μὲ τὴν ποιοτικὴ τους ἔννοια, γιατί μὲ τὴν ποσοτικὴ τους ἔννοια, ὡς γνωστόν, ἔχουμε: 2+3=5) καὶ 2) στὸ ἄθροισμα αὐτὸ μετέχει καὶ ὁ πρῶτος νόμος τοῦ δευτέρου τριγώνου (ποὺ σημαίνει ὅτι τὸ παραγωγικὸ ἀποτέλεσμα τοῦ πρώτου τριγώνου, δηλαδὴ τὸ ἀποτέλεσμα τῆς συνεργασίας τῶν Μονάδων 2 καὶ 3, εἶναι ἡ μονάδα 4, ἡ ὁποία μετὰ τῶν μονάδων 5 καὶ 6 ἀποτελοῦν τὸ δεύτερο τρίγωνο.

$$\begin{array}{ccc} & & 3 \\ & \cdot & \\ & \cdot & (4) \\ 1 & \cdot & 2 \end{array}$$

Ἡ Μονάδα 4 εἶναι ἡ φυσικὴ τετρακτὺς καὶ ἐμφανίζει τὶς μορφές ἢ τὰ μέσα τῆς ἐνεργείας τῶν ἀτομικότητων στὸ φυσικὸ ἐπίπεδο ἐνῶ τὰ ἐπὶ 10 πολλαπλάσια τῆς Μονάδας 4, (τὸ 40, τὸ 400, τὸ 4000 κλπ) εἶναι ἀνάλογες τετρακτύες, οἱ ὁποῖες μᾶς ἐμφανίζουν τὶς μορφές ἢ τὰ μέσα τῆς ἐνεργείας τῶν πνευματικῶν ἀτομικότητων στὸν ἄπειρο κόσμον. Ἐξ αὐτοῦ συνάγεται ὅτι: α) τὰ πολλαπλάσια τῆς Μονάδος 4 ἐμφανίζουν μέσα ἐνεργείας μὲ μεγαλύτερες δυναμικότητες (π.χ. ἡ Μονάδα 4000 ἐμφανίζει μέσο ἐνεργείας μὲ μεγαλύτερη δυναμικότητα ἀπὸ τὴν Μονάδα 400 κ.ο.κ.) ποὺ ἀνήκουν σὲ πνευματικὲς ἀτομικότητες τοῦ ἀείρου

Κόσμου καί ὅτι, β) στούς Κόσμους ὑπάρχει ἀναλογικότητα. Σχετικά ὁ Σμαράγδινος Πίνακας τοῦ Ἑρμοῦ τοῦ Τρισμεγίστου ἀναφέρει τά ἑξῆς:

Τὸ πρὸς τὰ κάτω ἀναλογεῖ στὸ πρὸς τὰ ἄνω καὶ τὸ πρὸς τὰ ἄνω ἀναλογεῖ στὸ πρὸς τὰ κάτω πρὸς ἐπιτέλεση τῶν θαυμασιῶν του Ἐνὸς μόνο Πράγματος.

Συνεπῶς σκοπὸς αὐτῆς τῆς ἀναλογικότητος εἶναι ἡ ἐπιτέλεση τῶν θαυμασιῶν ἔργων τοῦ Ἐνὸς μόνο Πράγματος (δηλ. τῆς Μονάδος ἢ Πατρὸς τῶν κόσμων).

3.2. ΤΟ ΔΕΥΤΕΡΟ ΤΡΙΓΩΝΟ ΤΩΝ ΠΡΩΤΑΡΧΙΚΩΝ ΝΟΜΩΝ.

Τὸ δεύτερο τρίγωνο ἀποτελεῖται ἀπὸ τοὺς νόμους τῶν μορφῶν, τῆς μεταξὺ τοὺς ἐπιμιξίας καὶ τοῦ πολλαπλασιασμοῦ τῶν δυνάμεων τους. Στὸ δεύτερο αὐτὸ τρίγωνο ἐμφανίζεται τὸ μέσον λειτουργίας τῶν μορφῶν τὸ ἀναφερόμενο στὴν ἀναπαραγωγή τους καὶ στὸν πολλαπλασιασμό τῶν ἐνεργειῶν τους. Ἐπίσης τὸ τρίγωνο αὐτὸ ἀποκαλύπτει διὰ τῶν συνεργαζομένων νόμων τοῦ τὴν βάση ἐπὶ τῆς ὁποίας στηρίζονται καὶ ἐξελίσσονται οἱ μορφές σέ ὅλους τοὺς Κόσμους καὶ τοὺς φυσικοὺς καὶ τοὺς πνευματικοὺς μὲ αὐξουσα, ὡς προελέχθη, δυναμικότητα διὰ τῶν πολλαπλασίων τοῦ 4.

Ἐπεξηγήσεις

Τὸ δεύτερο τρίγωνο τῶν πρωταρχικῶν νόμων ἀποτελεῖται ἀπὸ τίς μονάδες 4 (Νόμος τῆς Μορφῆς), 5 (Νόμος τῆς ἐπιμιξίας τῶν Μορφῶν) καὶ 6 (Νόμος

τῆς Ἐξελίξεως τῶν Μορφῶν). Αὐτὸ σημαίνει ὅτι τὸ παραγωγικὸ ἀποτέλεσμα τοῦ πρώτου τριγώνου εἶναι ἡ μία κορυφή τοῦ δευτέρου τριγώνου, ἐνῶ οἱ ἄλλες δύο κορυφές εἶναι νόμοι, οἱ ὁποῖοι ἀφοροῦν τὴν ἐξέλιξη τῆς Μορφῆς.

Οἱ Μορφές δὲν ἀποτελοῦν ἀδρανεῖς ὑπάρξεις ἀλλὰ ὑπάρξεις δυναμικῆς, ἀφοῦ στὸ δεύτερο αὐτὸ τρίγωνο:

α) ἐμφανίζεται τὸ μέσο λειτουργίας τῶν μορφῶν ποὺ ἀναφέρεται στὴν ἀναπαραγωγή καὶ στὸν πολλαπλασιασμό τῶν ἐνεργειῶν τους. Ἔτσι:

- μὲ τὴν ἀναπαραγωγή τους οἱ μορφές ἀποτελοῦν τὸ μέσον σχηματισμοῦ νέων ὁμοίων μορφῶν, ἀφοῦ οἱ μορφές δὲν ἔχουν τὸ προνόμιο τῆς αἰωνίας νεότητος καὶ φθίρουνται, γιὰ νὰ ἀποσυντεθοῦν καὶ κατόπιν νὰ ἀναπαρχθοῦν νέες μορφές μὲ μεγαλύτερες δυναμικότητες,
- μὲ τὴν ἐξέλιξη, οἱ αἰδίες οὐσίες ποὺ συνιστοῦν μορφές, αὐξάνουν τίς δυναμικότητές τους. Συνεπῶς, ὅταν οἱ μορφές αὐτὲς ἀποσυντεθοῦν οἱ αἰδίες οὐσίες ἐπανέρχονται στὴν Φύση μὲ μεγαλύτερη δυναμικότητα. Κατόπιν, οἱ αἰδίες οὐσίες συνιστοῦν νέες μορφές μὲ μεγαλύτερες δυναμικότητες πρᾶγμα ποὺ συμβάλλει στὴν ἀτελεύτητη ἐξέλιξη τῶν αἰδίων οὐσιῶν.

β) ἀποκαλύπτεται ἡ βάση, στὴν ὁποία στηρίζονται καὶ ἐξελίσσονται οἱ μορφές σ' ὅλους τοὺς κόσμους καὶ τοὺς φυσικοὺς καὶ τοὺς πνευματικοὺς (μὲ αὐξημένη ὁμως δυναμικότητα στοὺς πνευματικοὺς κόσμους, ἀφοῦ τὰ μέσα ἐνεργείας τους εἶναι Μονάδες πολλαπλάσιες τοῦ 4 ἐπὶ 10 δηλ. 40, 400, 4000 κ.λπ.

3.3. ΤΟ ΤΡΙΤΟ ΤΡΙΓΩΝΟ ΤΩΝ ΠΡΩΤΑΡΧΙΚΩΝ ΝΟΜΩΝ.

Τὸ τρίτο τρίγωνο τὸ ἐμφανίζουν οἱ ἀριθμοὶ 7, 8 καὶ 9. Καὶ αὐτοὶ εἶναι νόμοι τῶν ἐνεργητικῶν ἢ μορφικῶν μέσων τῆς Φύσεως καὶ τοῦ πνεύματος. Ὁ νόμος τῆς ΑΛΛΗΛΕΠΙΔΡΑΣΕΩΣ, ὁ ὑπὸ τοῦ ἀριθμοῦ 7 εἰκονιζόμενος ἔχει ὡς ἀποτέλεσμα τὴν ἐμφάνιση τοῦ νόμου τῆς ἐλευθερίας, διὰ τοῦ ὁποίου καθορίζεται ἡ σαφὴς ἐννοια τῆς ἐλευθερίας τῶν μορφῶν. Ἰσως μέσα σέ αὐτὸν τὸν νόμο νὰ ὑπάρχει καὶ ἡ ἐννοια, ἐκ τῆς ὁποίας ἐξορμῶνται σέ περιφερειακὴ κίνηση οἱ μεγάλες μορφές τῆς Φύσεως, τὰ Οὐράνια σώματα. Ὁ νόμος τῆς ἐλευθέρας ἐνεργείας τῶν μορφῶν καὶ οἱ κινήσεις τους διὰ τῆς ἐλευθέρας αὐτῆς ἐνεργείας, ἔχουν ὡς ἀποτέλεσμα τὴν ἐκπόρευση τοῦ νόμου τῆς ΑΡΜΟΝΙΑΣ τοῦ ὑπὸ τοῦ ἀριθμοῦ 9 εἰκονιζόμενου.

Ἐπεξηγήσεις

Τὸ τρίτο τρίγωνο τῶν πρωταρχικῶν νόμων ἀποτελεῖται ἀπὸ τίς μονάδες 7 (Νόμος τῆς Ἀλληλεπιδράσεως), 8 (Νόμος τῆς Ἐλευθερίας) καὶ 9 (Νόμος τῆς Ἀρμονίας). Τὸ τρίγωνο αὐτὸ περιλαμβάνει τοὺς Νόμους ἐκείνους, οἱ ὁποῖοι μὲ τὴν ἐκδήλωση προστατεύουν τίς μορφές ἀπὸ τὴν ἐπίδραση τῶν ἄλλων μορφῶν. Ἔτσι ἡ ἐκδήλωση τοῦ νόμου τῆς Ἀλληλεπιδράσεως ἔχει ὡς ἀποτέλεσμα τὴν ἐκδήλωση τοῦ νόμου τῆς Ἐλευθερίας, ὁ ὁποῖος ὁριοθετεῖ τὴν δράση τοῦ νόμου τῆς Ἀλληλεπιδράσεως, ὥστε ἡ μεγαλύτερης δυναμικότητος μορφή νὰ μὴ ἀφομοιωθεῖ μὲ τὴν ἐπίδρασή της τὴν μορφή ποὺ ἔχει μικρότερη δυναμικότητα.

Ἡ ἐκδήλωση τοῦ νόμου τῆς Ἐλευθερίας ἔχει ὡς ἀποτέλεσμα τὴν ἐκδήλωση τοῦ νόμου τῆς Ἀρμονίας, ὁ ὁποῖος ὁριοθετεῖ τὴν δράση τοῦ νόμου τῆς Ἐλευθερίας, ὥστε ἡ μεγαλύτερης δυναμικότητος μορφή, μὲ τὴν ἐκδήλωση τοῦ νόμου τῆς Ἐλευθερίας της, νὰ μὴ περιορίζει τὴν ἐκδήλωση τοῦ νόμου τῆς ἐλευθερίας τῶν ἄλλων μικρότερης δυναμικότητος μορφῶν.

Γιὰ τὴν σχέση τοῦ νόμου τῆς Ἐλευθερίας μὲ τὴν περιστροφικὴ κίνηση τῶν οὐρανίων σωμάτων διευκρινίζεται ὅτι ἡ ἐκδήλωση τοῦ νόμου τῆς ἀλληλεπιδράσεως μεταξὺ τῶν οὐρανίων σωμάτων γίνεται διὰ τῶν πεδίων βαρύτητας, τὰ ὁποῖα ἔχουν ὡς ἀποτέλεσμα τὴν ἀμοιβαία ἔλξη μεταξὺ τῶν οὐρανίων σωμάτων. Ἀποτέλεσμα τῆς ἀμοιβαίας ἔλξης μεταξὺ τῶν οὐρανίων σωμάτων (ὅπως γνωρίζουμε ἀπὸ τὴν φυσικὴ) εἶναι εἴτε νὰ ἐνωθοῦν αὐτὰ (ὅπου στὴν οὐσία τὸ μεγαλύτερο συσσωματώνει τὸ μικρότερο) εἴτε νὰ δημιουργηθεῖ μεταξὺ τους περιστροφικὴ κίνηση, ὅπου (ὅπως γνωρίζουμε ἀπὸ τὴν ἀστρονομία) τὰ μικρότερα οὐράνια σώματα περιστρέφονται γύρω ἀπὸ τὰ μεγαλύτερα. Ἔτσι τὰ μικρότερα οὐράνια σώματα διατηροῦν τὴν αὐτοτελείά τους (ἀφοῦ δὲν συσσωματώνονται σὰ μεγαλύτερα) σύμφωνα μὲ τὸν νόμο τῆς Ἐλευθερίας.

3.4. Ἡ ἹΕΡΗ ΔΕΚΑΔΑ

Δία τῶν νόμων τῶν τριῶν τριγώνων τῶν εἰκονιζόμενων ὑπὸ τῶν 9 ἀριθμητικῶν μονάδων ἀπετελέσθησαν οἱ ἁρμονίες τῶν Κόσμων πάσης Φύσεως. Τὸ σύνολο τῶν νόμων αὐτῶν συγκεντρού-

μενο αποτελεί την ΙΕΡΑ ΔΕΚΑΔΑ, δηλαδή τὸν πρῶτο σταθμὸ ἢ κύκλο τῶν λειτουργούντων Κόσμων. Στὴν ΙΕΡΑ αὐτὴν ΔΕΚΑΔΑ συνεργάζονται ὅλοι οἱ νόμοι, οἱ εἰκονιζόμενοι ὑπὸ τῶν ἑννέα ἀριθμῶν ἢ καλύτερα οἱ ἐκφραζόμενοι ὑπὸ τῶν ἑννέα ἀριθμῶν. Οἱ νόμοι αὐτοὶ εἶναι τὰ πρῶτα θεμέλια τῆς Φύσεως.

Ἐπεξηγήσεις

Τὴν Ἱερὴ Δεκάδα ἀποτελοῦν ὅλοι οἱ συνεργαζόμενοι θεμελιωτικοὶ νόμοι τῆς Φύσεως (δηλ. οἱ μονάδες 2 ἕως 9) ἀπὸ τοὺς ὁποίους ἀποτελέσθηκαν «οἱ ἁρμονίες ὅλων τῶν κόσμων». Μὲ τὴν ἐπίτευξη ὅμως ἁρμονίας στοὺς κόσμους ἐξασφαλίζεται ἡ σύμμετρη καὶ ἰσόρροπη ἐξέλιξη τῶν κόσμων. Ἡ συντέλεση τῆς ἁρμονίας εἶναι καθολικὸς νόμος τῶν ἀτομικότητων ποὺ ἐκδηλώνεται μὲ τὴν ἐπίτευξη ἀπὸ κάθε ἀτομικότητα ἰδίας μορφῆς. Ἐὰν δὲν ἐπιτυγχάνονταν οἱ ἁρμονίες τῶν κόσμων, τὸ ἄπειρο δὲν θὰ ἐπετύγχανε τοῦ σκοποῦ του μὲ ἀποτέλεσμα τὴν ἐξαφάνιση τῶν μορφῶν καὶ τὴν ἐπαναφορὰ τοῦ ἀπείρου στὸ Χάος. Αὐτὸ ὅμως δὲν εἶναι δυνατόν νὰ συμβεῖ, διότι οἱ δυναμικότητες τῶν οὐσιῶν τοῦ ἀπείρου συνεχῶς αὐξάνουν καὶ συνεπῶς ἡ ἐπίτευξη τῆς ἁρμονίας εἶναι ἄμεσο συνεπακόλουθο αὐτῆς τῆς αὐξήσεως τῶν δυναμικότητων.

Τὸ Ἄπειρο στὸ σύνολό του διευθετεῖται ὑπὸ ἐπιστάτου νόμου, ὁ ὁποῖος, ἀφοῦ προηγουμένως συντελέσει τὴν ἁρμονία τῶν κόσμων καὶ μεταβάλλει τὴν ἀποτελοῦσα αὐτοὺς θεία οὐσία σὲ εἰδικὲς μορφές, τὶς ἐξαναγκάζει νὰ ἀκολουθήσουν κυκλικὴ τροχιά (δηλ. νὰ διαγράφουν ἀναμορφωτικούς κύκλους). Συνεπῶς, οἱ οὐσίες τοῦ Ἀπείρου ἀκολουθοῦν ἀναμορφωτι-

κοὺς κύκλους, τῶν ὁποίων τὸ τέλος ποτὲ δὲν ἐπανερχεται στὴν ἀφετηρία του, γιατί ἡ κατάληξη στὸ ἴδιο σημεῖο θὰ ἐσήμαινε διάσπαση τῆς ἁρμονίας τοῦ Ἀπείρου καὶ καταστροφή τοῦ Ἀπείρου (πράγμα ποὺ σημαίνει ὅτι οἱ ἀναμορφωτικοὶ κύκλοι ἀκολουθοῦν σπειροειδῆ τροχιά ὅμοια μὲ τεντωμένο ἐλατήριο).

Ἡ Ἱερὴ Δεκάδα εἶναι ὁ πρῶτος σταθμὸς στὴν ἐξέλιξη τῶν κόσμων ἢ ὁ πρῶτος ἀναμορφωτικὸς κύκλος τῶν λειτουργούντων κόσμων. Τὸν πρῶτο αὐτὸν ἀναμορφωτικὸ κύκλο ἀκολουθοῦν καὶ ἄλλοι ἀναμορφωτικοὶ κύκλοι, ὅπου τὸ τέλος τοῦ προηγούμενου συμπίπτει μὲ τὴν ἀρχὴ τοῦ ἐπόμενου καὶ τοὺς ὁποίους ἀκολουθοῦν οἱ οὐσίες τῶν κόσμων ἐξαναγκαζόμενες ὑπὸ τοῦ ἐπιστάτου νόμου ποὺ εἶναι κι αὐτὸς μιὰ ἀπὸ τὶς ἐκδηλώσεις τους. Οἱ ἀναμορφωτικοὶ κύκλοι εἶναι ἄπειροι κατὰ τὸ πλῆθος, ἀφοῦ ἄπειρη καὶ ἀτελεύτητη εἶναι ἡ ἐξέλιξη τῶν κόσμων. Ὁ κάθε ἐπόμενος ἀπὸ τοὺς ἀναμορφωτικούς κύκλους εἶναι ὅμοιος μὲ τὸν προηγούμενο ἀλλὰ μεγαλύτερης ἐνεργείας, γιατί συντελεῖται ἀπὸ νόμους παράγωγους τῶν θεμελιωτικῶν νόμων, τῶν ὁποίων οἱ δυναμικότητες εἶναι μεγαλύτερες ἀπὸ τὶς δυναμικότητες τῶν νόμων τοῦ προηγούμενου ἀναμορφωτικοῦ κύκλου.

4.

Η ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΩΝ ΚΟΣΜΩΝ

4.1. ΠΑΡΑΓΩΓΑ ΤΩΝ ΘΕΜΕΛΙΩΤΙΚΩΝ ΝΟΜΩΝ

Οἱ ἐφ' ἐξῆς τῆς «Ἱερᾶς δεκάδος» σύνθετοι ἀριθμοὶ ἐκφράζουν τὰ παράγωγα

τῶν νόμων αὐτῶν. Τὰ παράγωγα εἶναι καὶ αὐτοὶ νόμοι καὶ μάλιστα οἱ νόμοι ἐκεῖνοι, οἱ ὁποῖοι ἐκφράζουν τὶς πλεονεπτιές λειτουργίες τῆς Φύσεως καὶ τοῦ πνεύματος, ἀρκεῖ μόνον νὰ κατανοηθεῖ ὅτι τὰ παράγωγα αὐτὰ δὲν εἶναι ἄλλο τι παρὰ αὐξηση τῆς ἐνεργητικότητας τῶν ἑννέα θεμελιωτικῶν νόμων τῶν τριῶν τριγώνων. Παράδειγμα ὁ ὑπὸ τῆς μονάδος 5 εἰκονιζόμενος νόμος αὐξάνεται διὰ τῶν παραγῶγων αὐτοῦ στοὺς ἀριθμοὺς 50, 500, 5000, καὶ ἐφ' ἐξῆς ἀπείρως. Κατὰ συνέπειαν, σὲ ἕκαστο πεδίο τῆς Φύσεως ἢ τοῦ πνεύματος, θὰ εὕρωμεν τὸν νόμον αὐτὸν ἐνεργοῦντα μὲ τὰ παράγωγά του. Διὰ τῆς ἐννοίας αὐτῆς τῶν ἀριθμῶν καταδηλοῦται ὅτι οἱ πρῶτοι θεμελιωτικοὶ νόμοι ἐξακολουθοῦν ὄχι μόνον νὰ ἔχουν τὶς ιδιότητές τους, ἀλλὰ καὶ ὅτι αὐξάνουν τὸν βαθμὸ τῆς ἐνεργείας τους. Στὸ σημεῖο αὐτὸ οἱ θέλοντες νὰ ἐμβαθύνουν στὴν μελέτη τῶν νόμων τῆς Φύσεως πρέπει νὰ προσέξουν πολὺ, διότι θὰ κατορθώσουν νὰ συλλάβουν, βαθέως σκεπτόμενοι, τὴν ἀληθῆ ἐννοία τῆς λειτουργίας καὶ τῶν Φυσικῶν κόσμων καὶ τῶν Πνευματικῶν.

Ἐπεξηγήσεις

Παράγωγα τῶν θεμελιωτικῶν νόμων εἶναι θεμελιωτικοὶ νόμοι μὲ αὐξημένη δυναμικότητα ποὺ ἐμφανίζονται πρὸς λεπτιές λειτουργίες τῆς Φύσεως καὶ τοῦ Πνεύματος. Ὡς παράδειγμα ἀναφέρει τὸ Νόμο τῆς ἐπιμεξίας ποὺ εἶναι ἡ μονάδα 5. Τὰ παράγωγα τῆς Μονάδας 5 εἶναι οἱ Μονάδες 50, 500, 5000, κ.ο.κ. Οἱ Μονάδες αὐτὲς προκύπτουν ἀπὸ τὴν μονάδα 5 διὰ πολλαπλασιασμοῦ της ἐπὶ 10,

100, 1000 κ.ο.κ. Οἱ Μονάδες αὐτὲς εἶναι νόμοι, παράγωγοι τοῦ θεμελιωτικοῦ νόμου τῆς ἐπιμεξίας, ἐκφράζουν πρὸς λεπτιές λειτουργίες τῆς Φύσεως καὶ τοῦ Πνεύματος καὶ ποὺ ὁ ἐπόμενος ἔχει μεγαλύτερη δυναμικότητα ἀπὸ τὸν προηγούμενο καὶ ἀνήκει σὲ ἀνώτερο ἀναμορφωτικὸ κύκλο. Ἡ ἐννοία τῆς παραγωγῆς μᾶς δείχνει πῶς ἐμφανίζονται οἱ θεμελιωτικοὶ νόμοι στοὺς διαφόρους ἀναμορφωτικούς κύκλους πέραν τῆς Ἱερῆς Δεκάδας. Ἐπομένως σὲ κάθε πεδίο τῆς Φύσεως καὶ τοῦ Πνεύματος θὰ βροῦμε τοὺς θεμελιωτικούς νόμους ἐνεργοῦντες μὲ τὰ παράγωγά τους, τὰ ὁποῖα ὅμως ἔχουν αὐξημένο τὸν βαθμὸ ἐνεργείας τους.

Τὰ προαναφερθέντα μας δίδουν τὴν δυνατότητα νὰ ἐμβαθύνουμε στὴν μελέτη τῶν νόμων τῆς Φύσεως καὶ τοῦ Πνεύματος καὶ νὰ συλλάβουμε τὴν ἀληθῆ ἐννοία τῆς λειτουργίας τῶν Φυσικῶν καὶ Πνευματικῶν κόσμων βαθέως σκεπτόμενοι.

Ἀλλὰ τί σημαίνει αὐτὸ τὸ βαθέως σκεπτόμενοι; Σημαίνει ἀσφαλῶς τὴν προσπάθεια ποὺ καταβάλλει αὐτὸς ποὺ λατρεῖ τὴν γνώση καὶ τὴν ἔχει καταστήσει ἱερὴ του λατρεία. Σημαίνει νὰ ἀφήσουμε τὴν διανόησή μας ἐλεύθερη καὶ ἀπόλυτη, σὲ βαθμὸ ὥστε νὰ διεισδύσει στὶς ἐσωτερικὲς λειτουργίες τοῦ πνεύματός μας, ὥστε νὰ ἔρχονται στὴν διανοιά μας ὅλα τὰ γεγονότα καὶ οἱ λειτουργοῦντες νόμοι τοῦ πνεύματός μας. Γι' αὐτὸν τὸν βαθέως σκεπτόμενο τὰ μυστήρια τῆς Φύσεως παύουν νὰ εἶναι μυστήρια. Ἔτσι ὁ φιλόσοφος γίνεται σοφός, γίνεται ὁδηγὸς τοῦ ἀνθρώπου, γίνεται αἰώνια ἐμπνευσμένη γαλήνη, γίνεται δεσπόζουσα θέληση.

4.2. ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΤΩΝ ΝΟΜΩΝ

Ἡ συνεργασία τῶν νόμων αὐτῶν καθίσταται ἀμετάβλητη διότι, ἐάν ἐδιασπῶντο οἱ λειτουργίες τῶν τριῶν τριγώνων, ἐάν ἔστω καὶ ἓνας μόνον νόμος ἀδρανοῦσε, ὁλόκληρο τὸ σύμπαν θὰ ἐξαφανίζετο.

Ἡ αὔξηση τῶν δυνάμεων αὐτῶν τῶν νόμων, τὴν ὁποία δυνάμεθα νὰ κατανοοῦμε διὰ τῆς ἐπεκτάσεως τῶν ἀριθμῶν, μᾶς πληροφορεῖ ὅτι αὐτοὶ οἱ νόμοι θὰ συνεργάζονται πάντοτε πρὸς προαγωγήν καὶ κατὰ συνέπεια ἀπόκτηση μεγαλυτέρων δυνάμεων τους.

Ἐπεξηγήσεις

Συνεργασία τῶν νόμων σημαίνει ὅτι:

α) ὁ κάθε νόμος συμπληρώνει τὸν προηγούμενό του καὶ συμπληρώνεται ἀπὸ τὸν ἐπόμενό του π. χ. ὁ νόμος τῆς ἐλευθερίας ὁριοθετεῖ τὸν νόμο τῆς ἀλληλεπιδράσεως καὶ ὁριοθετεῖται ἀπὸ τὸν νόμο τῆς ἁρμονίας.

β) ὁ κάθε νόμος ἀποκτᾷ νόημα μόνον μετὰ τὴν ὑπαρξὴ τοῦ ἀμέσως προηγούμενου του π.χ. ὁ νόμος τῆς ἐπιμειξίας τῶν μορφῶν ἀποκτᾷ νόημα μόνον ὅταν ἐκδηλωθεῖ ὁ νόμος τῆς μορφῆς ποὺ προηγείται ὅπως εἶδαμε.

Ἡ συνεργασία τῶν νόμων εἶναι στενότερη, ὅπως θὰ δοῦμε παρακάτω, μετὰ τῶν νόμων τοῦ ἰδίου τριγώνου καὶ διατηρεῖται ἀμετάβλητη στὸν ἄπειρο χρόνο. Ἀκριβῶς σ' αὐτὴν τὴν στενότερη συνεργασία τῶν τριῶν νόμων ποὺ ἀποτελοῦν τὸ κάθε τρίγωνο βασιζονται οἱ λειτουργίες τῶν τριῶν τριγώνων τῶν θεμελιωτικῶν νόμων. Διάσπαση στὴν λειτουργία τοῦ κάθε τριγώνου ἔχουμε:

- ἂν διακοπῇ αὐτὴ ἡ συνεργασία τῶν νόμων ποὺ ἀποτελοῦν τὸ τρίγωνο, γιατί τότε τὸ κάθε τρίγωνο δὲν ἐκπληρώνει τὸν προορισμό του ἢ
- ἂν ἀδρανήσει ἓνας ἀπὸ τοὺς νόμους τοῦ τριγώνου, γιατί τότε διακόπτεται ἡ συνεργασία τοῦ νόμου ποὺ ἀδράνησε μετὰ τοὺς ἄλλους, ὁπότε πάλι τὸ τρίγωνο δὲν ἐκπληρώνει τὸν προορισμό του.

Ἐπειδὴ ὅμως ἡ λειτουργία τοῦ σύμπαντος βασιζέται στὴν λειτουργία τῶν τριῶν τριγώνων τῶν πρωταρχικῶν νόμων, διακοπὴ τῆς λειτουργίας ἐνὸς ἐξ αὐτῶν διακόπτει τὴν πρόοδο καὶ ἀνέλιξη τῶν αἰδίων οὐσιῶν μετὰ ἀποτέλεσμα τὴν ἐπαναφορὰ τους στὸ Χάος δηλ. τὴν ἐξαφάνιση τοῦ εἶναι ποὺ ἀποτελεῖ τὴν ἐκδηλωμένη Φύση. Αὐτὸ ὅμως ποτὲ δὲν πρόκειται νὰ συμβεῖ, γιατί οἱ αἰδίες οὐσίαι δὲν μποροῦν νὰ ἀποβάλουν τίς δυναμικότητες ποὺ ἔχουν ἀποκτήσει καὶ γιατί σκοπὸς τοῦ ἀπείρου εἶναι ἡ ἀτελεύτητη συνεργασία τῶν νόμων τῶν οὐσιῶν του μετὰ ἀποτέλεσμα τὴν ἀτελεύτητη ἐξέλιξή τους.

Ἡ φύση εἶναι ἄπειρη καὶ ἀτελεύτητη στὶς ἐνέργειές της. Ἐκεῖνο ὅμως ποὺ τὴν καθιστᾷ ἄπειρη καὶ ἀτελεύτητη στὶς ἐνέργειές της εἶναι ὁ θεμελιώδης νόμος τῆς ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΟΤΗΤΑΣ. Μετὰ τὴν δράση αὐτοῦ τοῦ νόμου κάθε ἐνέργειά της γίνεται τὸ αἶτιο ἐκδήλωσης καὶ λειτουργίας ἄλλων ἐκδηλώσεων καὶ λειτουργιῶν, μεγαλυτέρας δυναμικότητας. Στὴν δράση αὐτοῦ τοῦ νόμου ὀφείλονται τὰ παράγωγα τῶν θεμελιωτικῶν νόμων. Ἐπίσης στὴν δράση αὐτοῦ τοῦ νόμου ὀφείλεται τὸ ἀτελεύτητο τῆς ὑπαρξὸς καὶ λειτουργίας τῶν αἰδίων οὐσιῶν τῆς Φύσεως καὶ συνεπῶς τοῦ ἀπείρου.

Ἡ ἀπεριόριστη αὔξηση τῶν ἀριθμῶν

μᾶς ἐπιβοηθεῖ νὰ κατανοοῦμε τὴν ἀπεριόριστη αὔξηση τῶν δυνάμεων τῶν νόμων. Ἡ ἀπεριόριστη αὔξηση τῶν δυνάμεων τῶν νόμων γίνεται μετὰ τὴν ἀπεριόριστη ἐμφάνιση παραγῶν τῶν νόμων αὐτῶν διαρκῶς καὶ μεγαλυτέρας δυναμικότητος ποὺ ἀνήκουν σὲ εὐρύτερους ἀναμορφωτικούς κύκλους. Συνεπῶς οἱ νόμοι θὰ συνεργάζονται ἀτελεύτητα γιὰ τὴν προαγωγή τους, ἀφοῦ ἡ συνεργασία εἶναι ἀπαραίτητη προϋπόθεση γιὰ τὴν ὑπαρξὴ τοῦ ἀπείρου.

4.3. ΣΧΕΣΗ ΤΩΝ ΝΟΜΩΝ ΤΩΝ ΤΡΙΓΩΝΩΝ

Ἐνα ἄλλο σημεῖο, τὸ ὁποῖο πρέπει μετὰ προσοχὴ νὰ μελετηθεῖ, γιὰ νὰ γίνῃ κατανοητό, εἶναι ὅτι οἱ νόμοι ἐκάστου τριγώνου ἔχουν μετὰ τοὺς στενότερη σχέση, οἱ δὲ σχέσεις τους πρὸς τοὺς νόμους τῶν ἄλλων τριγώνων εἶναι ἑμμεσες. Διὰ τῆς σπουδῆς τοῦ σημείου αὐτοῦ, δύναται νὰ καθορισθεῖ ὁ τρόπος ἐνεργείας τοῦ μεμνημένου στὶς ἀλήθειες τῆς Φύσεως, προκειμένου νὰ φέρῃ τίς δυνάμεις του σὲ ἐντονότερη λειτουργία. Ἐάν π.χ. θέλῃ νὰ αὐξήσει τὴν δύναμιν τῆς ἐλευθερίας του, πρέπει νὰ λαμβάνει ὡς βάση τὸν νόμο τῆς ἀλληλεπιδράσεως, ὅταν ἐπ' αὐτοῦ ἐνεργοῦν ἀνώτερες μορφές.

Ἐπεξηγήσεις

Στενότερη σχέση σημαίνει στενότερη συνεργασία γιὰ τὴν ἐπίτευξη τοῦ σκοποῦ καὶ προορισμοῦ τους. Ἡ στενότερη σχέση ἀνάμεσα στοὺς νόμους τοῦ κάθε τριγώνου φαίνεται ἀπὸ τὰ ἀποτελέσματα τῆς ἐκδήλωσής του. Συγκεκριμένα:

1) **Οἱ νόμοι τοῦ πρώτου τριγώνου** (κίνησης, ζωῆς, ἐνεργείας) μετὰ τὴν συνεργασία τους ἔχουν ὡς ἀποτέλεσμα ἓνα νέο γεγονός, **τὴ ΣΥΣΤΑΣΗ τῶν μορφῶν** ποὺ ἀποτελεῖ τὸ παραγωγικὸ ἀποτέλεσμα τῆς συνεργασίας τῶν δυὸ αἰδίων οὐσιῶν (ιδεὲ παραγρ. 3.1. ἀνωτέρω).

2) **Οἱ νόμοι τοῦ δευτέρου τριγώνου** (μορφῆς, ἐπιμειξίας, ἐξέλιξης) μετὰ τὴν συνεργασία τους συντελοῦν **στὴν ΕΞΕΛΙΞΗ τῶν μορφῶν** (ιδεὲ παραγρ. 3.2. ἀνωτέρω).

3) **οἱ νόμοι τοῦ τρίτου τριγώνου** (ἀλληλεπιδράσεως, ἐλευθερίας, ἁρμονίας) μετὰ τὴν διαδοχικὴ τους ἐκδήλωση συντελοῦν **στὴν ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ τῶν μορφῶν** ἀπὸ τὴν ἐπίδραση τῶν ἄλλων μορφῶν (ιδεὲ παραγρ. 3.3. ἀνωτέρω).

Ἡ στενὴ σχέση ἀνάμεσα στοὺς νόμους τῶν τριῶν τριγώνων δίνει τὴν δυνατότητα στοὺς μεμνημένους στὶς ἀλήθειες τῆς φύσεως νὰ φέρουν τίς δυνάμεις τους σὲ ἐντονότερη λειτουργία, πράγμα ποὺ ἀποτελεῖ καὶ τὸν σκοπὸ τῶν ἀπὸ αἰώνων λειτουργησάντων μυστηρίων. Ἐνα σημαντικό στοιχεῖο ποὺ ἀναφέρεται σ' αὐτὸ τὸ κείμενο εἶναι ὅτι μετὰ τὴν προγενέστερο νόμο μπορούμε νὰ ἐπιτύχουμε αὔξηση δυναμικότητος τοῦ μεταγενέστερου νόμου.

4.4. Ἡ ΧΡΗΣΙΜΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΑΡΙΘΜΟΛΟΓΙΑΣ

Πιστεύουμε ὅτι μετὰ τὰ ὀλίγα, τὰ ὁποῖα ἐξεθέσαμε περὶ τῆς ἐννοίας τῶν ἀριθμῶν ἓνας ἀγνὰ σκεπτόμενος καὶ ἐνεργῶν, θὰ κατορθώσει νὰ προαχθεῖ στὶς σφαῖρες τῆς καθαρᾶς γνώσεως καὶ οἱ ἀριθμοὶ θὰ

τὸν βοηθήσουν στὴν ἐξακρίβωση καὶ τῆς ἴκα-νότιος ἀλλὰ καὶ τῆς ποιότητος τῶν πνευμάτων τῶν εὐρισκομένων στὰ διάφορα ἐπίπεδα τῶν πνευματικῶν κόσμων.

Ἐπεξηγήσεις

Καθαρὴ γνώση εἶναι ἡ γνώση τῆς ἀλήθειας. Ἡ γνώση αὐτὴ εἶναι ἡ μεγαλύτερη δύναμη μέσα στὸ Σύμπαν καὶ ταυτόχρονα εἶναι ἄπειρη καὶ ἀτελεύτητη.

Ἀλήθεια εἶναι ἡ γνώση ἀπὸ τὸ πνεῦμα τῶν λειτουργούντων νόμων τῆς ἐσωτερικῆς καὶ τῆς ἐξωτερικῆς ὄψης τῆς θείας Φύσεως.

Ἄγνῳ σκεπτόμενος εἶναι ὁ μύστης, τοῦ ὁποῦ το πνεῦμα δὲν εὐρίσκεται σὲ χαμηλὲς λειτουργίες καὶ ἡ διάνοιά του δὲν εὐρίσκεται καθηλωμένη στὰ πάθη καὶ τὶς ψευδεῖς δοξασίες. Πάθη εἶναι οἱ ἀπὸ πλάνη σχηματισμένες ιδέες στὴν διάνοια καὶ Ψευδεῖς δοξασίες εἶναι ἡ πίστη ποὺ σχηματίζεται στὴν διάνοια ἀπὸ τὶς ἀπὸ πλάνη σχηματισμένες ιδέες.

Οἱ μεμνημένοι στὶς ἀλήθειες τῆς Φύσεως ὀφείλουν νὰ γνωρίζουν ὅτι οὐδεὶς θὰ κατορθώσει νὰ ὑπερβεῖ τὰ ὅρια ποὺ χωρίζουν τὴν ἀγνὴ πνευματικὴ Φύση ἀπὸ τὴν ἀνθρώπινη, χωρὶς νὰ ἀπαλλαγεῖ ἀπὸ τὰ πάθη (δηλ. χωρὶς ἀποκαθαρμό), γιατί τὰ πάθη συσκοτίζουν τὴν ἀνθρώπινη διάνοια καὶ τῆς ἐκμηδενίζουν τὴν δύναμη τῆς διορατικότητάς της.

Γιὰ νὰ κατορθώσει κανεὶς νὰ προαχθεῖ στὶς σφαῖρες τῆς καθαρῆς γνώσης δὲν ἀρκεῖ μόνο νὰ εἶναι ἀγνῶ σκεπτόμενος ἀλλὰ πρέπει νὰ εἶναι «ἀγνῶ σκεπτόμενος καὶ ἐνεργῶν». Ἐνεργῶν εἶναι ὁ βαθέως σκεπτόμενος καὶ ἐπιτυχάνων

τὴν ἐπικουρίαν τοῦ πνευματικοῦ κόσμου μὲ τὶς τέχνες τῶν μυστηρίων. Τὴν πραγματικὴ ἀλήθεια τὴν εὐρίσκει ὁ μύστης μέσα στὶς λειτουργίες τῆς θείας Φύσεως καὶ τοῦ ἀποκαλύπτεται, ὅταν ἀποκτήσει τὴν ἀπαραίτητη ὠριμότητα.

Τὰ μυστικά τῆς Φύσεως γιὰ τὶς μὴ ἀπαλλαγμένες ἀπὸ τὰ πάθη τοὺς διάνοιες πρέπει νὰ μένουν μυστικά. Οἱ ἀμύητοι, οἱ ἀδύνατοι στὴν σκέψη καὶ αὐτοὶ ποὺ κυβερνοῦνται ἀπὸ πάθη εἶναι ὑποκείμενοι νὰ ὑποστοῦν βλάβη καὶ μείωση τῶν ἐξελικτικῶν τοὺς δυνάμεων περιπλεκόμενοι σὲ χειρισμὸ πνευματικῶν νόμων, τῶν ὁποίων ἀγνοοῦν τὴν σκοπιμότητα καὶ λειτουργία.

Ὁ μύστης ποὺ θὰ προαχθεῖ στὶς σφαῖρες τῆς καθαρῆς γνώσης ἔχει τὴν δυνατότητα νὰ ἐξακριβώσει τὴν ἱκανότητα καὶ ποιότητα τῶν πνευμάτων ποὺ εὐρίσκονται στὰ διάφορα ἐπίπεδα τῶν πνευματικῶν κόσμων μὲ τοὺς ἀριθμοὺς τοὺς (δηλ. μὲ τὶς ἐκδηλωθεῖσες δυνάμεις τοὺς), ἀφοῦ οἱ ἀριθμοὶ εἶναι οἱ εἰκόνες τῶν πραγμάτων καὶ τῶν ὄντων τοὺς.

Ἡ φύση εἶναι ἄπειρη καὶ ἀτελεύτητη στὶς ἐνέργειές της. Ἐκεῖνο ὅμως ποὺ τὴν καθιστᾷ ἄπειρη καὶ ἀτελεύτητη στὶς ἐνέργειές της εἶναι ὁ θεμελιώδης ὁ νόμος τῆς ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΟΤΗΤΑΣ. Μὲ τὴν δράση αὐτοῦ τοῦ νόμου κάθε ἐνέργειά της γίνεται τὸ αἷτιο ἐκδήλωσης καὶ λειτουργίας ἄλλων ἐκδηλώσεων καὶ λειτουργιῶν, μεγαλύτερης δυναμικότητας. Στὴν δράση αὐτοῦ τοῦ νόμου ὀφείλονται τὰ παράγωγα τῶν θεμελιωτικῶν νόμων. Ἐπίσης στὴν δράση αὐτοῦ τοῦ νόμου ὀφείλεται τὸ ἀτελεύτητο τῆς ὑπαρξῆς καὶ λειτουργίας τῶν αἰδίων οὐσιῶν τῆς Φύσεως καὶ συνεπῶς τοῦ ἀπείρου.

4.5 ΟΙ ΘΕΟΙ

Οἱ Θεοί, οἱ κατέχοντες ὅλες ἐκεῖνες τὶς δυνάμεις ποὺ ἀπαιτοῦνται γιὰ νὰ γίνουν Θεοί, προκειμένου νὰ ἐξετάσουν μία ψυχὴ καὶ νὰ εὑρουν ποὺ δύναται αὐτὴ νὰ ἐνεργήσει, οὐδὲν ἄλλο πράττουν ἐκτὸς τῆς ἐξακριβώσεως τῶν ἐκδηλωθεῖσων δυνάμεων της.

Ὁ ἀριθμὸς τῶν δυνάμεων κάθε ψυχῆς ἐπιμαρτυρεῖ τὴν ὅλη της κατάσταση καὶ ὅχι μόνον αὐτὸ ἀλλὰ καὶ τὴν προϋπόθεση ποιῆς ἀκόμα δυνάμεις δύναται νὰ ἐκδηλώσει ἐὰν ἐνεργήσει ἐπὶ ὀρισμένου μέρους τῆς Φύσεως. Κατ' ἀκολουθίαν, αὐτὸ ἐπιμαρτυρεῖ ἐπίσης ὅτι ἡ ἐξακρίβωση τῆς ποιότητος κάθε ψυχῆς εἶναι δυνατή.

Ἐπεξηγήσεις

ΘΕΟΙ εἶναι συνειδήσεις, οἱ ὁποῖες ἐπιτέλεσαν τὸν ἀναμορφωτικὸ ἐκεῖνο κύκλο, ἀπὸ τὸν ὁποῖο μπόρεσαν νὰ ἀντλήσουν αἰώνιο ὀργανικὸ μέσο καὶ ἔτσι κυριάρχησαν ὡς συνειδήσεις τοῦ Ἀπείρου ποὺ ἔχουν θεία Θέληση. Ὅλες οἱ συνειδήσεις τῆς Φύσεως εἶναι προικισμένες νὰ προαχθοῦν στὶς σφαῖρες τῆς καθαρῆς γνώσης καὶ νὰ καταστοῦν θεῖες Συνειδήσεις μὲ ἀτελεύτητη ἐξέλιξη στὸν ἄπειρο χρόνο. Κατὰ τὴν Ἑλληνικὴ παράδοση οἱ Θεοὶ εἶναι προῖον ἐξέλιξης τοῦ ἀνθρωπίνου πνεύματος καὶ τὰ λειτουργήσαντα μυστήρια ἀποβλέπουν στὴν ἀποθέωση τῶν μυστῶν τοὺς. Ὅπως ὁ ἄνθρωπος μὲ τὴν διάνοια ποὺ τοῦ ἐξασφαλίζει ἡ ὀργανικὴ του φύση γίνεται κύριος καὶ ρυθμιστὴς τῶν φυσικῶν δυνάμεων τῆς Φύσεως καὶ ἐπομένως κυρίαρχος αὐτῶν, ἔτσι καὶ οἱ Θεοὶ εἶναι κύριοι

νόμων καὶ δυνάμεων τῶν φυσικῶν καὶ προπαντὸς τῶν πνευματικῶν κόσμων καὶ ὄχι μόνο σύμβολα τῶν μεγάλων εἰκόνων αὐτῆς.

Οἱ Θεοὶ, ὡς κύριοι τῶν νόμων καὶ τῶν δυνάμεων τῆς Φύσεως καὶ μάλιστα τῆς πνευματικῆς, ἔχουν τὴν δυνατότητα νὰ ἐξακριβώνουν τὶς ἐκδηλωθεῖσες δυνάμεις κάθε ψυχῆς καὶ νὰ βρίσκουν σὲ ποῖο ἐπίπεδο δύναται αὐτὴ νὰ ἐνεργήσει. Ἡ κάθε ψυχὴ δύναται νὰ ἐνεργήσει στὸ πεδίο ἐκεῖνο ποὺ ἀντιστοιχεῖ στὶς ἐκδηλωθεῖσες δυνάμεις τῆς, οἱ ὁποῖες εἶναι οἱ ἐκδηλωθέντες νόμοι τοῦ πνεύματος, γιατί, ὅπως εἶδαμε σὲ προηγούμενο ἐδάφιο, σὲ κάθε πεδίο τῆς Φύσεως ἡ τοῦ πνεύματος θὰ βροῦμε τοὺς θεμελιωτικούς νόμους ἐνεργοῦντες μὲ τὰ παράγωγά τοὺς ἀνάλογα μὲ τὸ πεδίο.

Ἀριθμὸς τῶν δυνάμεων κάθε ψυχῆς εἶναι ἡ τάξη τῶν παραγῶγων τῶν θεμελιωτικῶν νόμων ποὺ ἐξεδήλωσε ἡ ψυχὴ π.χ. ἡ ψυχὴ ποὺ ἐξεδήλωσε τὸν νόμο τῆς ἀλληλεπιδράσεως (μονάδα 7) μὲ τὸ παράγωγὸ τοῦ 70, ὑποδηλώνει ὅτι ἔχει ἐκδηλώσει ὅλους τοὺς προηγούμενους νόμους καὶ συνεπῶς, ἂν ἐνεργήσει ἐπὶ ὀρισμένου μέρους τῆς Φύσεως ἴσως νὰ μπορέσει νὰ ἐκδηλώσει τὸν νόμο 80 κλπ.

4.6. ΟΙ ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΕΣ ΠΡΑΞΕΙΣ

Ὅλες οἱ ἀριθμητικὲς πράξεις δηλοῦν σαφῶς τὴν πορεία, τὴν ὁποία ἀκολουθοῦν οἱ δυνάμεις τῆς Φύσεως. Διὰ νὰ διακρίνουμε αὐτὸ δὲν ἔχουμε ἢ νὰ ἀναλογισθοῦμε ὅτι διὰ τῆς προσθήκης ἐνὸς ἀριθμοῦ ἐπὶ ἐνὸς ἄλλου, ἀλλοιοῦμε τὴν

έννοια και τὸ ἀποτέλεσμα ὅπως αὐτὸ συμβαίνει καὶ διὰ τῆς ἀφαιρέσεως. Κατὰ τὸν τρόπο αὐτὸν καὶ στίς οὐσίες τῆς Φύσεως ἡ προσθήκη μιᾶς δυνάμεως ἢ καὶ ἡ ἀφαίρεση, ἀλλοιώνει τελείως τὴν προτέρα μορφή.

Ἐπεξηγήσεις

Πράξεις τῶν ἀριθμῶν εἶναι οἱ συνθέσεις τους καὶ ὄχι οἱ γνωστές μας ἀπὸ τὴν ἀριθμητικὴ πράξεις. Οἱ πράξεις ἐμφανίζουν ὅλες τὶς λειτουργίες καὶ τὰ γεγονότα τῆς Φύσεως. Μὲ τὶς πράξεις τῶν ἀριθμῶν μποροῦμε νὰ κατανοοῦμε:

- τὸν τρόπο συγκρότησης κάθε φυσικῆς σύνθεσης καὶ τὴν ποιοτικὴ τῆς κατάστασι,
- τὴν ἐνεργητικὴ δύναμη κάθε φυσικῆς σύνθεσης καὶ τὶς σχέσεις τῆς μὲ τὶς ἄλλες καὶ
- τὴν ἀφαίρεση ἐνεργητικῶν δυνάμεων ἀπὸ τὶς μορφές, μέχρι ἐξαντλήσεως τοῦ ἐνεργητικοῦ τους μέσου καὶ τῆς ἀποσύνθεσής του.

Κάθε πράξις εἶναι μία εἰκόνα τῆς Φύσεως στίς ἐπιμέρους μορφικὲς καὶ πνευματικὲς ἐμφανίσεις. Οἱ ἀριθμητικὲς πράξεις, στὴν πραγματικότητα, δείχνουν τὴν πορεία ποὺ ἀκολουθοῦν οἱ δυνάμεις τῆς Φύσεως γιὰ τὴν ἐπιτέλεση τοῦ προορισμοῦ τῆς ποὺ εἶναι ἡ ἀτελεύτητη ἐξέλιξη δηλαδὴ ἡ ἀτελεύτητη αὐξηση τῶν δυναμι-μοκτητῶν τῶν οὐσιῶν τῆς. Ἔτσι μὲ τὴν προσθήκη ἑνὸς ἀριθμοῦ σὲ ἕναν ἄλλον, ἀφενὸς μὲν ἀλλοιώνεται ἡ έννοια καὶ τῶν δύο ἀριθμῶν, ἀφετέρου ὁ νέος ἀριθμὸς ποὺ προκύπτει ἐμφανίζει ἕνα νέο γεγονός μὲ μεγαλύτερη δυναμικότητα π.χ. ἡ προσθήκη τοῦ ἀριθμοῦ 3 στὸν ἀριθμὸ 2

ἐμφανίζει ἕνα νέο γεγονός, τὴν μορφή, ποὺ εἶναι ἡ μονάδα 4. Ἡ ἀφαίρεση μιᾶς δυνάμεως ἀποτελεῖ πορεία ἀντίστροφη ἀπὸ τὴν πορεία ποὺ ἀκολουθοῦν οἱ δυνάμεις τῆς Φύσεως καὶ γι' αὐτὸ δὲν συμβαίνει μέσα στίς διεργασίες ποὺ γίνονται στὴν Φύση ἀλλὰ ἔχει ἐνδεικτικὸ χαρακτήρα, γιατί δείχνει τὴν προέλευση τῶν δυνάμεων.

4.7. Η ΟΥΣΙΑ ΤΗΣ ΦΥΣΕΩΣ

Ἡ οὐσία τῆς Φύσεως εἶναι μία, ὅπως καὶ ὁ ἀριθμὸς εἰς ὅλην του τὴν έννοια εἶναι ἕνας. Ἐπὶ ἐκάστου μέρους τῆς οὐσίας παρατηροῦμε διαφορές. Ἡ διαφορὰ αὐτὴ δεικνύει διαφορὰ συνθέσεως δυνάμεων.

Ἐπεξηγήσεις

Ἐνα σημεῖο ποὺ πρέπει νὰ τονισθεῖ ἰδιαίτερα εἶναι ὅτι «ἡ οὐσία τῆς Φύσεως εἶναι μία ὅπως καὶ ὁ ἀριθμὸς σ' ὅλην του τὴν ἔκταση εἶναι ἕνας». Ἀπὸ αὐτὸ συνάγεται ὅτι: ἡ αὐξηση τῶν δυναμι-μοκτητῶν ἐκάστου μέρους τῆς «αἰδίου» οὐσίας δὲν τὴν ἀλλοιώνει οὔτε παρὰγει νέα διαφορετικὴ οὐσία. Ἐπομένως, ἡ οὐσία τοῦ Σύμπαντος εἶναι ἡ αὐτὴ σ' ὅλην του τὴν ἔκταση, παρὰ τὸ γεγονὸς ὅτι ὑπάρχουν διαφορὲς στίς ἐκδηλωθεῖσες δυνάμεις κάθε μέρους τῆς οὐσίας, γι' αὐτὸ δικαιολογημένα χαρακτηρίζεται ἡ οὐσία τοῦ Σύμπαντος «αἰδία» δηλαδὴ οὐσία αἰώνια χωρὶς ἀρχὴ καὶ τέλος, ἀλλὰ καὶ ὁ ἀριθμὸς ποὺ σ' αὐτὴν τὴν αἰδία οὐσία ἀναφέρεται εἶναι σ' ὅλην του τὴν έννοια ἕνας. Οἱ διαφορὲς μονάδες τοῦ ἀριθμοῦ δὲν εἶναι παρὰ οἱ εἰκόνας τῶν πραγμάτων καὶ τῶν ὄντων τῆς Φύσεως.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ

Διὰ νὰ γίνει ἀντιληπτὸ αὐτὸ, δὲν ἔχουμε παρὰ νὰ λάβουμε διαφόρους ἀριθμοὺς καὶ νὰ κάνουμε διάφορες συνθέσεις. Ὁ ἀριθμὸς 49 π.χ. εἶναι σύνθεση τῶν δύο μονάδων 4 καὶ 9 καὶ ἡ έννοια τοῦ ἀριθμοῦ 49 προφαίνει κατὰ τὴν σειρὰ ἐκδηλώσεως τῶν ἀριθμῶν τὴν τεσσαρακοστή ἐνάτη, ἐκδήλωση τῆς οὐσίας, ἡ ὁποία διαφέρει οὐσιωδῶς στὴν ἐνέργειά της τῆς τεσσαρακοστῆς ὀγδόης, διότι ἔχει μία ἐπιπλέον δύναμη ἐν τῇ ἐνεργείᾳ της, δύναμη, ἡ ὁποία μεταβάλλει τελείως τὴν μορφή τῆς τεσσαρακοστῆς ὀγδόης.

Ἐὰν λάβουμε ἐπίσης γιὰ τὴν σύνθεση ἑνὸς ἀριθμοῦ τὶς μονάδες 4-9-4-9 θὰ παραγάγουμε τὸν ἀριθμὸ τέσσερες χιλιάδες ἑννεακόσια τεσσαράκοντα ἑννέα καὶ ἡ σύνθεση αὐτὴ παρ' ὅλο ὅτι ἀπειτελέσθη ἀπὸ τοὺς αὐτοὺς ἀριθμούς, στὴν έννοιά της διαφέρει οὐσιωδῶς ἀπὸ τὴν προγενέστερη. Αὐτὸ συμβαίνει διότι ὄχι μόνο ἔχει αὐξήσει κατὰ πολὺ τὴν ἐπέκταση τῶν ἐνεργειῶν τῆς οὐσίας καὶ τὴν ἀνέλιξή της διὰ τοῦ πολλαπλασιασμοῦ τῶν ἐνεργειῶν της, ἀλλὰ σημαίνει καὶ ὅτι δίδει εἰδικὸ χαρακτηρισμὸ, ἀπὸ τὸν ὁποῖο πρέπει νὰ δίδουμε τὸν σκοπὸ τῆς συνθέσεως.

Διὰ τὸν λόγον αὐτόν, εἶπομεν ἀνωτέρω, ὅτι οἱ θεοὶ προκειμένου νὰ ἐξετάσουν μία ψυχὴ καὶ νὰ εὔρουν ποῦ αὕτη δύναται νὰ δράσει καὶ σὲ ποιὸν ἐξελικτικὸ κύκλον δύναται νὰ ἐνεργήσῃ, δὲν ἔχουν νὰ πράξουν ἄλλο τι ἐκτὸς ἀπὸ τὴν ἐξακρίβωση τῶν δυνάμεων της. Ὁ ἀριθμὸς τῶν δυνάμεων της ἐκτὸς τοῦ ὅτι ἐπιμαρτυρεῖ τὴν ὅλην κατάστασή της, ἐπιμαρτυρεῖ καὶ προϋπόθεση ποιῆς ἀκόμη δύναται νὰ ἐκδηλώσῃ δυνάμεις ἐὰν ἔλθῃ καὶ ἐνεργήσῃ ἐπὶ ὀρισμένου μέρους τῆς Φύσεως.

Ἐπεξηγήσεις

Ἀπὸ τὸ κείμενο αὐτό, ποὺ εἶναι προφανὲς καὶ ἐπεξηγεῖ ἀπλῶς ἄλλα προηγούμενα κείμενα, πρέπει νὰ τονισθεῖ τό ἐξῆς: Τὴν ἐνεργητικὴν κατάστασιν κάθε μορφῆς τὴν ἐκδηλώνει ἕνας ἀριθμὸς σύνθετος. Αὐτὸν τὸν ἀριθμὸ ἐξετάζουν οἱ Θεοὶ πνευματικὲς ἀτομικότητες προκειμένου νὰ εὔρουν ποῦ μπορεῖ αὕτὴ νὰ δράσει.

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΜΗΔΕΝΟΣ

Τὸ μηδὲν (0) δὲν εἶναι μονὰς οὐσιαστικὴ οὔτε καὶ ἐκπροσωπεῖ νόμον στὴν φύση, ἀλλὰ τὴν κατάληξιν τοῦ Δεκαδικοῦ συστήματος σὲ ἕνα τέρμα, ὅπου οἱ ἑννέα (9) ἀριθμοὶ τερματίζουν τὸν σκοπὸν τους σὲ ἕνα σημεῖο καὶ ἀπὸ ἐκεῖ ἀρχίζουν ἕνα νέο παραγωγικὸ κύκλον. Καὶ οἱ ἀριθμοὶ, οἱ ὁποῖοι ἀκολουθοῦν ἕνα σύστημα, τὸ ὁποῖο καλεῖται «δεκαδικόν», διὰ νὰ συντελέσουν σ' αὐτό, πρέπει νὰ ἔχουν μία βάση καὶ ἡ βάση αὕτη εἶναι οἱ 9 μονάδες, οἱ ὁποῖες ἔχουν καὶ εἰδικὸν χαρακτήρα. Ἀφαιρέσατε μία ἀπὸ τὶς 9 μονάδες καὶ προσπαθήσατε νὰ κάνετε ἐπέκταση τοῦ Δεκαδικοῦ συστήματος. Τότε θὰ διακρίνετε τὴν ἀξία τῆς συνθέσεως τῶν 9 μονάδων καὶ πότε καὶ πόσες δύνανται νὰ συνθέτουν Δεκαδικὸν σύστημα. Ἀπόδειξιν ὅτι ὁ ἀριθμὸς 9 εἶναι τέλειος, εἶναι τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ἀθροίσεως τῶν ἀριθμῶν τῶν ἀπλῶν μονάδων, τὸ ὁποῖο δίδει τὸν ἀριθμὸ 9. Ἄλλην δὲ ἀπόδειξιν εἶναι τὸ ὅτι ἐὰν πολλαπλασιάσουμε ὁποιαδήποτε μονάδα ἐπὶ τὸν ἀριθμὸ 9 καὶ τὸ γινόμενό της προσθέσουμε ὀριζοντίως, θὰ ἔχουμε ὡς ἀποτέλεσμα τὸν ἀριθμὸ 9, πράγμα τὸ ὁποῖο σὲ οὐδεμίᾳ ἄλλῃ μονάδα δύναται νὰ συμβεῖ.

Έπεξηγήσεις

Το κείμενο αυτό, το οποίο είναι έπισης προφανές, έπεξηγεί την έννοια του Μηδενός (0) για την ιδιαιτερότητα της Μονάδος 9.

Το μηδέν, το οποίο δέν είναι Μονάδα ούτε Νόμος της φύσεως, έκπροσωπεί την κατάληξη έκάστου άναμορφωτικού κύκλου. Έτσι ο πρώτος παραγωγικός κύκλος, πού χαρακτηρίζεται ως ίερη δεκάδα, συμβολίζεται με το 10 (1 και το 0), ο δεύτερος παραγωγικός κύκλος με το 100 (1 και 00, δυο μηδενικά) κλπ.

Και λίγη φαντασία (ας μάς συγχωρεθεί)!

Το μηδέν συμβολίζεται με χαρακτήρα πού όμοιάζει με το γράμμα όμικρον και πιθανόν ό συμβολισμός αυτός νά έγινε σκόπιμα, ώστε νά είναι το πρώτο γράμμα της λέξεως «Όλοκλήρωση» γιατί συμβολίζει την ολοκλήρωση άναμορφωτικού κύκλου. Έπίσης το μηδέν, άν ένωθεί με ένα δεύτερο μηδέν δημιουργεί το σύμβολο του άπείρου και γνωρίζουμε ότι το 1 διαιρούμενο διά του μηδενός μάς δίδει το άπειρο, δηλαδή ή έννοια του άπείρου προκύπτει με την συμμετοχή του μηδενός.

Η σημαντικότερη σύγχρονη θεωρία για την άρχή του Άπείρου ή Σύμπαντος ή Φύσεως είναι ή θεωρία της άρχικης Μεγάλης Έκρηξης (Big Bang) σύμφωνα με την όποία το Σύμπαν ξεκίνησε με την έκρηξη του άρχικού άτόμου. Το άρχικό άτομο ξεκίνησε από μία μαθηματική άνωμαλία (singularity) πού σημαίνει ότι είχε άπείρως μικρές διαστάσεις, μικρότερες από τις διαστάσεις ένός πρωτονίου (δηλαδή μηδέν), και με άπειρη πυκνότητα και θερμοκρασία. Αυτό προκύπτει

άπό τη λύση των έξισώσεων του Einstein, άν θεωρήσουμε τον παράγοντα κλίμακα $R=0$ και τον παράγοντα χρόνος $t=0$ (ιδέ στο πανεπιστημιακό σύγγραμμα του Κωτσάκη «Κοσμολογία»)!/!

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

1. Η λέξη αϊδιος (κατά τό λεξικό του Γκαρμπολά) σημαίνει αϊώνιος, άτελεύτητος, χωρίς άρχή και τέλος, ένω ή λέξη ουσία σημαίνει ύπαρξη. Συνεπώς ή έκφραση αϊδιος ουσία σημαίνει αϊώνια ουσία (ύπαρξη) δηλ. ουσία πού δέν έχει άρχή και τέλος.

2. Για την έννοια της ΑΤΟΜΙΚΗΣ και της ΣΥΝΕΧΟΥΣ ουσίας ιδέ στις παραγράφους 2.2. και 2.3. άνωτέρω.

3. Η λέξη «είναι» σ' αυτό τό κείμενο χρησιμοποιείται με τις έξής δυο έννοιες: Ός ρήμα με την συνήθη και γνωστή του έννοια και ως ουσιαστικό, όποτε γράφεται με τό πρώτο γράμμα της κεφαλαίο (Είναι) ή όλα της τά γράμματα κεφαλαία (ΕΙΝΑΙ).

4. Για την έννοια της συμπλοκής των άριθμών και τις άριθμητικές πράξεις ιδέ στην παράγραφο 4.6. άνωτέρω.

5. Δηλαδή γίνεται άντιστοιχισή παραστάσεων πού έρχονται μέσω των αισθήσεων με τις ιδέες πού υπάρχουν στην ψυχή και έτσι έκδηλώνονται οι Ίδέες και δημιουργούνται όλες οι ψυχικές έκδηλώσεις.

6. Το κείμενο του Νάγου γράφεται με διαφορετικό τύπο χαρακτήρων από τις έπεξηγήσεις πού ακολουθούν.

7. Ο χαρακτηρισμός της Συνεχούς ουσίας (δηλ. της Μονάδος 3) από τους Πυθαγορείους ως ΜΟΝΑΔΟΣ (ίσως γιατί

ή συνεχής ουσία έχει ως έκδήλωσή της έναν νόμο, τον νόμο της ένεργείας) είχε ως άποτέλεσμα την παρανόηση αυτού του όρου από πολλούς συγγραφείς (άρχαίους και νεότερους) γιατί θεώρησαν την Μονάδα ως την άρχή στην άριθμολογία ένω, όπως είδαμε, ή άρχή είναι ή ΔΥΑΔΑ (δηλ. ή ΜΟΝΑΔΑ 2).

8. Η διάρθρωση των Πυθαγορείων Μυστηρίων παρουσίαζε άναλογικότητα με τον διαχωρισμό των πρωταρχικών νόμων σε τρία τρίγωνα. Συγκεκριμένα είχαν 9 βαθμούς σε ένδειξη σεβασμού πρὸς τους πρωταρχικούς νόμους της Φύσεως, και οι 9 βαθμοί είχαν χωρισθεί σε τρεις βαθμίδες πού κάθε μία περιλάμβανε τρεις βαθμούς (όπως και οι πρωταρχικοί νόμοι χωρίζονται σε τρία τρίγωνα). Στην πρώτη βαθμίδα εξέταζαν την διαμόρφωση του ανθρώπου και κατεδείκνυαν την προέλευσή του, στην δεύτερη βαθμίδα εξέταζαν τις μορφές της Φύσεως και την ποικιλία των όργάνων των διαφόρων Μορφών και στην τρίτη βαθμίδα εξέταζαν περαιτέρω ψυχοδυναμικά θέματα και δέν επέτρεπαν στους Μύστες νά αναφέρουν ούτε την ύπαρξη αυτής της βαθμίδος.

9. Η Φύση είναι άπειρη και άτελεύτητη στην έκδήλωση δυναμικοτήτων των ούσιών της. Εκείνο όμως πού την καθιστά άπειρη και άτελεύτητη είναι ό νόμος της ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΟΤΗΤΟΣ πού συντελεί, ώστε κάθε ένέργειά της νά γίνεται τό αΐπο έκδήλωσης και λειτουργίας άλλων έκδηλώσεων και λειτουργιών. Η δράση αυτού του νόμου είναι έμφανής στην συνεργασία των πρωταρχικών νόμων στα τρίγωνα τους.

Επιμέλεια κειμένου και σύνταξη έπεξηγήσεων: ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ ΤΑΚΑΣ, Φυσικός και πτυχιούχος της Νομικής

ΤΜΗΜΑ ΙΔΕΟΘΕΑΤΡΟΥ ΠΑΙΔΩΝ

ΟΜΗΡΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑ

ΕΝΑ ΘΕΑΤΡΙΚΟ ΕΠΙΜΟΡΦΩΤΙΚΟ ΔΡΩΜΕΝΟ ΜΕ ΣΤΟΧΟ ΤΗΝ ΓΝΩΣΗ ΤΗΣ ΑΡΧΑΙΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΗΣ, ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ & ΜΥΘΟΛΟΓΙΑΣ & ΔΙΑ ΤΗΣ ΘΕΑΤΡΙΚΗΣ ΜΙΜΗΣΕΩΣ, ΤΗΝ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΠΡΟΤΥΠΩΝ

ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΑΙ:

ΑΝΑΠΝΟΗ - ΟΡΘΟΦΩΜΙΑ
ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ-ΜΥΘΟΛΟΓΙΑ
ΙΛΙΑΣ-ΟΔΥΣΣΕΙΑ

ΣΑΒΒΑΤΟ ΠΡΩΪ 11-1 ΤΜΗΜΑ ΠΑΙΔΩΝ
ΜΕ ΤΗΝ ΕΥΡΥΝΟΜΗ ΓΑΒΡΑ ΚΑΙ ΤΟΝ ΡΑΔΑΜΑΝΘΟΥ ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΚΗ

✓Τό Ίδεοθέατρον έχει παρουσιάσει μέχρι σήμερα με τό παιδικό τμήμα σε θεατρικό δρώμενο την Α' ραψωδία της Ιλιάδος, την ραψωδία Α' της Όδυσσεΐας, την Άπολογία Σωκράτους του Πλάτωνος, τό Άργοναυτικά του Όρφέως και την Άντιγόνη του Σοφοκλέους.
✓Στά πλαίσια ειδικού Εύρωπαϊκού προγράμματος έχει παρουσιάζει την μέθοδό του για την εκμάθηση της φιλοσοφίας σε συνδυασμό με τό θέατρο, σε μαθητές Γυμνασίου και Λυκείου με έξαιρετική έπιτυχία. Την ίδια μέθοδο προσαρμοσμένη για παιδιά Δημοτικού παρουσίασε στο Πανελλήνιο συνέδριο εκπαιδευτών δασκάλων του Υπουργείου Παιδείας για την έφαρφογή της στο όλοήμερο σχολείο.

ΤΑ ΧΡΥΣΑ ΕΠΗ

Ἀθανάτους μὲν πρῶτα θεούς,
νόμῳ ὡς διάκεινται,
τίμα καὶ σέβου ὄρκον,
ἐπειθ' ἥρωας ἀγαπούς,
τούς τε καταχθονίους σέβει δαίμονας
ἔννομα ῥέζων,
τούς τε γονεῖς τίμα
τούς τ' ἄγχιστ' ἐγγεγαῶτας,
τῶν δ' ἄλλων ἀρετῇ ποιοῦ φίλον
ὅστις ἄριστος.
Πραεσί δ' εἶκε λόγοις ἔργοισι τ'
ἐπωφελίμοισι,
μηδ' ἔχθαιρε φίλον σὸν ἀμαρτάδος
εἵνεκα μικρῆς, ὄφρα δύνῃ
δύναμις γὰρ ἀνάγκης ἐγγύθι ναίει.
Ταῦτα μὲν οὕτως ἴσθι,
κρατεῖν δ' εἰθίζεο τῶνδε·
γαστρος μὲν πρῶτιστα καὶ ὕπνου,
λαγνείης τε καὶ θυμοῦ·
πρήξης, δ' αἰσχρόν ποτε
μήτε μετ' ἄλλου μήτ' ἰδίῃ·
πάντων δὲ μάλιστ' αἰσχύνηο σαυτόν.
Εἴτα δικαιοσύνην ἀσχεῖν
ἔργῳ τε λόγῳ τε,
μηδ' ἀλογίστως σαυτὸν ἔχειν
περὶ μηδὲν ἔθιζε,

Πρῶτον μὲν τίμα τοὺς ἀθανάτους θεούς,
ὡς ἔχει διαταχθεῖ ὑπὸ τοῦ νόμου
καὶ σέβου τὸν ὄρκον, ἔπειτα δὲ σέβου
τοὺς ἐνδόξους ἥρωας
καὶ τοὺς ἐπὶ τῆς γῆς διαμένοντας
δαίμονας σέβου
τὰ νόμιμα πράττων,
καὶ τοὺς γονεῖς σου τίμα
καὶ τοὺς πλησιεστάτους συγγενεῖς,
ἐκ δὲ τῶν ἄλλων ἀνθρώπων κάμνε
φίλον, τὸν ἄριστον εἰς τὴν ἀρετὴν.
Προτίμα δὲ λόγους γλυκεῖς (πρὸς τὸν
φίλον σου) καὶ ἔργα ἐπωφελῆ,
καὶ νὰ μὴ γίνεσαι ἐχθρὸς πρὸς φίλον
σου διὰ μικρόν αὐτοῦ παρὰ πτωμα,
ἐφ' ὅσον δύνασαι· διότι ἡ δύναμις
κατοικεῖ πλησίον τῆς ἀνάγκης.
Ταῦτα μὲν γινώριζε ὅτι οὕτως ἔχουσι,
συνήθιζε δὲ νὰ εἶσαι κύριος τῶν ἐξῆς·
πρῶτα πρῶτα μὲν τῆς κοιλίας καὶ τοῦ
ὕπνου καὶ τῶν ἀφροδισίων καὶ τοῦ
θυμοῦ.
Ποτὲ δὲ μὴ πράξης αἰσχρόν τι μήτε
μετ' ἄλλον, μήτε κατ' ἰδίαν· τὸν
ἑαυτόν σου δὲ μάλιστα πάντων τῶν
ἄλλων ἐντρέπου.
Ἐπειτα νὰ ἀσκήσῃς τὴν δικαιοσύνην
καὶ ἔργῳ καὶ λόγῳ
καὶ νὰ συνηθίζῃς εἰς μηδεμίαν
περίστασιν ἀπερισκέπτως νὰ λέγῃς
ἢ νὰ πράττῃς,

ἀλλὰ γινώθι μὲν
ὡς θανέειν πέπρωται ἅπασιν,
χρήματα δ' ἄλλοτε μὲν κτᾶσθαι φιλεῖ,
ἄλλοτ' ὀλέσθαι.
Ὅσα δὲ δαιμονίαισι τύχαις βροτοὶ
ἄλγε' ἔχουσιν,
ἦν ἂν μοῖραν ἔχῃς, ταύτην φέρε μηδ'
ἀγανάκτει,
ἰᾶσθαι δὲ πρέπει καθ' ὅσον δύνῃ· ὧδε
δὲ φράζην·
οὐ πάνυ τοῖς ἀγαθοῖς τούτων πολὺ
μοῖρα δίδωσιν.
Πολλοὶ δ' ἀνθρώποισι λόγοι δειλοὶ τε
καὶ ἐσθλοὶ
προσπίπτουσ', ὧν μήτ' ἐκπλήσσειο
μήτ' ἄρ' ἐάσης
εἶργεσθαι σαυτόν, ψεῦδος δ' ἦν πέρ τι
λέγῃται,
πράως ἔχ', ὃ δὲ τοι ἐρέω ἐπὶ παντὶ
τελείσθω·
μηδεὶς μήτε λόγῳ σε παρείπῃ
μήτε τι ἔργῳ προῆξαι μηδ' εἰπεῖν, ὃ τί
τοι μὴ βέλτερόν ἐστι.
Βουλευοῦ δὲ πρὸ ἔργου, ὅπως μὴ
μωρὰ πέληται·
δειλοῦ τοι πράσσειν τε λέγειν τ'
ἀνόητα πρὸς ἀνδρός·
ἀλλὰ τὰδ' ἐκτελέειν, ἃ σε μὴ μετέπειτ'
ἀνιήσει.
Πρᾶσσε δὲ μηδὲν τῶν μὴ ἐπίστασαι,
ἀλλὰ διδάσκειν
ὅσα χρεῶν, καὶ τερπνότατον βίον
ὧδε διάξεις.

ἀλλὰ γινώριζε μὲν ὅτι εἰς πάντας τοὺς
ἀνθρώπους εἶναι πεπρωμένον νὰ
ἀποθάνουν,
τὰ χρήματα δὲ συνήθως ἄλλοτε μὲν
ἀποκτῶσιν οἱ ἄνθρωποι, ἄλλοτε δὲ
χάνουσιν αὐτά.
Ὅσα δὲ κακὰ οἱ ἄνθρωποι ἔχουσιν ἐξ
ἀνωτέρας βίας,
ὅσον μέρος ἐκ τούτων ἔχεις, ὑπόφερε
αὐτὰ καὶ μὴ ἀγανάκτει,
νὰ θεραπεύῃς δ' αὐτὰ πρέπει καθ'
ὅσον δύνασαι, σκέπτου δὲ τοῦτο,
ὅτι εἰς τοὺς ἀγαθοὺς ἡ μοῖρα δὲν δίδει
πολὺ μέρος ἐκ τούτων τῶν κακῶν.
Πολλοὶ δὲ λόγοι, κακοὶ καὶ καλοὶ, εἰς
τοὺς ἀνθρώπους
προσπίπτουν, τοὺς ὁποίους μήτε μετὰ
θαυμασμοῦ νὰ ἀποδέχεσθαι, μήτε νὰ
ἀπορρίπτῃς,
ψεῦδος δὲ τι ἂν λέγῃται μετὰ
πραότητος ν' ἀκούῃς, ὅπερ δὲ θά σοι
εἴπω, νὰ ἐφαρμόζῃς εἰς πᾶσαν
περίστασιν,
δηλαδὴ κανεῖς ποτὲ νὰ μὴ σὲ παρα-
πείσῃ εἴτε διὰ λόγων εἴτε δι' ἔργων
μήτε νὰ πράξῃς μηδὲ νὰ εἴπῃς τι, τὸ
ὅποιον δὲν εἶναι ὠφέλιμον εἰς σέ.
Πρὸ πάσης δὲ πράξεώς σου σκέπτου,
ἵνα μηδεμίᾳ σου προῆξι γίνεται ἀνοήτως·
δυστυχοῦς ἀνθρώπου ἴδιον εἶναι νὰ
πράττῃ καὶ νὰ λέγῃ ἀνόητα·
ἀλλὰ νὰ ἐκτελῇς αὐτά, τὰ ὅποια κατό-
πιν λύπην, δὲν θὰ σοῦ προξενήσουν.
Νὰ μὴ πράττῃς δὲ τίποτε, τὸ ὅποιον
ἀγνοεῖς, ἀλλὰ διδάσκου,
ὅσα ἔχεις καθήκον, καὶ οὕτω θὰ
ζήσῃς βίον τερπνότατον.

Οὐδ' ὑγείης τῆς περὶ σῶμ' ἀμέλειαν
ἔχειν χρή,
ἀλλὰ ποτοῦ τε μέτρον καὶ σίτου γυμ-
νασίων τε
ποιεῖσθαι· μέτρον δὲ λέγω τόδ', ὃ μὴ
σ' ἀνιήσει.
Εἰθίζου δὲ δίαίταν ἔχειν καθάριον,
ἄθρυπτον
καὶ πεφύλαξο τοιαῦτα ποιεῖν, ὅποσα
φθόνον ἴσχει·
μὴ δαπανῶν παρὰ καιρὸν ὅποια
καλῶν ἀδαήμων
μηδ' ἀνελεύθερος ἴσθι, μέτρον δ' ἐπὶ
πᾶσιν ἄριστον·
πρᾶσσε δὲ ταῦθ', ἃ σε μὴ βλάψει,
λόγισαι δὲ πρὸ ἔργου.
Πρῶτα μέ ἐξ ὕπνοιο μελίφρονος
ἐξυπανιστάς ἐν μάλα ποιπνεύειν
ὅσ' ἐν ἡματι ἔργα τελέσεις.
Μηδ' ὕπνον μαλακοῖσιν ἐπ' ὄμμασι
προσδέξασθαι,
πρὶν τῶν ἡμερινῶν ἔργων τρεῖς ἑκασ-
τον ἐπελεθεῖν,
«πῇ παρέβην; τί δ' ἔρεξα; τί μοι δέον
οὐκ ἐτελέσθη;»
ἀρξάμενος δ' ἀπὸ πρώτου ἐπέξιθι καὶ
μετέπειτα
δειλὰ μὲν ἐκπρήξας ἐπιπλήσσει,
χρηστὰ δὲ τέρπει.
Ταῦτα πόνει, ταῦτ' ἐκμελέτα, τούτων
χρὴ ἐρᾶν σε·
ταῦτά σε τῆς θείης ἀρετῆς εἰς ἵχνια
θήσει
ναὶ μὰ τὸν ἀμετέρεα ψυχᾷ παραδόντα

Καθῆκόν σου δ' εἶναι νὰ μὴ ἀμελῇς
τῆς ὑγείας τοῦ σώματος,
ἀλλὰ καὶ ποτοῦ καὶ φαγητοῦ καὶ γυ-
μνασίων νὰ κάμνης χρῆσιν μὲ μέτρον·
μέτρον δ' ἐννοῶ ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον
δὲν θὰ σοῦ προξενήσῃ λύπην.
Συνήθιζε δὲ νὰ ἔχῃς καθάριον καὶ
λιτὴν διαίταν
καὶ πρόσεχε νὰ μὴ πράττης πᾶν ὅ,τι
ἐπισύρει φθόνον·
μὴ δαπανῶν ἀσκοπῶς ὅπως πράττουν
οἱ ἀγνοοῦντες τὰ ἀγαθὰ,
μηδὲ φιλάργυρος νὰ εἶσαι, τὸ μέτριον
δὲ εἰς πάντα εἶναι τὸ ἄριστον.
Πρᾶττε δὲ ταῦτα, ὅσα δὲν θὰ σὲ
βλάψουν, σκέπτου δὲ πρὸ πάσης
πράξεώς σου.
Ἀφοῦ ἐγερθῇς ἐκ τοῦ ὕπνου μέ
μελίφρονα διάθεσιν σπεῦσε νὰ
ὀργανώσῃς, ὅσα πρόκειται νὰ ἐκτελέ-
σῃς κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἡμέρας.
Μηδέ τὸν γλυκόν ὕπνον νὰ δέχεσαι
εἰς τοὺς ὀφθαλμούς σου,
πρὶν τῶν ἡμερινῶν σου ἔργων, τὸ
καθένα, τρεῖς φορές ἐξετάσῃς·
«ποῦ ἔσφαλα; τί (καλό) ἔπραξα; τί
ἔπρεπε νὰ πράξω καὶ δὲν τό ἔπραξα;»
(ποῖον καθῆκον μου παραμέλησα)
ξεκινῶντας δὲ ἀπὸ τὸ πρῶτον ἔργον σου,
ἐξέταζε διεξοδικὰ καὶ ἔπειτα
διὰ μὲν τίς ἄφρονες πράξεις σου
ἐπίπληξε τὸν ἑαυτὸν σου, διὰ δὲ τίς
χρηστές τέρπου.
Εἰς αὐτά νὰ ἀσκεῖσαι, αὐτά νὰ
μελετᾷς, πρὸς αὐτά πρέπει νὰ ἔχῃς
ἔρωτα·
αὐτά θὰ σὲ θέσουν εἰς τὰ ἵχνη τῆς θείας
ἀρετῆς· ναὶ μὰ τὸν παραδόντα εἰς τὴν
ψυχὴν ἡμῶν

τετρακτύν,
παγὰν ἀενάου φύσεως.
Ἄλλ' ἔρχευ ἐπ' ἔργον, θεοῖσιν
ἐπευξάμενος
τελέσαι·
τούτων δὲ κρατήσας
γνώσεαι ἀθανάτων τε θεῶν θνητῶν τ'
ἀνθρώπων σύστασιν,
ἧ τε ἕκαστα διέρχεται, ἧ τε κρατεῖται,
γνώσῃ δ' ἧ θέμις ἐστί, φύσιν περὶ
παντὸς
ὁμοίην,
ὥστε σε μήτε ἄελπτ' ἐλπίζειν μήτε τι
λήθειν·
γνώσῃ δ' ἀνθρώπους αὐθαίρετα
πήματ'
ἔχοντας
τλήμονας, οἱ τ' ἀγαθῶν πέλας ὄντων
οὔτ' ἐσορῶσιν
οὔτε κλύουσι, λύσιν δὲ κακῶς παῦροι
συνιᾶσιν.
Τοίη μοῖρ' αὐτῶν βλάπτει φρένας ὥς
δὲ κύλινδροι
ἄλλοτ' ἐπ' ἄλλα φέρονται ἀπείρονα
πήματ' ἔχοντες·
λυγρὰ γὰρ συνοπαδὸς Ἦρις
βλάπτουσα λέλθην
σύμφυτος, ἣν οὐ δεῖ προάγειν,
εἰκοντα δὲ
φεύγειν.
Ζεῦ πάτερ, ἧ πολλῶν κε κακῶν
λύσειας ἅπαντας,
εἰ πᾶσιν δείξαις

τὴν θεῖαν τετρακτύν,
τὴν πηγὴν τῆς ἀενάου φύσεως.
Προχώρησε, λοιπόν, ἐπὶ τὸ ἔργον
σου, ἀφοῦ, πρῶτον, ἐπικαλεστῇς τὴν
ἐνίσχυσιν τῶν θεῶν γιὰ νὰ τό φέρῃς
εἰς αἴσιον πέρας.
Ἐάν κυριαρχήσῃς ἐπὶ τῶν ἀνωτέρω,
θὰ γνωρίσῃς τὴν σύστασιν τῶν
ἀθανάτων θεῶν καὶ τῶν θνητῶν
ἀνθρώπων,
πῶς δηλαδή τὰ πάντα χωρίζονται καὶ
πῶς τὰ πάντα ἐνοῦνται, θὰ γνωρίσῃς
ἐπίσης, ὅσον σοῦ εἶναι θεμιτόν, ὅτι ἡ
φύσις ἐν παντί εἶναι ὁμοία πρὸς ἑαυτήν,
ὥστε οὔτε τὰ ἀνέλπιστα νὰ ἐλπίζῃς,
οὔτε καὶ τίποτε νὰ σοῦ διαφεύγει,
θὰ γνωρίσῃς δὲ ἀκόμη ὅτι οἱ ἄνθρω-
ποι ἔχουν συμφορές, τίς ὁποῖες οἱ
ἴδιοι ἔχουν ἐκλέξει γιὰ τοὺς ἑαυτοὺς
τους,
οἱ ταλαίπωροι, οἱ ὁποῖοι, ἐνῶ τὰ
ἀγαθὰ εἶναι πλησίον τους, οὔτε τὰ
βλέπουν οὔτε τὰ ἀκούουν, ἐλάχιστοι
δὲ ἄνθρωποι γνωρίζουν τὸν τρόπον
λυτρώσεως ἐκ τούτων τῶν δεινῶν.
Τοιαύτη μοῖρα βλάπτει τὰς φρένας
τους. Ὡς κύλινδροι δὲ κυλίνονται
ἄλλοτ' ἐδῶ καὶ ἄλλοτε ἐκεῖ, ἀπείρους
συμφοράς ἔχοντες·
διότι ἡ ὀλεθρία Ἦρις, ἡ προσκε-
κολλημένη εἰς αὐτοὺς, συνοδεύουσα
βλάπτει αὐτοὺς χωρὶς νὰ τό
διακρίνουν. Τὴν Ἦριδα δὲ, δὲν πρέπει
νὰ τὴν προκαλοῦμε, ἀλλὰ ὑποχω-
ροῦντες σκοπίμως
νὰ τὴν ἀποφεύγωμεν.
Ζεῦ πάτερ, ἀναμφιβόλως, ἡμπορεῖς νὰ
λυτρώσῃς ἅπαντας τοὺς ἀνθρώπους ἀπὸ
τὰ δεινά τους, ἂν τοὺς δείξῃς

οἷω τῷ δαίμονι χρῶνται.

Ἄλλὰ σὺ θάρσει, ἐπεὶ θεῖον γένος
ἐστὶ βροτοῖσιν,

οἷς ἱερὰ προφέρουσα φύσις δείκνυσιν
ἕκαστα,

ὣν εἴ σοί τι μέτεστι, κρατήσεις ὧν σε
κελεύω,

ἐξακέσας ψυχὴν δὲ πόνων

ἀπὸ τῶνδε

σαώσεις.

Ἄλλ' εἴργου βρωτῶν, ὧν εἵπομεν,
ἐν τε καθαρμοῖς

ἐν τε λύσει ψυχῆς κρίνων καὶ φράζευ
ἕκαστα,

ἡνίοχον γνώμην στήσας καθύπερθεν
ἀρίστην.

Ἦν δ' ἀπολείψας σῶμα ἐς αἰθέρ'
ἐλεύθερον ἔλθης,

ἔσσεαι ἀθάνατος, θεὸς ἄμβροτος,
οὐκέτι θνητός.

ποῖον θεῖον δαίμονα ἔχουσι ἐντός των.

Ἄλλὰ ἐσύ ἔχε θάρρος, ἀφοῦ τό θεῖον
γένος ἐνυπάρχει εἰς τοὺς ἀνθρώπους,
πρὸς τοὺς ὁποίους ἡ ἱερὰ φύσις
ἀποκαλυπτόμενη, παρέχει ἀφθόνως
τὴν σοφίαν της.

Ἄν δέ καταστῆς κοινωνός τῶν
φυσικῶν νόμων, θά κυριαρχήσης σέ
ὅσα σέ προτρέπω,
καὶ ἐξαγνίζοντας τὴν ψυχὴν σου, θά
τὴν σώσης ἐκ τῶν δεινῶν.

Ἄπεχε, λοιπόν τῶν τροφῶν, περὶ ὧν
εἵπομεν,

μέ κρίση ἐκτελῶντας ὅσα συντελοῦσι
εἰς τὴν κάθαρσιν καὶ τὴν ἀπελευθέ-
ρωσιν τῆς ψυχῆς καὶ σκέπτου περὶ
ἐκάστου,

ἐγκαθιστώντας ὡς ἡνίοχον ὑπεράνω
ὅλων τὴν ἀρίστην γνώμην.

Ὅταν δέ ἐγκαταλείψης τό σῶμα σου
εἰς τὴν γῆν καὶ ἔλθης εἰς τόν ἐλεύθε-
ρον αἰθέρα,

τότε θά εἶσαι ἀθάνατος, θεός ἀφθαρτος,
οὐχί δέ πλέον θνητός.

ΣΑΠΦΩ

Ποικιλόθρον' ἀθανάτ' Ἀφροδίτα
παῖ Δίος δολόπλοκε, λίσσομαί σε,
μή μ' ἄσαισι μηδ' ὀνύκαιοι δάμνα,
πότνια, θυμόν,

ἀλλά τυίδ' ἔλθ' αἶ ποτα κατέρωτα
τάς ἑμας αὖδας αἰοῖσα πῆλοι
ἔκλυες, πάτρος δέ δόμον λίποισα
χρῦσιον, ἥλθες.

ἄρμ' ὑπασδεύξαισα· κάλοι δέ σ' ἄγον
ῶκεες στρουθοὶ περὶ γᾶς μελαίνας
πύκνα δίννεντες πτέρ' ἀπ' ὠράνω
αἰθερος διὰ μέσσω·

αἶμα δ' ἐξίκοντο· σύ δ' ὦ μάκαιρα,
μειδιαίσαισ' ἀθανάτῳ προσώπῳ

ἦρε' ὅττι δηῦτε πέπονθα κῶττι
δηῦτε κάλλημι

κῶττι μοι μάλιστα θέλω γενέσθαι
μαινόλα θυμῷ· τίνα δηῦτε πείθω
+...σάγην + ἐς σάν φιλότατα:
τίς σ', ὦ Ψάπφ, ἀδικήει;

Καὶ γάρ αἱ φεύγει, ταχέως διώξει,
αἱ δέ δῶρα μὴ δέκετ', ἀλλὰ δώσει,
αἱ δέ μὴ φίλει, ταχέως φιλήσει
κῶν ἐθέλοισα.

Ἐλθε μοι καὶ νῦν, χαλέπαν δέ λῦσον
ἐκ μερίμαν, ὅσσα δέ μοι τέλεσσαι
θυμὸς ἰμέρρει, τέλεσον, σύ δ' αὐτά
σύμμαχος ἔσσο

Κόρη τοῦ Δία ἀθάνατη, πλανεύτρα Ἀφροδίτη
στόν πλουμιστό σου καὶ λαμπρό τόν θρόνο·
γοναπιστή προσπέφτω.

Παρακαλῶ σε, σεβαστή, μὴ μοῦ παιδεύεις τὴν ψυχὴν
μέ πόνους καὶ μέ στεναγμούς.

Μά ἔλα ὦδῶ, ἂν κάποτε, ἄλλη μιά φορά
ἀκούγοντάς με ἀπὸ ψηλά τὴ δέσπῃ μου δέχτηκες.
Κι ἀφήνοντας τ' ὀλόκρυστο τοῦ Δία τό παλὰ κίνησες
ζεῦοντάς τὴν ἄμαξά σου τὴ χρυσή.

Πουλᾶκια ὄμορφα γοργὰ
φτεροκοπῶντας ρυθμικά
σὶτὶ μαύρη γῆ σέ φέραν,
πετοῦν ψηλά στόν οὐρανό
καὶ μέσα στόν ἀέρα·
κι ἐκεῖνα φτάσαν σὶτὶ σιγμῇ.

Τό χαμογέλιο ἐτύλιξε τὴ θεϊκὴ σου ὄψη
κι ἐσύ εὐλογημένη, μέ ρώτησες:

γιατί ξανά μέ προσκαλεῖς; Σαπφῶ, τί ἔχεις πάθει;
Ποιό εἶναι ἐκεῖνο πού ποθεῖ διακαῶς ἡ ψυχὴ σου;
Ποιὰ ψυχὴ νὰ ρίξει θέλεις ἡ Πειθῶ μέσ στοῦ
σεβντά σου τόν καημό;
Σαπφῶ, ποιός εἶναι αὐτός πού σέ πληγώνει;

Τί κι ἂν φεύγει μακριά,
γρήγορα θά σε κυνηγᾷ,
τί κι ἂν γιὰ τῶρα δέν κοιτᾷ τὰ δῶρα σου τὰ ἐρωτικά,
σέ λίγες μέρες μοναχὰ δῶρα θά σοῦ προσφέρει,
τί κι ἂν δέ σέ ποθεῖ,
σὶτὶ σιγμῇ θά σ' ἀγαπήσει
καὶ χωρὶς νὰ τὸ θελήσει.

Ἐλα κοντά μου πάλι Ἐσύ,
κι ἀπ' τὴς ἀβάσταχτες τὴς ἔγνοιες λύτρωσέ με,
κάνε ἀλήθεια νὰ γενεῖ ὁ, πὶ ἡ ψυχὴ πολὺ ποθεῖ.
Καὶ σύ ἡ ἴδια βοηθός στάσου σιμὰ σέ μέ κι ἐμπρός.

Προστάτεψέ με!

ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ ΤΗΣ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑΣ ΤΗΣ ΦΩΝΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΝΑΠΝΟΗΣ

Πολλοί λόγοι μπορεί να ώθήσουν τον άνθρωπο να καλλιεργήσει την φωνή του και την αναπνοή του: για παράδειγμα, για να τραγουδά καλύτερα, για να δημιουργεί όρισμένα έφε, για να έπηρεάσει συνειδητά τό βιολογικό του σύστημα σε ίσορροπία με τις δυνάμεις της φύσεως. Άλλά ως προσπαθήσουμε να δείξουμε τί συμβαίνει, όταν κανείς υποβάλλει την αναπνοή του και την φωνή του σε κάποια καλλιέργεια.

Υπάρχουν άτομα που προσπαθούν να τροποποιήσουν την προσωπικότητά τους μέσω ασκήσεων. Είναι βέβαιο πώς αυτό τό είδος μεθόδου δίνει ικανοποίηση σε αυτούς, οί όποιοι είναι όλοκληρωτικά επικεντρωμένοι στην ύλική ζωή. Με αυτόν τον τρόπο είναι πράγματι δυνατόν να λιμάρει κανείς τά τραχεία σημεία της προσωπικότητας ή ακόμη και να τά κάνει να εξαφανιστούν όλοκληρωτικά, καθιστώντας την έτσι πιο εύχαιρστη απ' ό,τι είναι στην πραγματικότητα και πιο ικανή να επιτύχει στην κοινωνία. Οί περισσότερες διδακτικές και παιδαγωγικές μέθοδοι έχουν αναπτυχθεί με αυτόν τον σκοπό.

Η αναπνοή είναι συνδεδεμένη με τό συμπαθητικό νευρικό σύστημα. Σε φυσιολογικές καταστάσεις, ό καθένας αναπνέει με σκοπό να αποκαταστήσει την αναγκαία κατάσταση ίσορροπίας. Ό ρυθμός και τό βάθος της αναπνοής προσδιορίζονται από την ανάγκη όξυγονώσεως του αίματος και μεταβάλλονται διαρκώς. Η αναπνοή είναι μία απόλυτα άτομική

διαδικασία, ή όποία αντιδρά σε όλες τις παρορμήσεις και τά συναισθήματα της ψυχής, κατευθύνει τις ένεργειακές διαδικασίες του σώματος και προσαρμόζεται άσταμάτητα πός την έσωτερική κατάσταση. Σε περιπτώσεις νευρικής έντασεως, ή αναπνοή έπιταχύνεται και πολυάριθμα είναι τά άτομα που προσπαθούν τότε να ανακουφιστούν αναπνέοντας βαθιά για να αποκαταστήσουν την ίσορροπία και να έξουδετερώσουν την ένταση. Τόν περισσότερο χρόνο αυτή ή ρυθμιστική διαδικασία λαμβάνει χώρα με τρόπο έντελώς άσυνείδητο.

Από αυτήν την άποψη, ή αναπνοή είναι μία μαγική πράξη, μία έκφραση της ζωής της ψυχής. Μέσω της συνειδητής χρήσεως όρισμένων αναπνευστικών τεχνικών έπεμβαίνει κανείς στην αυθόρμητη φυσική διαδικασία αντιδράσεως στις έπιδράσεις, οί όποιες άσκούν επίδραση στό συμπαθητικό νευρικό σύστημα.

ΑΝΑΠΝΕΥΣΤΙΚΕΣ ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΩΘΕΣΗ ΤΩΝ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΣΥΓΚΡΟΥΣΕΩΝ

Υπάρχουν μέθοδοι που επιτρέπουν την προσαρμογή της αναπνοής σε όρισμένες συνθήκες. Η Πραναγίαμα θέτει τον βασικό τόνο στό κράτημα της αναπνοής όσο τό δυνατόν περισσότερο. Άλλες μέθοδοι χρησιμοποιούν την κατάσταση τράνς, όρισμένους χορούς ή υπεροξυγόνωση. Αυτή ή τελευταία μέθοδος άποσκοπεί κυ-

ρίως στό να κορέσει τό αίμα με όξυγόνο για κάποιο διάστημα, πράγμα που όδνηγεί στην ανακάλυψη νέων όριζόντων. Είναι όμως συνετό να μάθει κανείς, για παράδειγμα, να έλέγχει την αναπνοή του σε περίπτωση στρές για να χαλαρώσει πός στιγμή τον όργανισμό;

Όποιος έχει κάνει πραγματικά τον γύρο του διαλεκτικού πεδίου μάχης και θέλει να αφιερωθεί στον άληθινό σκοπό της ζωής ανακαλύπτει πώς αυτό τό είδος τεχνικών μπορεί να βλάψει την σωστή πνευματική ανάπτυξη.

Άλλά ποιός δέν έπιζητεί την άρμονία και την γαλήνη της ψυχής! Δέν είναι φυσικό να διαλέξει κανείς την πιο γρήγορη μέθοδο χαλαρώσεως; Όστόσο αυτή δέν εξαλείφει τις ψυχικές συγκρούσεις που έκδηλώνονται στό νευρικό σύστημα. Τά έξωτερικά συμπτώματα χρησιμεύουν στό να έλκύουν την προσοχή στις άνισορροπίες, μās αναγκάζουν να αναζητήσουμε την πηγή των συγκρούσεων, να την αναγνωρίσουμε για να την εξαφανίσουμε. Όστόσο, αν ό σύγχρονος άνθρωπος μπορεί εύκολα να ξεφύγει από αυτήν την αντιμετώπιση με την βοήθεια τεχνικών και μέσων που να του έπιφέρουν μία προσωρινή ανακούφιση, καμουφλάρεται έτσι ή άλήθεια αναφορικά με την ίδια του την ύπαρξη γιατί οί πραγματικές αιτίες παραμένουν άθικτες.

ΘΕΜΕΛΙΑΚΗ ΔΥΣΑΡΜΟΝΙΑ ΤΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

Εισπνέοντας όξυγόνο μέσω της αναπνοής, εισπνέουμε επίσης εύγενή άέρια και κάθε λογής ούσιες και άκτινοβολίες, από τις όποιες είναι γεμάτη ή ατμό-

σφαιρα. Όλες αυτές οί ούσιες και άκτινοβολίες εισχωρούν μέσα στό αίμα από τους πνεύμονες και δρούν μέσα σ' αυτό. Άλλά όταν οί σκέψεις, τά λόγια και οί πράξεις είναι προσανατολισμένα άποκλειστικά πός τις κατώτερες, άνόσιες, ζωικές σφαίρες, τότε άφομοιώνει κανείς ούσιες και άκτινοβολίες αντίστοιχες. Η προσωπική σφαίρα γεμίζει από αυτά τά στοιχεία που προσδιορίζουν ποίο θά είναι τό επόμενο βήμα για την προσωπικότητα. Έτσι ή σκέψη και ή δραστηριότητα βρίσκονται σε στενή σχέση με τό πεδίο στό όποιο αναπνέει κανείς. Και καθώς τό σύγχρονο γήινο πεδίο ζωής της άνθρωπότητας είναι διαμετρικά αντίθετο με τό πεδίο της πρωταρχικής ζωής, οί συμπεριφορές που ύποκινούνται από την περιβάλλουσα ατμόσφαιρα αντιτίθενται έπίσης σ' αυτό. Μέσω αυτής της διαδικασίας διατηρείται ή θεμελιώδης δυσαρμονία του γήινου πεδίου ζωής.

Άλλά ό άνθρωπος μπορεί έπίσης να λάβει τις άγνές άκτινοβολίες, οί όποιες στέλλονται πός αυτόν μέσω του Θεού. Κάθε άνθρώπινο όν λούζεται μέσα σ' αυτές τις άκτινοβολίες, οί όποιες δέν περιμένουν παρά να γίνουν δεκτές. «Καλούν» θά λέγαμε τον καθένα, και παρακινούν σε μία πνευματική εξέλιξη που όδνηγεί πέρα από τά ύλικά όρια. Καθώς άφομοιώνονται ταυτόχρονα με τις γήινες δυνάμεις – υπό την προϋπόθεση να είναι κανείς δεκτικός σε αυτές – μπορούν να εξαπολύσουν μία μεγάλη έσωτερική σύγκρουση. Όμως αυτήν ή σύγκρουση, αυτή ή δυσαρμονία είναι ό σταυρός, στον όποιο είναι καρφωμένη ή άνθρωπότητα. Είναι τό σημείο της αδιάκοπης άναταραχής, ή όποία ώθει τόσα άνθρώπινα όντα να αναζητούν μία

διέξοδο. Μέσα στο εὐαγγέλιο, ὁ Χριστός λέει: «Δέν ἔχω ἔρθει νά φέρω εἰρήνη, ἀλλά ξίφος!». Αὐτή ἡ ἐσωτερική σύγκρουση εἶναι ἡ συνέπεια τῆς πτώσεως, καί τοῦ ἀντιστοίχου Σχεδίου σωτηρίας πού συλλαμβάνεται ἀπό τόν Δημιουργό. Μόνον ὅταν ὁ ἄνθρωπος ξέρεи νά θέτει τίς πράξεις του καί τίς σκέψεις του σέ ἄρμονία μέ τίς ἀγνές εἰσροές ἀπό αὐτό τό θεϊκό Σχέδιο, μόνο τότε θά ἀποσυντεθεῖ τό πεδίο τῆς ἀντιθέσεως.

ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΜΙΑΣ ΝΕΑΣ ΑΝΑΠΝΟΗΣ

Ὁ καθένας διατηρεῖται λοιπόν σάν νά λέμε μέ τεχνητό τρόπο μέσα σέ μία κατάσταση ἐντάσεως καί μόνο μία συμπεριφορά θεμελιακά διαφορετική μπορεῖ νά τόν ἐλευθερώσει ἀπό αὐτήν.

Ὅποιος καταφέρνει νά ἀφομοιώσει τίς ἀνανεωτικές ἀκτινοβολίες τοῦ θεϊκοῦ Σχεδίου θά καταφέρει νά ρυθμίσει τίς συγκρούσεις τίς ἐγγενεῖς στήν ὑπαρξή του. Εἶναι βέβαιο ὅτι αὐτή εἶναι μία διαδικασία πού ἀπαιτεῖ ὅλες τίς προσπάθειές μας καί ὅλη μας τήν προσοχή. Ὅρισμένες ἀναπνευστικές ἀσκήσεις μποροῦν νά δώσουν μία ἐντύπωση εἰρήνης καί ἰσορροπίας, ἐνῶ ἐσωτερικά τά πάθη ἐξακολουθοῦν νά ὑποκινοῦν ἕναν ὠκεανό ἀπό ἀντιφατικά συναισθήματα. Ἡ ἀπώθηση τῶν συναισθημάτων μέσω ἀναπνευστικῶν τεχνικῶν δέν μπορεῖ ποτέ νά δώσει ἀποτελέσματα πού νά διαρκοῦν, οὔτε νά ἐκμηδενίσει τά ἀποτελέσματα τοῦ κάρμα. Μέσω ἀναπνευστικῶν ἀσκήσεων προσπαθεῖ κανεῖς νά παραβιάσει μία κατάσταση χωρίς νά τήν ἀλλάξει πραγματικά

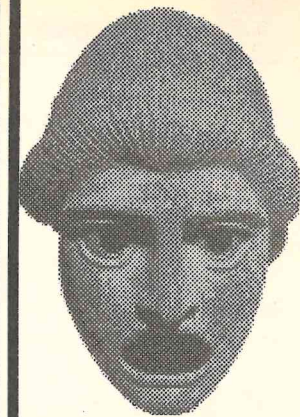
ἐσωτερικά. Μακροπρόθεσμα, αὐτές οἱ πρακτικές δέν μποροῦν παρά νά βλάψουν τά διάφορα σώματα τοῦ ἀνθρώπου.

Οἱ βεβιασμένες τεχνικές τῆς ἀπαγγελίας καί τοῦ τραγουδιοῦ μποροῦν ἐπίσης νά ἔχουν βλαβερές συνέπειες. Ἡ ἐπίδραση τῶν ἀνανεωτικῶν ἀκτινοβολιῶν τοῦ θεϊκοῦ Σχεδίου ἀναχαιτίζεται ὅταν τό ἐγώ, ἡ προσωπικότητα, ἀναιρεῖται νά ἐγκαταλειφθεῖ καί ἐπιλέγει τόν ἀντίθετο δρόμο προσπαθώντας νά ὀπλισθεῖ. Αὐτό πού εἶναι καθοριστικό, εἶναι τό κίνητρο πού ὠθεῖ στήν καλλιέργεια. Ὁ ὁμιλητής ἢ ὁ μουσικός, ὁ ὁποῖος προσπαθεῖ νά ἐξουδετερώσει τήν σφαῖρα ἐπιρροῆς τῆς προσωπικότητάς του πρὸς ὄφελος τῆς νέας ψυχῆς δέν θά καλλιεργήσει τήν ἀναπνοή του ἢ τήν φωνή του γιά νά τελειοποιηθεῖ ὁ ἴδιος, ἀλλά γιά νά προσεγγίσει καλύτερα τό ἀκροατήριό του καί νά τό τοποθετήσει μπροστά στίς νέες πνευματικές δυνατότητες.

Στό μέτρο πού ἡ μοναδική σύγκρουση τῆς ὑπάρξεως σβήνει πάνω στήν ὁδό τῆς ἀπελευθερώσεως, τό ἀναπνευστικό πεδίο ἐξαγνίζεται προοδευτικά, ἡ ἀναπνοή γίνεται ἁρμονική καί ὁ λόγος χάνει τήν διαλεκτική του τραχύτητα, χωρίς ἐξαναγκασμό. Πράγματι, ὅταν πετυχαίνει κανεῖς τόν σκοπό τῆς ζωῆς, ἡ ἀναπνοή καί ὁ λόγος ἐπιμαρτυροῦν γιά τήν νέα κατάσταση συνειδήσεως πού συνεπάγεται ἀπό αὐτό.

X.P.

ΑΓΩΓΗ ΛΟΓΟΥ

ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΟΡΘΟΦΩΝΙΑΣ - ΥΠΟΚΡΙΤΙΚΗΣ

Η ΑΝΑΓΚΗ ΤΗΣ ΕΚΦΡΑΣΕΩΣ ΔΙΑ ΜΕΣΟΥ ΤΟΥ ΛΟΓΟΥ

ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΑΙ

ΤΕΛΕΙΑ ΑΡΘΡΩΣΗ - ΥΠΟΚΡΙΤΙΚΗ - ΔΙΑΦΡΑΓΜΑΤΙΚΗ ΑΝΑΠΝΟΗ
ΚΑΛΙΕΡΓΕΙΑ ΜΝΗΜΗΣ - ΟΡΦΙΚΟΙ ΥΜΝΟΙ - ΟΜΗΡΙΚΑ ΕΠΗ
ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΡΑΓΩΔΙΑ - ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΠΟΙΗΣΗ

ΤΕΛΟΣ ΠΙΑ ΣΤΟ ΒΡΑΧΝΙΑΣΜΑ ΠΡΟΣΤΑΤΕΨΤΕ ΤΙΣ ΦΩΝΗΤΙΚΕΣ
ΣΑΣ ΧΟΡΔΕΣ. ΑΠΟΚΤΗΣΤΕ ΦΩΝΗ ΜΕ ΟΓΚΟ - ΕΝΤΑΣΗ - ΔΙΑΥΓΕΙΑ

Τά μαθήματα εἶναι ἀπαραίτητα γιά ὁμιλητές, πολιτικούς, δικηγόρους, ἐκπαιδευτικούς ὁλῶν τῶν βαθμίδων, φοιτητές, νηπιαγωγούς, ξεναγούς, στελέχη ἐπιχειρήσεων, δημοσιογράφους, ἐκφωνητές, ἡθοποιούς, ὑποψηφίους Δραματικῶν Σχολῶν, τραγουδιστές, ἀλλά καί γιά ὅλους ὅσους θέλουν νά βελτιώσουν τόν λόγο τους!

ΕΛΕΥΘΕΡΩΣΤΕ ΤΗΝ ΕΚΕΥΗ ΣΑΣ, ΕΚΦΡΑΣΤΕ ΤΑ ΣΥΝΑΙΣΘΗΜΑΤΑ ΣΑΣ
ΑΡΘΡΩΣΤΕ ΤΕΛΕΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ, ΕΠΙΚΟΙΝΩΜΗΣΤΕ!

ΤΜΗΜΑΤΑ

ΔΕΥΤΕΡΑ & ΤΕΤΑΡΤΗ 5:30 - 7:30 Μ.Μ. ΕΠΙΚΤΗΤΟΥ 1 ΠΑΓΚΡΑΤΙ
ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 5:30 - 7:30 Μ.Μ. - ΣΑΒΒΑΤΟ 1-3 Μ.Μ. ΕΤΟΥΡΝΑΡΗ 57

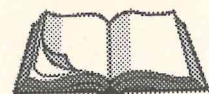
ΕΑΝ ΧΑΞΕΤΕ ΚΑΠΟΙΟ ΜΑΘΗΜΑ ΜΠΟΡΕΙΤΕ ΝΑ ΤΟ ΑΝΑΠΛΗΡΩΣΕΤΕ ΑΛΛΗ ΗΜΕΡΑ

ΔΙΔΑΣΚΕΙ Ο ΡΑΔΑΜΑΝΘΥΣ ΑΝΑΣΤΑΣΑΚΗΣ

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΙΔΕΟΘΕΑΤΡΟΝ ΠΑΓΚΡΑΤΙ ΤΗΛ.: 210. 75.12.156
ΕΤΟΥΡΝΑΡΗ 57 & Γ' ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ ΑΘΗΝΑΙ ΤΗΛ.: 210. 52. 37. 543

Η ΤΕΧΝΗ ΤΗΣ ΑΝΑΓΝΩΣΕΩΣ

Πρόκειται για μία σχεδόν λησμονημένη τέχνη. Χιλιάδες βιβλία γράφονται και διαβάζονται κάθε χρόνο, ελάχιστοι είναι όμως οι άνθρωποι που αναγιγνώσκουν: εκείνοι δηλαδή που αναγνωρίζουν σ' ένα βιβλίο μία άγνωστη πλευρά του έαυτού τους, μία ξεχασμένη αίσθηση ή μία συγκίνηση που έρχεται στην επιφάνεια με την διακριτική μεσολάβηση του συγγραφέως. Αυτοί, οι αληθινοί αναγνώστες, καμιά σχέση δεν έχουν με δσους περιδιαβάζουν στίς σελίδες ενός βιβλίου. Είναι οι τελευταίοι μιας φυλής, ή οποία αναγνωρίζεται ακόμα από το τυπικό μιας τελετής που επαναλαμβάνεται απαράλλακτη έδω και αιώνας.

Ο αναγνώστης διαλέγει ο ίδιος τα βιβλία του. Τό βιβλιοπωλείο είναι ο φυσικός του χώρος, τό δεύτερο σπίτι του. Αφού παραπλεύσει τούς φορτωμένους πάγκους, ο αναγνώστης κατευθύνεται στά σκονισμένα ράφια. Ξέρει καλά πώς κάτω από την σκόνη, μέσα στην άδιαφορία και την εγκατάλειψη, περιμένουν οι πραγματικοί θησαυροί, όπως τά εκλεκτά κρασιά που παλαιώνουν στην κάβα. Έκεϊ αφήνει τό μάτι του νά πλανηθεί σέ τίτλους, όνόματα συγγραφέων, λέξεις και χρώματα. Όταν κάποιο βιβλίο τραβήξει την προσοχή του, τό κατεβάζει από τό ράφι και τό ξεφυλλίζει μέ ανυπόμονα χέρια. Διαβάζει τό όπισθόφυλλο, τό βιογραφικό σημείωμα του συγγραφέως, κάποιες τυχαίες περικοπές. Ο αναγνώστης προσέχει ακόμα τά τυπογραφικά στοιχεία,

τήν εικόνα και τό στίσιμο του έξωφύλλου, την ποιότητα του χαρτιού. Μερικοί αναγνώστες συνηθίζουν νά βυθίζονται στην μύτη τους μέσα στίς σελίδες ενός βιβλίου και νά απολαμβάνουν τό άρωμα της τυπωμένης μελάνης. Μολονότι αυτό γίνεται συνήθως στά κρυφά, πρέπει νά σημειώσουμε ότι αποτελεί μία καθ' όλη νόμιμη πράξη. Τό βιβλίο απευθύνεται σέ όλες τίς αισθήσεις μας, και αυτό είναι κάτι που τό ξέρει καλά ο αναγνώστης.

Ο αναγνώστης διαβάζει πάντοτε μόνος. Γνωρίζει πώς ή ανάγνωση είναι μία διαδικασία που, όπως μία δύσκολη και απαιτητική έρωμένη, άξιώνει ολόκληρη την προσοχή του. Φροντίζει, λοιπόν, νά εξασφαλίσει την απόστασή του από την πραγματικότητα προκειμένου νά βυθιστεί άπερίσπαστος σέ έναν καινούργιο κόσμο. Η ανάγνωση σέ παραλίες, καφενεία, μέσα μαζικής μεταφοράς, παγκάκια πάρκων και, γενικά, σέ πολυσύχναστα μέρη, είναι μία προβληματική μορφή αναγνώσεως. Πράγματι, άρκεί ένας θόρυβος, μία φωνή, ή άκαιρη παρέμβαση του σερβιτόρου, γιά νά ραγίσει ο κόσμος που ο αναγνώστης οίκοδομούσε μέσα του. Γι' αυτό ο αναγνώστης διαβάζει κατά μόνας στό ήσυχο περιβάλλον του σπιτιού του. Άλλες φορές μπορεί κατά την κρίση του νά επιλέξει μία όχι ιδιαίτερα αναπαιτική πολυθρόνα στό σαλόνι ή μία απλή καρέκλα στό δροσερό μισοσκόταδο της κουζίνας. Η ανάγνωση στό κρεβάτι ή στόν καναπέ, μολονότι χαίρει ιδιαίτερης προτιμήσεως από

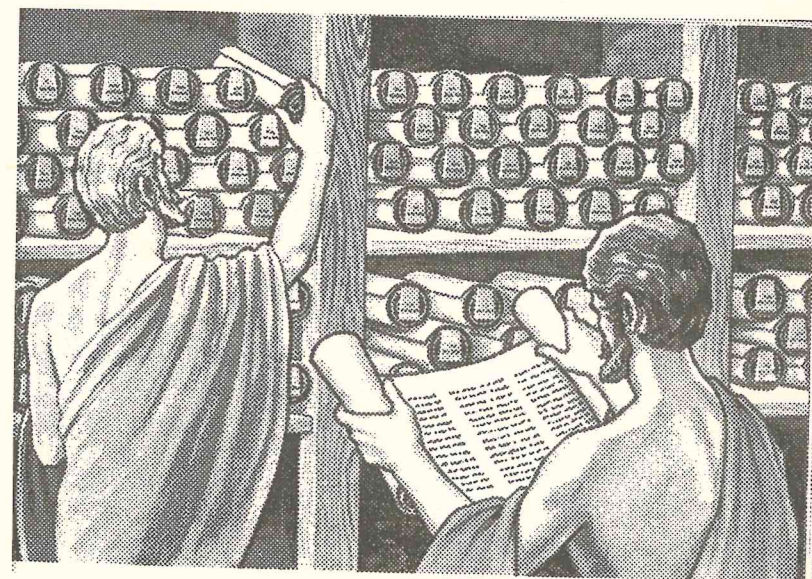
μία όρισμένη κατηγορία αναγνωστών που διακρίνονται γιά την σωματική νωθρότητά τους, δέν ένδεικνυται, διότι ούσιαστικά ύποθάλλπει και την πνευματική νωθρότητα του αναγνώστη.

Ο αναγνώστης μπορεί νά συνοδεύσει την διαδικασία της αναγνώσεως μέ όρισμένα άλλα μέσα: τσιγάρο, πίπα, πούρο γιά τούς καπνιστές, άφεψήματα ίκανά νά σβήσουν την δίψα και νά ένισχύσουν την άπολαυση. Άνάμεσα στά τελευταία τά πλέον ένδεδειγμένα είναι τό τσάι και ο καφές, που κρατούν τον αναγνώστη σέ έγρήγορη χωρίς νά του στερούν τίς πνευματικές του δυνάμεις. Άπεναντίας, πρέπει νά άποφεύγεται τό άλκοόλ, που θολώνει την κρίση και μειώνει την ικανότητα της αντιλήψεως. Όρισμένοι αναγνώστες προτιμούν νά διαβάζουν τά βιβλία τους μέ την διακριτική συντροφιά της μουσικής. Σ' αυτήν την περίπτωση, όμως, ο αναγνώστης όφείλει νά είναι ιδιαίτερα προσεκτικός στίς μουσικές επιλογές του. Η μουσική πρέπει νά περιορίζεται στόν συνοδευτικό της ρόλο και σέ καμιά περίπτωση δέν επιτρέπεται νά απο-

σπά την προσοχή του αναγνώστη.

Όρισμένοι αναγνώστες προτιμούν τά άκοπα βιβλία, γιατί τούς δίνουν την εύκαιρία μιάς πρώτης σωματικής επαφής που προηγείται της διαδικασίας της αναγνώσεως και όπως αυτοί που προτιμούν τό εκλεκτό κρασί, θέλουν νά συμμετέχουν οι ίδιοι στό μυστικό της άποσφραγίσεως ενός καλού βιβλίου. Γι' αυτό ο αναγνώστης είναι πάντα έφοδιασμένος μέ έναν κοφτερό καρτοκόπη ή ένα κοινό μαχαίρι που τό γλιστράει τρυφερά ανάμεσα στίς σελίδες του βιβλίου προσέχοντας νά μή τό πληγώσει. Ένώ κόβει τίς σελίδες, ο αναγνώστης έξετάζει μέ την άκρη των δακτύλων την ύφή του χαρτιού, τό βάρος και την πυκνότητά του και επιτρέπει στό βλέμμα του νά πλανηθεί ανάμεσα στίς τυπωμένες σειρές λαμβάνοντας έτσι μία πρώτη γεύση από τό βιβλίο, άκριβώς όπως ο γευσινγώστης στριφογυρίζει στό στόμα του μία γουλιά από τό εκλεκτό ποτό μέχρι νά νιώσει νά άναδενύεται τό άρωμά του.

Ο αναγνώστης διαβάζει άργά, προσπαθώντας νά έναρμονίσει τον ρυθμό της άνα-

γνώσεως με τούς έσωτερικούς ρυθμούς της άφηνήσεως. Πολλές φορές απολαμβάνει δύο και τρεις φορές την ανάγνωση κάποιας σελίδας ή αφήνεται σε μία μυστική όνειρο-πόληση, ή οποία αποτελεί μέρος της σχέσεως που αναπτύσσεται μεταξύ εκείνου και του συγγραφέως. Ο αναγνώστης έχει την ικανότητα να διαβάσει ακόμα και ανάμεσα στις γραμμές, γιατί ξέρει ότι αυτές οι μικρές σιωπές που δημιουργούνται στα κενά της άφηνήσεως είναι αποκλειστικά δικός τους χώρος: χώρος για να συλλογιστεί, για να δημιουργήσει, για να όνειρευτεί. Ποτέ ο αναγνώστης δεν αφήνει αδιάβαστες σελίδες για να φτάσει πιο σύντομα στο τέλος του βιβλίου. Για αυτόν σημασία έχει το ταξίδι, όχι ο προορισμός.

Ο αναγνώστης ξέρει πως ένα καλό βιβλίο πρέπει να διαβάζεται άπνευστί, μέσα σε μία ιδιαίτερη κατάσταση που λίγο απέχει από τον πυρετό ή την μέθη. Εάν κάποιο βιβλίο, λόγω μεγέθους, δεν είναι δυνατόν να ολοκληρωθεί σε μία και μόνη ανάγνωση, τότε ο αναγνώστης κατατράχεται από μία παράξενη έξαψη, είναι άπρόσεκτος στις καθημερινές ασχολίες του και καταδιώκεται από την έμμονη ιδέα του βιβλίου. Με σπουδή βιάζεται να απαλλαγεί από τις βιοτικές του μέριμνες και να έξοικονομήσει τον άπαιτητο χρόνο για να ολοκληρώσει την ανάγνωση. Άρκετοί αναγνώστες προτιμούν να θυσιάσουν τον ύπνο τους, προκειμένου να τελειώσουν την ανάγνωση ενός συγκεκριμένου βιβλίου. Ωστόσο, όταν θαρραίνουν τα βλέφαρα, δεν είναι σε θέση να συλλάβει όλες τις αποχρώσεις της άφηνήσεως, την διαύγεια και την στιλπνότητα του ύφους. Ο αναγνώστης θεωρεί την ανάγνωση ως την υψηλότερη μορφή απολαύσεως και άρνεϊται να υποκύψει σε τέτοιες ψυχαναγκαστικές διαδικασίες. Επίσης, νιώθει βαθιά περιφρόνιση για όσους αντιμετώπιζουν την τέχνη

του λόγου ως μία μορφή δραστικού ύπνωτικού και άρνεϊται να διαβάσει «για να νυστάξει».

Τυχαίνει κάποτε όρισμένα βιβλία να άντιστέκονται στην πράξη της άναγνώσεως. Τότε πλήττει, δυσανασχετεί, χασμᾶται, συλλαμβάνει τον έαυτό του να παραβλέπει παραγράφους ή ακόμα και όλόκληρες σελίδες του βιβλίου. Δύο πράγματα είναι πιθανόν να συμβαίνουν: ή τό βιβλίο είναι πράγματι κακό, όποτε ο αναγνώστης δικαιούται να τό ένταφιάσει στην βιβλιοθήκη του άναλογιζόμενος με πίκρα την άστοχία της επιλογής του, ή ο ίδιος δεν είναι ακόμα έτοιμος για την ανάγνωση του συγκεκριμένου βιβλίου. Σ' αυτήν την δεύτερη περίπτωση επανέρχεται μετά από μήνες ή και χρόνια και ανακαλύπτει στο βιβλίο που δεν κατόρθωσε να διαβάσει ένα αυθεντικό άριστούργημα. Τό δέχεται χωρίς έκπληξη, γιατί ξέρει ότι και αυτός ώριμάζει, όπως ακριβώς και τα βιβλία.

Ο αναγνώστης αγαπά και φροντίζει τα βιβλία του. Διαβάσει προσεκτικά, άποφεύγοντας να διπλώσει την ράχη τους ή να τσακίσει τις σελίδες τους και συχνά άντιστέκεται στον πειρασμό να υπογραμμίσει κάποια άποσπάσματα που του προκαλούν ιδιαίτερο ένδιαφέρον. Ωστόσο, ή βιβλιοθήκη του δεν αποτελεί μέρος της τυπικής επιπλώσεως του σπιτιού. Είναι ένας ζωντανός χώρος, όπου συχνά συμβαίνει να βασιλεύει τό χάος.

Η ανάγνωση είναι μία τέχνη της άπολαύσεως και ως τέχνη άσκεϊται από τούς μυημένους. Αυτοί, οι άληθινοί αναγνώστες, είναι οι τελευταίοι μιας φυλής που σήμερα άπειλείται με έξαφάνιση. Γιατί λίγοι είναι πρόθυμοι στις μέρες μας να έντρυφήσουν στα μυστικά μιας σχεδόν λησμονημένης τέχνης.

Σ. Τριβιζάς

ΜΟΥΣΕΙΑ ΚΑΙ ΜΟΥΣΕΣ

Μουσεία στην Άρχαία ελληνική παράδοση της προκλασσικής έποχής όνομάζοντο οι σχολές με τις βιβλιοθήκες της γνώσεως, όπου σπούδαζαν οι Μύστες. Οι Μούσες και οι ιερείς-φύλακες του Λόγου κατέγραφαν σε βιβλία και ήταν υπεύθυνοι για την διατήρηση, φύλαξη και διάδοση των θησαυρών της γνώσεως: τά ιερά των προγόνων, δρώμενα, γράμματα, τέχνες. Πολλά από τά μαντεϊα της άρχαιότητας έφεραν τον τίτλο Μουσείο, επειδή είχαν μεγάλες βιβλιοθήκες και έδέχοντο νέους για σπουδές. Τό μεγαλύτερο μαντεϊο-Μουσείο ήταν τό Δωδωναίο του Όλύμπου, που ύστερα από τις μεγάλες πλημύρες και τις ανακατάξεις της Αιγαίας χώρας (κατακλυσμός του Όγύγου ± 25.000 Π.Ε.), οι ιερείς με τά ιερά βιβλία τό μετέφεραν στην Αίγυπτο και ίδρυσαν τό Μαντεϊο του Άμμωνος Διός σε παραθαλάσιο χώρο, που άργότερα έγινε έρμος (λόγω καταβυθίσεως της Άτλαντίδος και άναδύσεως της σημερινής έρήμου Σαχάρας).

Σε νεώτερη έποχή, μέρος των ιερέων του Άμμωνος Διός επέστρεψαν στην Ελλάδα και ίδρυσαν τό (νεώτερο) Μαντεϊο της Δωδώνης της Ήπειρου.

Στά Μουσεία σπούδασαν την ανθρώπινη σοφία πολλοί από τούς άρχαίους σοφούς¹.

α) Οι Μούσες στην ελληνική παράδοση. Μούσες έτυμ. = μάω ή μώομαι ή μώσις (έπιθυμώ) ή όμοϋ ούσαι. Τήν

όνομασία Μούσες έδωσε ο Πίερος, όπως αναφέρει ο Όσιόδος. Γεννήθηκαν από τούς Θεούς στα πανάρχαια χρόνια. Ήσαν φύλακες της γνώσεως στα Μουσεία (βιβλιοθήκες και διδακτήρια), που διαιώνιζαν τον Έλληνικό Λόγο. Ίστορικά οι Μούσες του Παρνασσού ήσαν μεγάλες δασκάλες και δίδαξαν την πανάρχαια ελληνική ιστορία και την γενεαλογία των θεών του Όλύμπου μέσα από τά κείμενα του Όσιόδου. Όλοι σχεδόν οι άρχαίοι Έλληνες συγγραφείς τις επικαλούνται στην άρχή των έργων τους ως ύπαρκτά και διαχρονικά πρόσωπα και τις ίκετεύουν να τούς βοηθήσουν να άποδώσουν σωστά τον προφορικό ή γραπτό λόγο τους. Στις ζωγραφικές και γλυπτικές άπεικονίσεις οι καλλιτέχνες τις παρουσιάζουν ως άέρινες μορφές με στοχασμό και θεϊκή όμορφιά, που κρατούν δάφνες και μουσικά όργανα και άπαγγέλλουν ή τραγουδούν όλόγυρα από τον μεγάλο δάσκαλο Άπόλλωνα. Έντύπωση κάνει στον αναγνώστη των άρχαίων λόγων ότι κανείς δεν άμφισβητεί την ύπαρξή τους. Οι Μούσες ήταν δεμένες με την γνώση, τον λόγο, τά γράμματα και τις τέχνες. Στην πρώτη γενιά των Μουσών ανήκουν οι έπτά θυγατέρες του Ούρανού και της Γης (όσα και τά φωνήεντα του ελληνικού αλφαβήτου). Στην δεύτερη γενιά οι έννέα θυγατέρες της Μνημοσύνης και του Διός.

β) Η καταγωγή. Η παράδοση αναφέ-

ρει ότι ο Ζεύς ξεγέλασε την όμορφη και πανέξυπνη Μνημοσύνη και κοιμήθηκε μαζί της έννέα νύκτες. Η Μνημοσύνη γέννησε τις έννέα Μοῦσες, πού ήταν όμοιες σέ όλα. Η Μνημοσύνη τις έδωσε νά τις αναθρέψει ή νύμφη Εὐφύμη και όρισε δάσκαλό τους τόν Ἀπόλλωνα.

Οί έννέα Μοῦσες ήταν: Κλειώ, Εὐτέρπη, Θάλεια, Μελπομένη, Τερψιχόρνη, Ἑρατώ, Πολύμνια, Οὐρανία και ή Καλλιόπη ή ξεχωριστή σέ όλα από τις άλλες. Όταν μεγάλωσαν έγιναν πολύ έξυπνες και ωραιότατες. Είχαν ιδιαίτερη αγάπη στην μουσική, δέν τις ένδιέφεραν οί ανθρώπινες ασχολίες και αναζητούσαν ήσυχο τόπο γιά νά αφιερωθουν στις Καλές Τέχνες. Ο Ἀπόλλων τις έφερε στο μεγάλο και όμορφο όρος Ἑλικών, στην τοποθεσία πού ήταν και ο παλαιότερος βωμός του Διός. Περνούσαν δέ τόν καιρό τους ως έξής: «Ο Ἀπόλλων στεκόταν στην μέση και έπαιζε την λύρα του. Όλόγυρα οί Μοῦσες τραγουδοῦσαν και επαιζαν και αυτές τά μουσικά τους όργανα. Ὑστερα χόρευαν όλόγυρα από τόν βωμό και άργότερα έκάθοντο πάνω σέ δάφνες και τραγουδοῦσαν. Ο μεγάλος δάσκαλος Ἀπόλλων πάντα στην μέση μέ την λύρα του. Ο,τι έπαλλαν ήταν υμνοι στον θεό και πατέρα τους Δία.

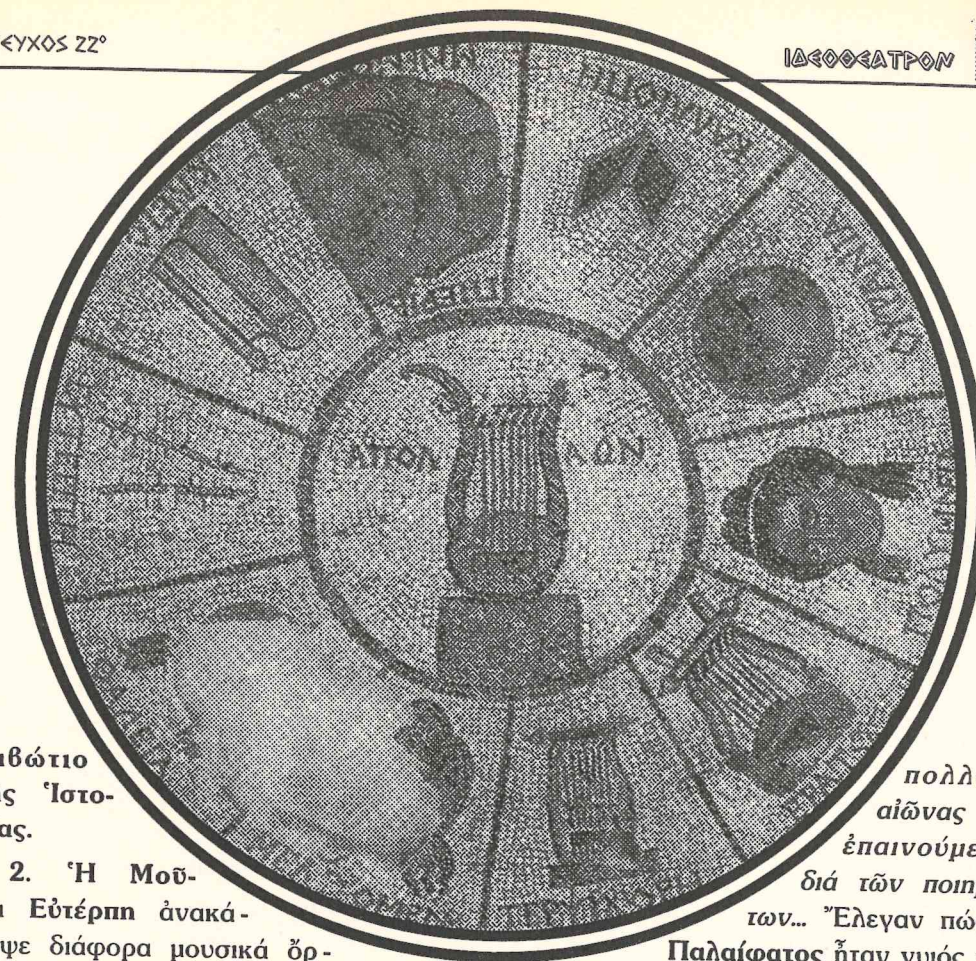
Πολλές ήμέρες περνούσαν και στον Παρνασσό, επειδή και αυτό τό βουνό ήταν θεϊκό και εύρίσκετο εκεί τό μεγάλο μαντείο του Ἀπόλλωνος. Έκαναν περιπάτους και ελούζοντο στις πηγές Ἰπποκρήνη, την ωραιότερη πηγή στην κορυφή του Ἑλικώνος, Κασταλία, στον Παρνασσό, Ἀγανίππη, στην Βοιωτία και Λειβήθρα στην Μακεδονία· γι' αυτό ονομάζονταν και Λειβηθρίδες».

Οί άρχαιότερες Μοῦσες εμφανίζονται επί βασιλείας του Κρόνου.

γ) Οί Μοῦσες και οί «Τέχνες». Η παράδοση αναφέρει: δύο Μοῦσες έφευραν την θεωρία και την πράξη στην μάθηση. Τρεις Μοῦσες έφευραν τους τρεις μουσικούς τόνους: άδρόν, μέσον και ισχνόν· τις τρεις χορδές της Λύρας, τις τρεις προσωδίες: όξεία, βαρεία, περισπωμένη και τους τρεις χρόνους παρεληλυθότα, ένεστῶτα, μέλλοντα· τά τρία πρόσωπα, τους τρεις αριθμούς, τό τρίγωνο των άστέρων και άλλα τριάριθμα. Τέσσερις Μοῦσες έφευραν τις τέσσερις διαλέκτους: άττική, ίωνική, αιολική και δωρική. Πέντε Μοῦσες τις πέντε αίσθήσεις: όραση, γεύση, όσφρηση, αφή και άκοή. Έπτά Μοῦσες έφευραν τις έπτά χορδές της λύρας, τις έπτά Ουράνιες ζώνες, τους έπτά πλανήτες και τά έπτά φωνήεντα του ελληνικού αλφαβήτου.

1. Η Μοῦσα Κλειώ ανακάλυψε την Ἱστορία (και την κιθάρα). Η ἱστορία ονομαζόταν Κλειώ, επειδή αναφέρεται στο Κλέος (πού ανήκει στους ήρωες του παρελθόντος), πού μας διηγούνται οί συγγραφείς μέσα από τά βιβλία. Σύμφωνα με την παράδοση, ή Κλειώ κατηγόρησε την Ἀφροδίτη επειδή έρωτεύθηκε τόν Ἀδωνι. Η Ἀφροδίτη ανταπέδωσε: Τήν οδήγησε στο σπίτι του Πίερου και την έκανε νά τόν έρωτευθει. Η Κλειώ μέ τόν Πίερο γέννησε τόν Ὑάκινθο. Μέ τόν Μάγνητα (πατέρα του Πίερου) γέννησε τόν Ἰάλεμο, τόν Ὑμένα και τόν Λίνο.

Ζωγράφιζαν την Κλειώ δαφνοστεφανωμένη και μέ πορφυρό ένδυμα. Στο δεξί της χέρι κρατούσε μία σάλπιγγα και στο άριστερό ένα βιβλίο, πού έγραφε Κλειώ Ἱστορία. Στα πόδια της υπήρχε τό

Κιβώτιο της Ἱστορίας.

2. Η Μοῦσα Εὐτέρπη ανακάλυψε διάφορα μουσικά όργανα, τά μαθήματα, και την διαλεκτική. Τά μαθήματα τέρπουν τους ανθρώπους, αλλά και... «είναι ευτερπείς οί λόγοι των πεπαιδευμένων». Η Εὐτέρπη μέ τόν Στρυμόνα γέννησε τόν Ρήσο. Τήν ζωγράφιζαν δαφνοστεφανωμένη νά παίζει αυλό ή νά τόν κρατά. Δίπλα της εύρίσκοντο όργανα μουσικά και κείμενα, ο Ἑρως και δένδρα μέ τόν τραγουδιστή Τέτιγα (τζιτζίκι).

3. Η Μοῦσα Θάλεια ήταν Ἑφορος της Κωμωδίας. Ανακάλυψε την κωμωδία, την γεωμετρία, την αρχιτεκτονική και την γεωργία. Ήταν ή προστάτισσα και των Συμποσίων. Τό όνομα Θάλεια= θάλλειν τά φυτά, ή από του θαλεία στά (συμπόσια) ή... επειδή θάλλουσιν είς

πολλούς αιώνας οί επαινούμενοι διά των ποιημάτων... Έλεγαν πώς ο

Παλαίφατος ήταν γυιός της.

Τήν ζωγράφιζαν στεφανωμένη μέ κισσό, νέα και χαμογελαστή, νά κρατά κωμική μάσκα. Άλλες φορές δαφνοστεφανωμένη μέ πράσινο πανωφόρι και την επιγραφή *Θαλεία Κωμωδία*.

4. Η Μοῦσα Μελπομένη ήταν προστάτισσα της Τραγωδίας, επειδή αυτή την επινόησε, της ρητορικής και της μουσικής μελωδίας (μολπήν). Ονομάστηκε Μελπομένη από την λέξη μολπήν, επειδή δι' αυτής μέλπουσιν οί άνθρωποι όλοι τους αγαθούς. Η Μελπομένη μέ τόν Ἀχελῷο, κατά μία παράδοση, γέννησε τις Σειρήνες. Τήν ζωγράφιζαν νά φορά μάσκα τραγωδίας, θυμωμένη, δαφνοστεφανωμένη, μέ σκήπτρο, ρόπαλο στα χέρια και την επιγραφή *Μελπομένη Τραγωδία*.

5. Ἡ Μοῦσα Τερψιχόρῃ ἐπινόησε τὸν χορό, τὴν ἄρπα καὶ τὴν παιδεία. Ὀνομάστηκε Τερψιχόρῃ, ἐπειδὴ ἐτέρπετο, εὐχαριστιόταν μὲ τὸ χορό. Ἴσως καὶ ἀπὸ τὴν μάθησι (πού τέρπει τοὺς ἀκροατές). Στὴν παράδοσι ἀναφέρεται πὼς γέννησε μὲ τὸν Στρυμόνα τὸν Ρῆσο καὶ μὲ τὸν Ἄρῃ τὸν Βίστιωνα ἢ ἀκόμα μὲ τὸν Ἀχελῷο τὴν Σεῖρῃ. Τὴν Τερψιχόρῃ ζωγράφιζαν δαφνοστεφανωμένη καὶ μὲ προμετωπίδιο νὰ κρατᾷ ἄρπα καὶ νὰ χορεύει χαρούμενη, ἐνῶ τὰ πόδια τῆς μόλις νὰ ἀκουμποῦν τὴν γῆ καὶ μὲ τὴν ἐπιγραφή *Τερψιχόρῃ λύραν*.

6. Ἡ Μοῦσα Ἐρατώ εἶναι ἡ εὐρέτρια τῶν ἐρωτικῶν ποιημάτων, τοῦ γάμου, (καὶ τῆς ποιήσεως, τῆς μουσικῆς καὶ τῆς διαλεκτικῆς). Τὸ ὄνομα Ἐρατώ ἐτυμολογεῖται ἀπὸ τὴν λέξη *ἔρως* καὶ *ἐραστής*. Τὴν ζωγράφιζαν καθιστή, νὰ φορᾷ ροδοστέφανο (στεφάνι ἀπὸ τριαντάφυλλα), μὲ τὴν λύρα καὶ τὸ τόξο τοῦ ἔρωτος στὰ χέρια καὶ τὴν ἐπιγραφή *Ἐρωτῶ Ψάλτριαν*. Ὁ Ἀπολλώνιος ὁ Ῥόδιος ξεκινᾷ τὸ τρίτο κεφάλαιο τοῦ τετάρτου μέρους στὰ *Ἀργοναυτικά* μὲ: «Καὶ τώρα Μοῦσα Ἐρατώ, ἔλα κοντά μας καὶ πές μας πῶς ὁ Ἰάσωνας... ἔφερε τὸ χρυσόμαλλο Δέρας... ἀπὸ τὸν ἔρωτά του στὴν Μήδεια... γιατί ἔχεις τίς χάρες τῆς Κύπριδος Ἀφροδίτης... καὶ φέρνεις τὴν μαγεαία στὰ ἀνύπανδρα κορίτσια...».

7. Ἡ Μοῦσα Πολύμνια (ἢ Πολύμνια). Τὸ ὄνομα Πολύμνια ἀπὸ τὸ πολὺς καὶ ὕμνος, ἐπειδὴ ὕμνεῖ πολλοὺς ἀνθρώπους ἢ ἀπὸ τὸ πολλῶν καὶ μνήμη, ἐπειδὴ μνημονεύει πολλοὺς στὴν ἱστορία. Ἦταν προστάτις τῶν θεϊκῶν ὕμνων ἀλλὰ καὶ τῆς ὑποκριτικῆς μιμήσεως, τῆς γεωμετρίας, τῆς ἱστορίας, τῆς γραμματικῆς κ.ά. Τὴν ζωγράφιζαν νὰ κοιτᾷ πρὸς

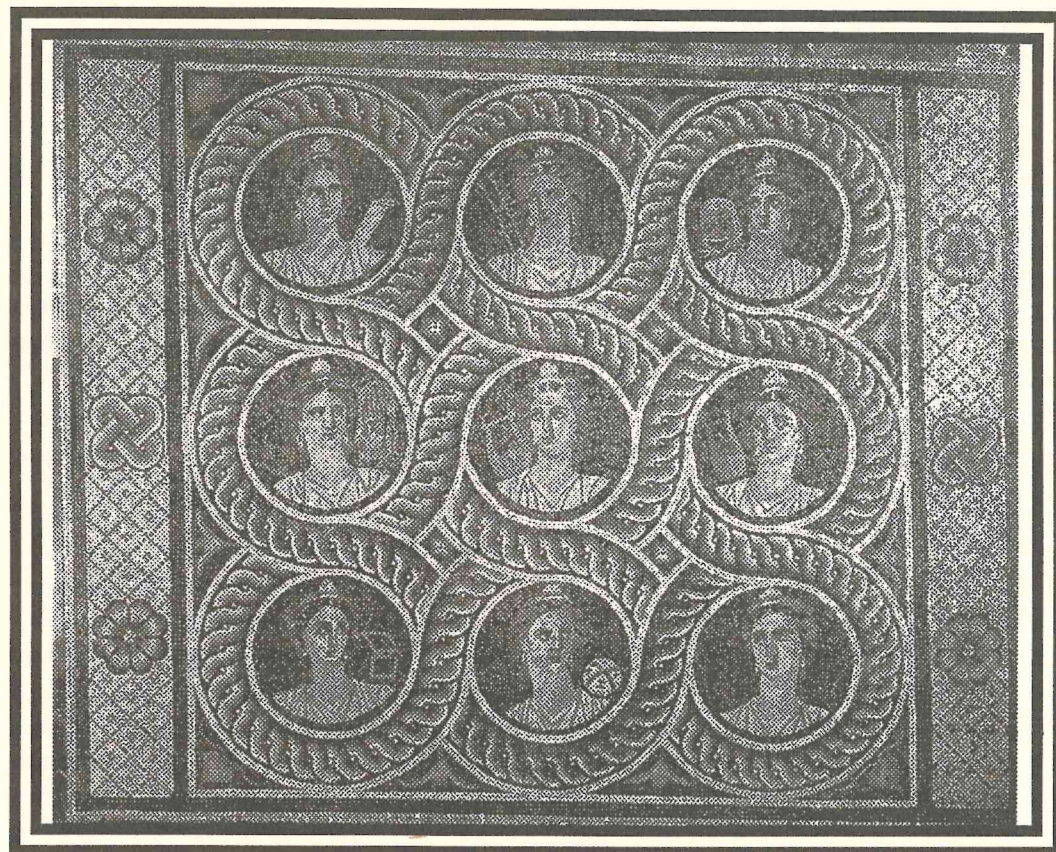
τὸν Οὐρανὸ μὲ στεφάνι ἀπὸ δάφνη καὶ μαργαριτάρια στὸ κεφάλι, λευκὸ φόρεμα, μὲ τὴν λύρα στὰ χέρια τῆς καὶ τὴν ἐπιγραφή *Πολυμνία Μύθους*.

8. Ἡ Μοῦσα Οὐρανία ἦταν προστάτις τῶν Οὐρανίων Σωμάτων καὶ γενικά τῆς ἀστρονομίας πού ἀνακάλυψε. Σύμφωνα μὲ τὴν παράδοσι μὲ τὸν Διόνυσο γέννησε τὸν Ὑμέναιο καὶ μὲ τὸν Ἀπόλλωνα τὸν Λῆνο. Ζωγράφιζαν τὴν Οὐρανία στεφανωμένη μὲ ἀστέρια καὶ προμετωπίδιο, μπλέ φόρεμα, μπροστά τῆς τρίποδα πού ἐπάνω εἶχε τὴν οὐράνια σφαῖρα καὶ διαβήτη.

9. Ἡ Μοῦσα Καλλιόπῃ ἦταν ἡ ἀνώτερη καὶ ἐπισημότερη ἀπὸ τίς ἄλλες ἀδελφές τῆς Μοῦσες. Συνόδευε τοὺς βασιλεῖς καὶ τοὺς ἀνώτατους ἄρχοντες γιὰ νὰ ἐπιβάλλει μὲ τὰ λόγια τῆς ὑποταγὴ καὶ δικαιοσύνη. Ἡ Καλλιόπῃ ἦταν προστάτις τῶν ἡρωικῶν ποιημάτων καὶ τῆς ρητορικῆς. Ὀνομάστηκε Καλλιόπῃ, ἐπειδὴ εἶχε καλὴ ὄρα = ὠραία ὄψη, πρόσωπο. Τὴν ὀνόμαζαν καὶ Καλλιέπειαν, ἐπειδὴ ἦταν εὐρέτρια τῆς ποιήσεως. Σύμφωνα μὲ τὴν παράδοσι ἡ Καλλιόπῃ γέννησε τὸν Ὀρφέα, τίς Σεῖρῃ, τὸν Κυμόθεο κ.ά. Ζωγράφιζαν τὴν Καλλιόπῃ νέα καὶ ὠραία, μὲ ἄνθη στὸ κεφάλι ἢ κισσό, στὸ δεξιὸ χέρι νὰ κρατᾷ δάφνες καὶ στὸ ἀριστερό δύο βιβλία, πολλές φορές τὴν Ἰλιάδα καὶ τὴν Ὀδύσεια.

ΟΙ ΗΜΑΘΙΔΕΣ ΜΟΥΣΕΣ

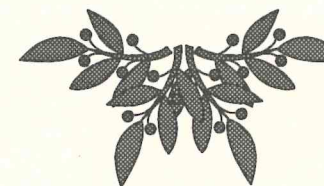
Οἱ Ἡμαθίδες Μοῦσες ἦσαν κόρες τοῦ Πιέρου καὶ τῆς Πηνελόπιδος ἢ τῆς Ἀντιόπης. Κάποτε οἱ Ἡμαθίδες, οἱ θυγατέρες τοῦ Πιέρου, ἦλθαν στὸν Ἑλικῶνα καὶ ἔκαναν ἀ-

γῶνα μουσικῆς μὲ τίς ἑννέα Μοῦσες. Τραγούδισαν πρῶτες, χωρὶς ὅμως νὰ ἀρέσουν τοὺς παρευρισκόμενους. Ὄταν ἄρχισαν νὰ τραγουδοῦν οἱ Μοῦσες τοῦ Ἑλικῶνα, ὅλα τὰ κινητὰ πράγματα τοῦ κόσμου μαγεύτηκαν ἀπὸ τίς μελωδίες καὶ ἄρχισαν νὰ κινοῦνται: οἱ ποταμοί, ἡ θάλασσα, τὰ ἄστρα καὶ ὁ Οὐρανός. Ὁ Ἑλικῶν μαγεμένος ἄρχισε νὰ αἰωρεῖται πρὸς τὸν Οὐρανόν. Τότε ὁ Ποσειδῶν φοβήθηκε μήπως τὸ ὄρος φτάσει πολὺ ψηλά καὶ τρυπήσει τὸν θόλο τοῦ Οὐρανοῦ καὶ οἱ ἄνθρωποι ἀνεβαίνουν στὸν τόπο κυριαρχίας τῶν θεῶν. Ἔστειλε τὸν Πήγασο νὰ ἐπαναφέρει τὸ ὄρος στὴν θέσιν του. Κτύπησε μὲ δύναμη ὁ Πήγασος τὴν κορυφὴν τοῦ Ἑλικῶνος καὶ τὸ ὄρος

κάθισε πάλι στὴν γῆ. Στὸ σημεῖο πού τὸ κτύπησε, ἀνέβλυσε νερό καὶ δημιουργήθηκε ἡ πηγὴ Ἰπποκρήνη. Οἱ κόρες τοῦ Πιέρου ἀναγνώρισαν τὴν ἦπτα τους καὶ σιώπησαν. Οἱ Μοῦσες τότε ἐξοργίσθηκαν πού δὲν μίλησαν καὶ μεταμόρφωσαν τίς Ἡμαθίδες σὲ ὄρνεα, νὰ κρᾶζουν σὲ ὅλη τὴν ζωὴ τους μὲ ἀποκρουστικὰ φωνές.

ἀπὸ τὸ βιβλίον τοῦ Δ. Βαρδίκου
"ΕΜΕΙΣ ΟΙ ΕΛΛΗΝΕΣ"

ΕΛΛΗΝΕΣ ΟΙ ΦΩΤΕΙΝΟΙ

Ἐπειδή «ἀρχή σοφίας ὀνομάτων ἐπίσκεψις» καί ὄνομα πρῶτο πού νομίζω ὅτι πρέπει νά γνωρίσει κανεῖς πρίν ἀκόμα καί ἀπό τό ὀνοματεπώνυμό του εἶναι τό ἐθνικό του ὄνομα, θά ἐπιχειρήσει καί ἡ ταπεινότητά μου, ἡ ἐλληνική, μία γλωσσολογική-ἐτυμολογική διερεύνηση αὐτοῦ τοῦ ἐθνικοῦ μας ὀνόματος.

Ἵσως ἡ γνώση αὐτή νά ἐδραιώσει λίγο τήν τόσο κλονισμένη ἐθνική μας αὐτογνωσία καί αὐτοεκτίμηση καί Ἵσως - ὅσο κι ἂν εἶναι αὐτό πολύ φιλόδοξη ἰδέα - νά κεντρίσει κάπως ἔστω καί κάποιους τήν ἐθνική φιλοτιμία γιά αὐτοβελάτωση μέσῳ τῆς αὐτογνωσίας.

«Ἑλληνες» λοιπόν, κατά τήν ἐτυμολογική διαφάνεια σημαίνει «**φωτεινοί**». Δέν ἦταν δική μου αὐτή ἡ ἐτυμολογική «ἀνακάλυψη» καί Ἑλληνες καί ξένοι γλωσσολόγοι καί φιλόλογοι ἔχουν διερευνήσει τήν γλωσσική ρίζα καί προέλευση τοῦ ἐθνικοῦ μας ὀνόματος καί ὑπάρχουν βέβαια ποικίλες ἐτυμολογικές ἐρμηνεῖες καί ἀπόψεις.

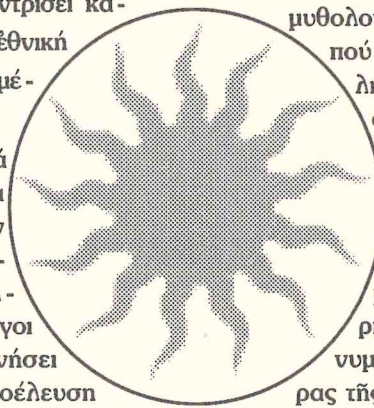
Ἀπό αὐτές, ἡ ταπεινότητά μου θεωρεῖ τήν ἀκόλουθη ὡς προσεγγίζουσα περισσότερο τό «ἔτυμον», δηλαδή τό ἀληθινό. Ἡ ἀρχική λοιπόν ρίζα τοῦ ἐθνικοῦ μας ὀνόματος εἶναι τό «σέλας» (φῶς). Ἀπό αὐτήν τήν ριζικά πρωτόθετη λέξη γεννήθηκε ἡ «Σελάνη» στή δωρικά καί ἡ Σελήνη στή Ἰωνικά καί ποίος μπορεῖ νά ἀμφισβητήσει τήν φωτεινότητα τοῦ φεγγαριοῦ (φέγγων). Ἀπό τήν Σελήνη πάλι γεννήθηκε ὡς κύριο ὄνομα πιά ἡ Ἑλήνη (τό σ ἐγίνε δασεία) καί

ἀπό τό Ἑλήνη, ἡ Ἑλένη. Ἡ Ἑλένη ἔχει τό **Φῶς** καί τήν **ὀμορφιά** τῆς Σελήνης (οὐσιαστική διευρέυνση τῆς λέξεως) εἶναι, θά λέγαμε, «φεγγαροπρόσωπη». Δέν εἶναι Ἵσως τυχαῖο τό ὅτι ἡ ὀμορφότερη κάποτε Ἑλληνίδα, πού γι' αὐτήν ὀλόκληρος Τρωικός Πόλεμος ἐγίνε, ἦταν ἡ «ῥαία Ἑλένη».

Ὑποκοριστικό τώρα τοῦ κυρίου ὀνόματος Ἑλένη εἶναι τό Ἑλλη. Ὁ διπλασιασμός τοῦ λ εἶναι σύνηθες φαινόμενο στή ὑποκοριστικά (π.χ. εἶδος - εἰδύλλιο, δένδρο - δενδρύλλιο, κ.ο.κ.). Ἦταν δέ ἡ Ἑλλη κατά τήν μυθολογία ἡ ἀδελφή τοῦ **Φρίξου**, πού ἔπεσε καί πνίγηκε στόν Ἑλλήσποντο (ὅπως τό φεγγάρι στήν θάλασσα).

Ἀπό τό ὄνομα Ἑλλην λοιπόν ἡ γλωσσοπλαστική δυναμικότητα τῶν ἀρχαίων μας προγόνων ἔπλασε, ἐδημιούργησε καί τό προσηγορικό ὄνομα Ἑλλάς ὡς τοπωνυμικό πλέον, ὡς ὄνομα τῆς χώρας τῆς Ἑλλης, ὅπως κατ' ἀναλογία (βασικό γλωσσολογικό νόμο) ἔχουν πλασθεῖ τά *Τροία - Τρώας, Νεμέα - Νεμέας, Ἰλίου - Ἰλίας* ἢ καί ἀκόμα *ἀγέλη - ἀγελάς* κ.ο.κ.

Ὁ κάτοικος τῆς χώρας αὐτῆς, τῆς Ἑλλάδος, ὀνομάσθηκε κατ' ἀρχήν Ἑλλην, (κατά τό Κεφαλήν) καί στόν πληθυντικό Ἑλληνες. Ἦσαν δέ πρῶτοι Ἑλληνες οἱ **Μυρμιδόνες**, ὁ λαός τοῦ Ἀχιλλέως καί ἐπειδή ἡ Μαγνησία-Θεσσαλία ἦταν περιοχὴ κεντρώα καί ἐνδοξη (βλ. καί Πελασγία) βοήθησε μέ τήν θέση της, τήν οἰκονομία της καί τήν δόξα της νά ἐπεκταθεῖ τό ὄνομα καί πρὸς βορρᾶ καί πρὸς νότο καί πρὸς

ἀνατολή καί πρὸς δύση. Ἔτσι γιά πρώτη φορά ὅλοι οἱ κατοικοῦντες τόν ἐλληνικό κῶρο (Ἴωνες, Αἰολεῖς, Δωριεῖς) ὀνομάσθηκαν ἀπό τόν Ὅμηρο καί ὅλους «**Πανελλήνες**» καί ἔτσι συντελέστηκε καί ὁ ἀναβιβασμός τοῦ τόνου (Ἑλλῆνες - Ἑλληνες).

Καί ὅσο περνοῦσαν τά χρόνια καί μέ τήν κοινὴ θρησκεία, τοὺς κοινούς ἀγῶνες, τήν κοινὴ γλῶσσα, τήν ὀλυμπιακὴ ἰδέα κ.ἄ. ἐσφυρηλατεῖτο ἡ ἐθνικὴ ἐνότητα, πού ἀποκορύφωσή της ἦταν ἡ ἐκστρατεία τοῦ Μεγάλου Ἀλεξάνδρου, τό ἐθνικό μας ὄνομα ἐπικρατοῦσε πιά ὀριστικά καί παντοῦ.

Ἡ ἐτυμολογικὴ λοιπόν ἀλυσίδα τοῦ ἐθνικοῦ μας ὀνόματος εἶναι:

Σέλας > σελάνη > σελήνη > Ἑλήνη > Ἑλένη > Ἑλλην

ἀκόμα καί πολιτιστικά.

Γι' αὐτό καί ἔγραφε καί διακήρυσσε ὁ Ἰσοκράτης «**Ἑλληνες γὰρ χρῆ καλεῖσθαι πάντας τοὺς τῆς παιδείας τῆς ἡμετέρας μετέχοντας**» (οἱ δέ μὴ μετέχοντες ἐθεωροῦντο βάρβαροι, ἀφοῦ πολιτισμένοι τότε ἦσαν μόνο οἱ Ἑλληνες).

Οἱ Ἑλληνες, δηλαδή, οἱ «**φωτεινοί**» ἄνθρωποι, σκόρπισαν τό φῶς, τό ἐλληνικό φῶς τοῦ πολιτισμοῦ πρῶτοι στόν κόσμο. Αὐτό δέν εἶναι σωβινισμός, οὔτε ρατσισμός, εἶναι ἱστορικὴ, βεβαιωμένη πραγματικότητα. Ἡ γλῶσσα ἄλλωστε διδάσκει ἱστορία καί ἀφοῦ αὐτὴ ἡ γλωσσικὴ ἱστορία μᾶς θέλει «**φωτεινοὺς**» ἀνθρώπους, χρέος ἱερό ἔχουμε «**τοῖς κείνων ρήμασι - ὀνόμασι πειθόμενοι**» νά σκορποῦμε παντοῦ καί πάντα τό φῶς, τό φῶς «**τοῦ ἀγαθοῦ, τοῦ ἀληθινοῦ καὶ τοῦ ῥαίου**».

Ἐδῶ ὅπως λέει ὁ Κωστής Παλαμᾶς «**Τό πνεῦμα καὶ σὶό κῶμα λάμπει, μέ σκοτάδια μέσα μας παλεύει**».

Ἰωάννης Παυλάκης

ΕΚΔΗΛΩΣΗ ΤΙΜΗΣ ΣΤΟΥΣ

ΣΦΑΓΙΑΣΘΕΝΤΕΣ ΕΛΛΗΝΕΣ ΑΠΟ ΤΟΝ ΘΕΟΔΟΣΙΟ ΤΟΝ «ΑΓΙΟ» ΚΑΙ «ΜΕΓΑ»

Στίς 27 Φεβρουαρίου του +380 ὁ Αὐτοκράτωρ Θεοδόσιος ἀπαγόρευσε σέ ὀλόκληρη τήν Αὐτοκρατορία δλες τίς θρησκείες πλὴν τῆς Χριστιανικῆς. Ὅλοι οἱ μὴ χριστιανοὶ χαρακτηρίζονται σὶό ἐξῆς «**σικαμεροί, αἰρετικοί, μωροὶ καὶ τυφλοὶ**».

Τόν Δεκέμβριο τοῦ +390 ὁ Γότθος στρατηγὸς **Βοθέρικος**, ἀρχηγὸς τῆς Βυζαντινῆς φρουρᾶς τῆς Θεσσαλονίκης, προσπαθεῖ νά ἐπιβάλλει τόν ἐκχριστιανισμό τῶν Ἑλλήνων κατοίκων τῆς πόλεως. Ἀποτέλεσμα, ἡ ἐξεγερση τοῦ λαοῦ πού προσπαθοῦσε ἀπεγνωσμένα νά διατηρήσει τήν ταυτότητά του. Ἡ Γοθτικὴ φρουρά τῆς πόλεως στήν ἀρχὴ αἰφνιδιάστηκε καί πολλοὶ ἀξιωματικοὶ καί στρατιῶτες σκοτώθηκαν. Ὁ Θεοδόσιος πληροφορεῖται τό συμβάν καί μέ δόλιο τρόπο, τάχα γιά νά ἐξευμενίσαι τά ὀδυμένα πνεύματα, καλεῖ τόν λαὸ τῆς πόλεως στόν Ἰππόδρομο, γιά νά παρακολουθήσουν τήν ἵπποδρομία. Ἐκεῖ μέσα, μόνο σέ τρεῖς ὥρες, κατασφάζει μέ τήν βοήθεια τῶν Γότθων 7.000 πολῖτες, σύμφωνα μέ τόν ἱστορικό Θεοδώρητο, ἐνῶ κατὰ τόν Κεδρηνό, τόν Θεοφάνη καί ἄλλους, ὁ ἀριθμὸς τῶν θυμάτων ξεπερνᾷ τίς 15.000. «**Τοὺς θέρισαν δλους**», γράφει ὁ Θεοδώρητος, «**σάν καλαμιές στόν θερισμό**».

Ἡ σφαγὴ τῆς Θεσσαλονίκης θεωρεῖται ἀπό τοὺς ἱστορικοὺς τό πιὸ ἀποτρόπαιο, ἐν ψυχρῷ ἐγκλημα, ἐνός μονάρχου τῆς ἀρχαιότητος. Πραγματικὴ θηριωδία. Τό πιὸ βδελυρὸ τῆς ἱστορίας. Ξεπέρασε σέ ἀγριότητα καί δαστροφὴ καί τά πιὸ εἰδεχθῆ ἐγκλήματα.

Ὁ Θεοδόσιος ἐνῶ θά ἔπρεπε νά κατατάσσεται στόν ἐφιαλτικό πίνακα τῶν πλέον κατὰπυστων αἱμοβόρων μοναρχῶν, ἀναβιβάζεται ἀπὸ τήν Ἐκκλησία, χωρὶς αἰδῶ, σὶό βᾶθρο τοῦ «**αγίου**» καί «**μέγα**». Ὁ «**ἅγιος**» Αὐγουστῖνος τόν ἀποκαλεῖ «**τέλειο χριστιανὸν μονάρχη**», ἐνῶ ὁ Θεοδώρητος «**Πανεύφημο βασιλέα καὶ θεοφιλέστατο**».

ΦΟΡΟΣ ΤΙΜΗΣ ΣΤΟΥΣ

ΣΦΑΓΙΑΣΘΕΝΤΕΣ ΠΡΟΓΟΝΟΥΣ ΜΑΣ

Στίς 13 Ἀπριλίου 2003 στήν Θεσσαλονίκη στήν πλατεία Ἰπποδρόμου, στή ἀνάκτορα τοῦ Γαλερίου, πραγματοποιήθηκε συγκέντρωση, γιά νά τιμηθοῦν οἱ πρόγονοί μας, πού ἔπεσαν κάτω ἀπὸ τό ξίφος τοῦ «**Αγίου**» Θεοδοσίου Α'.

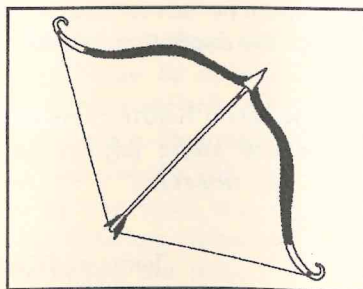
ΤΑ ΣΥΜΒΟΛΑ ΤΩΝ ΘΕΩΝ ΣΤΗΝ ΗΡΩΙΚΗ ΜΑΓΕΙΑ

Τό κάθε μαγικό σύστημα ή παράδοση έχει την δική του συμβολολογία, ή οποία είτε βασίζεται πάνω στην έρμηνεία των ατομικοποιημένων ενεργειών που εύνοούνται περισσότερο από τους χρήστες, ή στις θεϊκές αγγελικές μορφές που πρωταρχικά υπεδείχθησαν σαν υπεύθυνες για την σύλληψη και την ώριμανση του μαγικού αυτού συστήματος. Όρισμένα σύμβολα ωστόσο, είναι κοινά για όλες τις αποκρυφιστικές «σχολές», όντας πιο παγκόσμια σε απήχηση και όχι τό περιορισμένο υποπροϊόν της όποιας έθνικης ομάδος ή τοποθεσίας. Καί ή αρχαιοέλληνική Μαγεία, τό ίδιο, έχει τά ειδικά της έμβλήματα, μαζί μέ όρισμένα περισσότερο παγκοσμίου παραλλαγής, όπως θά δοϋμε. Καί αυτά που ακολουθούν είναι τά πιο χρήσιμα καί αποτελεσματικά για τόν επίδοξο Ήρωα, αλλά καί για τόν απλό άνθρωπο.

Τόξο καί Βέλος

Ήπεικονίζοντας τό ANIMA καί ANIMUS ή τις προς τά έξω καί δεκτικές πλευρές της προσωπικότητας, τό Τόξο καί τό Βέλος είναι συμβολικά της στοχεύσεως προς έναν αντικειμενικό σκοπό, της αναζητήσεως νέων πεδίων

κατορθωμάτων, ή του κυνηγιού του «έαυτού» μας. Ός χαρακτηριστικά του Ήλλωνος λέγεται ότι αντιπροσωπεύουν την ενέργεια του Ήλιου, τις ακτίνες του καί τις γονιμοποιητικές καί έξαγνιστικές δυνάμεις του. Ή ένταση που χρειάζεται για νά ρίξεις ένα βέλος συμβολίζει τό πεδίο δοκιμασίας της εμπειρίας· όταν τεντωνόμαστε ως τά απόλυτα όριά μας, πετυχαίνουμε την μεγαλύτερη απόσταση. Ή αρχαία Έλληνική κουλτούρα δέν ήταν ή μόνη που χρησιμοποίησε τό βέλος για νά υποδηλώσει την ακτίνα του Ήλιου· τό βέλος μπορεί νά βρεθεί ακόμη καί σε πολιτισμούς της προ-Κολομβιανής Αμερικής. Φαλλικές αναφορές έχουν φανερά διεισδύσει μέσα στό νήμα του, σε κατώτερα επίπεδα, όπως μέ τό βέλος του Σίβα, αλλ' αυτό συμβαίνει καί μέ τά περισσότερα σύμβολα που μπορούν νά έρμηνευθούν σε πολλά επίπεδα.

Κατά μαγικό τρόπο, τό Τόξο καί τό Βέλος θά πρέπει νά χρησιμοποιούνται για την «ανάζητηση» εκφράσεως μάλλον, παρά σαν επιθετικά ή άμυντικά όπλα. Όταν είστε άβέβαιοι σχετικά μέ μία κατάσταση, ή χρειάζεστε κάποια άπάντηση, συνδέστε τό αίτημά σας μέ ένα βέλος καί μετά στείλτε το στόν Ήλλωνα ή στην Ήρτέμιδα. Γρήγορα αυτό θά επιστρέψει σε σας, μέ κάποιο πολύ φυσικό τρόπο, φέρνοντας μαζί του καί την κατάλληλη άπάντηση.

Πολλά από αυτά που χαρακτηρίζονται σαν «κακά», είναι λαθεμένα τοποθετημένα, ή λάθος χρησιμοποιημένη ενέργεια· τό Τόξο καί τό Βέλος μπορούν νά αποτελέσουν ένα έξαίρετο μαγικό εργαλείο για την μετατόπιση, ή καί την διάλυση τό ίδιου, αυτής της λαθεμένης ενεργείας. Διανοητικά περικλεισμένη ή εκδήλωση μέσα σ' ένα σφραγισμένο σάκκο, ή μικρό δοχείο, συμπιέζεται στόν σωστό όγκο μέ τόν διανοητικό όραματισμό.

Όστερα την προσκολλάτε στό βέλος καί την αφήνετε νά τιναχθεί, στοχεύοντας εκεί όπου νομίζετε ότι πρέπει σωστά νά κατευθυνθεί. Αν δέν είστε σίγουροι, πάντα νά ζητείτε από τόν Ήλλωνα ή την Ήρτέμιδα νά κατευθύνουν τό βέλος σας.

Δόρυ της Ήθηνās

Ός κάτι ξεχωρο από τό ξίφος, τό δόρυ έχει βαθύτερους συσχετισμούς. Ήταν ένα δόρυ, μάς λένε, που τρύπησε τά πλευρά του Χριστού κατά την Σταύ-

ρωση, προκαλώντας την ροή αίματος καί νερού από την πληγή. Τό νερό είναι πάντα ένας συναισθηματικός δείκτης, έτσι έδω έχουμε ένα παράδειγμα για την χρήση του δόρατος, σχετικά μέ την συναισθηματική άπαλλαγή που έπέρχεται μέ τόν θάνατο καί μέ τόν αποχωρισμό από τό φορτίο του φυσικού φορέα. Στο βιβλίο του «Τό Δόρυ του Πεπρωμένου» ό Τρέβορ Ράβενσκροφτ αναφέρεται σε πολλούς από τους μύθους καί τους θρύλους που έχουν δημιουργηθεί γύρω από αυτό τό ειδικό δόρυ. Αλλά, είναι πρωταρχικά τό μαγικό όπλο της Ήθηνās που ενδιαφέρει έμάς. Γι' αυτό άς εξετάσουμε τις δυνάμεις του μέσα στα πλαίσια της αρχαιο-Έλληνικής Μαγείας.

Ή Ήθηνā ήταν ικανή νά κατανικήσει τόν Ήρην μέ ένα μόνο κτύπημα. Ή Ήθηνā αντιπροσωπεύει την σοφία· ό Ήρην την σκληρή δύναμη· μά, ωστόσο, καί οι δύο ήταν πολεμιστές. Ό πόλεμος είναι απλά μία ανταλλαγή καταστρεπτικών ενεργειών, που στην διάρκειά του καί οι δύο πλευρές ύφίστανται άπώλειες. Καμμιά φορά ό νικημένος κερδίζει περισσότερα από τόν νικητή, καί έτσι θά πρέπει νά υπάρχει ένα σημείο σε αυτήν την εξέταση, όπου ή λογική επικρατεί. Στην Ήθηνā δέν άρρεσε νά πολεμή για χάρη του πολέμου απλά,

ἀλλά ἀποδεχόταν τόν πόλεμο γιά νά βοηθήσει κάποιον, ἢ νά ὑπερασπιστεῖ ἕνα δίκαιο ἰδανικό. Οἱ πραγματικές της προτιμήσεις ἦταν οἱ πιά οἰκιακές δραστηριότητες, ὅπως ἡ ὕφανση στόν ἀργαλειό καί τό κέντημα. Ἡ σοφία, μᾶς λέει ὁ μῦθος, ἀναγκάζεται καμμιά φορά νά ἀντιμετωπίσει τήν δύναμη στό δικό της ἐπίπεδο, μέ σκοπό ὕστερα νά ἀκολουθήσει τόν δρόμο της μέ πιά εἰρηνικούς τρόπους. Ἀπό τήν ἴδια τήν φύση της εἶναι ἡ σοφία πού τελικά θα θριαμβεύσει γιατί, καθῶς ἡ ἐξέλιξη προοδεύει, οἱ συχνότητες τῆς κατώτερης ἐνέργειας καί τό κάθε τι πού ταυτίζεται μέ αὐτές, πρέπει νά μείνουν πίσω.

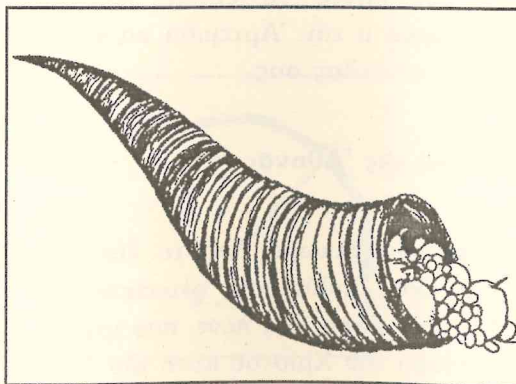
Ἐνα ἄλλο ἐνδιαφέρον σημεῖο εἶναι πῶς ἡ Ἀθηνᾶ, ἡ ἀνώτερη πολεμίστρια, ἦταν γυναῖκα, πράγμα πού ὑπονοεῖ ὅτι θά εἶναι οἱ γυναῖκες πού τελικά θά θριαμβεύσουν πάνω στήν κατευθυνόμενη ἀπό τούς ἄνδρες ἐπιθετικότητα, καί μετά ἀπό αὐτό θά εἶναι πιά ἱκανές νά ἐπιστρέψουν στά οἰκιακά τους καθήκοντα καί δραστηριότητες, μέ τήν σίγουρη γνώση ὅτι δέν θά ὑπάρξει πιά πόλεμος. Ὁ Γιούγκ πίστευε ὅτι ἡ Ἐποχή τοῦ Ὑδροχόου θά εἶναι μιά περίοδος ἀνοδικῆς ἐπικρατήσεως τῶν γυναικῶν, πού στήν διάρκειά της ἡ διορατικότητα, ἡ στοργή καί τὰ πιά λεπτά χαρακτηριστικά καί προτερήματα της ANIMA θά καταστοῦν φανερά σέ βάρος (εὐτυχῶς) τῆς ἀνδρικής βαρβαρότητας. Τό Δόρυ τῆς Ἀθηνᾶς ἀντιπροσωπεύει, λοιπόν, τήν δύναμη πού ἀπελευθερώνει αὐτά τὰ συναισθηματικά νερά τῶν αἰσθήσεων καί τῆς διορατικότητας πού θά καταπνίξουν τήν σκληρή βία. Κυρίες μου,

ἐδῶ βρίσκεται ἡ δύναμή σας· ἀλλά καί γιά ἐκείνους τούς ἄνδρες, οἱ ὁποῖοι θά ἤθελαν νά δοῦν τό χάραμα μιάς πιά εὐγενικῆς ἐποχῆς, οἱ ἐνέργειες τοῦ Δόρατος εἶναι δικές τους γιά νά τίς χρησιμοποιήσουν, φτάνει νά ξεχάσουν τήν ὑπερβολική ἔμφαση στό ANIMUS τους, καί νά καλέσουν τήν ANIMA τους νά ἔρθει στό φῶς.

Ὁ ἐπίδοξος Ἡρώας θά πρέπει νά χρησιμοποιεῖ αὐτό τό μαγικό ὄπλο σάν μιά ἄμυνα ἐνάντια στήν ἀνοικτή ἐπιθετικότητα, μέ ἔμφαση στήν λέξη «ἄμυνα». Ὑψῶστε τό μαγικό σας Δόρυ ὅταν δέχετε κάποια ἐπίθεση ἀπό ἀρνητικές δυνάμεις καί ἀμέσως ἡ Ἀθηνᾶ θά λάβει τό μήνυμά σας καί θά σπεύσει πρὸς βοήθειά σας. Νά κοιμᾶστε πάντα ἔχοντάς το (διανοητικά) στό πλευρό σας, ἔτσι ὥστε νά μπορέσετε νά τό ἀδράξετε σέ στιγμές κρίσιμες.

Τό Κέρας τῆς Ἀμάλλειας

Ἐχοντας κατασκευασθεῖ ἀπό τό κέρατο τῆς κατοίκας Ἀμάλλειας, πού ὁ

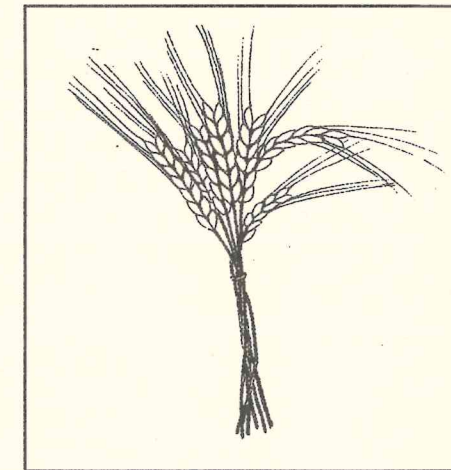

Δίας τήν τοποθέτησε στους οὐρανούς μέ τήν μορφή τοῦ ἀστερισμοῦ τοῦ Αἰγόκερω, ὅλος εὐγνωμοσύνη γιά τις ὑπηρεσίες πού τοῦ προσέφερε, αὐτό τό σύμβολο τῆς ἀφθονίας περιέχει ἀνεξάντλητο πλοῦτο ἀπό κάθε εἶδους τροφή ἢ ποτό πού χρειάζεται ὁ ἄνθρωπος. Εἶναι κάτι πού μᾶς ὑπενθυμίζει πῶς ὅταν δίνουμε ἢ προσφέρουμε μιά ὑπηρεσία στους θεούς αὐτοί μᾶς τήν ἀνταποδίδουν μέ πολλούς τρόπους, τέτοιους πού εἶναι ἀδύνατο νά τούς φανταστοῦμε. Τό νά δίνουμε καί νά δεχόμαστε εἶναι μιά ἀνταλλαγή ἐνεργειῶν, μιά συναλλαγή πού εἶναι βασική γιά τήν ἀδιάκοπη συνέχεια τοῦ σύμπαντος σέ συμφωνία μέ τόν Νόμο τῆς Ἀφθονίας.

Κατά τήν μαγική χρήση, ἀντιπροσωπεύει τήν ἀνεξάντλητη, ἢ ἄπειρη, ροή τῆς κοσμικῆς ἐνεργείας, πού πάντα ὑπάρχει ἐκεῖ γιά νά τήν πάρουμε, ἀπό τήν στιγμή πού θά ἔχουμε ἐξοικειωθεῖ μέ τόν σωστό τρόπο λειτουργίας, γιά νά τήν ἀντλήσουμε καί νά τήν συμπυκνώσουμε σέ μιά συχνότητα, ἢ ἕνα τρόπο πού νά ταιριάζει γιά τήν κάθε μιά ἰδιαίτερη ἀνάγκη μας. Ἡ Ἀμάλλεια μπορεῖ νά βοηθήσει ἐδῶ (οἱ πιά πολλοί πού ἀνήκουν στον ἀστερισμό τοῦ Αἰγόκερω ξέρουν πῶς νά χειριστοῦν τό χρῆμα καί τὰ ὑλικά ἀγαθά) μέ τόν ἴδιο τρόπο πού βοήθησε τόν Δία σάν βρέφος. Ἡ, μπορεῖ νά ζητήσετε ἀπό τόν Δία νά μεσολαβήσει σ' αὐτήν γιά λογαριασμό σας. Ἀλλά γιά νά λέμε τήν ἀλήθεια, ὁ ἐπίδοξος Ἡρώας δέν θά χρειαστεῖ ποτέ νά στερηθεῖ τὰ βασικά τῆς ζωῆς, ἂν ἐφαρμόζει σωστά τόν κώδικα τῆς Ἀμάλλειας.

Δεμάτι στάχυα

Τά στάχυα τῶν δημητριακῶν μποροῦν νά πλεχτοῦν σέ ἕνα δεμάτι, ἢ νά ἐμφανιστοῦν μέ τήν ὅποια ἀναγνωρίσιμη μορφή «συγκομιδῆς», θερισμοῦ. Ὅλα τὰ δημητριακά, ἀφιερωμένα στήν Δήμητρα καί καθαγιασμένα ἀπό αὐτήν, συμβολίζουν τήν γονιμότητα καί τήν παραγωγικότητα, ἀλλά δέν ἔχουν ἀποκλειστικά τό προνόμιο νά ἀνήκουν στό ἀρχαιο-Ἑλληνικό μαγικό σύστημα. Ὡστόσο, ὡς κύριο χαρακτηριστικό τῆς Δήμητρας ἀποτελοῦν ἕνα βασικό ἔμβλημα γιά χρήση κατά τίς τελετουργίες της καί αὐτός πού θέλει νά διεισδύσει στά Μυστήριά της, θά κάνει καλὰ νά τὰ ἐνσωματώσει στήν προσωπική του συμβολολογία.

Οἱ ἐνέργειες τῆς Δήμητρας, παρ' ὅλο πού καί αὐτές σχετίζονται μέ τήν Φύση, εἶναι ἀρκετά διαφορετικές σέ συγκρότηση καί ὕψη ἀπό αὐτές τοῦ Πανός, καθῶς ἡ «ἀκτίνα» τοῦ Πανός εἶναι μᾶλλον διεγερτική, παρά ἀναπαραγωγική.

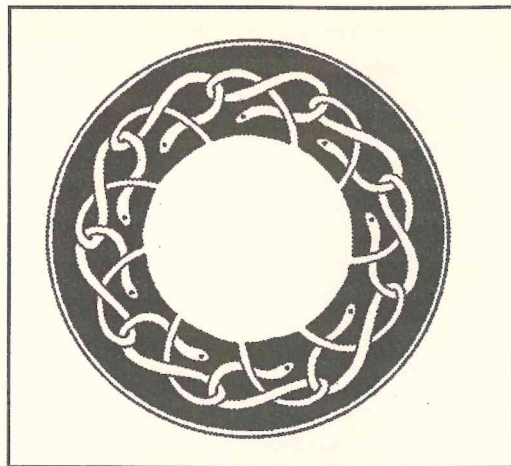

Ἔτσι ἐνῶ ἡ Δήμητρα σπέρνει τὴν Γῆ μὲ τὴν πράσινη βλάστηση, τὰ πολύχρωμα λουλούδια καὶ τοὺς καρπούς τῆς συγκομιδῆς, εἶναι αὐτοὶ πού κατοικοῦν στὰ βασίλεια τοῦ Πανός, οἱ ὁποῖοι θὰ τῆς συμπαρastaθοῦν στό ἔργο τῆς μὲ τὸ νὰ περιποιοῦνται τὴν σπορά τῆς καὶ νὰ διεγείρουν τὴν ἀνάπτυξή τους.

Τὰ Δεμάτια τῶν Σταχυων, μποροῦν νὰ χρησιμοποιηθοῦν χωριστά, ἢ νὰ ἐσωματωθοῦν μέσα στοῦ Κέρας τῆς Ἀμάλθειας. Εἴτε μὲ τὸν ἕνα εἴτε μὲ τὸν ἄλλο τρόπο θὰ γίνουν ἀποδεκτά ἀπὸ τὴν θεά καὶ θὰ ἐνθαρρύνουν τὴν εὐεργεσία τῆς. Ἀλλὰ θὰ πρέπει νὰ ἔχουμε ὑπ' ὄψιν μας ὅτι ἡ παραγωγικότητα ἀπὸ μὴν τῆς δὲν ἀποτελεῖ τὸ πλήρες ἐπιτεῦγμα. Ὅλα τὰ πράγματα πού φυτρώνουν χρειάζονται τὴν ὅλο φροντίδα περιποίησή μας, καὶ ὕστερα τὴν συνετὴ συγκομιδὴ, ἔτσι ὥστε οἱ καρποὶ τους νὰ καταστοῦν προσιτοὶ σὲ ὅλους ὅσους φαίνονται νὰ τοὺς ἔχουν ἀνάγκη. Ἔτσι ἐνῶ ἡ Δήμητρα θὰ εἶναι κάτι παρὰ πᾶν ἀπὸ εὐτυχισμένη νὰ βοηθήσει καὶ νὰ ἱκανοποιήσει τὸν καθένα πού ζητεῖ τίς καλὲς τῆς ὑπηρεσίες, τὰ τελικὰ ἀποτελέσματα θὰ ἐξαρτῶνται πάντα ἀπὸ τὸν βαθμὸ τῆς προσωπικῆς ὀριμῆς ἐμπειρίας μας, τῆς γονιμότητος τοῦ μυαλοῦ μας καὶ τῆς γενναιοδωρῆς προσφορᾶς μας στοὺς ἄλλους.

Αἰγίδα

Ἐνα ἄλλο χαρακτηριστικὸ πού ξεκίνησε ἀπὸ τὴν Ἀμάλθεια, ἡ Αἰγίδα, φτιάχτηκε, λένε, ἀπὸ τὸ δέρμα τῆς (ἢ,

ὅπως ὑποστηρίζουν ἄλλοι μῦθοι, ἀπὸ τὸ δέρμα τοῦ γίγαντα Πάλλαντα) καὶ ἀποτελοῦσε ἕνα θώρακα, τὸν ὁποῖο κανένα βέλος δὲν μποροῦσε νὰ τρυπήσει. Ὁ Δίας χρησιμοποίησε γιὰ πρώτη φορὰ τὴν Αἰγίδα κατὰ τὴν διάρκεια τῆς μάχης μὲ τοὺς Τιτᾶνες, καὶ στὴν συνέχεια τὴν δώρισε στὴν κόρη του, τὴν Ἀθηνᾶ, πού συνήθως ἀπεικονίζεται νὰ τὴν ἔχει κρεμασμένη πάνω στὸν ὦμο τῆς. Ἐμφανίζεται σὰν ἕνα εἶδος θώρακος, πού ἔχει γύρω-γύρω καὶ κεντημένα πάνω του φίδια, ἐνῶ στὸ κέντρο τους ἔχει τὴν κεφαλὴ τῆς Μέδουσας, τὸ γοργόνειο.

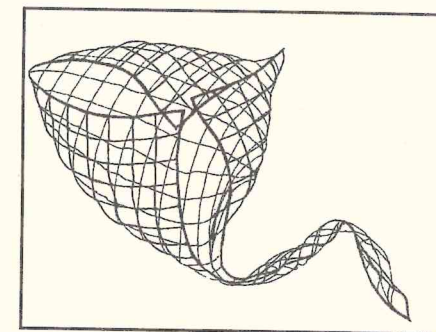
Ἡ εἰκόνα πού μὲ αὐτὴν οἱ μῦθοι μας παρουσιάζουν τὴν αἰγίδα, μᾶς ἀφήνει νὰ ἐννοήσουμε ὅτι ἦταν ἕνα τρομακτικὸ ἔνδυμα, πού σίγουρα προκαλοῦσε τὸν φόβο τῶν θεῶν στὸν καθένα! Ἀλλὰ τί ἤθελαν πραγματικά νὰ μᾶς ποῦν μὲ αὐτὸ οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες; Σίγουρα πρόκειται γιὰ μίαν παραλλαγή τῆς μυθικῆς ἀσπίδας τῆς Ἀθηνᾶς, πού ἀντικαθρεπίζει τὴν εἰκόνα τοῦ ἐπιτιθέμενου πίσω στὸν ἑαυτό του. Ἡ Ἀσπίδα καὶ ἡ Αἰγίδα εἶναι, στὴν πραγματικότητα, ἕνα καὶ τὸ

αὐτὸ σύμβολο καί, – ὅπως ἔχουμε ἀναφέρει προηγουμένως – ὁ ἐπίδοξος Ἡρώας, θὰ πρέπει νὰ εἶναι πάντα ἐξοπλισμένος μὲ ἕνα προστατευτικὸ μανδύα κάποιου εἶδους, εἴτε αὐτὸς εἶναι ἡ ἀστραφτερὴ Ἀσπίδα πού ἡ θεὰ δάνεισε στὸν Περσέα, ἢ ἡ τρομακτικὴ Αἰγίδα, πού εἶναι σίγουρο ὅτι θὰ ἀποθαρρύνει ὅσους σκέφτονται νὰ τοῦ ἐπιτεθοῦν, κατ' ἀρχήν. Μία κεφαλὴ γοργόνας δύσκολα θὰ μποροῦσε νὰ θεωρηθεῖ σὰν ἕνα ἄνετο σύμβολο πάνω στοῦ ὁποῖο θὰ μπορούσαμε νὰ διαλογιστοῦμε. Γι' αὐτὸ καὶ ἔχουμε σχεδιάσει τὴν δική μας Αἰγίδα μὲ τὴν μορφή μιᾶς ἀσπίδας πού ἐνσωματώνει τὸ θέμα τοῦ φιδιοῦ, μὲ τίς ἀντανakλαστικές ἀκτίνες τοῦ ἡλίου τοῦ διαφωτισμοῦ. Ἔτσι, ὁ ἐπίδοξος Ἡρώας, μπορεῖ νὰ διαλέξει ὅ,τι τοῦ ἀρέσει.

Τὸ Δίκτυ τοῦ Ἡφαίστου

Ξέρουμε πὼς ὁ Ἡφαιστος σχεδίασε προσεκτικὰ καὶ πὼς χρησιμοποίησε τὸ Δίκτυ του γιὰ νὰ παγιδέψει τὴν ἐπιπόλαια σύζυγό του καὶ τὸν πολεμόχαρο Ἄρην ἐραστή τῆς. Ἀλλὰ γι' αὐτὸν πού ἀκολουθεῖ τὸν ἀρχαιο-Ἑλληνικὸ μαγικὸ δρόμο, τὸ Δίκτυ ἔχει καὶ πολλές ἄλλες χρήσεις. Βασικὰ εἶναι ἕνα ἀνακαιτιστικὸ σύμβολο. Ὑπάρχει μίαν παλιὰ παροιμία τῆς βόρειας Ἀγγλίας πού λέει: «Ὅταν εἶσαι σὲ ἀμφιβολία, μὴ κάνεις τίποτα». Καὶ αὐτὸ ἀκριβῶς συμβαίνει καὶ μὲ τὸ Δίκτυ τοῦ Ἡφαίστου. Ὁ ἀποκρυφιστὴς συχνὰ βρίσκεται ἀντιμέτωπος μὲ μίαν κατάσταση γιὰ τὴν ὁποία εἶναι ἀθέβαιος σχετικὰ μὲ τὸ τί νὰ κάνει. Καμιά

συμπαράσταση ἀπὸ τοὺς θεοὺς δὲν φαίνεται πουθενὰ καὶ μίαν λάθος κίνηση σ' αὐτὸ τὸ σημεῖο θὰ μπορούσε νὰ ἀποβεῖ καταστρεπτικὴ. Τότε, λοιπόν, χραιομοποιεῖστε τὸ Δίκτυ τοῦ Ἡφαίστου. Ἀπλᾶ τυλίξτε το, διανοητικὰ γύρω ἀπὸ τὴν κατάσταση, τίς συνθήκες ἢ τὸ πρόβλημα πού ἀντιμετωπίζετε καὶ ἀφήστε τὸ σὲ πλήρη θεὰ τῶν Ὀλυμπίων, κατὰ τὸν ἴδιον τρόπο, ὅπως καὶ ὁ ἀρχαῖος σιδηρουργός-θεός. Μέσα σὲ πολὺ σύντομο χρονικὸ διάστημα θὰ πάρετε τὴν σωστὴ ἀπάντηση.

Συχνὰ ἐμφανίζονται στὴν ζωὴ περιστάσεις πού δὲν θὰ ἦταν συνετὸ νὰ πάρουμε μίαν βιαστικὴ ἀπόφαση ἢ κρίση. Ἴσως νὰ μὴ ἔχουμε στὰ χέρια μας ὅλα τὰ στοιχεῖα, ὅλα τὰ γεγονότα καὶ τίς λεπτομέρειές τους, ἢ καὶ νὰ νιώθουμε τὴν ἀνάγκη προστασίας ἀπὸ τὰ σκοτεινὰ σύννεφα τῆς καταιγίδας, πού μοιάζουν νὰ μαζεῦονται ἀπειλητικὰ γύρω μας. Ἀπλώνουμε τότε τὸ ὁμορφο παλιὸ Δίκτυ καὶ ἀφήνουμε τὴν κατάσταση νὰ φυλακιστεῖ σίγουρα μέσα του. Δὲν θὰ μπορέσει ἔτσι νὰ ξεφύγει, μὲ ἄλλα λόγια δὲν θὰ ἐξελιχθεῖ ξαφνικὰ σὲ μίαν θύελλα, ὅπως καὶ τότε πού ὁ Δίας δὲν θέλησε νὰ στείλει τοὺς κεραυνούς του

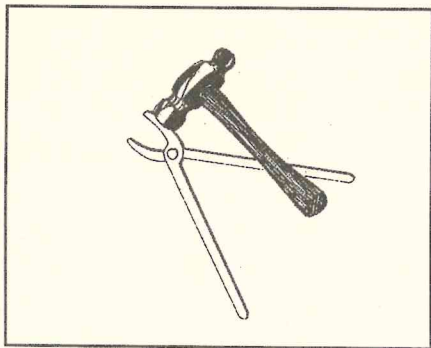

καταπάνω στην 'Αφροδίτη και στον 'Αρη.

"Ετσι, όταν οι θεοί θα εξετάσουν τα σωστά και τα λάθη της καταστάσεως, θα σ'ας τ'α πουν. "Εχοντας λοιπόν απλώσει τό Δίκτυ σας μπορείτε να χαλαρώσετε και να απολαύσετε έναν όμορφο και ήρεμο ύπνο.

Σφυρί και Τανάλια

Σάν εργαλεία του 'Ηφαιστου, του σιδηρουργού, αυτά τα σύμβολα έχουν την ίδια χρήση στο γήινο επίπεδο, όπως και μέσα στον ουράνιο μύθο. Μέ άλλα λόγια είναι τα εργαλεία της τέχνης και θά πρέπει να διατηρούνται σαν ιερά κειμήλια από εκείνους, οι οποίοι στην καθημερινή ζωή τους ασχολούνται με όποιαν από τις τέχνες καλύπτει το άρχε-τυπο του 'Ηφαιστου.

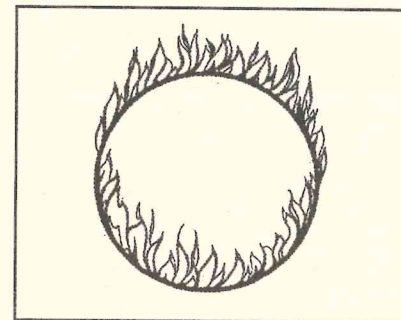
"Όλοι μας, σε κάποια στιγμή της ζωής μας βρισκόμαστε αντιμέτωποι με την ανάγκη να κάνουμε κάποιες επι-σκευές, ή χειρωνακτικές εργασίες -

εκτός και αν είμαστε εκπαιδευμένοι τεχνίτες - όπου θά ανακαλύψουμε ότι αυτές οι δουλειές είναι επίπονες και μ'ας δημιουργούν πολλά προβλήματα τότε, ή χρήση της συμβολολογίας του Σφυριού και της τανάλιας του 'Ηφαιστου, σίγου-ρα θά καθοδηγήσει τα χέρια σας καθώς εργάζεστε έτσι πού να φανερώσετε μίαν επιδεξιότητα και ικανότητα πού δέν θά μπορούσατε ούτε καν να φανταστείτε ότι διαθέτετε. 'Η τανάλια μπορεί να πιά-σει αντικείμενα πού κανονικά θά ήταν καυτά για να τ'α χειριστείτε. "Ετσι, χρη-σιμοποιείτε την μαγικά, αν ποτέ χρει-αστείτε να έρθετε σε επαφή με κάτι πού ή φύση του είναι ψυχική ή αποκρυφ-ιστική ή πού υποψιάζεστε ότι έχει αμ-φίβολη καταγωγή ή επίπτωση. Τό σφυρί είναι ακόμη τό εργαλείο για να τοπο-θετείτε τ'α πράγματα στην θέση τους, χτυ-πώντας το πάνω σε καρφιά ή λυγίζον-τας τ'α μέταλλα της εμπειρίας, για να τ'α φέρετε στο σχήμα πού θέλετε μέσα στην φωτιά του ραφιναρίσματος. 'Ο 'Ηφαιστος μπορεί λοιπόν να σ'ας βοηθήσει να έ-κλεπύνετε και να διαμορφώσετε τό πνεύμα σας μέσα στην φωτιά του θεϊ-κού καμινιού του.

'Ο φλεγόμενος Κύκλος

'Αφιερωμένος στην 'Εστία, ό Κύκλος αντιπροσωπεύει την αιωνιότητα, τον πνευματικό ήλιο και την επιστροφή στην μονάδα, μέσα από την πολλαπλό-τητα. Οι γνωστικοί Φιλόσοφοι χρησιμο-ποιούσαν τον Ουροβόρο - τό Φίδι πού

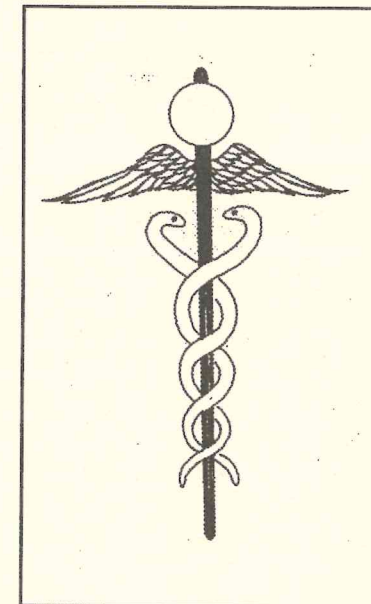
τρώει την ίδια την ουρά του - για να υποδηλώσουν τον χρόνο και τό συνε-χόμενο της ζωής. Στην αρχαιο-Έλλη-νική Μαγεία, ό Κύκλος της 'Εστίας δίνει έμφαση στην συνεχόμενη και αδιά-σπαστη αλυσίδα της ύπάρξεως και ακόμη στον ιερό δακτύλιο μέσα στον όποιο μπορούμε να τοποθετήσουμε τον έαυτό μας για να προστατευτούμε με την θεία της φωτιά.

'Η 'Εστία, όντας μία ευγενική και όλο φροντίδα και αγάπη θεότητα, ήταν φυσικό και τό σύμβολό της να μη έχει τίποτα τό επιθετικό. Είναι ένα σύμβολο πού εφαρμόζεται πιο πολύ σε ανώτερες πνευματικές συχνότητες παρά σε γήινα επίπεδα. 'Ο έξερευνητής πού είναι υπο-χρεωμένος να κατασκηνώσει σε άφιλό-ξενες περιοχές φροντίζει να ανάψει μία γερή φωτιά πριν πέσει να κοιμηθεί για την νύκτα. Κατά τον ίδιο τρόπο, ό επί-δοξος 'Ηρωας μπορεί να χρησιμοποιή-σει τον Κύκλο της 'Εστίας για έναν ά-σφαλή νυκτερινό ύπνο, ενώ διεξάγει την πνευματική του έξερεύνηση· σίγου-ρα ό Κύκλος αυτός θά τον βοηθήσει να κρατήσει αρκετά μακριά του τ'α άγρια ζώα, τόσο τ'α έξωτερικά, όσο και έσωτε-ρικά μέσα από την ψυχή του.

Κηρύκειο

Στό «Λεξικό των Συμβόλων» του, ό Σένιορ Σίρλοτ, ό φωτισμένος 'Ισπανός αποκρυφιστής λέει για τό Κηρύκειο:

Μία λάβδος με δύο φίδια στριφοδε-μένα γύρω της, πού στό πάνω της μέρος έχει δύο μικρά φτερά, ή ένα φτερωτό κράνος. 'Η λογική και ιστορική έξήγηση είναι ή υποτιθέμενη παρέμβαση του 'Ερμού σε μία μάχη ανάμεσα σε δύο φίδια, πού από τότε κουλουριάστηκαν γύρω από την ράβδο του. Για τούς Ρω-μαίους, τό κηρύκειο χρησίμευε σαν ένα σύμβολο της ήθικης ίσορροπίας και της καλής συμπεριφοράς. 'Η ράβδος αντι-προσώπευε την δύναμη, την έξουσία· τ'α δύο φίδια, την σοφία· τ'α φτερά, την φι-λοπονία· και τό κράνος είναι ένα έμ-βλημα ύψηλών σκέψεων. Σήμερα τό κηρύκειο είναι τό έμβλημα του Καθο-

λικού επίσκοπου της Ουκρανίας. Τό κηρύκειο ακόμη σημαίνει την ολοκλήρωση των τεσσάρων στοιχείων, όπου η ράβδος αντιπροσωπεύει την Γῆ, τὰ φτερά τὸν Ἀέρα, τὰ φίδια τὴν Φωτιά καὶ τὸ Νερό (σέ ἀναλογία μέ τὴν κυριαστική κίνηση τῶν κυμάτων καὶ τῆς φλόγας). Αὐτό τό σύμβολο εἶναι πολύ ἀρχαῖο καὶ βρίσκεται λόγου χάρι στήν Ἰνδία, χαραγμένο πάνω σέ πέτρινους πίνακες πού ἀποκαλοῦνται «ναγκακάλς», ἕνα εἶδος προσφορῶν πού ἐτοποθετοῦντο στήν εἴσοδο τῶν ναῶν.

Ὁ Χάινριχ Τσίμμερ ἀνακαλύπτει τό κηρύκειο, πίσω στήν Μεσοποταμία, διακρίνοντάς το σάν σχεδιάσμα πάνω σέ ἕνα κύπελλο θυσίας τοῦ βασιλιᾶ Γκουντέα τοῦ Λαγκάσχ (2.600 π.Χ.). Ὁ Τσίμμερ πᾶει ἀκόμη πιό μακριά, ὥς τό σημεῖο νά δηλώνει ὅτι τό σύμβολο πιθανόν χρονολογεῖται πιό πέρα ἀπό τὴν περίοδο αὐτή, γιατί οἱ Μεσοποταμίιοι θεωροῦσαν τὰ φίδια πού ἀλληλοπλέκονται σάν ἕνα σύμβολο τοῦ θεοῦ πού θεράπευε ὅλες τίς ἀρρώστιες – ἕνα μῆνυμα πού πέρασε στήν ἀρχαιοελληνική κουλτούρα, καὶ ἐξακολουθεῖ νά διατηρεῖται ὡς ἔμβλημα ἀκόμη καὶ σήμερα.

Σύμφωνα μέ τὸν ἐσωτερικό Βουδισμό ἡ ράβδος τοῦ κηρύκειου ἀντιστοιχεῖ στό ἄξονα τοῦ κόσμου καὶ τὰ φίδια ἀναφέρονται σὲ τὴν δύναμη πού ἀποκαλεῖται *Κουνταλίνι*, ἡ ὁποία, κατὰ τὴν Ταντρική διδασκαλία, κοιμᾶται κουλουριασμένη στήν βάση τῆς σπονδυλικῆς στήλης, – ἕνα σύμβολο δηλαδή τῆς ἐξελικτικῆς δυνάμεως τῆς ἀγνῆς ἐνεργείας. Ὁ Σνάϊντερ υποστηρίζει ὅτι τὰ

δύο «S» πού σχηματίζουν τὰ φίδια, ἀντιστοιχοῦν στήν ἀρρώστια καὶ στήν ἀνάρρωση. Στὴν πραγματικότητα, αὐτό πού καθορίζει τό νόημα τοῦ κηρυκείου εἶναι ὁ χαρακτήρας καὶ ἡ οὐσία ὅχι τόσο τῶν ἀτομικῶν τοῦ στοιχείων, ὅσο τῆς συνθέσεώς του ὡς συνόλου. Ἡ ἀκριβῶς συμμετρική καὶ ἀμφιτερόπλευρη διάταξή τους, ὅπως ἐνός Ζυγοῦ σέ ἰσορροπία, ἡ στήν τρίς-ἐνότητα τῆς οἰκοσημολογίας (μία ἀσπίδα ἀνάμεσα σέ δύο ὑπερασπιστές), ἐκφράζει πάντα τὴν ἴδια ἰδέα τῆς ἐνεργοῦς ἰσορροπίας, ὅπου οἱ ἀντιθετικές δυνάμεις ἰσορροποῦν ἢ μία μέ τὴν ἄλλη, κατὰ τέτοιο τρόπο ὥστε νά δημιουργεῖται μία ἀνώτερη στατική μορφή. Στό κηρύκειο αὐτὴ ἡ ἰσορροπία δυνάμει δηλώνεται διπλά: μέσα ἀπὸ τὰ φίδια καὶ μέσα ἀπὸ τὰ πτερὰ, καὶ ἔτσι δίνεται ἔμφαση σέ αὐτὴν τὴν ὑπέρτατη κατάσταση δυνάμεως καὶ αὐτοελέγχου (καὶ, κατὰ συνέπεια, ὑγείας) πού μπορεῖ νά ἐπιτευχθεῖ, τόσο στό κατώτερο ἐπίπεδο τῶν ἐνστικτῶν (πού συμβολίζεται ἀπὸ τὰ φίδια) ὅσο καὶ στό ἀνώτερο ἐπίπεδο τοῦ πνεύματος (πού ἀντιπροσωπεύεται ἀπὸ τὰ πτερὰ).

Θά πρέπει ἀκόμη νά δοθεῖ προσοχή ὥστε τὰ φίδια νά διπλώνονται σέ τέσσερα σημεῖα πάνω στήν ράβδο, ἔτσι ὥστε νά ἀντιπροσωπεύουν τὰ τέσσερα στοιχεῖα, καὶ ὅχι σέ τρία, οὔτε σέ ἕξι, ὅπως παρατηροῦμε σέ μερικές ἀπεικονίσεις τοῦ κηρυκείου.

Πρόκειται βασικά γιὰ ἕνα σύμβολο θεραπείας, πού θυμίζει τὸν Ἑρμῆ μέ τὴν θεραπευτική του ιδιότητα. Ἀλλὰ καθὼς ὁ Ἑρμῆς ἔχει καὶ ἄλλα καθήκοντα μέσα

στό ἀρχαιοελληνικό θρησκευτικό σύστημα, τό σύμβολο μπορεῖ ἀκόμη νά χρησιμεύσει γιὰ νά συντονίσει καὶ νά ἐναρμονίσει κάποιον μέ αὐτό τό ἀρχέτυπο, σέ ὅλα του τὰ ἐπίπεδα. Θά πρέπει λοιπόν ἂν ἐπικαλεῖσθε τὸν φτερωτό σας φίλο γιὰ ἐμπορικούς σκοπούς, νά ἔχετε ὑπ' ὄψιν, ἀξίζει τὸν κόπο σας, ὅτι μία ἀληθινὴ ἐξισορρόπηση τῆς καταστάσεως, μπορεῖ νά μὴ εἶναι καὶ πολὺ πρὸς ὄφελός σας. Ἔτσι ἐξετάστε τὰ κίνητρά σας πρὶν χρησιμοποιοῦντε τό κηρύκειο γιὰ ὅποιονδήποτε σκοπὸ ἔξω ἀπὸ τὴν θεραπεία.

Τρίαινα

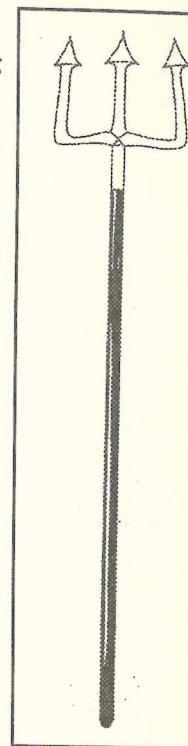
Τό χαρακτηριστικό τοῦ Ποσειδῶνος, ἡ Τρίαινα, ἔχει μαγικές ιδιότητες «δικητικῆς» χαρακτῆρος. Ὁ θρῦλος λέει πὼς ὅταν ὁ Θεὸς ἤθελε νά διεκδικήσει τμήματα τῆς γῆς πού εἶχαν προσαρτηθεῖ στὸν Δία, ἢ σέ ἄλλους θεοὺς, σήκωνε καὶ κτυποῦσε τὴν τρίαινά του στό ἔδαφος, ἔτσι ὥστε τὰ νερά νά πλημμυρίζουν τὴν περιοχή καὶ νά ἐξασφαλίζουν τὴν ἐπιστροφή της στήν κυριαρχία του. Στὴν χειρομαντεία, μία τρίαινα πού ἐμφανίζεται σέ μία ὀρισμένη θέση τῆς παλάμης τοῦ χεριοῦ ὑποδεικνύει ὅτι τό ἄτομο αὐτό δὲν θά βρεθεῖ ποτέ σέ ἀνάγκη – καὶ ἔτσι ὑπάρχει ἀκόμη καὶ ἕνα ἰσχυρὸ στοιχεῖο καλῆς τύχης στό σύμβολο αὐτό. Ὅταν λοιπὸν ἐπιθυμοῦμε νά διεκδικήσουμε κάτι, τό ὁποῖο νιώθουμε ὅτι εἶναι δικαιοματικά καὶ σωστά δικό μας, μποροῦμε νά κτυπήσουμε τὴν τρίαινά μας στήν καρδιά τῆς σχετικῆς

καταστάσεως, τοῦ σημείου, ἢ τῆς πνευματικῆς συνθήκης.

Ἀλλὰ χρησιμοποιοῦντας τό ἔμβλημα τοῦ Ποσειδῶνος σημαίνει ἐπικληση τῶν ἐνεργειῶν του – γι' αὐτό μὴ ξαφνιαστεῖτε ἂν ὁ θεὸς διαφωνήσει μέ τίς κρίσεις σας! Ἡ τρίαινα τοῦ Ποσειδῶνος μπορεῖ ἀκόμη νά χαμηλώσει τίς φωτιές τοῦ καταστρεπτικοῦ πάθους καὶ νά ἐκμηδενίσει τίς σπιῆς τοῦ θυμοῦ πού μποροῦν καμιά φορά νά καταστήσουν ἀνυπόφορη τὴν ζωὴ γιὰ μᾶς. Φυσικά, μπορεῖ νά λειτουργήσει καὶ μέ τὸν ἀντίθετο τρόπο, μετριάζοντας τὴν προσωπική μας φλόγα καὶ τὰ ἀσυγκράτητα πάθη καὶ κάμπτοντας τὴν προσωπική σας ὀργή, ὅταν αὐτὴ ἀνέρεχεται ἀσυγκράτητη. Ἀλλὰ ὁ ἐπίδοξος ἥρωας πρέπει πρῶτα νά ἐλέγχει τὰ τέρατα πού ὑπάρχουν μέσα στὸν ἴδιο τὸν ἑαυτό του, πρὶν μπορέσει νά ρίξει τὴν τρίαινά του καταπάνω σὲ παρεμποδιστικές γραμμές τοῦ ἐχθροῦ.

Ζώνη τῆς Ἀφροδίτης

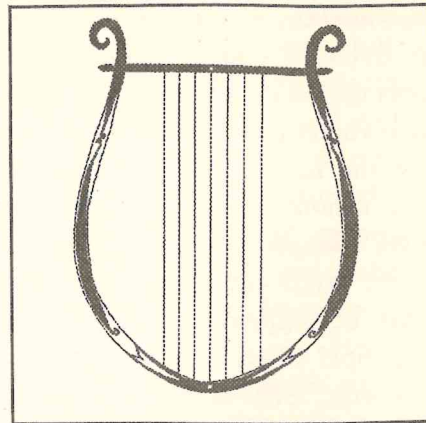
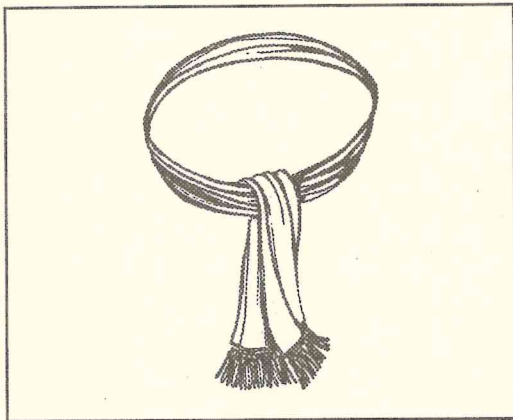
Ἡ χορδή, ὅπως καὶ ἡ ἀλυσίδα, εἶναι γενικά σύμβολα γιὰ τό δέσιμο καὶ τὸν σύνδεσμο. Στὰ αἰγυπτιακά ἱερογλυφικά, τό σκοινὶ μέ τοὺς κόμπους σημαίνει τό ὄνομα ἐνός ἀνδρα, ἔτσι εἶναι ἐνδιαφέ-

ρον τό ότι ανακαλύπτουμε την χορδή ή την Ζώνη να συνδέεται με την προσωποποίηση της γυναικείας αρχής, ή της θεάς του έρωτος.

Είναι στην πραγματικότητα τό πιό ισχυρό σύμβολο μέσα σέ όλόκληρη την άρχαιο-Έλληνική μαγεία, καθώς είναι πιό δυνατό άκόμη και από τούς κεραυνούς του Διός. Η άλληγορία έδω είναι άπλη: ή αγάπη, ό έρωτας είναι ή πιό δυναμική και ή πιό ισχυρή δύναμη μέσα στό σύμπαν, άν χρησιμοποιηθεί μέσα στά άγνότερά της πλαίσια. Έτσι συχνά ή λέξη χρησιμοποιείται για να εκ-

Λύρα

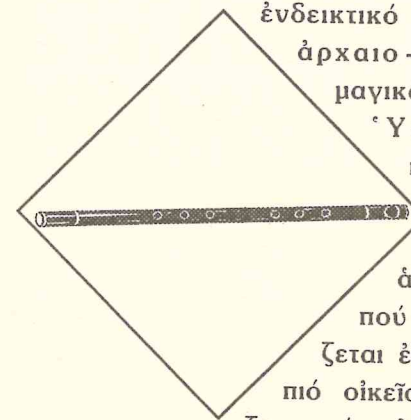
Ός χαρακτηριστικό γνώρισμα του Άπόλλωνος στην πιό καλλιτεχνική έκφραση του θεού, ή Λύρα εκφράζει την άληθινή άρμονία πού μπορεί να φέρει ή μουσική. Όπως και με την κιθάρα, ό αριθμός των χορδών μις λύρας μπορεί να ποικίλει από τρεις ως δώδεκα, αλλά ό σωστός αριθμός για τό όργανο του Άπόλλωνος είναι επτά, μία πού αυτός ό αριθμός του είναι καθιερωμένος.

Άτομα με καλλιτεχνικές κλίσεις είναι φυσικό να χρησιμοποιούν αυτό τό σύμβολο. Ό μαγικός του στόχος είναι να επιφέρει την διέγερση των καλλιτεχνικών και δημιουργικών δώρων μέσα στον χρήστη, έτσι ώστε, σαν τον Όρφέα, αυτός να μπορεί να βαδίσει στους δρόμους των άλλοιωμένων συνειδησιακών καταστάσεων, με την σίγουρη γνώση ότι άκόμη και τά πιό τρομακτικά κατώτερα άστρικά τέρατα θά σταθούν στά πόδια του για να ακούσουν την μουσική από τίς ουράνιες σφαίρες. Ό δρόμος της όμορφιάς και της ευγένειας είναι μία άκόμη άσφαλης μέ-

θοδος για να σκαρφαλώσει κάποιος στό δύσβατο μονοπάτι προς τον Όλυμπο.

Αυλός

Αυτό τό πιό καθιερωμένο από τά μουσικά όργανα, πού επινοήθηκε από την Άθηνά την ίδια, είναι εξαιρετικά ένδεικτικό μέσα στό άρχαιο-Έλληνικό μαγικό σύστημα.

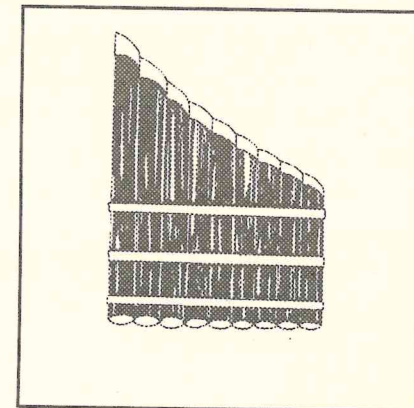
Υπάρχουν πολλά είδη αυλού, αλλά τό απλό όργανο πού απεικονίζεται έδω είναι τό πιό οικείο. Τό κάθε ζωντανό πλάσμα είναι διαποτισμένο με μία σπίθα θεότητας πού φέρνει μέσα της μία προσωπική ήχητική, ή συχνότητα ήχου. Ό θρύλος λέει ότι εκεί όπου αυτή ή γνώση γίνεται εύκολα προσιτή, είναι δυνατόν να χρησιμοποιηθεί είτε για να θεραπεύσει, είτε για να σκοτώσει. Γι' αυτό μέσα στον κόσμο μας και στην σημερινή κατάστασή του είναι ίσως καλύτερα να μη κατέχουμε τό «κλειδί» για τουτον τον ήχητικό κώδικα.

Όστόσο, τίποτα δεν μπορεί να μας εμποδίσει να έρθουμε σε έπαφή με την δική μας προσωπική ήχητική και μ' αυτήν των άλλων, μέσα από τούς ήχους του αυτού. Η κραυγή του Πανός πρωταρχικά παιζόταν στον αυλό κατά την

έποχή της Άτλαντίδος και ή άγνότητα του τόνου της λεγόταν ότι ενθάρρυνε τό ίδιο και τίς άγνές ενέργειες. Άν έσείς οι επίδοξοι Ήρωες έχετε μία μουσική κλίση, μάθετε να παίζετε τον αυλό και ή Άθηνά ή ό Πάν θά σας τιμήσουν ίσως με την παρουσία τους.

Σύριγξ

Μία πού βρισκόμαστε στην περιοχή των μουσικών οργάνων, καλό θά ήταν να πάρουμε υπ' όψιν μας και την Σύριγγα του Πανός. Ό μύθος μας λέει ότι ό Πάν κατεδίωκε την άγνή νύμφη Σύριγγα από τό βουνό Λύκαιον ως κάτω στον ποταμό Λάδωνα, όπου εκείνη μεταμορφώθηκε σε καλάμι για να γλυτώσει από τά άγκαλιάσματά του. Καθώς όμως ό Πάν δεν μπορούσε πιά να την ξεχωρίσει από τίς υπόλοιπες καλάμιές πού φύτεωναν στις όχθες του ποταμού, έκοψε από αυτές μερικά καλάμια στην τύχη και έφτιαξε από αυτά τό περίφημο μουσικό του όργανο, πού από τότε πήρε τό όνομα εκείνης της νύμφης.

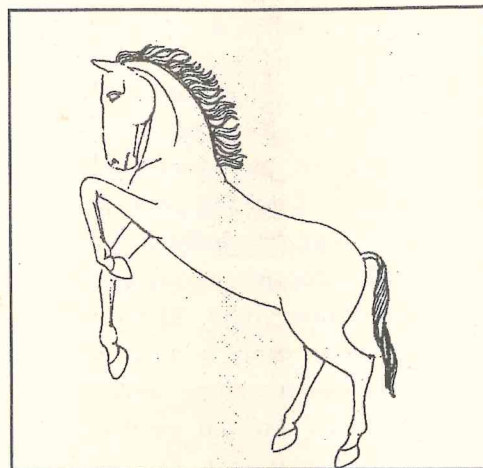

Παρ' ὅλο πού ὁ Πᾶνας ἦταν μία φυσική θεότητα, βασικά, τόν προσέλκυε παράλληλα ἡ μουσική καί ὁ χορός, καί σέ μία περίπτωση μάλιστα γιά νά τό διασκεδάσει, τόλμησε νά προκαλέσει τόν θεό τῆς μουσικῆς, τόν Ἀπόλλωνα, σέ ἕνα διαγωνισμό. Σέ αὐτόν τό διαγωνισμό, ὀρίστηκε ὡς κριτής ὁ βασιλιάς Μίδας καί δέν χρειάζεται νά πούμε ὅτι ὁ Ἀπόλλων κατέκτησε τίς δάφνες τῆς νίκης. Ἀπό τότε ὅμως οἱ δύο θεοί συμφώνησαν πώς ὁ Ἀπόλλων θά μπορούσε νά παίξει τήν μουσική του παντοῦ, ὅπου ἦταν δυνατό νά εὐχαριστήσῃ θεούς καί θνητούς, ἐνῶ ὁ Πᾶν θά περιορίζε τίς μελωδίες του μόνο στίς δικές του περιοχές.

Ὁ μῦθος ἐξυπονοεῖ ὅτι ἡ μουσική τοῦ Πανός προοριζόταν βασικά γιά τό φυσικό βασίλειο, καί γι' αὐτό ἡ Σύριγγά του σχετίζεται μέ φυσικές ἐνέργειες. Εἶναι ἀναμφίβολο ὥστόσο ἂν ὑπάρχει πουθενά κανένα ἐγκειρίδιο μέ ὁδηγίες γιά τό πῶς νά παίζουμε τήν Σύριγγα τοῦ Πανός, ἀλλά ἐκεῖνοι πού ἐνδιαφέρονται μποροῦν εὐκόλῃ νά φτιάξουν μία δική τους σύριγγα καί νά δοκιμάσουν. Καθώς τό σύμβολο εἶναι ἀποκλειστικό τοῦ Πανός καί τῶν Σατύρων του, μπορεῖ νά φανεῖ χρήσιμη ἡ ἐπικύληση τῆς βοήθειάς τους. Φυσικά, δέν εἶναι ἀνάγκη, γιά νά γίνει αὐτό, νά φτιάξει ὁ ἐπίδοξος Ἡρώας ἕνα τέτοιο ὄργανο καί νά ἀρχίσει νά τό παίξει. Ἀπλᾶ, μπορεῖ μέσα στό διαλογισμό του νά τό ὁραματιστεῖ καί θά ἔχει τά ἐπιθυμητά ἀποτελέσματα.

Λευκό ἄλογο

Αὐτό ἦταν ἕνα ἀκόμη ἔμβλημα τοῦ Ποσειδῶνος καί οἱ Ἀρχαῖοι Ἕλληνες δέν ἦταν ὁ μοναδικός λαός πού χρησιμοποιοῦσε τήν συμβολολογία τοῦ Λευκοῦ Ἀλόγου. Ὁ λόγος σχετικά μέ αὐτό ὀφείλεται στό ὅτι τό Λευκό Ἀλογο ἀναμφίβολα προέρχεται ἀπό τήν «παλιά πατρίδα» (τήν Ἀτλαντίδα) ὅπου ἦταν κάτι ἐξαιρετικά σεβαστό, ἰδιαίτερα στά τελευταῖα χρόνια τῆς ὑπάρξεώς της, χωρίς ἀμφιβολία ἐξ αἰτίας τῶν ἀνερχομένων ἀφρισμένων κυμάτων τῆς θαλάσσης, πού τήν ἀπειλητική της θεό-

τητα οἱ ἱερεῖς θέλησαν νά ἡρεμήσουν.

Ἡ Τρισμεγιστική διδασκαλία ἀναφέρεται στό Λευκό Ἀλογο σάν ἀντιπροσωπευτικό τοῦ ἐξαγνισμένου πάθους, καί ἔχοντας ὑπ' ὄψιν μας τήν ἐπιρροή τοῦ Ποσειδῶνος πάνω στά ἀνθρώπινα αἰσθήματα, κάτι τέτοιο γίνεται εὐκόλῃ κατανοητό.

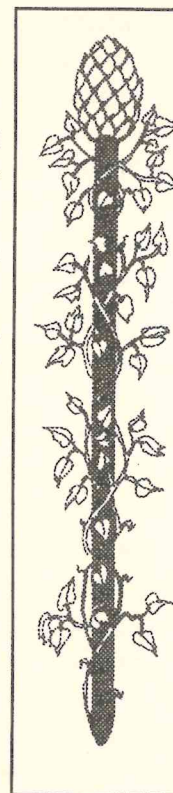
Καθώς οἱ συσχετισμοί του μέ τήν

θάλασσα εἶναι ἀναμφισβήτητοι, τό Λευκό Ἀλογο μπορεῖ νά χρησιμοποιηθεῖ μαγικά γιά νά ἀνέλθουμε πάνω ἀπό τήν ὅποια πολύπλοκη συναισθηματική κατάσταση καί νά τήν ὑπερνικήσουμε ἀπό τήν μιά μεριά, ἢ νά καταπολεμήσουμε τήν ὅποια ἐσώτερη ψυχολογική σύγκρουση, ἀπό τήν ἄλλη.

Θύρσος

Ἡ ράβδος μέ τόν περιπλεγμένο γύρω της κισσό καί μέ τό κουκουνάρι στήν κορυφή, εἶναι ἕνα ἰσχυρό σύμβολο πού ἀντιπροσωπεύει τίς διονυσιακές ἐνέργειες. Αὐτές οἱ ἐνέργειες ὥστόσο λειτουργοῦν μέ τήν αὐταπάτη, πρᾶγμα πού ἀποτελεῖ, φυσικά, ἕνα δίκοπο μαχαίρι. Ἀκριβῶς ὅπως μπορεῖ κανένας νά ξεγελαστεῖ μέ τήν σκέψη ὅτι ὁ Διόνυσος, ὁ παιδαγωγός του ὁ Σειληνός καί ἡ ξέφρενη ἀκολουθία τους ἦταν μία συντροφιά ἀπό ἀχαλίνωτους γλεντζέδες, ἔτσι καί ὁ ἐπί-δοξος Ἡρώας μπορεῖ νά χρησιμοποιήσει αὐτό τό σύμβολο ἂν θέλει νά κρύψει κάτω ἀπό αὐτό τήν πραγματική του ταυτότητα.

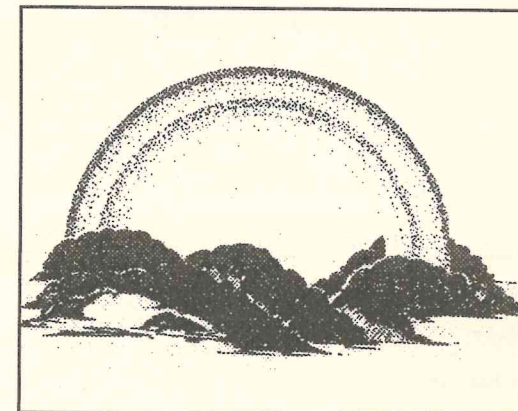
Ἄν ἔχετε κατακτήσει τό δικαίωμα νά κρατᾶτε στά χέρια σας τόν θύρσο – καί μόνο ὁ Διόνυσος μπορεῖ νά σᾶς τό παραχωρήσει, ἀπό τήν στιγμή πού θά

ἔχετε περάσει ἀπό τίς δύσκολες δοκιμασίες τῆς αὐτοπειθαρχίας – μπορεῖτε νά ξεγελάσετε κάποιον ἐχθρό καί νά τόν κάνετε νά σκεφθεῖ ὅ,τι ἐσεῖς θέλετε νά σκεφθεῖ – ἀπό τό νά σᾶς βλέπει σάν ἕνα ἐξαιρετικά ἰσχυρό ἄτομο, ὡς κάποιον ἀσήμαντο ἄνδρα ἢ γυναῖκα πού δέν ἀξίζει νά σπαταλήσεις μαζί του τόν χρόνο σου ἢ τήν ἐνεργητικότητά σου. Μπορεῖτε ἔτσι νά ἐμφανιστεῖτε σάν ἕνα χαρούμενο, διασκεδαστικό, φιλικό ἄτομο σ' αὐτούς πού σᾶς ἀρέσει, ἢ σάν ἕνα συνοφρυωμένος λόγιος, ἂν μιά τέτοια κατάσταση εἶναι περισσότερο πρὸς ὄφελός σας. Ἀλλά πρῶτα ἀπ' ὅλα κερδίστε δικαιωματικά τόν Θύρσο σας καί ὕστερα ὁ Διόνυσος καί οἱ Σάτυροί του θά ἀναλάβουν ὅλα τά ἄλλα χάρη σας.

Οὐράνιο Τόξο

Γιά τόν ἐπίδοξο Ἡρώα αὐτό εἶναι τό σύμβολο τῆς ἐλπίδος. Θά πρέπει νά χρησιμοποιεῖται γιά διαλογισμό στήν διάρκεια «τῆς σκοτεινῆς νύκτας τῆς ψυχῆς», ἢ μέσα στήν «ἄβυσσο» ἀπό τήν ὁποία ὁ κάθε σπουδαστής τῆς Μαγείας

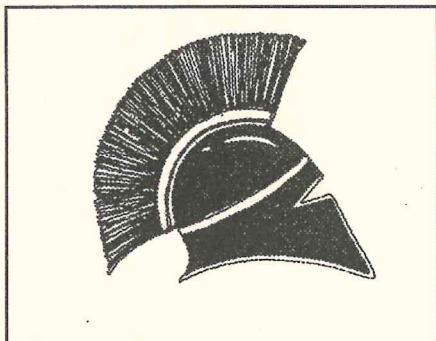

πρέπει να περάσει, αν θέλει τελικά να φθάσει στις κορυφές του Όλύμπου.

Μία απεικόνιση του Ουρανίου Τόξου στην οποία μορφή Τέχνης θα σάς χρησιμεύει πάντα για να σάς υπενθυμίζει ότι καμμία κατάσταση ή αντιξοότητα δεν διαρκεί για πάντα.

Κράνος του Άοράτου

Αυτό το σύμβολο είναι χαρακτηριστικό του Άδου ή του Πλούτωνος. Χρησιμοποιείτε το κατά τον τρόπο του πέπλου της Νέφθς, της απόκρυφης θεάς μέσα στην Αιγυπτιακή Μαγεία, για να καλυφθείτε, ή να παραμείνετε άπαράτητοι σε στιγμές που δεν θέλετε να προσελκύσετε την προσοχή των άλλων πάνω σας. Φυσικά αποτελεί ένα εξαιρετικό έμβλημα για προστασία τόσο μέσα, όσο και έξω από το σώμα.

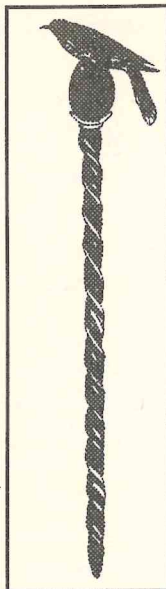
Σκῆπτρο με κούκο στην κορυφή του

Ο κούκος που αφήνει τα αυγά του στις φωλιές των άλλων πουλιών, συμβολίζει είτε την άφιξη ενός πνεύματος, ή κά-ποιος εύφυϊας από ένα διαφορετι-

κό εξελικτικό ρεύμα, ή την ενσάρκωση κάποιου ήμίθεου, ή ήρωα. Τό αντίστοιχο πουλί που αναλαμβάνει την θετή πατρότητα λειτουργεί σαν τροφός προς τον ξένο, του οποίου οι φυσικοί γονείς είναι ανίκανοι να τό αναθρέψουν σε ένα γήινο επίπεδο, μιά που τό είδος τους έχει εξελιχθεί πέρα από τό σημείο αυτό.

Ο Ήρακλῆς είναι ένα τέλειο, τέτοιου είδους παράδειγμα. Γεννημένος από Όλύμπιο πατέρα και μία θνητή μητέρα, ή κάθοδος του στην ύλη εξυπνοεί την ψυχή που συνειδητοποιεί τον θεό και που χρειάζεται να εξαγνισθεί από τις ανθρώπινες αδυναμίες της πριν μπορεί να διεκδικήσει την θεότητα της.

Μία κανονική γέννηση από μία γήινη μητέρα είναι λοιπόν βασική, γιατί αλλιώς αυτή ή ψυχή πώς μπορεί να γνωρίσει, να νιώσει και να δοκιμαστεί σαν θνητή; Ο Δίας με την μορφή του κούκου-Άμφιτρίωνα έναπόθεσε τό ιερό του αυγό στην φωλιά της Άλκμήνης και εκεί γρήγορα ανατράφηκε, για να αποκτήσει πάλι τά φτερά που χρειαζόταν για την μακριά του πτήση πίσω στο δικό του είδος. Τό Σκῆπτρο αυτό είναι τό βασιλικό σύμβολο της Ήρας, ενώ ο Κούκος βρίσκεται στην κορυφή του για να μᾶς θυμίζει ότι αυτές οι εξηρμένες ψυχές που επιλέγουν να ενσαρκωθούν ανάμεσά μας συχνά διαλέγουν ένα πολύ συνηθισμένο περίγυρο για να

γεννηθούν. Μπορεί πολύ καλά να αναλαμβάνουν την απόλυτη προστασία των βλασταριών τους, αλλά είναι προορισμένες γρήγορα να εγκαταλείψουν την φωλιά, και να ξαναπάρουν τον δρόμο που όρίζει τό έργο τους. Είναι οι ψυχές που έχουν ατομικοποιηθεί μέσα από τό «συλλογικό», έτσι ώστε να μή υπάρχει πιά ντόπια γεννητήρια φωλιά γι' αυτές πάνω στην Γῆ, όπου να μπορούν να επιστρέψουν.

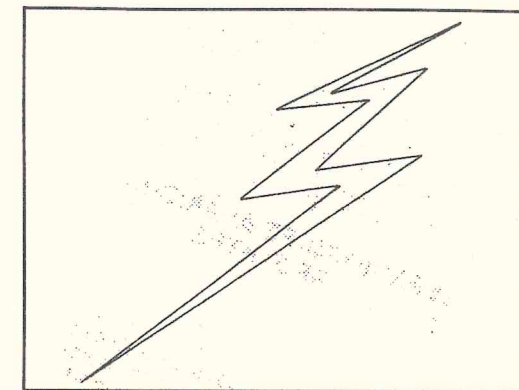
Τό Σκῆπτρο της Ήρας μπορεί να χρησιμοποιηθεί απ' αυτούς που νιώθουν τον εαυτό τους έτοιμο να αντιμετωπίσει την ρήξη της ατομικοποίησης. Όντας ο «κούκος στην φωλιά», ή οι «παράξενοι», φυσικά θά προκαλέσουν αγανάκτηση από τούς άλλους της ομάδος έναντίον τους, αλλά με την βοήθεια της Ήρας τό νεαρό πουλί μπορεί να συνεχίσει με ασφάλεια τον δρόμο του, χωρίς φόβο ή εμπόδια ή παρεμβολές από την οικογένεια που τό έχει υιοθετήσει.

Κεραυνός

Παρ' όλο που είναι τό χαρακτηριστικό του πατέρα των θεών, ο κεραυνός δεν αποτελεί μαγικό εργαλείο για τον καθένα. Αντιπροσωπεύει μία εξειδικευμένη ενέργεια της διαλύσεως και του αταξιοποίησης της Φύσεως και ο Δίας τον εξαπέλυε μόνο ενάντια σε αυτούς που ήθελε να καταστρέψει ή να ανακόψει τον δρόμο τους.

Ο Κεραυνός δεν θά πρέπει να χρησιμοποιείται από τον επίδοξο Ήρωα εκτός και αν του προσφερθεί από τον ίδιο τον

Δία σαν ειδικό δώρο. Άλλά και στην περίπτωση αυτή ακόμη θά πρέπει να περιορίζεται στο γκρέμισμα των παλιών πνευματικών οικοδομημάτων για να δημιουργήσει θέση για νέες και πιο ανθηρές μεθόδους κοσμικής συνιδητοποίησης.

Αυτά είναι τά βασικότερα μαγικά σύμβολα που συναντούμε μέσα στο Όλυμπιακό σύστημα.

Μπορεί να υπάρχουν και άλλα πιο ιδιωτικά του επιδόξου Ήρωος, αλλά αυτά θά είναι δώρα από μέρους της κηδεμονικής του θεότητας, είτε ως ανταμοιβή για την γενναιότητά του, είτε σαν μία ανταλλαγή για ενέργειες που σπατάλησε, ή για υπηρεσίες που πρόσφερε στον Θεό, ο επίδοξος Ήρωας.

Στην οποία περίπτωση ο επίδοξος Ήρωας πρέπει να τά κρατήσει για τον εαυτό του, δεν ενδιαφέρουν κανέναν άλλο εκτός από αυτόν τον ίδιο, την θεότητα που έχει διαλέξει για κηδεμόνα του και τον μαγικό παιδαγωγό του ή τό προστατευτικό του πνεύμα.

M. Hope

Η ΜΥΘΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΓΕΩΡΓΙΑΣ

Α. ΛΕΤΣΑ

ΜΕΡΟΣ 4^{ΟΝ}

ΜΑΓΕΙΑ

ΓΕΝΕΣΗ ΤΗΣ ΜΑΓΕΙΑΣ

1. Κατά την νηπιώδη πνευματική αντίληψη των πρωτογόνων ανθρώπων, ως και πάντων των κατά φύσιν ζώντων αγρίων, όλη η περιβάλλουσα την γη ατμόσφαιρα είναι κεκορεσμένη ανιμιτισμού· παντού περιϊπτανται πνεύματα επικίνδυνα, αν όχι εκ φύσεως κακοποιά, τά όποια βαρύνουν επί της ανθρωπίνης δραστηριότητος και την παραλύουν. Ή επιλογή των ταμπού υπήρξε τό πρώτο μέσον για την σχετική άμυνα του ανθρώπου, αλλά όχι και τό μοναδικό. Ή ανθρωπότητα δέν έμεινε παθητική ενώπιον χιλιάδων πνευματικών δυνάμεων, υπό των οποίων έπίστευε ότι είναι περιβεβλημένη. Για νά ενεργήσει έναντίον των δυνάμεων τούτων, για νά τις δαμάσει και νά τις χρησιμοποιήσει στις επιδιώξεις της, θρήκε επικουρία σέ μία ψευδή επιστήμη, ή όποια όμως υπήρξε ή μπτέρα όλων των επιστημών, την **μαγεία**.

Έκ των άνωτέρω προκύπτουν και ό όρισμός της μαγείας και ή πηγή, από την όποια προήλθε αυτή.

ΟΡΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΜΑΓΕΙΑΣ

2. Μαγεία λοιπόν είναι τό σύνολο των πράξεων και των λόγων, διά των οποίων πιστεύεται ότι δύνανται νά χρησιμοποιη-

θούν, καθ' υπερφυσικό και μυστηριώδη σέ έμās τρόπο, οί φανερές και άφανείς δυνάμεις της φύσεως, προς επίτευξη ενός όρισμένου σκοπού, συνήθως αποβλέποντος ή σέ αποτροπή κακών και πρόσκληση ποθουμένων αγαθών, ή σέ πρόκληση κακού εις βάρος κάποιου τρίτου προσώπου. Ό Βολταίρος θεωρεί την μαγεία «τό μυστικό νά κάνουμε ό,τι άδυνατεί νά κάνει ή φύση». ό S. Reinach όμως δέν θεωρεί ως έπιτυχή τόν όρισμό τούτο, διότι ό πρωτόγονος άνθρωπος ούδεμία έχει ιδέα περί του υπό της φύσεως δυνατού, ή δέ μαγεία αποβλέπει ακριβώς στόν πειθαναγκασμό της. Χάρη στην μαγεία, ό άνθρωπος επιτίθεται κατά των πνευμάτων, ή μάλλον καθίσταται ως ό άρχηγός της ορχήστρας στην μεγάλη συναυλία των πνευμάτων, τά όποια βομβούν στά αυτιά του. Καί καταλήγει ό Γάλλος αρχειολόγος όρίζων την μαγεία ως την «στρατηγική του ανιμισμού».

ΠΗΓΗ ΤΗΣ ΜΑΓΕΙΑΣ

3. Πηγή δέ, εκ της όποίας απορρέει ή μαγεία, είναι άφ' ενός μέν ή πρωτόγονη δυναμική του κόσμου αντίληψη, κατά την όποια ό άνθρωπος αποδίδει στά περιβάλλοντα αυτόν όντα και πράγματα, ιδιότητες και δυνάμεις, καθ' όμοίωσιν αυτού, και άφ' έτέρου ισχυρά βουλητικά έλατήρια, συνδεόμενα συνήθως προς ουσιώδεις ανάγκες της ανθρωπίνης ζωής και προκαλούντα σχετικές μιμικές έκδηλώσεις. Άμφότερες οί

έκδηλώσεις αυτές έκφράζουν σχέση του ανθρώπου προς τό υπερφυσικό, ένυπάρχει δέ και στίς δύο ή πίστη στην ύπαρξη και την ενέργεια υπερφυσικής δυνάμεως, την όποιαν αισθάνεται ό άνθρωπος ως κάτι έντελώς άλλο και διαφορετικό του έαυτού του. Κατά την διάρκεια των μαγικών πράξεων και τελετών, συναισθάνεται έαυτόν ό άνθρωπος συναρπαζόμενο, ένισχυόμενο, έξαρτώμενο από της υπερφυσικής δυνάμεως και συνδεδεμένο μετ' αυτής. Διά τούτο, παρά τόν φόβο και τό δέος, ένυπάρχει στην ψυχή του και ή πίστη και ή έμπιστοσύνη στην θεία δύναμη. Ή έσωτερική όμως αυτή διάθεση έχει θρησκευτικό χαρακτήρα. Διά των μαγικών λέξεων και τελετών έκλύεται στην ψυχή των πρωτογόνων και των κατά φύσιν ζώντων αγρίων ανθρώπων και ή ιερά διέγερση, διά της όποίας λαμβάνουν πείρα του υπερφυσικού. Έξ άλλου, οί έκδηλώσεις της δυνάμεως και της ενεργείας αυτής δημιουργούν στην ψυχή αυτών την πεποίθηση περί της προθύμου παρουσίας της βοηθούσης δυνάμεως. Ή μαγεία λοιπόν θεωρείται, κατά ταύτα, βοηθούσα τόν πρωτόγονο και άγριο άνθρωπο στόν περί ύπάρξεως άγώνα.

ΟΙ ΜΑΓΟΙ

4. Ή βοηθούσα δύναμη δέν αποκαλύπτεται σέ όλους τούς ανθρώπους. Ή σχετική αποκάλυψη γίνεται ιδίως δι' ισχυρών και έξεχόντων ανθρώπων, πεπροικισμένων δι' ιδιαιτέρων ψυχικών ίκανοτήτων και θεωρουμένων συνεπώς ως φορέων της δυνάμεως. Δι' αυτών έρχονται σέ σχέση οί άνθρωποι προς την πνευματική δύναμη και λαμβάνουν πείρα της πραγματικότητάς της. Πρόκειται περί των μάγων, ή επί την μαγική δύναμη των οποίων ένισχύει την πεποίθηση των ανθρώπων από τά εύερ-

γετικά άποτελέσματα, τά όποια παρατηρούνται επί των άσθενών και επί των καταστάσεων της φυλής.

ΕΙΝΑΙ Η ΜΑΓΕΙΑ ΘΡΗΣΚΕΙΑ;

5. Είναι λοιπόν, κατά τά άνωτέρω, ή μαγεία θρησκεία; Ή άπάντηση στό έρώτημα τούτο είναι άδιστάκτως άρνητική. Είς μέν την θρησκεία ή άνωτέρω δύναμη πιστεύεται κατά τό μάλλον ή ήττον ως προσωπική, ένφ στην μαγεία πρόκειται περί άπροσώπου δυνάμεως· για τούτο έλλείπει από την δεύτερη ή βαθεία έσωτερικότητα και άντ' αυτής προέχει ό φόβος. Έτσι ή μαγεία προσλαμβάνει τόν χαρακτήρα της άποκλειστικής άμύνης κατά των άπειλούντων δεινών και κινδύνων και καταντá πολλές φορές σέ ψυχρότητα προς την υπερφυσική δύναμη και άποξένωση από αυτήν. Έπειτα, στην μαγεία συνυπονοείται και κάποιος έξαναγκασμός της υπερφυσικής δυνάμεως προς βοήθεια, κάτι τό όποιο δέν είναι νοητό στην θρησκεία. Όπωςδήποτε, ή μαγεία υπήρξε κατ' άρχάς μορφή, την όποια δημιούργησε τό σκοτεινό θρησκευτικό συναίσθημα των πρωτογόνων, επί μακρόν δέ έτέθη στην ύπηρεσία της θρησκείας, και την έπηρέασε επί μακρόν και σοβαρά.

ΕΙΔΗ ΜΑΓΕΙΑΣ

6. Όσον άφορά στίς μεθόδους, τίς όποιες χρησιμοποιεί ή μαγεία, διακρίθηκε σέ διάφορες κατηγορίες. Κατά τόν άγγλο διεθνολόγο Frazer¹, δύο κυρίως γενικά είδη μαγείας υπάρχουν αντίστοιχα προς τούς συνειρμικούς νόμους της όμοιότητος και της έπαφής: ή **όμοιοπαθητική (μιμητική, ή κατ' άλλους άναλογική)** και ή **έξ έπαφής**. Τό πρώτο είδος έχει πηγή τούς καθ' όμοιό-

τητα συνειρμούς και όφειλεται στην έμφυτη πεποίθηση στον άνθρωπο, κατά την οποία δύναται, μιμούμενος κάποια πράξη, να προκαλέσει αυτήν σε όλη της την πληρότητα. π.χ. ο επιθυμώ να βρέξει, χύνει νερό, ο θέλων να φονεύσει κάποιον, ή να προσενησει σε αυτόν κακό, κακοποιεί το όμοίωμά του. Το δεύτερο είδος όφειλεται στην πανάρχαια δοξασία, κατά την οποία τά ανήκοντα σε κάποιον, αποτελούν αναπόσπαστο της προσωπικότητάς του τμήμα και εξακολουθούν να αλληλοεπιδρώνται και μεταξύ τους και προς το πρόσωπο και μετά τον απ' αυτού αποχωρισμό, και ότι επομένως πρόκληση αγαθού ή κακού σε κάποιον, δύναται να επιτευχθεί έμμέσως διά προκλήσεως αγαθού ή κακού σε κάποιο αντικείμενο ανήκον εις αυτόν, δηλαδή, ένδυμα, τρίχες της κεφαλής, νύχια κ.λπ. 'Η διαίρεση όμως αυτή είναι άτελής, καθότι αποβλέπει περισσότερο στην έξωτερική μορφή της μαγικής εκδηλώσεως, στην μαγική μέθοδο, παρά στα έσωτερικά αυτής ψυχικά έλατήρια, τά βουλητικά.

7. Κατά τον Wundt²², ο όποιος παράγει την μαγεία από των περί ψυχής παραστάσεων των πρωτογόνων, ή μαγεία πρέπει να διακρίνεται σε άμεση, κατά την οποία άσκεται άμεσος ένεργεια κάποιας ψυχής επί άλλης, άνευ μεσολαβήσεως άλλων μέσων, όπως συμβαίνει στην βασκανία, και σε έμμεση, κατά την οποία ή μαγική ένεργεια εξασκεται όχι απ' ευθείας από ψυχής εις ψυχήν, αλλά διά της μεσολαβήσεως διαφόρων μαγικών πράξεων ή μέσων. Τήν έμμεση δέ αυτή μαγεία ο Wundt διακρίνει ως συμβολική, κατά την οποία ή επιθυμητή ένεργεια αναπαρίσταται μιμητικώς (άντιστοιχεί προς την όμοιοπαθητική του Frazer), και σε έντεχνη, κατά την οποία γίνονται πάλι μιμητικές πράξεις ή πράξεις άμέσου μαγείας, αλλά αυτές έχουν χάσει την έννοια αυτήν

και θεωρήθηκαν αυτοδύναμες και αυτόρκειες.

8. 'Υπάρχουν και άλλες διαίρεσεις σε κατηγορίες της μαγείας, ή συμφωνότερα όμως προς τά πράγματα είναι ή καθαρώς εξελικτική διαίρεση του Wundt. 'Η άμεση μαγεία, αποτελούσα αυθόρμητη μιμηκή εκδήλωση των κατεχόντων την ψυχή του ανθρώπου συναισθημάτων και παραστάσεων, περιλαμβάνει τις μαγικές πράξεις, οι όποιες διευθύνονται άμέσως προς το ύποκείμενο, επί του όποιου ο ένεργών επιθυμεί να επιδράσει καλώς ή κακώς. π.χ. ο θέλων να διατρυπήσει τον έχθρόν του, άρκει να στραφεί προς το μέρος, όπου υποτίθεται ότι εύρίσκεται αυτός, και να σείσει μιμητικώς το δόρυ ή το μαχαίρι του, ή να λάβει μέρος των ένδυμάτων του ή απόκομμα των ονύχων ή των τριχών του ή ό,τιδήποτε άλλο ανήκον σε αυτόν και να τό κάψει ή να κακοποιήσει αυτό. τότε ο ιδιοκτήτης, ο όποιος κατά την πρωτόγονη αντίληψη, είναι άρρηκτα συνδεδεμένος προς αυτά, υφίσταται την ίδια κακοποίηση. Τήν ίδια σημασία έχει και ή χρήση όμοιωμάτων, τά όποια στην μαγεία ταυτίζονται πλήρως προς το παριστώμενο ύποκείμενο.

9. 'Η συμβολική ή έμμεση μαγεία αρχίζει καθ' ήν σιγήν οι μιμητικές πράξεις δέν απευθύνονται άμέσως προς κάποιο αντικείμενο, αλλά θεωρούνται ότι έχουν την δύναμη να προκαλούν κατ' αναλογία τό επιδικώμενο αποτέλεσμα. Π.χ. κατά τους προηγούμενους της θήρας μαγικούς χορούς, κατά τους όποιους γίνεται απομίμηση επιτυχών θηρευτικών σκηνών, ή μίμηση δέν προκαλεί άμεσο αποτέλεσμα, αλλά υποβοηθεί και εξασφαλίζει την επιτυχία της θηρευτικής ένεργείας των κυνηγών. 'Όσον άφορα, τέλος, την έντεχνη μαγεία, αυτή, χωρίς να απομακρύνεται των πρωτογόνων μαγικών ιδεών και μεθόδων, προϋποθέτει την ύπαρξη ειδικής τάξεως μάγων, οι όποιοι

άλλοτε καλή τη πίστει και άλλοτε δολίως βρίσκουν ποικίλες πράξεις και μεθόδους προς εξαπάτηση των άφελών, εισάγοντες και αναμιγνύοντες στην μαγεία δοξασίες και μορφές και έξ άλλων κύκλων και ιδίως του κύκλου των περί νεκρών και δαιμόνων ιδεών και άλλων θρησκευτικών πεποιθήσεων.

ΠΕΡΙΑΠΤΑ κ.λπ.

10. 'Απόρροια των ιδίων ιδεών και μέρος αναπόσπαστο της μαγικής πίστεως είναι και ή πίστη στην δύναμη διαφόρων πραγμάτων, συνήθως περιέργων (fétiche), οι όποιες ως περιাপτα ή και αυτοτελώς χρησιμοποιούνται είτε ως αποτρόπαια και φυλακτήρια, είτε ως φίλτρα παντός έφειτου άγωγά, είτε και ως ενισχυτικά οιασδήποτε μαγικής πράξεως. Τά πράγματα αυτά έχουν την μαγική τους δύναμη είτε καθ' έαυτά, είτε κατά μετάδοση υπό κάποιου μάγου.

Τήν ίδια πηγή έχει και ή πίστη στην δύναμη των λέξεων, όπως οι έπωδες, οι εύχές, οι κατάρες και οι όρκοι.

ΚΑΘΟΛΙΚΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΜΑΓΕΙΑΣ

11. 'Η μαγεία αποτελεί πανανθρώπινη και πανάρχαια εκδήλωση, συνεχιζόμενη διά μέσου των αιώνων άνελλιπώς μέχρι σήμερα. Συναντάται σε όλους τους λαούς, αρχαίους και νεωτέρους, απολιτίστους και πολιτισμένους, σε όλα τά στάδια του πολιτισμού τους και σε όλες τις κοινωνικές τάξεις, υπό δέ την μορφή της μαγικής δεισιδαιμονίας και στα ανώτερα άκόμη στρώματα των σημερινών πολιτισμένων λαών. Στην μαγεία εξακολουθούν και σήμερα άκόμη να πιστεύουν και να καταφεύγουν οι λαοί προς εκπλήρωση των καλών ή κακών πόθων τους.

ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΗΣ ΜΑΓΕΙΑΣ

12. 'Η εξέλιξη της μαγείας υπήρξε προοδευτική. Κατ' αρχάς αυτή συναντάται κυρίως υπό τις απλούστερες μορφές της άμέσου και έμμέσου μαγείας, όπως παρατηρείται και στους άκόμη και σήμερα θεωρούμενους κατωτάτους θρησκευτικούς λαούς, όπως είναι οι ίθαγενείς της Αυστραλίας, οι θαμνόβιοι και δασόβιοι πυγμαίοι της 'Αφρικής, Κεϋλάνης κ.λπ. 'Η έντεχνος μαγεία αρχίζει σε προκεχωρημένα κάπως στάδια του πολιτισμού, όταν δηλαδή ο άνθρωπος εξερχόμενος του θηρευτικού εισέρχεται στον ποιμενικό και ιδίως τον γεωργικό βίο.

Στις βαθμίδες αυτές, κατά τις όποιες έχει μέν ήδη ο άνθρωπος συνείσθηση των επί της φύσεως επιδράσεών του, βλέπει όμως άφ' έτέρου ότι πάντοτε είναι έξαρτημένος έκ των ιδιοτροπιών αυτής, κατά των όποίων άδυνατεί διά των συνήθων μέσων να αντιπαλέψει, ή πίστη στην μαγεία ενισχύεται λίγο ως πολύ, ίδια τάση μάγων σχηματίζεται, και οι μαγικές ιδέες έμποτιζούν ολοκληρωτόν τον βίο του.

Κανένα κακό δέν μπορεί να αποτραπεί άνευ της επεμβάσεως του μάγου, ο όποιος είναι ο θεραπευτής αλλά και ο δημιουργός, πολλές φορές, των άσθενειών, ο προκαλών αλλά και ο αναχαιτίζων τις βροχές, ο αποτροπεύς αλλά και ο δημιουργός παντός κακού, ο επικίνδυνος, τέλος και μυστηριώδης λυκάνθρωπος, τον όποιον φοβούνται οι άνθρωποι, αλλά του όποιου την επιβίωση πολλές φορές αυτοί έπιζητούν. 'Ιδίως ισχυροτάτη είναι ή πίστη στην μαγεία από τους γεωργικούς λαούς της 'Αφρικής, στους όποιους όμως συνθηεστάτη είναι και ή καταδίωξη και ο φόνος των νομιζομένων κακών μάγων.

Η ΜΑΓΕΙΑ ΣΤΗΝ ΒΑΒΥΛΩΝΑ

13. Έκ τῶν ἀρχαίων λαῶν, πρῶτοι οἱ Βαβυλώνιοι ἀνέπτυξαν τὴν μαγεία σέ τέχνη καί συστηματική μάθηση. Ἡ Βαβυλωνία καί ἡ Ἀσσυρία εἶχαν πολλοὺς θεοὺς. Ἕνας βασιλεὺς Ἀσσύριος, κατὰ τὸ 860 π.Χ., ὑπολόγιζε πλέον τῶν 7.000 θεῶν καί πνευμάτων.

Οἱ θεοὶ αὐτοὶ παριστάνοντο μέ ἀνθρωπίνη μορφή καί ὁ βασιλεὺς ἦτο ὁ πρῶτος τῶν πιστῶν τους. Ἡ τελετουργία ἦτο πολυπλοκός καί πολύμορφος, καί οἱ πολυάριθμοι θυσίαι ἀπέβλεπαν στὴν διατροφή τῶν θεῶν. Στὴν Βαβυλωνία ὑπῆρχαν ἰσχυροὶ ἱερεῖς, κάτοχοι τῶν μυστικῶν τῆς μαγείας, καί ἀποτελοῦσαν κληρονομικὸ ἀξίωμα· οἱ νέοι ἱερεῖς ἐκπαιδεύοντο στὶς προσηρτημένες στοὺς ναοὺς σχολές, ὅπου ὑπῆρχαν βιβλιοθήκες καί ἀρχεῖα.

Ἐξ ἄλλου, στὴν Βαβυλωνία, ὅπου ὁ οὐρανός εἶναι πολὺ καθαρὸς, ἡ παρατήρηση τῶν ἀστρῶν ἀνάγεται σέ πολὺ ἀπομεμακρυσμένη ἀρχαιότητα. Οἱ Βαβυλώνιοι ἦσαν πεπεισμένοι ὅτι ἡ οὐρανία αὐτὴ κοινωνία διατελοῦσε ἐν ἀρμονίᾳ μέ αὐτὴν τῶν ἀνθρώπων καί ὅτι μποροῦσαν νά ζητοῦν στὴν μία τὰ μυστικά τῆς ἄλλης. Ἀπὸ ἐδῶ προήλθε ἡ ἐπιστήμη τῆς ἀστρολογίας, ἡ ὁποία, εἰσαχθεῖσα στὴν Αἴγυπτο, Ἑλλάδα καί Ρώμη, διατήρησε μέχρι τέλους τῆς ἀρχαιότητος τὸ ὄνομα τῆς χαλδαίας ἐπιστήμης⁹³. Πολλές φορές, καταδικόμενοι οἱ Χαλδαῖοι ἢ ἀστρολόγοι, ἐπανήρχοντο πάντοτε καί ἐξελίσσοντο.

14. Στὴν πληθώρα λοιπὸν τῶν θεῶν καί τῶν πνευμάτων ἀφ' ἐνός, καί στὴν ἀνάπτυξη τῆς ἀστρολογίας ἀφ' ἑτέρου, βρῆκε προσφορώτατο ἔδαφος ἡ μαγεία πρὸς ἀνάπτυξή της στὴν Βαβυλωνία. Οἱ δεισιδαίμονικες δέ ἐκδηλώσεις, στὴν ἀρχαιότητα ἐκείνη χώρα, ὑπῆρξαν χαρακτηριστικές.

Ἔτσι, στοὺς Βαβυλωνίους ἐπικρατοῦσε ἡ πίστις ὅτι κάθε ἀσθένεια, ἀλλὰ καί κάθε κακὸ ἐν γένει, προήρχοντο εἴτε ἀπὸ μέρους τῶν ἐπὶ πονηρῶν δαιμόνων, εἴτε ἐκ μέρους ἀνθρώπων ἀσκούντων ἐπιβλαβὴ μαγεία.

Γι' αὐτὸ καί σέ κάθε δυσάρεστη περίπτωση προσέτρεχαν πρὸς τοὺς ἱερεῖς, οἱ ὁποῖοι ἀσκοῦσαν τὴν ἀγαθὴ μαγεία κυρίως δι' ἐπωδῶν, ἀλλὰ καί δι' ἄλλων μαγικῶν μέσων. Τῶν ἐπωδῶν αὐτῶν πολυάριθμα λείψανα ἐπὶ τῶν συνήθων πηλίων βαβυλωνιακῶν πινακίδων εὐρέθησαν κατὰ τίς ἀνασκαφές.

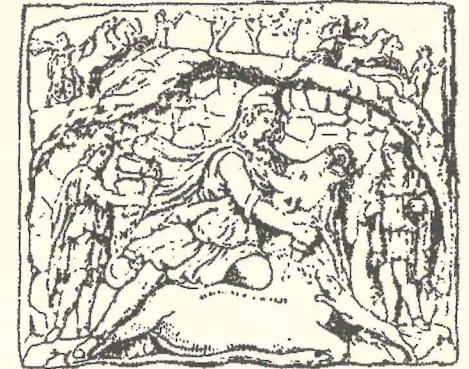
Ἐκτός ὅμως τῆς ἐπισήμως ἀσκουμένης αὐτῆς ἀγαθῆς μαγείας, ἀσκεῖτο καί ἡ ἐπιβλαβὴς, ἡ ὁποία, κατὰ τὰ περισωθέντα μαγικά κείμενα, πρὸς ἐπίτευξη τῶν σκοπῶν τῆς χρησιμοποιοῦν τὴν κατάρα, τὴν βασκανία, τίς μαγικὲς ἀλοιφές καί τὰ φίλτρα, τὴν κακοποίηση ὁμοιωμάτων, κ.τ.λ. Ὅτι δέ ὁ φόβος ἐξ αὐτῶν τῶν μάγων ἦταν μέγας, μαρτυρεῖ καί ἡ ὑπὸ τοῦ βασιλέως Γκούντεα ἀπέλαση αὐτῶν καί ἡ μέριμνα περὶ ποινικῆς διώξεως τους στὴν νομοθεσία τοῦ Χαμμουράβι⁹⁴ καί στὴν ἀσσυριακὴ.

Κατὰ τὴν πρώτη, οἱ καταγγελλόμενοι ὡς μάγοι ὑπεχρεοῦντο νά ὑποστοῦν καί διὰ τοῦ ὕδατος θεοδικία, ὅταν δέ ἀπεδεικνύοντο ἔνοχοι, ἐδηνμεύετο ἡ περιουσία τους, κατὰ δέ τὴν δευτέρη φορά ἐφονεύοντο.

15. Ἡ μαγεία αὐτὴ τῶν Χαλδαίων, ἡ ὁποία ἐθεωρεῖτο ὑψίστη σοφία, ἐπέδρασε καί στοὺς διαδόχους αὐτῶν, τοὺς Μήδους καί τοὺς Πέρσες, ἐξακολούθησε δε καί κατὰ τοὺς μετὰ τὸν Μέγα Ἀλέξανδρο ἐλληνιστικούς καί ρωμαϊκοὺς χρόνους, κατὰ τοὺς ὁποίους αὐτοὶ ἐτήρησαν ἀμείωτη τὴν φήμη της.

Η ΜΑΓΕΙΑ ΣΤΗΝ ΠΕΡΣΙΑ

16. Στὴν Περσία ἡ πίστις σέ πνεύματα ἐμψυχούντα ὁλόκληρη τὴν φύση, ἔλαβε δογματικώτερα μορφή ἀπὸ οἵανδήποτε ἄλλη χώρα. Γι' αὐτὸ ἐδῶ ἀναπτύχθηκε περισσότερο τὸ τυπικόν, διὰ τοῦ ὁποίου ἐπιστεύετο ὅτι ἦτο δυνατόν νά καταστοῦν τὰ πνεύματα αὐτὰ εὐμενῆ. Στὴν Περσία ἄλλωστε χρησιμοποιοῦντο κατ' ἀρχὴν ἡ λέξη μάγος, ὅπως ἐλέγετο ὁ ἱερεὺς τῶν Περσῶν, ὁ ἀσχολούμενος μέ τὴν ἀστρονομία, ὄνειροκριτικὴ καί ἄλλες ἀπόκρυφες τέχνες⁹⁵.

Εἰκ. 45. ΜΙΘΡΑΣ
(Ἀνάγλυφον Μουσείου τοῦ Λούβρου)

Η ΜΑΓΕΙΑ ΣΤΗΝ ΑΙΓΥΠΤΟ

17. Κατὰ δεύτερο λόγο, μετὰ τοὺς Βαβυλωνίους, ἡ μαγεία καλλιεργήθηκε ὑπὸ τῶν ἱερέων στὴν Αἴγυπτο καί ἀναπτύχθηκε σέ μυστικὴ σοφία, καταγραφεῖσα μάλιστα σέ ἀπόκρυφα μαγικά βιβλία. Κατὰ τίς αἰγυπτιακές διηγήσεις, οἱ κατέχοντες αὐτὴν τὴν σοφία μποροῦσαν νά μαγεύουν γῆ καί οὐρανόν, γινώριζαν τίς γλῶσσες τῶν πτηνῶν καί τῶν ἐρπετῶν, ὅλα τὰ ζῶα ἦσαν στὴν ἐξουσία τους, μποροῦσαν νά ἀνακαλέσουν τοὺς νεκροὺς ἀπὸ τὸν Ἄδην καί νά τοποθετήσουν στὶς θέσεις τους τὰ κομμένα κεφάλια, νά κατασκευάσουν ὁμοιώματα κροκοδείλων ἐκ πηλοῦ καί μέ μία ἐπωδὸ νά ἀναγκάζουν νά τοὺς ὑπηρετοῦν κ.λπ. Λίαν χαρακτηριστικὸς εἶναι ὁ ὑπὸ τοῦ Dieterici⁹⁶ δημοσιευθεὶς μαγικός πάπυρος, στὸν ὁποῖο φαίνεται σαφῶς ἡ φύση καί οἱ σκοποὶ τῆς μαγείας. Ὁ πάπυρος αὐτός, τὸν ὁποῖο ἐσφαλμένως χαρακτήρισε ὁ σοφὸς αὐτὸς θρησκευτολόγος ὡς λειτουργία τοῦ Μίθρα⁹⁷ (εἰκ. 45), ἐγράφη γιὰ νά χρησιμεύσει στὴν ἐκάστοτε κλήση καί δέσμευση καί τὸν ἐξαναγκασμὸ τοῦ θεοῦ ἢ τῶν θεῶν τῶν δυνα-

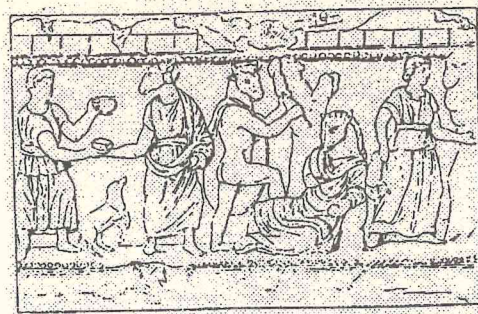
μένων νά βοηθήσουν τὸν χρησιμοποιοῦντα αὐτὲς τίς μαγικὲς συνταγὲς γιὰ τίς ἀνάγκες του. Ὡρισμένες τελεστικές πράξεις, συριγμοὶ καί πομπησμοί⁹⁸, νηστείες καί γνώση τοῦ ἀληθινοῦ καί αὐθεντικοῦ ὀνόματος, ἀρκοῦσαν γιὰ τὴν βίαία προσαγωγή ὅχι μόνον τῶν κατωτέρων θεῶν ἢ δαιμόνων, δηλαδὴ τῶν ὠρογενῶν, τῶν ἡμερησίων, τῶν ἐφεβδοματικῶν, ἀλλὰ καί αὐτοῦ τοῦ ὑψίστου θεοῦ τοῦ δαίμονος δαιμόνων, ὁ ὁποῖος μπορεῖ νά πληροφορήσει «περὶ ἀστρου καὶ ποιὸς ἐστὶν ὁ δαίμων καί ὁ ὠροσκόπος καὶ ποῦ ζῇ καὶ ποῦ ἀποθάνῃ σὺ. Ἐάν δέ τι φαῦλον ἀκούσης μὴ κλαύσης, ἀλλ' ἐρώτα, ἵνα αὐτὸς ἀπαλείψῃ ἢ μεθοδεύσῃ δύναται γὰρ πάντα ὁ θεὸς οὗτος». Ἀλλὰ μόνον κατὰ διαταγὴν τοῦ προσκαλοῦντος καί ἀναγκάζοντος αὐτόν, ἐφ' ὅσον αὐτὸς γνωρίζει τὴν «τοῦ ἐπαγράμματος ὑπόδειξιν καὶ τὸν λόγον, ὃ ὑπακούει ὁ θεός».

18. Στὸν ἴδιο πάπυρο ἀναγράφονται διάφορες συνταγές, ἡ ἀκριβὴς ἐκτέλεση τῶν ὁποίων καθιστᾷ δυνατὴ τὴν θεραπεία ἀσθενειῶν, τὴν ἐξέλαση δαιμονίων, τὴν τέλεση θαυμάτων καί τὴν πλήρωση παντός καθόλου ἐπιθυμητοῦ. Τὸ δραστηριώτατο τμήμα τοῦ παπύρου εἶναι ὁ ἱερός λόγος ἢ ἡ

κοσμοποιία, τοῦ ὁποῖου προηγείται ἡ μελέτη καί ἔπονται οἱ ἀνάγκες. Ὁ ἱερός λόγος ἔγινε βάση καί ἀπαρχή αὐτῆς τῆς μαγείας· διηγοῦντο δηλαδή μῦθο περί τῶν κατορθωμάτων τῶν θεῶν, οἱ ὁποῖοι ὤφειλαν νά τελέσουν καί στήν προκειμένη περίπτωση μεγάλα καί θαυμαστά, ὅπως ἐτέλεσαν αὐτά κάποτε κατά τόν μῦθο. Αὐτός, ὁ αἰγύπτιος μάγος ἐθεράπευσε τό δάγκωμα τοῦ φιδιοῦ διηγούμενος μακρόν μῦθο, στόν ὁποῖο παρίσταται ὁ Ρᾶ θεραπευόμενος ἀπό τοῦ δαγκώματος τούτου ὑπό τῆς Ἰσιδος⁹⁹.

19. Οἱ ἀσκοῦντες τήν μαγεία στήν Αἴγυπτο ἱερεῖς ἐκαλοῦντο μάγοι, κατόρθωσαν μάλιστα αὐτοί νά αὐξήσουν ἀκόμα περισσότερο τήν ἐμπιστοσύνη τοῦ κοινοῦ πρὸς τήν μαγεία. Ἐνῶ οἱ μάγοι τῆς Περσίας εἶχαν δύναμη μόνο ἐπὶ τῶν πνευμάτων τοῦ κακοῦ καί περιορίζοντο στίς θρησκευτικές παρακλήσεις τῶν πνευμάτων τοῦ καλοῦ, οἱ αἰγύπτιοι ἱερεῖς ἰσχυρίζοντο ὅτι μπορούσαν νά ὑποτάσσουν ὅλες τίς θεότητες. Ὅντες κυρίως γόντες, χρησιμοποιοῦσαν διαφορικούς ἐπωδές, στίς ὁποῖες ἀπέδιδαν μυστηριώδη δύναμη. Τόσον ὅμως οἱ Πέρσες ὄσον καί οἱ Αἰγύπτιοι ἱερεῖς ἦσαν θαυματουργοί, διότι ἐπρατταν ἔργα καταπληκτικά γιά τό πλῆθος, ἃ χρησιμοποιοῦντες ἀπάτες κατά τό μᾶλλον ἢ ἥττον εὐφυεῖς, ἃ βοηθούμενοι ὑπό τῶν γνώσεων, τίς ὁποῖες κατεῖχε ἀποκλειστικῶς ἡ κάστα¹⁰⁰ τους. Ὁ Φαραώ τῶν Αἰγυπτίων, ἀφομοιούμενος πρὸς θεόν, εἶναι μέγας μάγος· οἱ προσευχές του, οἱ ἐπικλήσεις του ἐξασφαλίζουν τήν πορεία τῶν φυσικῶν φαινομένων· εἶναι ὁ μοναδικός μεσίτης πλῆσιόν τοῦ Ὀσίριδος ὑπὲρ τῶν νεκρῶν. Τό ἱερατικό ἀξίωμα ἦτο συνήθως κληρονομικό. Οἱ ἱεροτελεστίες, οἱ θυσίες, οἱ προσευχές ἦσαν δανεισμένες ἐκ τῆς μαγείας· ἐπειδή δέ ὅλες οἱ Αἰγυπτιακές θρησκείες προήρχοντο ἐκ τοῦ ἀνιμισμοῦ, ἡ λατρεία τους ἀπέρρεε ἐκ τῆς μαγείας, ἡ

Εἰκ. 46

Η ΚΙΡΚΗ ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΝΕΙ ΣΕ ΠΡΟΒΑΤΟ, ΤΑΥΡΟ ΚΑΙ ΧΟΙΡΟ ΤΟΥΣ ΣΥΝΤΡΟΦΟΥΣ ΤΟΥ ΟΔΥΣΣΕΩΣ

(Παράσταση ἐπὶ τεφροδόχου κάλπης στό Μουσεῖο τῆς Βολτέρας)

ὁποία ἦταν ἡ τεχνική καί ἡ στρατηγική τοῦ ἀνιμισμοῦ.

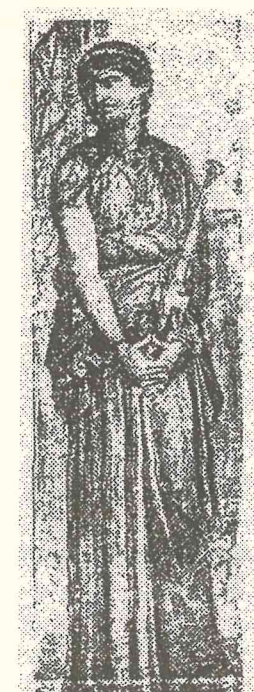
20. Περίπατα παντός εἶδους, ἐξωφρενικά φάρμακα, βασκανίες, ὅλες οἱ πανουργίες ἦσαν κτῆμα τῶν ἱερέων. Γιά αὐτό τό ἐπιτήδευμα τῶν μάγων δέν ἦτο τελείως ἀκίνδυνο στήν Αἴγυπτο, τιμωρούμενο πολλές φορές διά θανάτου. Ἐν τούτοις, ὡς συμβαίνει πάντοτε, ὅπως ἡ ἐπιστήμη γεννᾶται ἐκ τῆς θρησκείας καί ἡ κόρη κληρονομεῖ ἀπό τήν ζῶσα ἀκόμη μητέρα της, ἔτσι καί ἡ αἰγυπτιακή ἐπιστήμη, ἰδίως ἡ ἀλχημεία ἐξῆλθε ἐκ τῶν ναῶν, ἐκδηλώσασα τάσεις ἐκλαϊκεύσεως καί ἀσκήσασα εὐεργετική ἐπίδραση ἐπὶ τῆς Ἑλληνικῆς ἐπιστήμης, στά πρῶτα βήματά της.

Η ΜΑΓΕΙΑ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

21. Στούς Ἕλληνες οὐδέποτε ἡ μαγεία ἔλαβε ἐπίσημο καί ἱερατικό χαρακτῆρα καί εὐρίσκετο ἔξω τῆς γενικῆς θεογονίας, ἀπευθυνόμενη σέ πνεύματα ξενικά, ἐπείσακτα καί κάπως ἡμιεπίσημα. Ἐξ ὅλων τῶν ἑλληνικῶν θεοτήτων μόνο ἡ Ἑκάτη εἶχε μαγική

λατρεία. Ἀξίον σημειώσεως ἐπίσης ὑπῆρξε ὅτι στήν Ἰλιάδα, δέν ἔχει καμία θέση ἡ μαγεία στήν ζωή τῶν ἡρώων, στήν δέ Ὀδύσσεια, ἐξαιρουμένης τῆς Κίρκης¹⁰¹, ἡ ὁποία τίθεται ἔξω τῆς ἀνθρωπίνης κοινωνίας, μία μόνο φορά γίνεται λόγος περί χρήσεως ἐπωδῶν.

22. Ἐν τούτοις, οἱ μυθολογικές παραδόσεις περί τῆς Κίρκης, ἡ ὁποία μετέβαλε τοὺς συντρόφους τοῦ Ὀδυσσεῶς σέ χοίρους, τῆς Μηνδείας¹⁰², ἡ ὁποία κατεῖχε φάρμακα γιά ἀνανέωση τῶν γερόντων καί ἀνελήφθη στοὺς οὐρανούς ἐπὶ ἄρματος συρομένου ὑπό δύο πτερωτῶν δρακόντων, τῆς Ἀγαμήδης¹⁰³, τῆς Πασιφάνης¹⁰⁴, τῶν μυθικῶν τελκίνων¹⁰⁵, Κορυβάντων¹⁰⁶, δεικνύουν παλαιά γνώση τῆς μαγείας. Κατά τοὺς ἱστορικούς μάλιστα χρόνους «*μάγοι καί καθαῖρες καί ἀγύρτες*», κατά τήν μαρτυρία τοῦ Ἱπποκράτους (περί ἱερῆς νόσου), ἰσχυρίζοντο ὅτι ἦσαν ἱκανοί καί τήν σελήνη νά καταβιβάζουν ἐπὶ τῆς γῆς καί ἔκλειψη τοῦ ἡλίου καί κακοκαιρία καί εὐδία καί βροχή καί αὐχμό καί ἀφορία τῆς γῆς καί τῆς θαλάσσης νά προκαλοῦν καί νά θεραπεύουν κάθε νόσο καί κάθε μαλθακία καί ἰδίως τήν ἐπιληψία, τήν ὁποία θεωροῦσαν κατ' ἐξοκὴν δαιμονική, νά καθαίρουν τά ἐναγῆ κ.λπ. Μία τέτοια φαρμακίδα Λημνία, τήν Θεοδωρίδα¹⁰⁸, ἀναφέρει καί ὁ Δημοσθένης (κατ' Ἀριστογείτονος Α'), ἡ ὁποία μάλιστα καταδικάσθηκε σέ θάνατο, περίφημος δέ καθαρτής ὑπῆρξε ὁ μυθικός Ἐπιμενίδης¹⁰⁹ ὁ Κρής, ὁ ὁποῖος καί ἐκάθηρε τήν πόλη τῶν Ἀθηνῶν, κατά τήν παράδοση, ἀπό τό Κυλώνειο ἄγος. Ἡ ἀσκηση τῆς μαγείας δέν ἦταν ξένη καί στοὺς Ὀρφικούς, οἱ ὁποῖοι γνώριζαν καθαρμούς καί τελετές καί λύσεις καί ἀποτροπιασμούς. Παρά ταῦτα, μέχρι τῶν Ἑλληνιστικῶν χρόνων τουλάχιστον, ἡ μαγεία οὐδέποτε ἔλαβε στόν κοινωνικό βίο τῆς Ἑλλάδος τήν ἐξέχουσα θέση τήν ὁποία κατεῖχε στήν Ἀνατολή,

Εἰκ. 47 Η ΜΗΔΕΙΑ*

(Τοιχογραφία ἀπό τό Ἡράκλειο)

Ἡ τοιχογραφία τοῦ Ἡρακλείου (Herculaneum), τῆς ὁποίας ἡ ἐξάρτηση ἀπό τόν πίνακα τοῦ Τιμομάχου φαίνεται ἀναμφίβολος, παρουσιάζει τήν Μήδεια μέ τό ξίφος στά χέρια «*ζαλῶ καί τέκνοις ἀντιμεθελκίμενα*», ὅπως λέγει ἕνα ἀρχαῖο ἐπίγραμμα, ἢτοι ταλαντευομένη μεταξὺ δύο ἀντιθέτων συναισθημάτων, τῆς ζηλοτυπίας ἀπὸ τό ἕνα μέρος, ἀπὸ τό ἄλλο δέ τῆς ἀγάπης πρὸς τά τέκνα της (*Ἱστορία τῆς ἀρχαίας τέχνης*, ὑπό Χρ. Τσουντά).

παραμείνας στήν Ἑλλάδα ὑπό μορφή ἀπλῶς λαϊκῆς δεισιδαιμονίας. Κατά τοὺς Ἀλεξανδρινούς ὅμως χρόνους, ὁπότε συντελέσθηκε μεγάλη καί γόνιμη μεῖξη ἰδεῶν ἑλληνικῶν καί ἀνατολικῶν, ἡ μαγεία ἀπέκτησε στήν Ἑλλάδα εὐρεῖα διάδοση. Μάγοι πολυάριθμοι καί ποικιλώνυμοι (ἀγύρτες¹¹⁰, ἀπομάκτες¹¹¹, βωμολόχοι¹¹², φαρμακομάντες¹¹³, ἰατρομάντες¹¹⁴, καθαῖρες¹¹⁵ κ.λπ.), ἔχοντες ὡς συνοδούς ἐγκληκιστρίδες¹¹⁶, περιμακτρίδες¹¹⁷, τελεστρίδες¹¹⁸, τυμπανιστρίδες¹¹⁹ κ.λπ. καί ἐφορμώμενοι κυρίως ἐκ

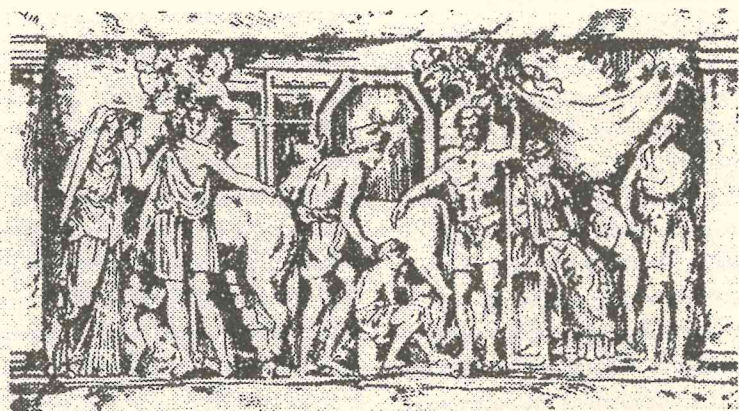
Θεσσαλίας, ἡ ὁποία ἐθεωρεῖτο ἡ κατ' ἐξοκὴν κοιτίδα τους, περιέτρεχαν τίς πόλεις καὶ ἐξαπατοῦσαν τοὺς ἀπλοῖκους. Τό σπουδαιότερο ὅμως εἶναι ὅτι ἡ μαγεία, ὑπὸ τὴν ἐπίδραση ἀκριβῶς τῆς ἀνατολῆς καὶ πολλὰς φορές ὑπὸ τὴν προστασία τῶν φιλοσόφων (νεοπυθαγορείων καὶ νεοπλατωνικῶν), ἄρχισε νὰ λαμβάνει ἐπιστημονικοφανῆ χαρακτηριστὴρα καὶ νὰ ἐξελίσσεται σὲ πλήρη ἀπόκρυφο ἐπιστήμη, τὴν **θεουργία**¹²⁰, ἀναμίχασα στίς ἀρχέγονες αὐτῆς μεθόδους πλῆθος θρησκευτικῶν, ἀστρολογικῶν καὶ φιλοσοφικῶν ιδεῶν· λείψανα δὲ αὐτῆς, πλὴν τῶν εἰδήσεων τῶν συγγραφέων, ἔχουμε στοὺς περισωθέντες μαγικούς παπύρους. Ὁ περιφημότερος ἐκ τῶν μάγων τῆς περιόδου αὐτῆς ὑπῆρξε ὁ Ἀπολλώνιος ὁ Τυανεύς, ὁ ὁποῖος καὶ ἀναγνωρίσθηκε ὡς θαυματουργός.

23. Ἐκτός ὅμως τῶν εἰδήσεων τῶν συγγραφέων καὶ τῶν παπύρων, περισώθηκαν μέχρι τῶν ἡμερῶν μας ἐκ τῆς ἀρχαιότητος καὶ δείγματα αὐτοῦσια τῶν ἀρχαίων μαγικῶν μεθόδων, οἱ λεγόμενοι **κατάδεσμοι**¹²¹, ὡς καὶ διάφορα μαγικά μᾶλλινα εἰδώλων. Οἱ κατάδεσμοι εἶναι ἐλάσματα μετάλλινα, πάνω στὰ ὁποῖα ἐγράφετο τὸ ὄνομα τῶν μισουμένων ἢ μετὰ τοῦ ρήματος καταδῶ, μετὰ ἢ ἄνευ διαφόρων ἁρῶν, μετὰ

ἢ ἄνευ ἐπικλήσεως καταχθονίων δαιμόνων· κατὰ τρόπον ἀνάστροφον ἢ ἄλλως δυσανάγνωστο, ἔθαβαν τοὺς καταδεσμούς σὲ διαφόρους ἀποκέντρους τόπους καὶ συνήθεστερα ἐντὸς τάφων, πολλὰς φορές δὲ καὶ τοὺς κάρφωνναν ἢ ἀπλῶς τοὺς διαπερνοῦσαν μέ καρφιά. Τέτοιοι κατάδεσμοι εὐρέθησαν ἀρκετοὶ στὴν Ἀττικὴ καὶ ἀλλοῦ. Τὰ δὲ ἐδῶλια, τὰ ὁποῖα πάντοτε παριστοῦν τὸ ὁμοίωμα τοῦ ἐχθροῦ, εἶναι συνήθως τρυπημένα μέ καρφιά ἢ ἔχουν τὰ χέρια καὶ τὰ πόδια δεμένα.

Η ΜΑΓΕΙΑ ΣΤΗΝ ΙΤΑΛΙΑ

24. Οἱ Ρωμαῖοι παρέλαβαν τὴν μαγεία ἀπὸ τοὺς Αἰγυπτίους καὶ τοὺς Ἕλληνας. Προερχόμενοι κυρίως ἐξ Αἰγύπτου οἱ μάγοι, διέτρεχαν τὴν Ἑλλάδα καὶ τὴν Ἰταλία καὶ ἀπολάμβαναν σημαντικῆς ἐκτιμήσεως. Ἀπέδιδαν σὲ αὐτοὺς οἱ ἀφελεῖς θαυματοποιούς ιδιότητες, καὶ ἐπίστευαν ὅτιμποροῦσαν διὰ καταλήλων ἐπωδῶν καὶ παρασκευασμάτων νὰ ἐπαναφέρουν στὴν ζωὴ τοὺς νεκρούς, νὰ μετατοπίζουν οἰκοδομήματα κ.λπ. Ἡ Δωδεκάδελτος¹²² μαρτυρεῖ περὶ τῆς πίστεως στὴν δύναμη τῶν μάγων

Εἰκ 48. Η ΠΑΣΙΦΑΗ (Ἀνάγλυφο τοῦ Μουσείου τοῦ Λούβρου)

Εἰκ. 49

Ο ΘΗΣΕΥΣ ΚΑΙ Ο ΜΙΝΩΤΑΥΡΟΣ

Η ΜΑΓΕΙΑ ΣΤΟΥΣ ΜΟΥΣΟΥΛΜΑΝΟΥΣ

26. Οἱ Μουσουλμάνοι πιστεύουν σὲ δύο εἴδη μαγείας. Ἡ πρώτη στηρίζεται ἐπὶ τῶν εἰδικῶν ιδιοτήτων, οἱ ὁποῖες ἀπονέμονται σὲ ὀρισμένα ὀνόματα τοῦ Θεοῦ καὶ χωρία τοῦ Κορανίου καὶ σὲ ὑπερφυσικὴ γνώση τοῦ κόσμου τῶν πνευμάτων, τῶν **τζίνν**¹²⁴, τῶν **τελωνίων**¹²⁵, τῶν **ἀγγέλων** κ.λπ., δύναται δὲ νὰ εἶναι ἀναλόγως τοῦ σκοποῦ, γιὰ τὸν ὁποῖο χρησιμοποιεῖται, θεία ἢ διαβολικὴ. Ἡ θεία μαγεία ἀσκεῖται ὑπὸ τῶν ἀγαθῶν ἀνθρώπων καὶ ἔχει θεμιτοὺς σκοπούς. Εἶναι μᾶλλον εἶδος μυστικισμοῦ ἢ μαγικῆς ἐπιστήμης, στηριζομένου ἐπὶ τῆς δυνάμεως τῶν ἀριθμῶν, ἐπὶ τοῦ μυστηριώδους καὶ ἱερογλυφικοῦ συνδυασμοῦ ὀρισμένων εἰκόνων κ.λπ. Ἡ διαβολικὴ μαγεία ὡς σφαῖρα δράσεώς της ἔχει τὸν ὑπερφυσικὸ καὶ ἄπειρο κόσμον, στὸν ὁποῖο κινοῦνται τὰ τζίνν, οἱ **σεϊτάννδες**¹²⁶, οἱ **ἄφρὶτ**¹²⁷ κ.λπ. Ὁ προφήτης καὶ ὅλοι οἱ καλοὶ Μουσουλμάνοι ἀποδοκιμάζουν τὴν ἐγκληματικὴ αὐτὴ ἐπιστήμη καὶ τοὺς ἀσκοῦντες αὐτήν. Περιλαμβάνει τὴν γοητεία, τίς μεταμορφώσεις μέ τὴν βοήθεια ραντισμῶν καὶ ὀρισμένων τύπων, τοὺς καταδέσμούς, κ.τ.λ., τῶν ὁποίων

καὶ ρητῶς τιμωρεῖ τίς πράξεις τους. Ἡ ἄγνοια τῆς ἱερογλυφικῆς γραφῆς, ἐν συνδυασμῷ μέ τὴν κυκλοφοροῦσα φήμη περὶ βαθύτητος καὶ ἀρχαιότητος τῶν αἰγυπτιακῶν δοξασιῶν καὶ θεωριῶν, ἔδιδε στὴν Αἴγυπτον τὸν χαρακτῆρα πατρίδος τοῦ μυστηρίου καὶ καθιστοῦσε τὴν γλῶσσα τῆς προνομιούχου γλῶσσα τῶν ἐπωδῶν τῆς γοητείας. Ἀνταποκρινόμενοι δὲ οἱ μάγοι στίς παντοειδεῖς πνευματικὲς καὶ ὕλικές ἀνάγκες τοῦ κοινοῦ, ἀνελάμβαναν, σὺν τοῖς ἄλλοις, καὶ τὸ ἔργο τοῦ προλέγειν τὰ μέλλοντα καὶ ἀντεποιοῦντο ἔτσι τῶν δικαιωμάτων τῶν μάντεων, τῶν ἀστρολόγων καὶ τῶν οἰωνοσκόπων, μέ τοὺς ὁποῖους συχνὰ συνεχέοντο. Ἐν τούτοις, οἱ μάγοι ἐδιώκοντο ὑπὸ τῶν νόμων τῆς πολιτείας. Τα χρονικά τῆς Ρώμης ἀναφέρουν μεγάλο ἀριθμὸ παραδειγμάτων προγραφῆς, φυλακίσεως καὶ θανατώσεως μάγων. Ἐπὶ Τιβερίου¹²³, 4.000 ἀπελευθεροὶ μεταφέρθηκαν, καταδικασθέντες γιὰ μαγεία, στὴν Σαρδηνία. Οἱ αὐτοκράτορες κατεδίωκαν μετὰ μεγάλης σκληρότητος τοὺς ἀσχολουμένους μέ τὴν μαγεία ἢ τὴν ἀστρολογία, διότι τοὺς ἐθεώρουν ὡς ἐπικινδύνους ἀντιπάλους, παραλλήλως ὅμως τιμοῦσαν καὶ ἀντάμειβαν ἐκείνους, οἱ ὁποῖοι ἦσαν ἀφοσιωμένοι σὲ αὐτοὺς.

Η ΜΑΓΙΑ ΣΤΟΥΣ ΕΒΡΑΙΟΥΣ

25. Οἱ Ἑβραῖοι, καὶ ὅλοι ἐν γένει οἱ σημιτικοὶ λαοί, εἶχαν ἐπιδοθεῖ ἐντόνως στὴν μαγεία, ὅπως φαίνεται ἀπὸ τὰ ἱστορούμενα περὶ τὸν Σολομῶντα καὶ ἀπὸ τὸν Ἰώσηππο. Ἀπὸ αὐτοὺς ἐδιδάχθησαν καὶ οἱ Ἀραβες τὴν ἀπόκρυφο αὐτὴν ἐπιστήμη, στὴν ὁποία αὐτοὶ ἔδωσαν τὴν ὀριστικὴ μορφή, ὑπὸ τὴν ὁποία εἰσχώρησε στὴν Εὐρώπην καὶ παρέμεινε καθ' ὅλον τὸν μεσαίωνα.

βρίσκουμε περίεργα παραδείγματα στις «Χίλιες και μία Νύκτες»¹²⁸. Ἡ βασκανία κατέχει επίσης σημαντική θέση, όμιλεῖ δέ περί αὐτῆς καί τῆς αποδίδει τρομακτικά αποτελέσματα ὁ ἴδιος ὁ Μωάμεθ. Στήν διαβολική μαγεία ἀνήκει καί ἡ μαντεία, ἡ ὁποία ὁμως δέν συγκαταλέγεται μεταξύ τῶν ἀπαγορευμένων καί ἀθεμίτων ἐπιστημῶν, ἀπό ὅλους τοὺς Μουσουλμάνους. Ἡ δεύτερη μαγεία γιά τοὺς Μουσουλμάνους περιλαμβάνει τίς φυσικές ἐνέργειες καί τίς ὑλικές ψευδαισθήσεις. Ἀποδοκιμάζεται ὑπό τῶν ἀληθινῶν πιστῶν, οἱ ὁποῖοι τῆς ἀποδίδουν τρομερά ἀποτελέσματα. Ἐδῶ ἀνήκουν ἡ γνώση τῶν φυσικῶν φαινομένων, τά ὁποῖα χρησιμοποιοῦνται πρὸς ὄφελος τοῦ μάγου, οἱ διὰ δόλου ἐπιτυγχανόμενες ψευδαισθήσεις, τά ὁράματα, οἱ παραισθήσεις κ.τ.λ. Τό εἶδος τοῦτο τῆς μαγείας γέννησε τήν ἀλχημεία, ἡ ὁποία ἀποτελεῖ τήν πρώτη ἀπόπειρα τοῦ ἀνθρώπου νά εἰσδύσει στά μυστικά τῆς φύσεως.

Η ΜΑΓΕΙΑ ΣΤΟΥΣ ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΥΣ

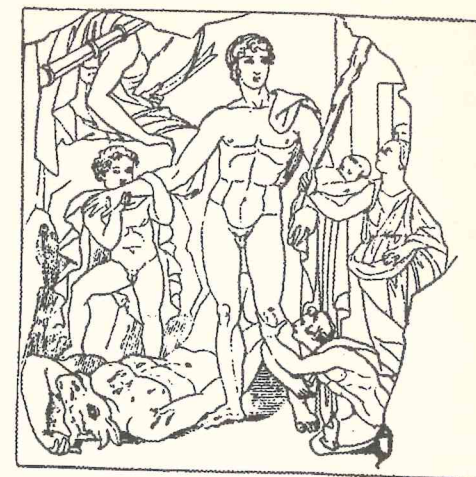
27. Ἡ Χριστιανική θρησκεία, ἐνῶ βρῆκε ὅλα τά ἔθνη βαθύτατα πιστεύοντα στήν ὑπαρξη ὑπερφυσικῶν ὄντων, καλῶν καί κακῶν πνευμάτων, ἀντί νά καταστρέψει τίς κρατούσες δεισιδαιμονίες, τίς υἰοθέτησε. Καί τά μέν καλὰ πνεύματα μεταβλήθηκαν σέ ἀγγέλους, τά δέ κακά σέ δαίμονες. Στούς δευτέρους οἱ Χριστιανοί περιέλαβαν ὅλους τοὺς ἀρχαίους ἐλληνικούς, ῥωμαϊκούς, περσικούς, αἰγυπτιακούς κ.λπ. θεούς. Τά εὐνοϊκά φαινόμενα ἀπεδόθησαν στοὺς ἀγγέλους, τά δέ ἐπιβλαβῆ καί τρομακτικά στοὺς δαίμονες. Βεβαίως ἡ ἐκκλησία ἀρνήθηκε νά ἐπικαλεσθεῖ τά κακά πνεύματα καί κατεδίωκε τό σχετικό τμήμα τῆς μαγείας. Ἀλλά ἐνῶ καταπολεμοῦσε τόν πολυθεϊσμό καί τήν μαγεία, ἀφέθηκε νά

ἐπηρεασθεῖ ὑπό τοῦ ἐνός καί τῆς ἄλλης. Οἱ προσευχές καί οἱ τελετές γιά τήν πρόκληση βροχῆς ἢ εὐδίας, οἱ ἀπευθυνόμενες σέ ὀρισμένο ἅγιο, γιά τήν θεραπεία μέ τήν βοήθεια ὀρισμένων τύπων, γιά τήν εὐτυχῆ ἐκβαση τῆς ἐγκυμοσύνης, τά λείψανα τῶν ἁγίων μέ τίς θαυματουργοὺς τοὺς ιδιότητες, κ.λπ., προδίδουν σοβαρή ἐπίδραση τῶν μαγικῶν δεισιδαιμονικῶν ἀντιλήψεων τῆς ἀρχαιότητος. Τό σημεῖο τοῦ σταυροῦ, τό ἅγισμα καί οἱ εἰκόνες ἀντικατέστησαν στά μάτια πολλῶν τίς ἐπωδούς, τά περιάπτα κ.λπ.

28. Ὁ Χριστιανισμός δέν ἐξάλειψε τήν μαγεία ἀντιθέτως, παρέλαβε ἐξ αὐτῆς πολλά στοιχεῖα καί τήν ἄφησε πάλι αὐτοτελεῖ ἐπιστήμη, ὡς ἦταν καί προηγουμένως, παρά τίς σχετικές ἀπαγορευτικές διατάξεις καί κανόνες τῆς Ἐκκλησίας καί τῆς κρατικῆς νομοθεσίας καί τά σποραδικῶς ὑπό τῶν συγγραφέων ἀναφερόμενα μαγικά ἐπεισόδια καί καταδίκες. Ἐν πρώτοις, οἱ τρεῖς μάγοι, ξεκίνησαν ἀπό τήν Ἀνατολή καί ὀδηγούμενοι ὑπό τοῦ φωτεινοῦ ἀστέρος, ἦλθαν εἰς Βηθλεέμ καί πρόσφεραν στό θεῖο βρέφος τά δῶρα τους, ἥτοι χρυσό, ὑποδολοῦντα τήν βασιλική ιδιότητα, σμύρνα συμβολίζουσα τόν ἐξιλαστήριο θάνατο τοῦ Θεανθρώπου καί λίβανον ἐμφαίνοντα τήν στόν Χριστό, ὡς Θεό, ὀφειλομένη λατρεία. Περαιτέρω ἡ Ἐκκλησία γνωρίζει τίς ἐμετώσεις, τοὺς καθαρμούς καί τοὺς ἐξορκισμούς. Ἀπό τῆς ἀσκήσεως δέ τῆς μαγείας εἶναι πιθανόν ὅτι ἔλαβαν καί οἱ γνωστοί¹²⁹ τό ὄνομά τους, καθ' ὅσον ἡ περί αὐτὴν σοφία ἐκαλεῖτο καί γνώση. Διὰ τῆς γνώσεως τοῦ ὀνόματος πιστεύουν ὅτι ἐξαναγκάζονται οἱ ἄρχοντες εἰς ἄδεια πρὸς ἐλευθέρη διὰ τῶν οὐρανίων σταθμῶν δίοδο. Κατά τόν Ἰππόλυτο¹³⁰ ἡ κάθε λατρεία καί διδασκαλία τῶν γνωστικῶν εἶναι ἡ μαγεία, διὰ τῆς ὁποίας πετύχαιναν καί τήν

ἀθανασία. Ὡς κάτοχοι τῶν μαγικῶν τεχνῶν δύνανται νά ἐξαναγκάσουν δι' αὐτῶν τόν Θεόν σέ ἐκπλήρωση ὅλων τῶν εὐχῶν τους. Ἀπό τοῦ ΙΒ' μάλιστα αἰῶνος καί ἐφ' ἑξῆς, ἀρχίζει ἡ μαγεία νά καλλιεργεῖται στό Βυζάντιο καί τὴν Δυτική Εὐρώπη σπουδαιότερα. Στό Βυζάντιο, ὅχι μόνον ἄνθρωποι τοῦ λαοῦ, ἀλλὰ καί μεγιστᾶνες καί λόγιοι ἀσχολοῦνται μέ τήν μαγεία, μαζί μέ τήν ἀστρολογία, στήν καλλιέργεια δέ αὐτῆς συνετέλεσε καί ἡ ἀναδίφηση ἐκ νέου καί μελέτη τῶν νεοπλατωνικῶν κυρίως φιλοσόφων. Ἔτσι π.χ. ὁ Ψελλός¹³¹, ὁ ὁποῖος χαρακτηρίζει τόν ἑαυτό του πλατωνικό, δηλαδή νεοπλατωνικό, δέν ἀποκρύπτει ὅτι καί περί τίς ἀπόκρυφες αὐτές ἐπιστήμες ἀσχολήθηκε, οἱ δέ Σολομώντειοι Βίβλοι, δηλαδή οἱ Σολομωνικές¹³², ἦσαν σέ κοινή χρήση.

29. Καί στήν Δύση, ὑπό τήν ἐπίδραση πιθανῶς κατ' ἀρχάς τῶν Ἀράβων καί τῶν Ἑβραίων (Καβάλλα)¹³³, μετὰ δέ τήν Ἀναγέννηση καί τῶν Νεοπλατωνικῶν καί Νεοπυθαγορείων, ἡ ὅλα τά ἴχνη τῆς ἀνατολικῆς τῆς προελεύσεως ἔκρουσα μαγεία, ἀνακύπτει ὡς ἀπόκρυφος φιλοσοφία (Ἀγρίππας¹³⁴, Παράκελσος¹³⁵, Καμπανέλλα¹³⁶, κ.λπ.), μαζί μέ ἄλλες ἀπόκρυφες διδασκαλίες, τῆς ἀστρολογίας, ἀλχημείας, κ.λπ. Δίδεται πίστη στά ἔργα τῆς καί καταβάλλεται προσπάθεια νά ἐρμηνευθοῦν μέ ἐνιαῖες τῆς φύσεως καί τοῦ κόσμου θεωρίες, καθ' ὃν χρόνο ὑπό τῶν θεολόγων ἀποδίδονται αὐτές στόν ἐχθρό τῆς Ἐκκλησίας, τόν διάβολο. Ἡ Καθολική Ἐκκλησία, χαρακτηρίζουσα κάθε ἀνακάλυψη ὡς μαγεία ἢ αἵρεση, ἄρχιζε φοβερό διωγμό ἐναντίον παντός ἀμφισβητοῦντος τήν δική τῆς κοσμοθεωρία καί ἐπακολούθησε ἀτελεύτητο μαρτυρολόγιο ἐπὶ τῆς πυρᾶς ὅχι μόνο τῶν μάγων καί τῶν μαγισσῶν, ἀλλὰ καί παντός τολμηροῦ ἐρευνητοῦ. Ὁ ἀπαίσιος αὐτός διωγμός διήρκεσε σποραδικῶς μέχρι τοῦ ΙΗ' αἰῶνος.

Εἰκ. 50

Ο ΘΗΣΕΥΣ ΝΙΚΗΤΗΣ ΤΟΥ ΜΙΝΩΤΑΥΡΟΥ
(Οἱ διασωθέντες νέοι τῶν Ἀθηνῶν ἐκδηλώνουν παντοιοτρόπως τήν εὐγνώμοσύνη τους πρὸς τόν σωτήρα τους.

30. Καί σήμερα ἀκόμη ἐξακολουθεῖ ἡ μαγεία νά ὑφίσταται καί νά πιστεύεται στά λαϊκά κυρίως στρώματα, εἴτε ὑπό τήν μορφή τῆς λαϊκῆς δεισιδαιμονίας, εἴτε ὡς ἐνεργὸς μαγεία, γιά κακό ἢ γιά ἀγαθό. Καί σήμερα ἀκόμη ἐξακολουθοῦν νά χρησιμοποιοῦνται ἐπωδές καί περιάπτα καί καθαρμοί καί ποικίλα ἄλλα μέσα ἀμέσου ἢ ἐμμέσου ὁμοιοπαθητικῆς μαγείας πρὸς ἀποτροπή κακῶν, θεραπεία ἀσθενειῶν, πρόκληση ἢ κατάπαυση βροχῆς, κ.λπ. ἐνῶ, ἐξ ἄλλου, μαγικοί κόμβοι καί κέρινα εἰδώλια καί καρφώματα καί φίλτρα καί ἐπικλήσεις δαιμόνων καί σολομωνικές καί κατάδεσμοι τίθενται εἰς ἐνέργεια ὑπό μαγισσῶν πρὸς ἐπίτευξη σκοπῶν ἰδιοτελῶν προκειμένου νά βλάψουν κάποιον. Μακρὸ κατάλογο τέτοιων μαγικῶν ἔργων τῶν ἐλλήνων μαγισσῶν περιέχει τό ὑπό τοῦ Ν. Γ. Πολίτου δημοσιευθέν κεφάλαιον νομοκάνονος (Λαογραφ. Γ' 381 κέξ.). Δυστυχῶς δέ, παρομοίων δεισιδαιμονιῶν δέν εἶναι ἀπαλλαγμένα καί ἀνώτερα στρώματα, εὐρίσκονται

δέ άνθρωποι και σήμερα, οι όποιοι όχι μόνο προσπαθούν να ερμηνεύσουν διάφορα της μαγείας φαινόμενα, αλλά και να δικαιολογήσουν και να στηρίζουν αυτήν και τις μεθόδους της, χρησιμοποιώντας έννοιες νεώτερες, ως είναι ο ύπνωτισμός, ή υποβολή και ο μαγνητισμός.

Η ΜΑΓΕΙΑ ΣΤΗΝ ΓΕΩΡΓΙΑ

31. Η μαγεία από των παναρχαιοτάτων χρόνων μέχρι σήμερα υπεισέρχεται στην άσκηση του γεωργικού επαγγέλματος και επιδρά σοβαρά στις αντιλήψεις και ενέργειες των γεωργών. Άνεξαρτήτως του γεγονότος, ότι πάντοτε τα διάφορα βότανα υπήρξαν ως το κύριο συστατικό της κατασκευής των παντός χρήσεως φίλτρων, υπάρχει δέ και ιδιαίτερα τάξη μαγικών φυτών, περί των οποίων στο παρόν κεφάλαιο γίνεται λόγος, ούδέποτε έπαυσαν οι γεωργοί των διαφόρων χωρών και εποχών να καταφεύγουν στην προστασία της μαγείας για να αποτρέψουν διάφορα κακά ή να προκαλέσουν τα προσδοκώμενα αγαθά. Μαγικά φίλτρα, έπωδες και έξορκισμοί χρησιμοποιήθηκαν πάντοτε και εξακολουθούν να χρησιμοποιούνται προς αποτροπή εκ των ζώων και των φυτών διαφόρων άσθενειών ή καταπολέμηση αυτών, όταν ένσκήψουν, στην πρόκληση βροχής έν και ρω ξηρασίας ή κατάπαυση αυτής σε περίπτωση πολυομβρίας, προς εύνοηση της εύκόλου έγκυμοσύνης των ζώων, της γαλακτοπαραγωγής και της παχύνσεως αυτών, της καρποφορίας και ευφορίας των δένδρων και των φυτών και προς προαγωγή έν γενεί των διαφόρων γεωργικών έργων. Εάν σε όλες αυτές τις περιπτώσεις προσθέσουμε και όλες εκείνες, οι όποιες άφορούν στις σχέσεις γενικώς των ανθρώπων, ως μελών της κοινωνίας, της

πολιτείας και της θρησκείας, προς την μαγεία και επεκτείνονται και επί των γεωργών ως μελών του συνόλου μίας χώρας ή ενός έθνους, αντιλαμβανόμεθα την εύρύτητα της επιδράσεως της μαγείας επί του γεωργικού επαγγέλματος. Δέν πρέπει, τέλος, να λησμονούμε ότι μεγάλως συμβάλλει στην διεύρυνση της επιδράσεως αυτής και το αναμφισβήτητο γεγονός, ότι σε όλες τις χώρες και σε όλες τις εποχές οι γεωργοί διακρίθηκαν για την κατώτερη πνευματική τους ανάπτυξη, έν συγκρίσει προς τις άλλες επαγγελματικές και κοινωνικές τάξεις, και επομένως είναι περισσότερο επιρρεπείς στην πίστη προς τις μαγικές δεισιδαιμονίες. Στα διάφορα κεφάλαια της προκειμένης εργασίας μας θα λάβουμε πολλές άφορμές να παράσχουμε παραδείγματα της επιδράσεως της μαγείας επί της γεωργίας έξ ολοκληρου.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

91. Frazer (σέρ Τζαίμς), άγγλος άνθρωπολόγος, γεννηθείς τό 1854. Τό 1907 έγινε καθηγητής στο Λίβερπουλ και τό 1921 στο Καϊμπριτζ, όπου έκτοτε έδίδασκε. Κύρια έργα του είναι: «Ο Χρυσός Κλάδος», μελέτη των άρχαίων θρησκευτών και της λαογραφίας, «Τοτεμισμός» (1887), ή μετάφραση του Πανσανίου μέ σχόλια (β' έκδ. 1913), «Αδωνις, Άτις, Όσιρις, ήτοι μελέται επί της ανατολικής θρησκείας» (β' έκδ. 1907), «Ψυχής έργον, ήτοι περί επιδράσεως της δεισιδαιμονίας επί της εξέλιξεως των θεσμών» (β' έκδ. 1913), «Ο θνήσκων θεός» (1911), «Η πίστις προς την άθανασίαν και ή λατρεία των νεκρών», κ.λπ. Τα περισσότερα των έργων του μεταφράσθηκαν σε ξένες γλώσσες. Ο Frazer ήταν επίτιμος διδάκτωρ 7 πανεπιστημίων.

92. Wundt (Γουλιέλμος), γερμανός φιλόσοφος (1832-1920). Σπούδασε ιατρική και έγινε ύφηγητής στο Πανεπιστήμιο της Αϊδελβέργης τό

1857, στο ίδιο δέ Πανεπιστήμιο διορίσθηκε καθηγητής τό 1861. Άργότερα δίδαξε φιλοσοφία στο Πανεπιστήμιο της Ζυρίχης και της Λειψίας, τό 1879 ίδρυσε τό πρώτο εργαστήριο Πειραματικής Ψυχολογίας, συμβάλων σπουδαία στην προαγωγή της επιστήμης αυτής, ή όποία κατά την διδασκαλία του αποτελεί την βάση της Φιλοσοφίας. Από τά έργα του αξιομνημόνευτα είναι: «Αρχαί της φυσιολογικής Ψυχολογίας» (1911), «Λογική», «Ήθική» (1912), «Σύστημα Φιλοσοφίας» (β' έκδ. 1919), «Αρχαί Ψυχολογίας» (ιδ' έκδ. 1920), «Ψυχολογία των λαών» (β' έκδ. εις 10 τόμους 1919-1920), «Εισαγωγή εις την Φιλοσοφίαν» (η' έκδ. 1920), «Διάλεξη περί ψυχής ανθρώπων και ζώων» (η' έκδ. 1922), κ.λπ.

93. Από του VII αιώνας π.Χ. ή αστρολογία απέκτησε σαφείς γνώσεις επί των κινήσεων και έκλεισεων των ουρανίων σωμάτων. Τά στοιχεία αυτά της σπουδαίας επιστήμης καρποφόρησαν από τους Έλληνες από του 3ου αιώνας. Ο εκ Σάμου Άρισταρχος και ο Σέλευκος της Βαβυλώνας προέβλεψαν πριν από τον Κοπέρνικο τό σύστημα άναγνώρισαν ότι ο ήλιος είναι τό κέντρο του πλανητικού κόσμου και ότι ή γη είναι πλανήτης στρεφόμενος περί τον ήλιο.

Οι Βαβυλώνιοι διέκριναν επτά θεούς πλανήτες και έδιδαν τά ονόματά τους στις ήμέρες της εβδομάδος. Έπειδή δέ οι Έλληνες και οι Ρωμαίοι άκολουθήσαν τό παράδειγμά τους, προκύπτει ότι ή βαβυλωνιακή αστρονομία έπιζει στα χρησιμοποιούμενα άκόμη ονόματα των ήμερών: Lundi (Δευτέρα) είναι ή μέρα της Lune (Σελήνης), Mardi (Τρίτη) ή του Mars (Άρεως), Mercredi (Τετάρτη) ή του Mercurus (Έρμου), Jeudi (Πέμπτη) ή του Jupiter (Διός), Vendredi (Παρασκευή) ή της Venus (Άφροδίτης). Τέλος, οι αστρονομικοί μας χάρτες περιέχουν ονόματα ζώων ή άλλων αντικειμένων, τον Λέοντα, τον Ταύρον, τους Ίχθς, τον Ζυγόν, υπό τά όποία οι Βαβυλώνιοι είχαν συγκροτήσει τους άστερισμούς τους: «άπαρχαιωμένα λείψανα» λέγει ο Franz Cumont, «ύλομανούς μυθολογικής βλαστήσεως».

94. Χαμουράβι, ο έκτος βασιλεύς της πρώτης δυναστείας της Βαβυλωνίας και ένας των σημαντικωτέρων ήγεμόνων της άρχαιότητας. Υπήρξε ο άληθής θεμελιωτής της πολιτικής ένότητας της όλης Χαλδαίας, ο θρησκευτικός μεταρρυθμιστής και ο κωδικοποιήσας τους νόμους. Ο περίφημος κώδιξ του είναι χαραγμένος επί λίθου διορίτου,

ύψους 2,25 μ., άνακαλύφθηκε τό 1901 στα Σούσα και μεταφέρθηκε όπου και εύρίσκεται στο Λούβρο των Παρισίων. Έχει 217 άρθρα, άλλα δέ 35 είναι κατεστραμμένα. Περιλαμβάνει ποινικό και ιδιωτικό δίκαιο, διατάξεις περί ύπαλλήλων του Κράτους και διατιμήσεις.

95. Κατά τον Έρόδοτο, μάγοι έκαλούντο τά μέλη ενός εκ των έξι γενεών του έθνους των Μήδων, τά όποία, έπιτελούσαν ιερατικά καθήκοντα στους Μήδους και άσχολούντο ταυτόχρονα και μέ την όνειροκριτική και άλλες άποκρύφους τέχνες. Τό όνομα τουτο, τό παρέλαβαν κατόπιν οι Έλληνες και τό χρησιμοποίησαν προς δήλωση των άσχοιουμένων με μυστηριώδεις και άπόκρυφες τέχνες (μαγικές), τους όποιους πρότερον ονόμαζαν γόντες και φαρμακούς.

96. Dieterici (Frédéric-Henri), γερμανός ανατολιστής, γεννηθείς στο Βερολίνο τό 1821. Έκανε μακρά ταξίδια στην Εύρώπη και την Άνατολή και έγινε τό 1850 καθηγητής στο Πανεπιστήμιο του Βερολίνου. Είναι ιδίως γνωστός για τις σπουδαίες επί των Άράβων εργασίες του. Τά σπουδαιότερα έργα του είναι: «Η Λογική και ή Ψυχολογία των Άράβων» (1868), «Η Φιλοσοφία των Άράβων κατά τον Χ αιώνα» (1876-1879), «Ο Δαρβινισμός κατά τον Χ και τον ΧΙΧ αιώνα» (1878).

97. Μίθρας, μεγάλη ίρανική (περσική) και μασδαϊστική (του Ζωροάστρου) θρησκεία, κατογομένη ίσως από τον βεδικό (των Ίνδιων) Μίθρα. Έφαντάζοντο αυτόν καθήμενον επί θρόνου στο άγιον Όρος Albordg, όπου ούτε σκότος υπάρχει ούτε άνεμος ψυχρός, ούτε καύσων, ούτε κάποιο άλλο κακό· διότι περιέρχεται και επιβλέπει αυτό ο Μέγας βασιλεύς, ο Ormazd, ο άποστέλλων την βροχή, ο κανονίζων την γονιμοποίηση και όλη την κοσμική οικονομία. Ο Ormazd έχει όρίσει ως άρχιφύλακα και άνώτατον έπόπτη για την γη τον Μίθρα, για να συνοδεύει τά καθαρά πνεύματα στην γη, να προστατεύει την ένωση του μετά των γνίνων σωμάτων, και να οργανώνει καταλλήλως την ζωική και φυτική βλάστηση. Για τον λόγο αυτό ο Μίθρας ονομάζεται «σπέρμα των σπερμάτων», τό όποιο δίνει δύναμη στο ξηρό και άγονο έδαφος, για να αύξάνονται και να πληθύνονται τά όντα. Από αυτό ο Μίθρας ονομάζεται μέγιστος, κράτιστος, δραστικώτατος, ζωηρότατος, νικηφόρος πηγή φωτός και ζωής, άσπίρ των αγαθών και φύλαξ αυτών, ο φαινόμενος ήλιος κ.λπ. Μέ τον καιρό, ο Μίθρας, τό δημιούργημα του Ormazd, έπέτυχε τον

έκθροניσμό του δημιουργού του και έγινε ο μέγας θεός νέας θρησκείας, του Μιθραϊσμού. Η λατρεία του Μίθρα, κατά μέν την ελληνιστική εποχή διεδόθη στην Μ. Ασία, από δέ του Πομπηίου στην Δύση, και εξαπλώθηκε ανά την ρωμαϊκή αυτοκρατορία και ιδίως στις ιλλυρικές επαρχίες και επί των οχθών του Δουνάβεως και του Ρήνου και μέχρι της Βρετανίας. Ο Μιθραϊσμός αντιμετώπιζε σοβαρώς στον νεογεννηθέντα Χριστιανισμό, συνεδέετο δέ μετά μεγάλου μυστικισμού.

98. Πομπυσιμός, εκ του *πομπύζω*, εκπέμπω συριγμό διά κεκλησισμένων χειλέων.

99. Τόν ιερόν λόγον χρησιμοποιούσαν και οι Πέρσες στην μαγεία, όπως μαρτυρεί ο Ήρόδοτος, καλών αυτόν *θεογονία*. Επίσης, και οι Έσσαιοί και καθόλου οι Έβραιοι.

100. Κάστα (εκ του λατινικού *castus* = άγνός, καθαρός· ισπανοπορτογαλιστί *casta* = φυλή), λέξη διεθνής, αρχικώς σημαίνουσα τις κλειστές κοινωνικές τάξεις των Ινδιών, έπειτα δέ κάθε ομάδα ανθρώπων αυστηρώς διακρινομένη των άλλων πολιτών. Η εις κάστες διαίρεση της κοινωνίας εύρσκεται στην αρχαία ιστορία όλων των λαών και άλλου μέν οι κάστες είναι μόνο πολιτικές, άλλοι δέ πολιτικές και έθνικές, ή πολιτικές και θρησκευτικές, ή μόνο θρησκευτικές ή επαγγελματικές. Η αρχική γενεσιουργός αίτια είναι κατά τό πλείστον ή κατάκτηση, διότι κατά κανόνα οι κατακτητές καταχωρούν την κληρονομική επιβίωση των προνομίων τους διά της δημιουργίας κάστας, απαγορεύσεως επιγαμιών προς τους κατακτηθέντες, διατηρήσεως ώρισμένων λειτουργημάτων μόνο στους κατακτητές κ.λπ. Ιδίως απαγορεύεται ή επιγαμία μεταξύ προσώπων που ανήκουν σε διαφορετικές κάστες, εφαρμοζομένης και της ποινής του θανάτου στους παραβάτες. Ο θεσμός της κάστας υπήρχε στην Εύρώπη μέχρι τον Μεσαίωνα και άργότερα, σήμερα δέ εξακολουθεί να υφίσταται στην Κίνα, Ιαπωνία, Πολυνησία, Αφρική και άλλοι. Τό φαινόμενο παρουσιάζει τυπωτάτη μορφή στην Ινδία, όπου παρατηρείται αυστηρά διαίρεση σε 4 μεγάλες κάστες, τους *βραχμάνες* (ιερείς), τους *ξατρίας* (πολεμιστές), τους *βαισάς* (εμπόρους, τεχνίτες και γεωργούς) και τους *σούδρας* (εργάτες και υπηρέτες).

101. Κίρκη, μυθολογική γυναίκα, γνωστή κυρίως από την Όδυσσεια. Κατά την σχετική παράδοση, ο Όδυσσεύς, μετά την αναχώρησή του από την χώρα των Λαιστρυγόνων (άγριων και ανθρω-

ποφάγων γιγάντων, που κατοικούσαν στην χώρα όπου οι θερινές νύκτες ήταν τόσο μικρές, ώστε ο έπιστρέφων την έσπερα εκ της βοσκής ποιμήν συναντούσε τον άπερκόμενο στην βοσκή για την επαύριο και την όποια οι μέν Έλληνες των μεταγενεστέρων χρόνων τοποθετούσαν στην Σικελία, νοτίως της Αίτνας, οι δέ Ρωμαίοι, εκ των όποίων και ο Όράτιος, στο νότιο Λάτιο στην πόλη Φορμία) έφθασε στην νήσο Αίαία (νήσον της Αϊας, ή όποια κατά τον Όμηρο είναι κατοικία της Ήους και από όπου ανατέλλει ο Ήλιος, χωριζομένη από την είσοδο που οδηγεί στον Άδην από τον Ώκεανό και αποτελούσα είδος νήσου των Μακάρων, τοποθετημένη από τον Όμηρο στην Ανατολική Κολχίδα) και από τους μεταγενεστέρους στις δυτικές θάλασσες (πλησίον της Τυρνίας), όπου έμεινε ή Κίρκη, αδελφή του Ήλιου και κόρη της Ώκεανίδος Πέρσης. Ο Εύρύλοχος, που κληρώθηκε μεταξύ των συντρόφων του Όδυσσεύς, απέβιβάσθη με εις κοσι έξ αυτών στην νήσο και μετέβη στα δώματα της Κίρκης, που ήταν γεμάτα λύκους και λέοντες, άλλοτε ανθρώπων μεταμορφωθέντων υπό της μάγισσας. Τους νέους επισκέπτες υπέδεχθη με προθυμία ή θεά και τους προσέφερε έδέσματα άναμειγμένα με φάρμακα, για να τά φάνε και να λησμονήσουν την γενέτειρά τους. Τελικώς τους κύτπησε με ένα ραβδί και τους μεταμόρφωσε σε κοίρους (εικ. 46).

Όταν πληροφορήθηκε την τύχη των συντρόφων του ο Όδυσσεύς, μετέβη και ο ίδιος στα δώματα της Κίρκης, αφού προηγουμένως εξασφαλίσθηκε από τον κίνδυνο της μεταμορφώσεως πίνων φάρμακο τό όποιο του προμήθευσε ο Έρμης. Μέ την μεσολάβηση του Όδυσσεύς, ή Κίρκη επάνεφερε τους συντρόφους του στην ανθρώπινη μορφή τους, και από εκεί ο Ήθακίσιος ήρωας, μετά ενός χρόνου διαμονής, μετέβη στον Άδην και συνωμίλησε με τις ψυχές.

Κατά τους Άλεξανδρινούς χρόνους ή Κίρκη σχετίσθηκε και με τον μύθο των Αργοναυτών. Έθεωρείτο κόρη του Αιήτου και της Έκάτης και αδελφή της Μνδείας, διδαχθείσα από την μητέρα της την μαγεία, αφού πανδρεύτηκε δέ τον βασιλέα των Σαρματών τον έφόνευσε. Προφανώς συνεδέθη με την Μήδεια υπό των ποιητών ένεκα κοινών ιδιοτήτων.

102. Μήδεια, μυθολογική γυναίκα, θυγατέρα του βασιλέως της Κολχίδας Αιήτου και της Ώκεανίδος Ίδίας ή της Έκάτης. Αφού βοήθησε τον

Ίάσωνα στην άπόκτηση του Χρυσού δέρατος, συνόδευσε αυτόν ως σύζυγός του στην Ίωλλό και ύστερα στην Κόρινθο. Όταν διώχθηκε άργότερα από τον Ίάσωνα, έφόνευσε την νέα σύζυγό του Κρέουσα ή Γλαύκη, όπως και τά τέκνα της και διέφυγε στην Άθήνα στον βασιλέα Αιγέα (εικ. 47). Ανακαλύφθηκε όμως άργότερα από τον Αιγέα, ότι επιβουλεύθηκε την ζωή του γιου του Θησέως, αναγκάσθηκε να φύγει από την πόλη των Άθηνων μαζί με τό γιό που απέκτησε από τον Αιγέα, τον Μήδα, και κατέφυγε στην Άσία της όποιος οι κάτοικοι από τότε ονομάσθηκαν Μήδοι. Η Μήδεια θεωρήθηκε φαρμακεύτρια και ότι συνέβαλε στον θάνατο του βασιλέως της Ίωλλού Πελίου υπό του Ίάσονος.

103. *Αγαμήδη ή Περιμήδη*, θυγατέρα του Αύγειου και σύζυγος του Μουλίου, εκ του όποιου απέκτησε τρεις γιους, τον Βήλο, τον Άκτορα και τον Δίκτυν. Κατά κάποια παράδοση, τους τρεις αυτούς γιους έγέννησε ή Άγαμήδη με τον Ποσειδώνα. Η Άγαμήδη ήτο μάγισσα, γνωρίζουσα όλα τά ίαματικά φυτά, έθεωρείτο δέ δευτέρα Μήδεια.

Για την Άγαμήδη ο Νέστωρ στην Ίλιάδα (Λ, 735-742) διηγείται:

«...Εγώ άνδρα πρώτος σκότωσα
και πήρα τ' αλογά του. Τόν Μόλιο τόν
κονταριστή ποῦταν γαμπρός τ' Αύγεια.
Κ' είχε την πρώτη κόρη του τή καστανία
Άγαμήδη. Κι' όσα ή πλατιά φυτρώνει γῆς
βοτάνια τᾶξερ' όλα»

104. *Πασιφάν*, θυγατέρα του Ήλιου και της νύμφης Περσιπιδος, αδελφή του Αιήτου, σύζυγος του Μίνως και μητέρα εκ τούτου των Κατρέως, Δευκαλίωνος, Γλαύκου, Ανδρόγεω, Ακάλης, Ξενοδίκης, Αριάδνης και Φαίδρας. Έπειδή ο Μίνως, παρά την δοθείσα ύπόσχεσή του άρνήθηκε να θυσιάσει στον Ποσειδώνα τον ταύρο του, ο θεός ένεβαλε στην Πασιφάν παρά φύσιν έρωτα προς τον μανιακό ταύρο. Η βασίλισσα ίκανοποίησε τό άνόσιο πάθος της με την συνεργασία του Δαιδάλου, ο όποιος κατασκεύασε ξύλινη δαμάλα, εντός της όποιος κλείσθηκε ή Πασιφάν και προσέλκυσε τον ταύρο (εικ. 48). Καρπός του έρωτος τούτου υπήρξε ο περίφημος Μινώταυρος, τον όποιον έφόνευσε ο Θησεύς (εικ. 49 και 50), ο δέ Δαίδαλος, φυλακισθείς για την ύβρι υπό του Μίνως, έλευθερώθηκε υπό της Πασιφάνς και κατέφυγε διά των νεοτεύκτων πτερύγων στην Σικελία.

Η Πασιφάν είχε γνώσεις μαγείας, και θανά-

τωνε ή μεταμόρφωνε σε φίδια, σκολοπένδρες κ.λπ. κάθε φίλη του Μίνως, αυτόν δέ καθιστούσε άγονο. Στην Κρήτη και την Λακεδαίμονα έπιμάτο ως μάντις και χρησμοδότις, στίς δέ Θαλάμες, οι όποιες απέχουν τρεις ώρες από τό Οίτυλο, υπήρχε άγαλμα αυτής σε ιερό, δίπλα στο άγαλμα του πατρός της Ήλιου.

Οι συμβολικώς έρμνεύοντες τους άρχαίους μύθους, διαβλέπουν στα όνόματα του γένους της Πασιφάνς: Τηλέφασσα, Άστέριος, Φαίδρα κ.λπ., άστρολατρεία είσαχθείσα υπό Σημιτών στην Κρήτη. Ήταν συνεπώς σεληνιακή θεότητα και τό όνομα της μάντιδος ήτο επίθετο δηλωτικό της πλησιφαούς Σελήνης.

105. *Τελχίνες*, είδος δαιμόνων βασκάνων, οι όποιοι «έθελγαν» τους ανθρώπους. Έθεωρούντο πονηροί, φθονεροί, ψέγοντες τά πάντα, όζυδεργέστατοι, έχοντες γαλανά μάτια και μαύρα φρύδια. Έθεωρούντο γιοί της θάλασσας ή της Γῆς και του Πόντου. Έξορίσθηκαν από την Ρόδο υπό των Ήλιαδων, μετά περιπλάνηση, επανήλθαν όμως και έβλαψαν την νήσο. Στην Κρήτη, ή όποια έλέγετο πρότερον *Τελκινία* εμφανίζονται έννέα Τελχίνες ως «κουροτροφήσαντες» τον Δία, έκαλούντο δέ και «Κουρήτες». Έθεωρούντο ως αναθρέψαντες και τον Ποσειδώνα.

106. *Κορύβαντες*, ιερείς της Ρέας Κυβέλης.

107. *Κουρήτες*, δαίμονες λατρευόμενοι ιδίως στην Κρήτη, ή όποια έλέγετο πρότερον *Κουρήτις*. Αναφέρεται ότι συνόδευσαν τον Δία εκ του Ίδαίου άντρου, ως οι Σάτυροι τον Διόνυσσο, και ως όρκούμενοι ένοπλοι και θορυβούντες για να μη άκούσει ο Κρόνος τις φωνές του βρέφους Διός. Θεωρούνται ως έφευρέτες του χορού «Πυρρίκης» ή «πρύλεως» (στην Κρήτη), των όπλων (στην Εύβοια), προστάτες των πόλεων και των πολιτών, τιθασεινές διαφόρων ζώων, έφευρέτες της κατασκευής του μελιού, των τόδων, του κυνηγιού κ.λπ. Τέλος στους Κουρήτες αποδίδεται ο εκπολιτισμός των ανθρώπων διά της όμιλίας, συμβιώσεως, όμονοις και εύταξίας (εικ. 51).

108. «Ούτοσί, τά μεν άλλα σιωπῶ· ἀλλ' έφ' οἷς υμεῖς την μικράν Θεοδωρίδα, την Λημνίδα, την φαρμακίδα, και αυτήν και τό γένος άπαν, άπεκτείνατε, ταῦτα λαθών τά φάρμακα, και τάς έπωδάς παρά της θεραπαίνης αυτής, ή κατ' εκείνης τότ' έμήνυσεν, έξ ήσπερ ο βάσκανος ούτοσί πεπαιδopoίπται, μεγγανεύει και φενακίζει, και τους επιπλήτους φησίν ίσθαι, αυτός ών επιλήπητος πάση

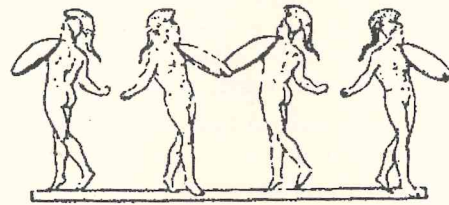
πονηρία· οὗτος οὖν αὐτόν ἐξαιτήσεται, ὁ φαρμακός· ὁ λοιμός· ὃν αἰωνίσαιτ' ἂν τις μᾶλλον ἰδὼν, ἢ προσεπιεῖν βούλοιτο· ὅς αὐτὸς αὐτῷ θανάτου τετίμηκεν, ὅτε τοιαύτην δίκην ἔλακε» (Δημοσθ. κατὰ Ἀριστογείτονος Α., λς, 4-6).

109. Ἐπιμενίδης, διάσημος κατὰ τὴν ἀρχαίότητα σοφός, θεολόγος, προφήτης καὶ μάντις. Ἦτο Κρής καὶ υἱὸς τοῦ Δοσιάδου ἢ Φαιστίου ἢ Ἀγνισάρχου καὶ τῆς νύμφης Βλάστης ἢ Βάλτης, ἀποκληθείς καὶ Νέος Κουρήτης. Γεννήθηκε σὴν Φαιστό, ἀλλὰ ἔζησε σὴν Κνωσό· γι' αὐτὸ μὲν ἄλλοτε μνημονεύεται Φαιστios ἄλλοτε δὲ Κνώσιος. Κατὰ τὴν παράδοση, ὅταν ἦταν παιδί παραπλανήθηκε καὶ κοιμήθηκε ἐντός σπηλαίου ἐπὶ 57 ἔτη, ἐξ οὗ τὸ παροιμιώδες: «Ἐπιμενίδειος ὕπνος», τὸ ὁποῖο ἐρμηνεύθηκε ὡς δηλοῦν τὸν μακρὸν χρόνον, κατὰ τὸν ὁποῖο ὁ Ἐπιμενίδης ταξίδεψε ἢ εἶχε ἀποσυρθεῖ μελετῶντας τὴν μυστικὴν θεοσοφία.

Λόγῳ τῆς φήμης του ὡς ἀντιπροσώπου τῆς θείας σοφίας, ὡς θεοσοφιστοῦ καὶ ἐξαγνιστοῦ καὶ καθαροῦ πόλεων καὶ λαῶν, συγκρόνως δὲ ὡς μάντιδος καὶ ἱατροῦ, οἱ Ἀθηναῖοι, κατὰ συμβουλή τοῦ Δελφικοῦ μαντείου, τὸν ἐκάλεσαν τὸ 596 π.Χ., κατόπιν ἐνεργειῶν τοῦ Σόλωνος, γιὰ νὰ ἐξαγνίσαι τὴν πόλιν ἀπὸ τοῦ Κυλῶνιο ἄγος καὶ νὰ τὴν ἀπαλλάξει τῶν ὀλεθρίων συνεπειῶν αὐτοῦ. Ὡς γνωστόν, ὁ εὐπατρίδης τῶν ἀρχαίων Ἀθηνῶν καὶ γαμπρὸς τοῦ τυράννου τῶν Μεγάρων Θεαγένους Κύλων, ἐλπίζων ὅτι θὰ μπορούσε νὰ ἐκμεταλλευθεῖ τὸ κατὰ τὸν ἀριστοκρατικὸν μῖσος τῶν Ἀθηναίων πρὸς ἀπόκτηση τῆς τυραννίδος, βοηθούμενος ὑπὸ μεγαρικοῦ στρατοῦ, κατέλαβε τὸ 612 π.Χ., ἐπὶ ἐπινύμου ἄρχοντος Μεγακλέους, τὴν Ἀκρόπολιν τῶν Ἀθηνῶν. Ἐπειδὴ ὅμως δὲν εἶχε ἐτοιμάσει πολιτικῶς τὸ ἐγχείρημα, ὁ ἀθηναϊκὸς λαός, σὴν θέα τῶν ξένων στρατευμάτων σὴν Ἀκρόπολιν, κατέφυγε στοὺς ὑπὸ τὸν Μεγακλῆα ἀριστοκρατικούς καὶ πολιορκήσαντες τὴν Ἀκρόπολιν. Καὶ ὁ μὲν Κύλων, βλέπων τὴν ἀποτυχία, δραπετεύσει, οἱ ὁπαδοὶ του ὅμως, παρὰ τὸν δοθέντα σὲ αὐτοὺς ὄρκον, θανατώθηκαν ἐνῶ ἐξήρχοντο τῆς Ἀκροπόλεως. Ὁ οἶκος τῶν Ἀλκμεωνιδῶν, εἰς τὸν ὁποῖον ἀνῆκε ὁ Μεγακλῆς, κατηγορήθηκε ὑπὸ τῶν ἀντιπάλων του γιὰ τὸ ἐγκλήμα αὐτό, ἐπειδὴ δὲ ἐξεδηλώθησαν τότε σὴν Ἀθήναι καὶ κάποια ἐπιδημικὰ νοσήματα, ἐπιστεύθη ὅτι οἱ θεοὶ ἐξεδικοῦντο τὸν λαὸν γιὰ τὸν φόνο τῶν ὁπαδῶν τοῦ Κύλωνος. Ἀπὸ τὸ ἄγος τὸ προκληθέν γιὰ αὐτὸν τὸν λόγο, τὸ ὁποῖο ἀπεκλήθη «Κυλῶνιον ἄγος», οἱ Ἀλκμεωνίδες, δικασθέντες, κατεδικάσθησαν σὲ ἐξορία, γιὰ τὴν κάθαρση δὲ

τῆς πόλεως ἐκ τοῦ ἄγους τούτου ἐκλήθη ἐκ Κρήτης ὁ Ἐπιμενίδης.

Πράγματι, ὁ Κρής καθαρτής, ἐλθὼν σὴν Ἀθήναι, ἔκανε καθαρμούς δι' ἐξίλασμων, θυσιῶν ἀρνῶν λευκῶν καὶ μελανῶν, δι' ἀναστηλώσεως βωμῶν καὶ ἱερῶν (στὸν Ἄγνωστο Θεό, Εὐμενίδες κ.λπ.) τὴν πόλιν ἐκ τοῦ λοιμοῦ καὶ ἀπήλλαξε τοὺς πολῖτες καὶ ἐπέφερε τὴν γαλήνην στὰ ταραγμένα πνεύματά τους. Πρὸς τοῦτο βοηθήθηκε ὑπὸ τοῦ Σόλωνος, τὸν ὁποῖον, ὡς λέγεται, συνέστησε στοὺς Ἀθηναίους καὶ τὸν κατέστησαν νομοθέτη ἄρχοντα. Οἱ Ἀθηναῖοι, εὐγνωμονοῦντες τὸν Ἐπιμενίδα γιὰ τὴν ὑπ' αὐτοῦ κάθαρση τῶν Ἀθηνῶν, θεωρούμενη ὡς τὸ μόνο ἱστορικὸ ὑπὸ τῶν ἀρχαίων (Πλάτωνος, Ἀριστοτέλους, Πλουτάρχου) μαρτυρούμενο γεγονός τοῦ βίου τοῦ Κρητὸς καθαροῦ, θέλησαν νὰ τὸν ἀνταμείψουν πλουσιοπάροχα· αὐτὸς ὅμως ἐδέχθη θαλλὸν ἐκ τῆς ἱερᾶς ἐλαίας τῆς Ἀκροπόλεως

Εἰκ. 51 - ΚΟΡΥΒΑΝΤΕΣ
(Ἐκ τοιχογραφίας σὴν Πομπηῖ)

καὶ συνέστησε φιλία καὶ συμμαχία τῶν Ἀθηναίων πρὸς τοὺς Κνωσίους. Οἱ Ἀθηναῖοι ἔστησαν καὶ ἀνδριάντα στὸν σωτήρα τους.

Ἐλέγεται ὅτι ὁ Ἐπιμενίδης ἔκανε καθαρμούς καὶ σὴν Σπάρτη, ὅπου ἐδεικνύετο καὶ τάφος του, ὡς καὶ στὸ Ἄργος.

Ὁ Κρής Ἐπιμενίδης συγκέται μὲ τὸν Ἀθηναῖο Ἐπιμενίδα τὸν Βουζύγην στὶς μυθικὲς παραδόσεις. Ἐσχετίζετο μὲ τὸν φιλόσοφο Πυθαγόρα μὲ τὸν ὁποῖο κατῆλθε στὸ Ἰδαῖο Ἄντρον (ἢ τὸ Δικταῖον)· ἐθεωρήθη ἀκόμη καὶ Ὀρφικός, ἀπὸ μερικοὺς δὲ καταλέγεται καὶ μεταξὺ τῶν ἐπὶ τὰ σοφῶν (ἀντὶ τοῦ Περιάνδρου). Ἐλέγεται περὶ τοῦ Ἐπιμενίδου, ὅτι εἶχε τὴν δύναμιν νὰ ἐγκαταλείπει ἡ ψυχὴ τὸ σῶμα του ὅσον χρόνον ἤθελε καὶ πάλι νὰ ἐπανερχεται (θαυμαστοποιός), καὶ ὅτι εἶχε εὖρει τὸ παροιμιώδες «Ἐπιμενίδειον ἄλγιστον», ἢτοι σκευασία ἐξ ἀσφοδέλου καὶ μαλάχης, «ὃ μικρὸν εἰς τὸ στόμα λαμβάνων διημέρευεν ἀνάρσιος καὶ ἄδειπνος, καὶ ἐποίει ἄλγιστον καὶ ἄδιπνον». Παροιμιῶδες παρέμεινε καὶ τὸ

«Ἐπιμενίδειον δέρμα» ἀποκείμενον, ὡς ἐλέγεται, σὴν Λακεδαίμονα, ἢ διότι εὐρέθη μετὰ θάνατον κατὰστικτο γραμμάτων, ἢ διότι ἔγραφε ὁ Ἐπιμενίδης εἰς δέρματα, καὶ ἡ παροιμία ἐλέγεται ἐπὶ πραγμάτων πολὺ παλαιῶν φυλασσομένων μετὰ πολλῆς ἐπιμελείας. Εἰς τὸν Ἐπιμενίδα ἀπέδιδαν οἱ μεταγενέστεροι καὶ τὸ λόγιον «Κρήτες ἀεὶ ψεύσονται», τὸ ὁποῖον ἐπανελάσαν ὁ Καλλίμαχος καὶ ὁ Ἀπόστολος Παῦλος. Στὸν Ἐπιμενίδα, ἀπεδόθησαν πολλὰ συγγράμματα, μόνον ὅμως τὸ περὶ χρησμῶν καὶ καθάρσεων ποίημα τοῦ ἔθεωρετο ὡς ἐξ αὐτοῦ προερχόμενο.

Ὅταν ἐπανῆλθε ὁ Ἐπιμενίδης ἐξ Ἀθηνῶν εἰς Κρήτην, ἀπέθανε ὑπέργηρος, σὲ ἡλικία κατ' ἄλλους μὲν 154 ἐτῶν, κατὰ δὲ τοὺς Κρητὲς 299. Οἱ Κρητὲς τὸν ἐτίμησαν ὡς ἥρωα καὶ θυσίαν σὲ αὐτόν.

110. Ἀγύρτης (ἀγείρω), ὁ συλλέγων, μάλιστα ὁ ἱερεὺς τῆς Κυβέλης ἐπαιτῶν, ἐπαίτης, πλάνης, ἀπατεῶν, ἀγύρτης.

111. Ἀπομάκτης, ὁ ἀποσπογγίζων, ἢ καθαρίζων, ἰδίως ἐπὶ μαγικῶν τελετῶν.

112. Βωμολόχος (λοχάω = ἐνεδρεύω) κυρίως ὁ περὶ τοὺς βωμούς παραμένων, γιὰ νὰ ζητήσει ἢ κλέψει μέρος τοῦ ἐκεῖ προσφερομένου κρέατος. Μεταφ. ἐπὶ τῶν δυναμένων καὶ δεχομένων νὰ πράξουν οἰανδήποτε χαμερπῆ ἐργασία, γιὰ νὰ κερδίσουν τὸν ἄρτο, ἀγροίκως ἀστείζομενος, ἀναίσχυντος καὶ φλύαρος γελωτοποιός.

113. Φαρμακόμαντις, φαρμακός καὶ μάντις ἢ ὁ μεταχειριζόμενος φάρμακα ὅπως δι' αὐτῶν ματεύεται.

114. Ἱατρομάντις, ἱατρός καὶ μάντις συγκρόνως, ἐπὶ τοῦ Ἀπόλλωνος καὶ τοῦ Ἀσκληπιοῦ (Αἰσχ. Ἰκέτ. 263, Ἀριστοφ. Πλ. 11).

115. Καθαρτής, (καθαίρω), ὁ καθαρίζων ἀπὸ ἐνοχῆς ἢ μιάσματος, ὁ ἐξαγνίζων.

116. Ἐγκλικιστρία, σύμφωνα μὲ μερικοὺς ἐκ τοῦ κιλικίζω, κιλικίζομαι, μιμοῦμαι τοὺς Κίλικες (κατοίκους τῆς Κιλικίας), δηλαδὴ εἶναι σκληρὸς καὶ δόλιος ὡς οἱ Κίλικες (Ἡσυχ. - Σουίδ.). Κατ' ἄλλους, ἐκ τοῦ κύλις Ἰπτήριον), ἐντὸς τοῦ ὁποῖου ἔκαμαν μαγείας, ὡς οἱ σύγχρονες καφετζοῦδες. 117.

Περιμάκτρια, (περιμάσσω), ἡ διὰ μαγείας καθαίρουσα, ἐξαγνίζουσα: γραφὲς περιμάκτρια, «μάγισσα», (Πλουτ. 2.166Α).

118. Τελέστρια, θηλυκὸν τοῦ τελεστής, κάποιος ἄρχων (ἐπιγρ. ἐν Σουλλ. Ἐπιγρ. 11), μυσταγωγός, ἱερεὺς (Πυθαγ. παρά Προκλ.).

119. Τυμπανίστρια, ἱέρεια τῆς Κυβέλης (Δημ. 320,15, Λουκ. Ἐνύπν., 12).

120. Θεουργία, θεῖον ἔργον, θαῦμα (Ίουλιαν. σ. 219 Α', Ἐκκλ.) τέχνη, μαγεία, γοητεία (Πορφύρ. παρ' Αὐγουστ. Civ. D. 10,9).

121. Κατάδεσμος, ὁ ἐπιδεδεμένος καὶ καλύπτων κάτι, καλυπτήρ: «τῆνδὶ περιζωσάμενος ὦν λουτρίδα κατάδεσμον ἦβης περιπέτασον» (Θεόπομπ. Κωμ. ἐν «Παισί» 2).

Μεταφορικῶς, μαγικός δεσμός, τὸ μαγγανεύειν δι' αὐτοῦ, (Πλάτ. Πολ. 364 C ἐνθα ἴδε Stallb) «κατάδεσμοι καὶ φαρμακεῖαι» (Ἀρεμίδ. 1,77). Πρβλ. κατάδεσις, δέσις διὰ μαγείας (Πλάτ. Νόμ. 933 Α) καὶ καταδέω, δένω διὰ μαγικῶν δεσμῶν (Δείναρχ. παρ' Ἀρποκρ., Ἀθῆν. 670 C Λίων Κ. 50,5, Σουλλ. Ἐπιγρ. 538,539).

Οἱ ἀρχαῖοι ἐπίστευαν ὅτι ἔδεναν μαγικῶς καὶ ἔτσι ἐβλάπταν τὸν ἐχθρό, χαράσσοντες ἀρές ἐπὶ μεταλλικῶν πινακίδων, τίς ὁποῖες ἔθαπταν καὶ μάλιστα ἐντὸς τάφων. Στὴν Ἀττικὴ εὐρέθη καὶ μολύβδινο εἰδώλιο φέρον δεσμά στὰ χέρια καὶ τὰ πόδια. Ἀντιστοιχεῖ ἄρα ὁ κατάδεσμος, πρὸς τὸ ἀπόδεμα καὶ τὸ κάρφωμα, ἐλύετο δὲ καὶ αὐτὸς ὅπως κάθε ἄγος δι' ἀγνισμῶν καὶ καθάρσεων.

122. Δωδεκάδελτος (δώδεκα δέλτοι ἢ πίνακες - XII tabulae) ἐκλήθη κωδικοποίηση ρωμαϊκῶν νόμων, τοὺς ὁποῖους συνέγραψαν δέκα ἄνδρες πρὸς τοῦτο ἐκλεγέντες, ὅταν ἦλθαν σὴν Ἑλλάδα γιὰ νὰ μελετήσουν τοὺς ἐλληνικοὺς νόμους. Ἀναγκάσθηκαν οἱ πατρίκιοι τῆς Ρώμης σὴν σύνταξη σταθερῶν γραπτῶν νόμων ἕνεκα ἀνεπιδότου ἀξιώσεως τῶν πληθειῶν, οἱ ὁποῖοι δὲν ἦσαν εὐκαρίστητοι ἐκ τῆς μέχρι τότε ἀπονομῆς τοῦ δικαίου, ἡ ὁποία μὴ στηριζομένη ἐπὶ γραπτῶν νόμων ἦτο αὐθαίρετος. Κατ' ἀρχάς, τὸ 151 π.Χ., ἐγράψαν οἱ περιληφθέντες σὲ δέκα πίνακες νόμοι ὑπὸ δέκα ἀνδρῶν, ἀργότερα δὲ, τὸ 450, προσετέθησαν ἀκόμα δύο πίνακες συμπληρωματικοὶ ὑπὸ ἄλλων δέκα ἀνδρῶν. Ἡ δωδεκάδελτος ἦτο σύγγραμμα ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον στὸ πεζὸ λόγῳ τῶν χρόνων ἐκείνων καὶ περιελάμβανε διατάξεις ὅλων τῶν κλάδων τοῦ δικαίου, ἀστικοῦ, δημοσίου, ποινικοῦ, δικονομικοῦ, ἀποτελέσασα τὴν βάση τῆς περαιτέρω ἐξελίξεως, ὡς πηγὴ παντός δημοσίου καὶ ἰδιωτικοῦ δικαίου, τὰ δὲ τέκνα τῶν Ρωμαίων ἀποστήθιζαν τίς διατάξεις αὐτές στὸ σχολεῖο τους.

123. Τιβέριος (Κλαύδιος Νέρων Τιβέριος), δεύτερος ρωμαῖος αὐτοκράτωρ (42 π.Χ. - 37 μ.Χ.). Ὑπῆρξε τύπος τυράννου σκληροῦ, μολονότι δὲν

υστεροῦσε σέ διοικητική ικανότητα, διότι ἐπὶ τῆς αὐτοκρατορίας του ἤκμασαν ἡ εἰρήνη, ἡ τάξη καὶ ἡ δικαιοσύνη στίς ἐπαρχίες, βασιλεύσε ἡ πειθαρχία στὸν στρατό καὶ τακτοποιήθηκαν τὰ οἰκονομικά τῆς αὐτοκρατορίας. Κατεγίνετο καὶ περὶ τὰ γράμματα.

124. **Τζίνν**, κατὰ τὴν λαϊκὴ ἀραβικὴ παράδοση, πνεύματα ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον κακοποιὰ γιὰ τὸν ἄνθρωπο. Ἡ χώρα, ὅπου διαμένουν τὰ τζίνν, καλεῖται Τζιννιστάν.

125. **Τελώνια** στήν ἐκκλησιαστικὴ γλῶσσα καλοῦνται τὰ πονηρὰ πνεύματα, τὰ ὁποῖα συναντοῦν οἱ ψυχές τοῦ ἀποδημούντος κόσμου καὶ ὑφίστανται τὴν ἀνάκρισίν τους, ὅποτε οἱ μὲν τῶν δικαίων ὁδηγοῦνται ὑπὸ τῶν ἀγαθῶν ἀγγέλων στὸν παράδεισο, οἱ δὲ ὑπόλοιποι στὸν Ἄδν.

126. **Σεϊτάν**, λέξη τουρκικὴ σημαίνουσα τὸν διάβολο.

127. **Ἀφρίτ** (afrite), εἶδος κακοποιῶν πνεύματος στήν ἀραβικὴ μυθολογία. Λέγεται καὶ afriet ἢ ifriet.

128. Ἀραβικὲς διηγήσεις.

129. **Γνωστικοί** καλοῦνται χριστιανοὶ φιλόσοφοι τῶν πρώτων τοῦ Χριστοῦ αἰώνων, οἱ ὁποῖοι προσπαθοῦσαν νὰ στηρίξουν τὴν χριστιανικὴ διδασκαλίαν μὲ ξένα διδάγματα, ὑψώνοντας ἔτσι τὴν πίστη σέ γνώση. Οἱ γνωστικοὶ ἦσαν «ἀπατεῶνες, μάγοι, ψευδοπροφῆτες, τοκογλύφοι, λωποδύτες καὶ ψευδευλαβεῖς» καὶ δὲν μπορούσαν νὰ ἐνσωματωθοῦν στήν Ἐκκλησίαν, διότι ἀλλοίωσαν οὐσιωδῶς τὴν σωτήριαν ἀλήθειαν τοῦ Χριστιανισμοῦ, ἀπερριπταν πολλὰ βιβλία τῆς Ἀγίας Γραφῆς, ἰσχυριζόμενοι ὅτι στηρίζοντο σέ μυστικὴ διδασκαλία τῶν Ἀποστόλων, καὶ ἰδίως διότι περιόριζαν τὴν ἀπολύτρωση μόνον στὰ δικά τους μέλη. Ἀποδοκιμασθέντες ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας ὡς αἰρετικοί, ἐξαφανίσθηκαν βαθμικῶς.

130. **Ἰππόλυτος**, ἐκκλησιαστικὸς συγγραφεύς, ἀκμάσας μεταξὺ τοῦ Β' καὶ Γ' αἰῶνος μ.Χ. Στὸ ἔργο του «*Ἐλεγχος κατὰ πασῶν τῶν αἵρέσεων*», ἢ «*Φιλοσοφούμενα*», ὁ Ἰππόλυτος καταπολεμεῖ τοὺς Γνωστικούς, ἀποδεικνύων ὅτι οἱ διδασκαλίες τους δὲν στηρίζονται ἐπὶ τῆς Ἀγίας Γραφῆς καὶ τῆς ἱερῆς παραδόσεως, ἀλλὰ ἐπὶ τῆς ἐλληνικῆς σοφίας. Κατέλιπε καὶ ἄλλα ἔργα, τῶν ὁποίων ἀποσπάσματα μόνον διασώθηκαν.

131. **Ψελλός Μιχαήλ**, ἓνας τῶν σοφωτάτων ἀνδρῶν τοῦ Βυζαντίου (1018-1078). Εἶχε πολυμερεστάτη μόρφωση καὶ δράση, ἀσχοληθεὶς περὶ τὴν

θεολογία, φιλοσοφία, φυσικὲς ἐπιστῆμες, ἱατρικὴ, μαθηματικά, ἀστρονομία, νομικὴ, ἀρχαιολογία, γραμματικὴ καὶ ποίηση, ἐνῶ ἐξ ἄλλου, κύριο ἔργο ἐπὶ μακρόν εἶχε τὴν ἐσωτερικὴ καὶ ἐξωτερικὴ πολιτικὴ τοῦ κράτους. Γιὰ λίγο καιρὸ ἔγινε μοναχός, μὴ δυνηθεὶς ὅμως νὰ ἀντέξει στήν αὐστηρότητα τοῦ ἀσκητικοῦ βίου, ἐπανῆλθε στήν Κωνσταντινούπολιν, καταλαβὼν καὶ πάλι ὑψηλὴ θέση στήν Αὐλή. Ὁ Ψελλός, ἐνδιαιτρίψας στίς πλατωνικὰς σπουδὰς καὶ προτρέψας τοὺς συγχρόνους πρὸς τὸ ἐλληνικὸ ἰδεῶδες, παρεσκεύασε τὴν ἐπὶ τῆς δυναστείας τῶν Κομνηνῶν συντελεσθεῖσα ἀναγέννηση.

132. **Σολομωνική**, βιβλίον μαγικῶν ἀποκρυφο, ἀποδιδόμενον στὸν Σολομῶντα. Κατ' ἀρχαίαν ἰουδαϊκὴν παράδοση, ὁ Σολομῶν εἶχε γράψει «*Βιβλίον ἱαμάτων πάθους παντός*». Ἀπὸ αὐτὸ προῆλθε ἡ δοξασία, ὅτι ὁ Σολομῶν ἦτο ἄρχων τῶν πνευμάτων, τὰ ὁποῖα ὑπετάσσοντο στίς προσταγὰς καὶ τὰ ἐμβλήματα αὐτοῦ. Ἡ δοξασία αὐτὴ συναντᾶται καὶ στὸ Κοράνι, κατὰ τὸ ὁποῖο στὸν Σολομῶντα ἦσαν ὑποταγμένα τὰ δαιμόνια καὶ οἱ ἄνεμοι. Καὶ στὸν ἐλληνικὸ λαὸ ὑπάρχει ἡ παράδοση, ὅτι τὸν ναὸ ἔκτισαν δαίμονες ὑπακούοντες στὸν Σολομῶντα ἢ μᾶλλον σέ δακτυλίδι, τὸ ὁποῖο τοῦ δόθηκε ὑπὸ τοῦ Θεοῦ πρὸς καθυπόταξήν του. Ἡ διήγηση αὐτὴ διελάσθη ἐκ τῆς «*Διηγήσεως περὶ τοῦ Σολομῶντος*», δημοτικοῦ ἀναγνώσματος μεταφρασθέντος ἐκ πρωτοτύπου γραμμένο σέ κυδαίνα ἐλληνικῇ. Τὸ πρωτότυπο τοῦτο ἐπιγράφεται «*Διαθήκη Σολομῶντος, υἱοῦ Δαυὶδ, ὃς ἐβασίλευεν ἐν Ἱερουσαλὴμ, καὶ ἐκράτησε καὶ πέταξε πάντων ἀερίων, καὶ ἐπιγείων καὶ καταχθονίων πνευμάτων· δι' οὗ καὶ πάντα τὰ ἔργα τοῦ ναοῦ τὰ ὑπερβολικὰ πεποιήκεν· καὶ τίνες αἱ ἐξουσίαι αὐτῶν κατὰ ἀνθρώπων· καὶ παρά ποίων ἀγγέλων οὗτοι οἱ δαίμονες καταργοῦνται*». Στὴν «*Διαθήκη*» αὐτὴ ἀναφέρεται, ὅτι τὸ δακτυλίδι ἔφερε στὸν Σολομῶντα ὁ ἀρχάγγελος Μιχαήλ, λέγοντας σ' αὐτόν ὅτι εἶναι δῶρο Θεοῦ.

133. **Καθβάλα** (λ. ἐβραϊκῇ), ἡ ἀπὸ στόματος παράδοση, κατ' ἐπέκταση δὲ ἐν γένει ἡ κατὰ τὸν Μεσαίωνα σχηματισθεῖσα καὶ καταγραφεῖσα ὑπὸ τὴν ροπή κυρίως τοῦ νεοπλατωνισμοῦ ἰουδαϊκὴ μυστηριώδης διδασκαλία.

134. **Ἀγρίππας** (Ερρίκος-Κορνήλιος Agrippa τοῦ Nettesheim), γερμανός, γεννηθεὶς στήν Κολωνία τὸ 1526 ἀπὸ οἰκογένειαν μικρῶν εὐγενῶν. Ὑπῆρξε ἓνα τῶν ἐκπληκτικωτέρων πνευμάτων τοῦ 16ου αἰῶνος καὶ ἀντιπροσωπευτικὸς τύπος τοῦ πνεύματος τῆς ἐποχῆς του, ἀλληλοδιαδόχως εὐπιστος καὶ σκεπτικός, ἐνθουσιώδης καὶ δύσπιστος, ἐξ

ἴσου ἀχαλίνωτος σέ ἀρνήσεις καὶ τὴν πίστη του. Τὰ δύο κυριώτερα ἔργα του ἀφιερώνονται τὸ ἓνα στήν ὑπεράσπιση τῆς μαγείας καὶ τὸ ἄλλο στήν ἀπόδειξη τῆς ματαιότητος τῆς ἐπιστήμης. Ἡ ζωὴ του ὑπῆρξε ἄκρως περιπετειώδης. Κατηγορήθηκε ὡς μάγος καὶ ἐξαναγκάσθηκε σέ φυγὴν, κατέφυγε δὲ τὸ 1518 στὸ Μείζ, ὅπου ἐκτελοῦσε καθήκοντα συνδίκου καὶ δικηγόρου τῆς πόλεως. Κατηγορηθεὶς ἐκ νέου γιὰ μαγείαν, κατέφυγε στήν Γενεύη, ὅπου διορίσθηκε ἱατρός τῆς Λουίζας τῆς Σαβοΐας. Ἐπειτα μετέβη στήν Ἀμβέρσα, ὅπου ἐξέδωσε τὸ 1539 τὰ δύο μεγάλα ἔργα του: «*Περὶ τῆς ματαιότητος τῶν ἐπιστημῶν*» καὶ «*Περὶ τῆς ἀποκρύφου φιλοσοφίας*», ἔνεκα τῶν ὁποίων ἐφυλακίσθη ἐπὶ ἓνα ἔτος. Στὸν πρῶτο ἔργο, ὁ Ἀγρίππας ὑποστηρίζει ὅτι ὅλες οἱ ἐπιστῆμες εἶναι μάταιες καὶ ἐπιτίθενται δρυμύτητα κατ' αὐτῶν. Ἡ φιλολογία, ἡ θεολογία, ἡ ἱατρικὴ, τὸ δίκαιο εἶναι σειρὰ σφαλμάτων καὶ παραδοξολογιῶν καὶ ἀντὶ νὰ ἀσχολούμεθα μὲ τὴν μελέτη αὐτῶν, εἶναι προτιμώτερο νὰ ἀφεθοῦμε στὸν Θεό, ὁ ὁποῖος ὁμιλεῖ πρὸς ἐμᾶς διὰ τῶν Ἀγίων Γραφῶν. Στὸ δεύτερο ἔργο του, προσπαθεῖ ὁ Ἀγρίππας, νὰ ἀποδείξει ὅτι ἡ μαγεία εἶναι ἀληθὴς ἐπιστήμη, τὸ στεφάνωμα καὶ ὁ σκοπὸς ὅλων τῶν ἄλλων. Μεταξὺ μαγείας καὶ θείας ἀποκαλύψεως οὐδεμία ἀντίθεση ὑπάρχει. Ἡ μαγεία μᾶς ἀνυψώνει ἀπὸ τὴν γνώση τῆς φύσεως σὲ τὴν γνώση τῶν δυνάμεων, πού προκαλοῦν τὰ διάφορα φαινόμενα καὶ ἐκ τῆς γνώσεως αὐτῆς σὲ τὴν γνώση τῆς πρώτης ἀρχῆς τῶν πάντων, τὴν γνώση τοῦ Θεοῦ. Διαιρεῖ κατόπιν τὴν μαγείαν σέ φυσικὴ, οὐρανία καὶ θρησκευτικὴ. Τὸν μυθιστορηματικὸ βίον του ὁ Ἀγρίππας τερμάτισε τὸ 1534 ἢ 1535 εἰς Λυὼν ἢ Γρενόβλιν.

135. **Παράκελσος** (Φίλιππος Αὐρέολος Θεόφραστος Βομβάστ von Hohenheim), Ἑλβετός φιλόσοφος, ἱατρός καὶ ἀλχημιστής (1493-1511). Σπούδασε τὴν ἱατρικὴν στὴν Βασιλείαν καὶ πρὸς τελειοποίησίν του ἐπισκέφθηκε διάφορα πανεπιστήμια

τῆς Γερμανίας, Γαλλίας καὶ Ἰταλίας.

Ὅταν ἔπρεπε στὰ χέρια τῶν Τατάρων τοὺς δίδαξε τὴν ἀλχημείαν. Περιηγήθηκε τὴν Αἴγυπτον καὶ τὴν Τουρκίαν. Τὸ 1527 διορίσθηκε καθηγητὴς τοῦ ἐν Βασιλείᾳ πανεπιστημίου. Ἐπειδὴ ὅμως κυρήχθηκε κατὰ τῆς παλαιότερας ἱατρικῆς καὶ τῶν μεθόδων αὐτῆς καὶ δυσφήμησε τοὺς ἀρχαίους ἱατροὺς, ἐξαιρουμένου τοῦ Ἱπποκράτους, κίνησε τὴν ὀργὴν τῶν συγχρόνων ἱατρῶν καὶ τῶν συναδέλφων του, τῶν ὁποίων τὶς κατακρήσεις δριμύτως ἐπέκρινε, καὶ κατηγορήθηκε ὑπ' αὐτῶν ὡς ἀπατεῶν καὶ μάγος. Ἐτσι ἀναγκάσθηκε μετὰ ἓνα ἔτος νὰ καταφύγει στήν Γερμανίαν, ἀπὸ ὅπου ξεκίνησε πάλι τὶς περιπλανήσεις του παντοῦ καταδιωκόμενος ὑπὸ τοῦ φθόνου καὶ τοῦ μίσους τῶν ὁμοτέκνων του. Τελικῶς φονεύθηκε στὸ Σάλτσμπουργκ. Πίστευε στήν δύναμιν τῆς μαγείας, τὴν ἀλχημείαν καὶ τὴν ἀστρολογία καὶ ἐκ τῶν συγγραμμάτων του δὲν φαίνεται δικαιολογημένη ἡ κατηγορία ὅτι ἦταν ἄθεος καὶ μάγος. Ὡς φιλόσοφος ἦταν νεοπλατωνικός. Στὴν ἱατρικὴ ἄνοιξε νέες ὁδοὺς, ἐκτιμηθεὶς μετὰ θάνατον ὑπὸ πολλῶν Γάλλων καὶ Γερμανῶν ἱατρῶν.

136. **Καμπανέλλα** (Θωμᾶς Campanella), ἰταλὸς φιλόσοφος (1568 - 1639). Γεννήθηκε στήν Καλαβρίαν, σπούδασε στήν Νεάπολιν καὶ Κοζέντσαν φιλοσοφίαν καὶ φυσικὲς ἐπιστῆμες. Ὡς Δομινικανὸς μοναχὸς κατέστη ὑποπτος καὶ καταδικάσθηκε ὡς μάγος, ἀργότερα δὲ καὶ γιὰ συνωμοσίαν κατὰ τῆς ἰσπανικῆς κυριαρχίας, ἡ ὁποία κατεῖχε τότε τὸ βασίλειον τῶν Δύο Σικελιών. Συνελλήφθη, ὑπεβλήθη σέ βασανιστήρια καὶ καταδικάσθηκε σέ ἰσόβια δεσμά. Παρέμεινε φυλακισμένος 27 ἔτη. Ἀποφυλακίσθηκε κατόπιν ἐπιμόνου παρακλήσεως τοῦ Πάπα Οὐρβανοῦ Α' καὶ κατέφυγε κρυφὰ στήν Γαλλίαν, ὅπου ἔζησε μέχρι τοῦ θανάτου του. Ὁ Καμπανέλλα ἔγραψε στήν λατινικὴν περὶ τὰ 82 συγγράμματα, τὰ μισὰ σχεδόν στήν φυλακὴν. Τὸ κυριώτερον τῶν ἔργων του εἶναι τὸ: «*Ἡλιούπολις*» (Civitas Soli).

Ἐσένα, κόρη τοῦ Ἡφαίστου καὶ τῆς Ἀηννίας Γῆς,
ἔσένα ποὺ θέλεις νὰ βαδίσεις τὸν Ἡλιακὸ δρόμον τοῦ Ἀπολλωνίου Φωτός
καὶ νὰ ἐνδυθεῖς τὸ «Χρυσόμαλλο Δέρας»
ἔσένα ποὺ ζητεῖς τὴν βοήθειαν τῆς Θεᾶς Ἀθηνᾶς καὶ τοῦ Ὁρφέως,
καλεῖσαι νὰ κλείσεις τὰ μάτια καὶ νὰ περπατήσεις στὸ σκοτάδι,
καλεῖσαι νὰ δώσεις τὸν ὄρκον τῆς σιωπῆς καὶ ὕστερα...
Ἀργοναῦτα, προχώρα... μὴ φοβηθεῖς.
Δὲν ἔχει σημασίαν πόσο ἀργὰ πηγαίνει, φτάνει νὰ μὴ σταματᾷ, προχώρα,
«Κι ὅταν δεῖς τὰ σύννεφα νὰ διαλύονται τότε θ' ἀποκαλυφθεῖ τὸ βουνό»
μὴ φοβηθεῖς... γιατί «Ἀργῶ» εἶναι τὸ ἐσωτερικόν σου ταξίδι
καὶ Χρυσόμαλλο Δέρας ἡ κατανόησις τοῦ ἑαυτοῦ σου.
Καλὸ σου ταξίδι Ἀργοναῦτα καὶ νὰ θυμᾷσαι στήν Φύσιν ὅλα εἶναι τέλεια!

ΗΦΑΙΣΤΙΑ

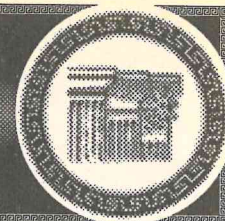

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΙΔΕΟΘΕΑΤΡΟΝ

Επικτήτου 1 & Πασιτέλους, Παγκράτι 116.35 τηλ.: 210 75.12.156
Στουρνάρη 57, Αθήναι, 104.32 τηλ.: 210 52.37.543, φάξ: 210.52.26.694

Όμρου:	ΙΛΙΑΣ	50
Όμρου:	ΟΔΥΣΣΕΙΑ	50
Όρφους:	ΥΜΝΟΙ - FRAGMENTA	10
Όρφους:	ΛΙΘΙΚΑ - ΑΡΓΟΝΑΥΤΙΚΑ	10
Όρφους:	ΙΕΡΟΣ ΛΟΓΟΣ	15
Εμπεδοκλέους:	ΑΠΑΝΤΑ - ΕΜΠΕΔΟΚΛΗΣ ΑΚΡΑΓΑΝΤΙΝΟΣ	10
Πινδάρου:	ΕΠΙΝΙΚΟΙ ΑΠΑΝΤΑ ΟΛΥΜΠΙΟΝΙΚΟΙ - ΝΕΜΕΟΝΙΚΟΙ - ΠΥΘΙΟΝΙΚΟΙ - ΙΣΘΜΙΟΝΙΚΟΙ	25
Σόλωνα:	ΑΡΧΑΙΟΝ ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ ΔΙΚΑΙΟΝ	16
Πλάτωνος:	ΑΠΟΛΟΓΙΑ ΣΩΚΡΑΤΟΥΣ	10
Πλάτωνος:	ΣΥΜΠΟΣΙΟΝ - ΦΑΙΔΡΟΣ (ΕΡΩΤΟΣ ΜΥΣΤΗΡΙΑ)	6
Πλάτωνος:	ΠΟΛΙΤΕΙΑ (περίληψις)	10
Πτολεμαίου:	ΤΕΤΡΑΒΙΒΛΟΣ - ΠΕΡΙ ΑΣΤΡΟΛΟΓΙΑΣ	12
Πορφυρίου:	ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΕΝ ΟΔΥΣΣΕΙΑ ΤΩΝ ΝΥΜΦΩΝ ΑΝΤΡΟΥ	8
Λουκιανού:	ΜΙΑ ΑΛΗΘΙΝΗ ΙΣΤΟΡΙΑ	
	ΤΟ ΤΑΞΙΔΙ ΣΤΗΝ ΣΕΛΗΝΗ ΚΑΙ Ο ΠΟΛΕΜΟΣ ΜΕ ΤΟΥΣ ΚΑΤΟΙΚΟΥΣ ΤΟΥ ΗΛΙΟΥ	6
Κέβητος:	ΠΙΝΑΞ - ΤΟ ΧΡΥΣΟΥΝ ΕΓΚΟΛΠΙΟΝ	7
Ίαμβλίκου:	ΤΑ ΘΕΟΛΟΓΟΥΜΕΝΑ ΤΗΣ ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΗΣ	11
Σαλουστίου:	ΠΕΡΙ ΘΕΩΝ ΚΑΙ ΚΟΣΜΟΥ	7
Ίουλιανού:	ΕΙΣ ΜΗΤΕΡΑ ΘΕΩΝ ΕΙΣ ΒΑΣΙΛΕΑ ΗΛΙΟΝ	9
Ίεροκλέους:	ΧΡΥΣΑ ΕΠΗ ΤΩΝ ΠΥΘΑΓΟΡΕΙΩΝ	9
Πυθαγορείων:	ΑΚΟΥΣΜΑΤΑ ΚΑΙ ΣΥΜΒΟΛΑ	6
	ΧΑΛΔΑΪΚΑ ΛΟΓΙΑ ΜΕ ΣΧΟΛΙΑ ΠΡΟΚΛΟΥ - Μ. ΨΕΛΛΟΥ - Π. ΓΡΑΒΙΓΓΕΡ	15
Πλάτωνος:	ΤΑ ΜΑΓΙΚΑ ΛΟΓΙΑ ΤΩΝ ΑΠΟ ΖΩΡΩΑΣΤΡΟΥ ΜΑΓΩΝ	6
Π. Γράβιγγερ:	Ο ΠΥΘΑΓΟΡΑΣ - Η ΜΥΣΤΙΚΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΤΟΥ ΠΥΘΑΓΟΡΙΣΜΟΥ	44
Π. Γράβιγγερ:	ΥΜΝΟΙ ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΟΙ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟΙ	
	ΤΩΝ ΑΡΧΑΙΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΜΥΣΤΩΝ	15
Π. Γράβιγγερ:	Η ΕΠΙΣΤΗΜΗ ΤΩΝ ΔΟΝΗΣΕΩΝ	12
Σακελλάριου:	ΠΥΘΑΓΟΡΑΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΟΣ ΤΩΝ ΑΙΩΝΩΝ	22
J. Mallinger:	ΤΑ ΜΥΣΤΙΚΑ ΤΩΝ ΠΥΘΑΓΟΡΕΙΩΝ - ΤΑ ΑΠΟΡΡΗΤΑΙΣ ΤΟΝ ΠΛΟΥΤΑΡΧΟΝ	11
Σ. Νάγου:	Ο ΚΑΤΟΙΚΟΣ ΤΟΥ ΣΥΜΠΑΝΤΟΣ	10
Σ. Νάγου:	ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΙΔΕΑΙ	6
Σ. Νάγου:	ΠΕΡΙ ΤΡΟΦΗΣ ΚΑΙ ΑΚΡΕΟΦΑΓΙΑΣ	8
Σ. Νάγου:	Η ΜΥΣΤΙΚΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΚΑΙ ΖΩΗ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ	10
Σ. Νάγου:	Η ΑΛΗΘΕΙΑ	
Βασίλη-Αδριανόπουλου:	ΤΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ ΚΑΙ ΤΟ ΙΔΑΝΙΚΟ ΠΟΛΙΤΕΥΜΑ-ΜΙΑ ΠΥΘΑΓΟΡΕΙΑ ΘΕΩΡΗΣΗ	18
Δ. Καλλέργη:	ΤΑ ΑΡΧΑΙΑ ΜΥΣΤΗΡΙΑ	9
Δ. Καλλέργη:	ΟΙ ΔΩΔΕΚΑ ΟΛΥΜΠΙΟΙ ΘΕΟΙ	10
Δ. Καλλέργη:	Ο ΝΟΥΣ, Η ΓΝΩΣΗ, Η ΨΥΧΗ ΚΑΙ ΤΟ ΠΝΕΥΜΑ	6
Δ. Καλλέργη:	ΥΜΗΤΤΟΣ - ΤΟ ΙΕΡΟΝ ΟΡΟΣ ΤΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ	6
N. Παράσκη:	Η ΖΩΗ ΜΕΤΑ ΘΑΝΑΤΟΝ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΚΑΙ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗ ΑΝΑΓΕΝΝΗΣΙΣ	6
Αδριανόπουλου:	ΑΡΧΑΙΟΙ ΕΛΛΗΝΕΣ ΦΙΛΟΣΟΦΟΙ	15
Αδριανόπουλου:	ΟΙ ΝΟΜΟΙ ΤΗΣ ΖΩΗΣ	8
Αδριανόπουλου:	Ο ΑΝΘΡΩΠΟΣ ΚΑΙ Η ΖΩΗ	18
Πλ. Δρακούλη:	ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΒΙΟΝΟΜΙΑΣ	9
Πλ. Δρακούλη:	ΦΩΣ ΕΚ ΤΩΝ ΕΝΔΟΝ	10
Ί. Βασιλή:	ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑΡΙΟΝ ΕΝΟΣ ΜΥΣΤΟΥ	12
Δ. Ίωαννίδη:	Η ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΤΩΝ ΠΥΘΑΓΟΡΕΙΩΝ	7
Δ. Ίωαννίδη:	ΟΙ ΠΥΘΑΓΟΡΙΔΕΣ	7
Σ. Μπογδάνου:	ΤΑ ΠΥΘΑΓΟΡΕΙΑ ΜΥΣΤΗΡΙΑ	10
Α. Τανάγρα:	Η ΘΡΗΣΚΕΙΑ ΤΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ	22

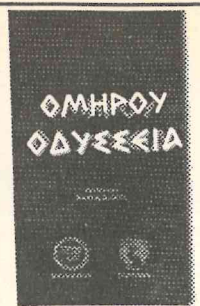
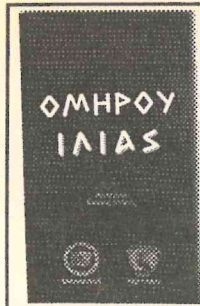
ΡΑΔΑΜΑΝΘΟΥ ΑΝΑΣΤΑΣΑΚΗ Ο ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΔΡΟΜΟΣ ΑΠΟΣΤΕΛΛΟΝΤΑΙ ΔΙΑ ΑΝΤΙΚΑΤΑΒΟΛΗΣ ΤΙΜΟΚΑΤΑΛΟΓΟΣ 2003 * Τιμές χωρίς ΦΠΑ 4%

C. Dupuis:	Η ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΤΟΥ ΜΥΘΟΥ ΤΟΥ ΗΛΙΟΥ & Ο ΧΡΙΣΤΟΣ	8
K. Κουρτίδου:	ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΜΥΣΤΗΡΙΑ	15
Άγνωστος:	Η ΜΥΘΗ ΤΟΥ ΔΙΑΓΟΡΑ (Πάπυρος Αιγυπτιακός για τὰ Ἐλευσίνια Μυστήρια)	6
Σ. Πιμπλή:	ΠΑΝΑΘΗΝΑΙΑ	6
K. Κακούρη:	ΔΙΟΝΥΣΙΑΚΑ	16
Άσπρακώπουλου:	ΤΟ ΜΥΣΤΙΚΟ ΤΟΥ ΟΙΔΙΠΟΔΑ	6
Ί. Κακριδή:	ΑΡΑΙ (ΚΑΤΑΡΑΙ - ΠΡΟΣΕΥΧΑΙ)	10
Γ. Βογιατζή:	ΚΟΥΡΗΤΕΣ - ΔΕΡΒΙΣΙΔΕΣ	8
Γ. Βογιατζή:	ΟΡΦΕΥΣ - ΠΑΓΓΑΙΟΝ - ΡΟΔΟΛΕΙΒΟΣ	8
Π. Καραγιάννης:	ΤΑ ΜΥΣΤΙΚΑ ΤΩΝ ΧΡΩΜΑΤΩΝ	28
Ε. Φλάμος:	ΜΥΣΤΙΚΑ ΚΑΙ ΑΠΟΚΡΥΦΑ	15
Έ. Δάγιου:	ΟΙ ΑΡΓΟΝΑΥΤΕΣ ΕΠΙΣΤΡΕΦΟΥΝ	15
Έ. Δάγιου:	Η ΛΥΤΡΩΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΜΗΘΕΑ	15
Νταϊάν Ρόμπινς:	ΤΕΛΟΣ ΔΕΝ ΕΙΜΑΣΤΕ ΜΟΝΟΙ - ΚΑΛΕΣΜΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΟΙΛΗ ΓΗ	14
Ή. Νικολούδη:	ΕΡΩΣ ΚΑΙ ΛΟΓΟΣ	10
Α. Χαλά:	Η ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΜΟΥ ΜΕ ΤΟΝ ΠΟΙΗΤΗ ΜΑΣ ΚΩΣΤΗ ΠΑΛΑΜΑ	10
Α. Χαλά:	Η ΑΠΟΚΡΥΦΟΣ ΔΙΑΤΑΞΙΣ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΑΛΦΑΒΗΤΟΥ	5
Β. Λαμπροπούλου:	ΧΟΡΟΣ ΚΑΙ ΑΡΜΟΝΙΑ - ΠΕΡΙ ΦΥΣΕΩΣ	7
Μ. Μάκρας:	ΓΝΩΡΙΣΕ ΤΗΝ ΨΥΧΗ ΣΟΥ ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΑΡΧΕΤΥΠΑ	10
Μ. Μάκρας:	ΟΙ ΑΠΕΝΑΝΤΙ ΚΑΙ ΤΑ ΚΥΚΛΑΜΙΝΑ	7
Μ. Μάκρας:	ΟΙ ΑΓΝΩΣΤΕΣ ΛΕΞΕΙΣ ΤΗΣ ΖΩΗΣ	8
Π. Βασιλειάδου:	Η ΠΛΑΤΩΝΙΚΗ ΜΕΤΑΦΥΣΙΚΗ	7
Α. Κελεσιδου:	ΣΠΟΥΔΕΣ ΨΥΧΗΣ (Προσωκρατικοί - Πλάτων - Ἀριστοτέλης)	10
Α. Κελεσιδου:	ΠΡΟΣΩΚΡΑΤΙΚΕΣ ΜΕΛΕΤΕΣ	10
Α. Γεωργιάδου:	ΠΟΡΦΥΡΙΟΥ ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΑΠΟΣΠΑΣΜΑΤΩΝ ΚΑΤΑ ΧΡΙΣΤΙΑΝΩΝ	7
Στασινοπούλου:	Η ΑΣΠΑΣΙΑ ΚΑΙ Η ΕΠΟΧΗ ΤΗΣ	8
N. Έλάτου:	Ο ΧΑΡΗΣ ΤΟΥ ΘΕΑΓΕΝΗ	
	Ίστορικό αφήγημα για παιδιά. Τό εκπαιδευτικό σύστημα τής αρχαίας Ἀθήνας καί Σπάρτης	11
Κωνσταντινίδη:	ΑΡΓΟΝΑΥΤΙΚΑ (παιδικό διήγημα)	6
Βαλλερά-Rickerson:	ΑΡΧΑΙΕΣ ΕΛΛΗΝΙΔΕΣ ΑΘΛΗΤΡΙΕΣ - ANCIENT GREEK WOMEN ATHLETES	
Anne Reese:	(Δίγλωσσο) ΕΛΛΗΝΙΚΑ - ΑΓΓΛΙΚΑ	20
Dido Kallergi:	ANCIENT HELLENIC MYSTERIES	10
Πάουλ Ντινναχ:	Η ΚΟΙΛΑΔΑ ΤΩΝ ΡΟΔΩΝ	48
P. Αναστασάκη:	ΕΙΚΟΝΕΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΘΕΩΝ	12
Α' τόμος 1°-8° τ.	ΣΥΛΛΕΚΤΙΚΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΙΔΕΟΘΕΑΤΡΟΝ	40
Β' τόμος 9°-16° τ.	ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ - ΜΥΘΟΛΟΓΙΑ - ΜΥΣΤΑΓΩΓΙΑ	40
Ί. Μιχαήλ:	Ο ΙΕΡΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ 7	12
Άρβανιτοπούλου:	ΕΠΙΓΡΑΦΙΚΗ	17
Ε. Σταμάτι:	Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΩΝ	6
Φ. Γαβρά:	ΦΙΛΟΛΑΟΣ Ο ΚΡΟΤΩΝΙΑΤΗΣ	....
K. Ρούτι:	ΥΠΕΡΒΑΤΙΚΗ ΕΠΤΑΛΟΓΙΑ	....
ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ:	ΙΔΕΟΘΕΑΤΡΟΝ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ - ΜΥΘΟΛΟΓΙΑ - ΜΥΣΤΑΓΩΓΙΑ	5

Ιστοσελίδα: <http://www.ideotheatron.gr> - e-mail: radamanthys@ideotheatron.gr

**Νέα μετάφραση
με προσέγγιση
της Όμηρικης
διαλέκτου
από τον
Κώστα Δούκα
μία ιστορική
έκδοση**
Με την συνεργασία του οίκου
"Γεωργιάδης"
50 EURO ΕΚΑΣΤΟΝ

**ΕΡΩΤΟΣ ΜΥΣΤΗΡΙΑ
ΠΛΑΤΩΝΟΣ
ΦΑΙΔΡΟΣ - ΣΥΜΠΟΣΙΟΝ**
"Από τον Έρωτά και
τον Ανδρόγυνον, τον Φι-
λόσοφον Έρωτα, και τό-
"Υπατον Κάλλος, έως την
Θείαν Έρωτικὴν Μανίαν,
τὴν μετξιν τῆς Ἀνθρωπίνης
Ψυχῆς μετὰ τοῦ Θεοῦ, με-
κος τὸν Διόνυσον. 6 EURO

11 EURO

**ΙΑΜΒΛΙΧΟΥ
ΤΑ ΘΕΟΛΟΓΟΥΜΕΝΑ
ΤΗΣ ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΗΣ**
"Η Πυθαγόρειος ἀριθμολογία ἦταν
Ἀριθμοσοφία ἐγκλείουσα βαθύτατες
μυστικές ἀλήθειες, διδασκόμενες στὰ
μυστηριακὰ σκηνώματα τῆς ἀρχαιότη-
τος. Στὸ ἔργο αὐτὸ ἀναπτύσσονται οἱ
θεεῖς ἰδιότητες τῶν 10 πρώτων ἀριθμῶν.

6 EURO

**ΠΛΗΘΩΝΟΣ
ΤΑ ΜΑΓΙΚΑ ΛΟΓΙΑ
ΤΩΝ ΑΠΟ
ΖΩΡΟΑΣΤΡΟΥ ΜΑΓΩΝ**

"Ἐρὴ Λογοτεχνία μεγάλης ἀξίας, ἡ ὁποία
διδάσκεται ἐντὸς τῶν σχολῶν σὲ ὑψηλὰ
ἐπίπεδα μαθητείας.

10 EURO

**ΟΡΦΕΟΣ ΥΜΝΟΙ
FRAGMENTA**

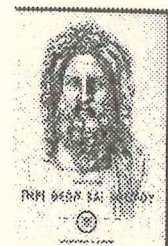
"Ὅλοι οἱ ἱεροὶ ὕμνοι τοῦ Ὀρφέως στὸ
ἀρχαῖο κείμενο καὶ στίχο πρὸς στίχο
μετάφραση, με πλούσιο σχολιασμό,
ὕμνους τοῦ Πρόκλου, Καλλιμάχου καὶ
σημαντικὲς πληροφορίες γιὰ τὸ ἀρχαῖο
ἐλληνικὸ μνηολόγιο. Ἐπίσης τὰ διασω-
θέντα ἀποσπάσματα ἀπὸ τὴν ΚΔ'
ραψωδία τοῦ Ὀρφέως.

10 EURO

**ΠΛΑΤΩΝΟΣ
ΑΠΟΛΟΓΙΑ ΣΩΚΡΑΤΟΥΣ**

Ἀρχαῖο κείμενο, μετάφραση. Τὸ βιβλίο
περιλαμβάνει: τὴν ζωὴ καὶ τὸ ἔργο τοῦ
Σωκράτους, τὴν σκέψη του με τὸν
Πλάτωνα, τὸ ἱστορικὸ πλαίσιο τῆς
δίκης, τοὺς λόγους πού καταδικάστηκε
σὲ θάνατο, ποῖο ἦταν τὸ δαιμόνιό του.
Σχόλια: Δ. Λαερτίου, Χρ. Μαλεβίση, Ρ.
Ἀναστασάκη, F. Nietzsche.

7 EURO

**ΣΑΛΟΥΣΤΙΟΥ
ΠΕΡΙ ΘΕΩΝ ΚΑΙ ΚΟΣΜΟΥ**

Σύνοψις τῶν βασικῶν ἀρχῶν τῆς
ΑΡΧΑΙΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΘΡΗΣΚΕΙΑΣ
καὶ τῆς Μυστηριακῆς καὶ Μεταφυσικῆς
διδασκαλίας περὶ Θεῶν καὶ Κόσμου,
ἀνθρώπου, ψυχῆς καὶ εἰμαρμένης.

44 EURO

**Π. ΓΡΑΒΙΓΓΕΡ
Ο ΠΥΘΑΓΟΡΑΣ
Η ΜΥΣΤΙΚΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ
ΤΟΥ ΠΥΘΑΓΟΡΙΣΜΟΥ**

"Η μυστικὴ διδασκαλία τοῦ Πυθαγο-
ρισμοῦ ὅπως παρουσιάζεται μέσα ἀπὸ
τοὺς Νεοπυθαγορείους φιλοσόφους
καὶ ἀποκοδικωποεῖται ἀπὸ τὸν ἐμβρι-
θέστατο ἐρευνητὴ Π. Γράβιγγερ.

10 EURO

**ΟΡΦΕΟΣ
ΑΡΓΟΝΑΥΤΙΚΑ - ΛΙΘΙΚΑ**

Ἀρχαῖο κείμενο - μετάφραση
Ἐπὶ πλέον ἀναλυτικὴ παρουσίαση
τῆς Ἀργοναυτικῆς ἐκστρατείας -
πίνακες καὶ ἀποσυμβολισμός.

"Η χρῆσις τῶν λίθων ἀπὸ τὸν Ὀρφέα.

20 EURO

**ANNA RHZ - E. ΒΑΛΛΕΡΑ
ΑΡΧΑΙΕΣ ΕΛΛΗΝΙΔΕΣ
ΑΘΛΗΤΡΙΕΣ**

ANCIENT GREEK WOMEN ATHLETES
Τὸ βιβλίο τεκμηριώνει τὴν συμμετοχὴ
τῶν γυναικῶν τῆς Ἀρχαίας Ἑλλάδος
στὸν ἀθλητισμό, σὲ ἀγῶνες καὶ ἐορτές,
συμβάλλοντας στὴν συνολικὴ ἀνασκευὴ
τῆς ἱστορικῆς εἰκόνας τῶν γυναικῶν, ὡς
ἀτόμων με ἱκανότητες, ἀνεξάρτητη σκέψη
καὶ πολὺτιμη συνεισφορά στὴν κοινωνία.

9 EURO

**ΙΟΥΛΙΑΝΟΥ
ΕΙΣ ΜΗΤΕΡΑ ΘΕΩΝ
ΕΙΣ ΒΑΣΙΛΕΑ ΗΛΙΟΥ**

Δύο ἀριστουργηματικὰ ἔργα τοῦ τελευ-
ταίου υπερμάχου τοῦ Ἑλληνισμοῦ. Τὸ
πρῶτο ἀπτεταὶ τοῦ μύθου Ἄττιος-Κυθ-
ῆς, τῆς οἰκουμένης μητρός τῶν Θεῶν,
ἐνῶ στὸ δεύτερο ἐπιχειρεῖ τὴν μυστικὴ
ἀνάλυση τοῦ συμβολισμοῦ τοῦ Ἡλίου.

15 EURO

**Π. ΓΡΑΒΙΓΓΕΡ
ΥΜΝΟΙ ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΟΙ
ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟΙ
ΤΩΝ ΑΡΧΑΙΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
ΜΥΣΤΩΝ**

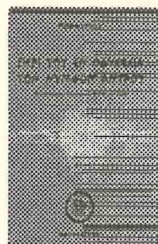
Οἱ ἐν λόγῳ ὕμνοι, οἱ ὁποῖοι εἶχαν κατ'
ἐξοκὴν λειτουργικὸ καὶ λατρευτικὸ
χαρακτῆρα, ἦσαν προϊόν εἴτε ἐξάρσεως
τοῦ πνεύματος θεοφορήτων ἀνδρῶν,
εἴτε ἐμπνεύσεως ἐκ Θεῶν Πηγῶν.

10 EURO

**Α. ΚΕΛΕΣΙΔΟΥ
ΕΜΠΕΔΟΚΛΗΣ Ο ΑΚΡΑΓΑΝΤΙΝΟΣ**

Ἔργασις τῆς δ/ντριας τοῦ Κ. Φιλοσοφίας τῆς
Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν κ. Ἀ. Κελεσιδοῦ ἐπ'ἀνω
στὰ ἀδημοσίευτα ἀποσπάσματα τοῦ Ἐμπε-
δοκλέους με πρόλογο τοῦ Ἀκαδημαϊκοῦ κ. Ε.
Μουτσόπουλου. Ἀρχαῖο κείμενο, ἐμμετρὴ
μετάφραση, σχόλια καὶ ἐπιλεγόμενα,
γλωσσάρια ἀρχαίων ὄρων καὶ ἀπόδοση γιὰ
πρῶτη φορά παγκοσμίως στὰ νέα ἐλληνικά,
γαλλικά καὶ πολωνικά.

8 EURO

**ΠΟΡΦΥΡΙΟΥ
ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΕΝ ΟΔΥΣΣΕΙΑ
ΤΩΝ ΝΥΜΦΩΝ ΑΝΤΡΟΥ**

Κυκλοφορεῖ πρῶτη φορά τὸ κορυφαῖο
φιλοσοφικὸ-θεολογικὸ ἔργο τοῦ Πορφυ-
ρίου. Ἐνα ἀπὸ τὰ κύρια ἔργα τῆς θρη-
σκευτικῆς Νεοπλατωνικῆς παραδόσεως.
Γέμει Μυστηριακῶν καὶ ἀπορρήτων
ἀληθειῶν γιὰ τὴν πορεία τῆς ψυχῆς μετὰ
θάνατον, ἀποσυμβολίζοντας μέρος τῆς
μυστικῆς διδασκαλίας τοῦ Ὀμήρου.

9 EURO

**ΙΕΡΟΚΛΕΟΥΣ
ΣΧΟΛΙΑ ΕΙΣ ΤΑ ΧΡΥΣΑ
ΕΠΗ ΤΩΝ ΠΥΘΑΓΟΡΕΙΩΝ**

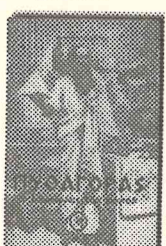
Σχόλια τοῦ νεοπλατωνικοῦ φιλοσόφου Ἱερο-
κλέους στὸ ἱερώτερο Εὐαγγέλιο τῆς Ἑλλη-
νικῆς Μυσταγωγίας, τὰ ΧΡΥΣΑ ΕΠΗ, ἀπα-
ραίτητα σὲ ὅποιον θέλει νὰ ἐμβαθύνει στὴν
πρακτικὴ μυστικὴ ἀγωγή τοῦ ἀνθρώπου
καὶ νὰ ἐφαρμόσει στὸν βίον του τίς ἐπὶ ἀρε-
τές, ὥστε νὰ καταστῇ θεὸς ἀμβροτος, οὐκέτι
θνητός.

12 EURO

**ΠΥΘΑΓΟΡΕΙΩΝ
ΑΚΟΥΣΜΑΤΑ
ΚΑΙ ΣΥΜΒΟΛΑ**

Παρατίθενται περὶ τὰ 100 ἀληθῶς
ἀριστουργηματικὰ πυθαγόρεια ἀπο-
φθέγματα στὴν πρωταρχικὴ τους
ἀρχαία ἐλληνικὴ διατύπωση με σύν-
τομα σχόλια διαφόρων διανοητῶν.

22 EURO

**Γ. ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΟΥ
Ο ΔΙΔΑΣΚΑΛΟΣ ΤΩΝ ΑΙΩΝΩΝ**
"Ο καθ/ης Φιλοσοφίας Γ. Σακελλαρίου
ἀναλύει ΟΛΟ ΤΟ ΜΥΗΤΙΚΟ ΚΑΙ ΕΚ-
ΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΤΟΥ ΠΥΘΑΓΟ-
ΡΑ. Πῶς μποροῦμε νὰ ἐφαρμόσουμε σήμε-
ρα τὸ ἠθικὸ του σύστημα. ΜΟΝΑΔΙΚΟ
ΠΡΑΚΤΙΚΟ ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ ΑΥΤΟΓΝΩΣΙΑΣ
ΚΑΙ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗΣ ΑΝΕΛΙΞΗΣ ΜΕΣΩ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΠΑΡΑΔΟΣΕΩΣ.

25 EURO

**ΠΙΝΔΑΡΟΣ
ΕΠΙΜΙΚΟΙ - ΑΠΑΝΤΑ
ΠΥΘΙΟΝΙΚΟΙ - ΝΕΜΕΟΝΙΚΟΙ
ΙΣΘΜΙΟΝΙΚΟΙ - ΟΛΥΜΠΙΟΝΙΚΟΙ
ΥΜΝΟΙ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΝΙΚΗΤΑΣ ΤΩΝ
ΑΡΧΑΙΩΝ ΑΘΛΗΤΙΚΩΝ ΑΓΩΝΩΝ
ΟΛΥΜΠΙΑΣ - ΔΕΛΦΩΝ - ΝΕΜΕΑΣ -
ΙΣΘΜΟΥ ΤΗΣ ΚΟΡΙΝΘΟΥ. ΕΚΤΕΛΗ
ΠΡΟΛΕΓΟΜΕΝΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΖΩΗ ΚΑΙ
ΤΟ ΕΡΓΟ ΤΟΥ ΠΙΝΔΑΡΟΥ. ΑΡΧΑΙΟ
ΚΕΙΜΕΝΟ ΕΜΜΕΤΡΗ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ
ΕΙΣΔΑΓΓΗ - ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ: Ι. ΛΑΖΑΝΑ**

6 EURO

**ΛΟΥΚΙΑΝΟΥ
ΜΙΑ ΑΛΗΘΙΝΗ ΙΣΤΟΡΙΑ
ΤΟ ΤΑΞΙΔΙ
ΣΤΗΝ ΣΕΛΗΝΗ
ΚΑΙ Ο ΠΟΛΕΜΟΣ
ΜΕ ΤΟΥΣ ΚΑΤΟΙΚΟΥΣ
ΤΟΥ ΗΛΙΟΥ**

6 EURO

**ΚΕΒΗΤΟΣ
Ο ΠΙΝΑΞ**

"Η ΤΟ ΧΡΥΣΟΥΝ ΕΓΚΟΛΠΙΟΝ
ΑΥΤΟΜΑΘΕΙΑΣ
ΣΥΝΘΕΣΗ ΠΥΘΑΓΟΡΕΙΟΥ ΚΑΙ
ΣΩΚΡΑΤΙΚΗΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ
ΗΘΙΚΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ

16 EURO

**ΑΡΧΑΙΟΝ
ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ ΔΙΚΑΙΟΝ
ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ - ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ**

"Η ζωὴ καὶ τὸ ἔργο τοῦ Σόλωνα. Ὁ
Σόλων καὶ οἱ οἰκονομικὲς του με-
ταρρυθμίσεις. Διασωθέντα ἀποσπά-
σματα τοῦ Σόλωνα. Συλλογὴ νομοθε-
τημάτων. Μετάφραση, σχόλια. Ἀναλυ-
τικὸς πίναξ Δικαίου.

7 EURO

15 EURO

ΧΑΛΔΑΪΚΑ ΛΟΓΙΑ

Τὸ δυσκολώτερο θεολογικὸ κείμενο
τῆς ἐποχῆς τῶν Νεοπλατωνικῶν
διαφωτίζεται ἀπὸ τὰ σχόλια: ΠΡΟ-
ΚΛΟΥ (ἀποσπάσματα Χαλδαϊκῆς Φιλο-
σοφίας), Μιχ. Ψελλοῦ, Π. Γράβιγγερ,
Π. Μαρίνη. Τὸ βιβλίο - σύμβουλος
δλων τῶν Ἑλλήνων φιλοσόφων.

11 EURO

**Jean Mallinger
ΤΑ ΜΥΣΤΙΚΑ
ΤΩΝ ΠΥΘΑΓΟΡΕΙΩΝ
ΤΑ ΑΠΟΡΡΗΤΑ
ΕΙΣ ΤΟΝ ΠΛΟΥΤΑΡΧΟΝ**

"Η καθόδος τῆς ψυχῆς. Ἡ πλάνη τῆς
καύσεως τῶν νεκρῶν. Γέφυρα μεταξὺ ζώ-
ντων καὶ νεκρῶν. Τὰ ἀπόρρητα τοῦ ζῶντος
πυρός. Τὰ ἀπόρρητα τοῦ Ἄδου. Τὰ μυστικά
τῶν ζώντων ἀγαλμάτων τῶν θεῶν.

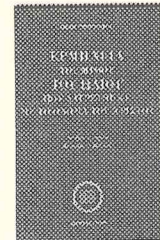
10 EURO

12 EURO

7 EURO

8 EURO

15 EURO

6 EURO

ΠΛΑΤΩΝΟΣ ΔΡΑΚΟΥΛΗ ΦΩΣ ΕΚ ΤΩΝ ΕΝΔΟΝ

Ἡ ἐσωτερικὴ ἐρμηνεία τῶν συμβόλων τοῦ ἄρρενος καὶ τοῦ θήλεος, τοῦ ἀπατακοῦ μεγάλου νόμου τῆς Φύσεως πρὸς παραγωγὴν τελειότητος. Ἐνα ἐξαιρετικὰ σημαντικό κείμενο πού θέτει τίς βάσεις γιὰ τὴν σωστὴ θεώρηση τοῦ ἀνθρώπου σέ ὅλα του τὰ ἐπίπεδα στὴν διαχρονικὴ ἐσωτερικὴ τὸν ἐξέλιξη.

Ι. ΒΑΣΙΛΗ ΤΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑΡΙΟΝ ΕΝΟΣ ΜΥΣΤΟΥ

ΣΕ ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΟΛΗ Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ
Ἐνας Πυθαγόρειος φιλόσοφος διδάσκει σέ ἕνα μαθητὴ τοῦ ὅλη τὴν διδασκίαν τῆς ἑλληνικῆς φιλοσοφίας καὶ μυσταγωγίας ἀπὸ τὸν Ὀρφέα ἕως τὸν 206 αἰῶνα καὶ τὸν μυστὴ στὴν ἑλληνικὴ σκέψη καὶ τὴν πρακτικὴ ἐφαρμογὴ τῆς.

Ι. ΒΑΣΙΛΗ ΤΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ ΚΑΙ ΟΙ ΦΥΣΙΟΚΡΑΤΙΚΕΣ ΤΟΥΣ ΒΑΣΕΙΣ

Γιὰ νὰ διεκδικήσῃ ὁ ἄνθρωπος τὰ δικαιώματά του πρέπει νὰ τὰ γνωρίζῃ. Ὁ ἄνθρωπος ἀποτελεῖ στὴν Φύση αὐτόνομο καὶ ἐνσυνείδητο ὄντοτητα καὶ ἐξελίσσεται προσαρμοζόμενος πρὸς τὸν Φυσικὸν Νόμον.

Κ. ΔΟΥΡΙΣ

Η ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΤΟΥ ΜΥΘΟΥ ΤΟΥ ΗΛΙΟΥ ΠΟΥ ΛΑΤΡΕΥΘΗΚΕ ΜΕ ΤΟ ΟΝΟΜΑ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ

Ὁ γνωστός μαθηματικὸς καὶ διαφωτιστὴς τῆς Γαλλικῆς Ἐπαναστάσεως ἐρμηνεύει μὲ πληθώρα τεκμηριώσεων τὴν Χριστιανικὴ ὡς καθαρὰ ἡλιακὴ λατρεία. Τὸ βιβλίο κάμκε στὴν πυρὰ ὅταν ἐξεδόθη γιὰ πρώτη φορά.

Κ. ΚΟΥΡΤΙΔΟΥ ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΜΥΣΤΗΡΙΑ

Ἡ πλέον ἔγκυρος μελέτη γιὰ τὰ Μυστήρια Περιλαμβάνει ὅλα τὰ ἀποσπάσματα τῆς ἀρχαίας ἑλληνικῆς γραμματείας γιὰ **ΟΡΦΙΚΑ - ΚΑΒΕΙΡΙΑ ΔΙΟΝΥΣΙΑ - ΕΛΕΥΣΙΝΙΑ**

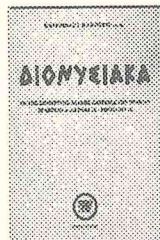
ΑΓΝΩΣΤΟΥ

Η ΜΥΘΗ ΤΟΥ ΔΙΑΓΟΡΑ

Ἐνας αἰγυπτιακὸς πάπυρος πού βρέθηκε στὴν Κοιλιάδα τῶν τάφων, ἀποκαλύπτει ὅλο τὸ μυστικὸ δρώμενο τῶν Ἐλευσινίων Μυστηρίων, τὸ ὁποῖο συνάδει ἀπολύτως μὲ τίς ἀρχαίες πηγές (βλ. **ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΜΥΣΤΗΡΙΑ** ὑπὸ Κ. Κουρτίδου).

6 EURO

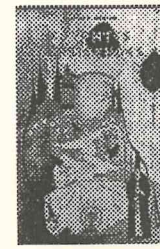
16 EURO

6 EURO

10 EURO

8 EURO

8 EURO

ΣΠΥΡΟΥ ΠΙΜΠΛΗ ΠΑΝΑΘΗΝΑΙΑ

Τελετή - Συμβολισμός - Διαμόρφωσης καὶ ὁργάνωσης τῶν Παναθηναίων. Ἀγῶνες καὶ Πομπή. Ἡ μοναδικὴ πραγματεία πού ἀναλύει τὴν μεγάλῃ ἐορτῇ καὶ τὸν συμβολισμό τῶν Παναθηναίων.

Α. ΚΑΚΟΥΡΗ ΔΙΟΝΥΣΙΑΚΑ

Ἡ κλασικὴ πραγματεία τῆς μεγάλῃς ἀνθρωπολόγου! Διδακτορικὴ διατριβὴ γιὰ τὰ **ΑΝΑΣΤΕΝΑΡΙΑ** καὶ τὴν σχέση τους μὲ τὰ Διονυσιακὰ Μυστήρια.

Α. ΑΣΗΜΑΚΟΠΟΥΛΟΥ ΤΟ ΜΥΣΤΙΚΟ ΤΟΥ ΟΙΔΙΠΟΔΑ

Φιλοσοφικὸ δοκίμιο. Ἀποκαλυπτικὴ ἐσωτερικὴ ἀνάλυση, ἀποσυμβολισμός καὶ συνέχεια τοῦ **ΟΙΔΙΠΟΔΑ ΤΥΡΑΝΝΟΥ** καὶ **ΟΙΔΙΠΟΔΑ ΕΠΙΚΟΛΩΝΟΥ** τοῦ Σοφοκλέους. Δραματουργικὴ ἐπεξεργασία Ραδάμανθυ Ἀναστασάκη.

Ι. Θ. ΚΑΚΡΙΑΗ ΑΡΑΙ

Μυθολογικὴ μελέτη γιὰ τίς προσευχές καὶ τίς κατάρες. Τὸ βιβλίο ζητεῖ νὰ καθορίσῃ τὴν σημασία καὶ τὴν προέλευση ἑνὸς σημαντικοῦ στοιχείου στὴς ἑλληνικὲς παραδόσεις, τῆς ἀρᾶς-κατάρας, καὶ ὑπηρετεῖ μέσῳ πλήρους βιβλιογραφίας καὶ παραπομπῶν τὴν ἐπιστημονικὴ ἀλήθεια.

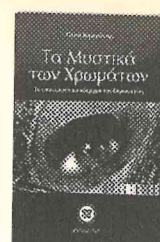
ΓΕΩΡΓΙΟΣ Ν. ΒΟΓΙΑΤΖΗΣ ΚΟΥΡΗΤΕΣ - ΔΕΡΒΙΣΣΗΔΕΣ

Ὁ Πέρσης φιλόσοφος καὶ Μυστικιστὴς Μεθιανὰ Τζελαδεδδίν - Ρουμὴ (Ρωμός ἢ Ἑλληνας) εἶναι ὁ ἱδρυτὴς τοῦ τάγματος τῶν «Περιστρεφόμενων Δερβίσηδων». Ὁ Ρουμὴ δέχθηκε αὐτοῦσια τὴν διδασκαλίαν τοῦ Πλάτωνα, τοῦ Πυθαγόρα καὶ τῶν Ἑλληνικῶν Μυστηρίων ἀπὸ τοὺς «Νεοπλατωνικοὺς» καὶ «Νεοπυθαγορείους» τῆς ἐποχῆς του.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Ν. ΒΟΓΙΑΤΖΗΣ

ΟΡΦΕΥΣ ΠΑΓΓΑΙΟΝ - ΡΟΔΟΛΕΙΒΟΣ

Νέα στοιχεῖα γιὰ τὸν θεοῦ Ὀρφέα, πού συνδέεται ἄμεσα μὲ τὴν Θράκη, τὸ ἱερὸν ὄρος Παγγαῖον καὶ τὴν πατρίδα του τὰ Λεῖβηθρα, ἐκεῖ ὅπου μύθηθηκε καὶ ὁ Πυθαγόρας.

28 EURO

15 EURO

15 EURO

15 EURO

14 EURO

10 EURO

ΠΑΝΟΣ ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΗΣ

ΤΑ ΜΥΣΤΙΚΑ ΤΩΝ ΧΡΩΜΑΤΩΝ

Τὸ ἀποκαλυπτικὸ
κόσμημα τῆς δημιουργίας
Τὰ πάντα γιὰ τὰ χρώματα!

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΦΛΑΜΟΥ ΜΥΣΤΙΚΑ ΚΑΙ ΑΠΟΚΡΥΦΑ

Ἐνα το μαγευτικὸ ταξίδι πέρα ἀπὸ τὸν περιορισμένο ὁρίζοντα τῶν αισθήσεων. Καθῆκον τῆς ἀποστολῆς μας, ὡς κῆρυκα τοῦ συμπαντικοῦ νοῦ πού μας ἔδωσε τὴν ευκαιρία νὰ ἀναπτύξουμε τὴν πνευματικὴ μας ὑπόσταση, εἶναι νὰ διαρρήξουμε τοὺς πέλους τῆς ἀγνοίας πού μας κρατοῦν δέσμους σὲ μιὰ φαινομενικὴ ἀπραξία καὶ νὰ ἐνεργοποιήσουμε τίς ιδιότητες πού προσιδίδουν στὸν ἀνὸ-θρῶσκα, ἄνθρωπο.

ΕΛΕΝΗΣ ΔΑΓΙΟΥ ΟΙ ΑΡΓΟΝΑΥΤΕΣ ΕΠΙΣΤΡΕΦΟΥΝ

Οἱ ἱπτάμενοι δίσκοι πού ἐμφανίζονται στὴν Γῆ ἀφήνουν γραπτὲς μαρτυρίες ὅτι εἶναι ἀπόγονοι τῶν Ἑλλήνων, πού ζοῦν ἐντὸς ἀτράκτου. Διέφυγαν στὸ διάστημα μετὰ τὴν Τιτανομαχία. Τὸ πλήρωμα τοῦ χρόνου ὅμως ἔφθασε καὶ ... οἱ ἀργοναυτὲς ἐπιστρέφουν.

ΕΛΕΝΗΣ ΔΑΓΙΟΥ Η ΛΥΤΡΩΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΜΗΘΕΑ

Ὁ μῦθος τοῦ Προμηθέα φανερώνει τὴν κατάβαση τοῦ Οὐρανίου Πυρός στὸν ἄνθρωπο γιὰ τὴν ἀπόκτηση τῆς Μυθικῆς Σοφίας. Ὁ Προμηθεὺς εἶναι ἡ φυλὴ τῶν Ἑλλήνων-οἱ Προμηθεῖς τῆς Γῆς! Τὸ κείμενο ἀποκαλύπτει τὴν κρυμμένη ἀλήθεια.

ΝΤΑΙΑΝ ΡΟΜΠΙΝΣ ΤΕΛΟΣ ΔΕΝ ΕΙΜΑΣΤΕ ΜΟΝΟΙ

Τὸ κάλεσμα βγαίνει πρὸς τὰ ἔξω ἀπὸ τὴν **ΚΟΙΛΗ Γῆ** καὶ τίς **ΥΠΟΓΕΙΕΣ ΠΟΛΕΙΣ!** Ἐξερευνηστε τὴν ζωὴ τῶν ἀνθρώπων τῆς χαμένης ἡπείρου, τῆς Λεμοῦριας, πού ζοῦν ὑπογείως ἔδω καὶ 12.000 χρόνια.

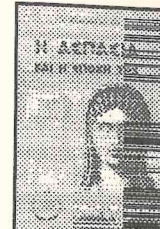
ΗΛΙΑ ΝΙΚΟΛΟΥΔΗ

ΕΡΩΣ ΚΑΙ ΛΟΓΟΣ

ΛΕΓΩ ΣΗΜΑΙΝΕΙ ΠΛΑΓΙΑΣΩ ΕΡΩΤΙΚΑ, Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΟΜΟΛΟΓΕΙ ΟΤΙ ΑΡΧΗ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ ΕΙΝΑΙ Ο ΛΟΓΟΣ - ΕΡΩΣ. Τὸ βιβλίο ἀπαντᾷ στὸ ἐρώτημα τῆς οὐσίας τοῦ ἀνθρώπου καὶ τοῦ κόσμου μέσω τῆς «σημαντικῆς» τῶν ἑλληνικῶν λέξεων καὶ τῆς «σκέψης» τῆς ἑλληνικῆς γλώσσας. Ἀποτελεῖ μαθητεία σκέψης μὲ δάσκαλο τὸν ἑλληνικὸ Λόγο.

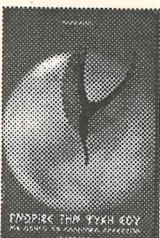
10 EURO

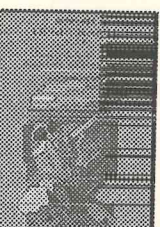
8 EURO

7 EURO

10 EURO

7 EURO

8 EURO

ΑΝΤΩΝΙΟΥ ΧΑΛΑ Η ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΜΟΥ ΜΕ ΤΟΝ ΠΟΙΗΤΗ ΜΑΣ ΚΩΣΤΗ ΠΑΛΑΜΑ

Ἐνα βιβλίο πού ἀποκαλύπτει τίς βαθύτατες ἐσωτερικὲς γνώσεις τοῦ μεγάλου μας ποιητοῦ.

Ε. ΣΤΑΣΙΝΟΠΟΥΛΟΥ Η ΑΣΠΑΣΙΑ ΚΑΙ Η ΕΠΟΧΗ ΤΗΣ

Μία σημαντικὴ τεκμηριωμένη μελέτη γιὰ τὴν Ἀσπασία καὶ τίς ἐταῖρες μέσα στὸ κοινωνικὸ πλαίσιο τῆς ἐποχῆς τους. Τὸ κείμενο παρέχει σημαντικὲς πληροφορίες γιὰ τὴν θέση τῶν γυναικῶν, τὴν κοινωνικὴ τους ὑπόσταση καὶ ἐκπαίδευση τὴν ἐποχὴ τοῦ Περικλέους ἀνὰ τὴν Ἑλλάδα.

ΒΟΥΛΑΣ ΛΑΜΠΡΟΠΟΥΛΟΥ ΠΕΡΙ ΦΥΣΕΩΣ ΧΟΡΟΣ ΚΑΙ ΑΡΜΟΝΙΑ

Φιλοσοφικὴ προσέγγιση τῆς ἁρμονίας τοῦ σύμπαντος καὶ τῶν ὄντων μέσα ἀπὸ τὴν μουσικὴ καὶ τὸν χορὸ.

ΜΑΙΡΗΣ ΜΑΚΡΑ ΓΝΩΡΙΣΕ ΤΗΝ ΨΥΧΗ ΣΟΥ ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΑΡΧΕΤΥΠΑ

Πρωτότυπη μέθοδος αὐτογνωσίας πού στηρίζεται στὴς ἑλληνικὲς ρίζες. Παρέχει γνώσεις γιὰ σημαντικοὺς νόμους ἰσορροπίας πού λειτουργοῦν στὸ σῶμα, στὴν ψυχικὴ σφαῖρα καὶ στὴν πραγματικότητα τῆς ζωῆς.

ΜΑΙΡΗΣ ΜΑΚΡΑ ΟΙ ΑΠΕΝΑΝΤΙ ΚΑΙ ΤΑ ΚΥΚΛΑΜΙΝΑ

Ἐνα παραμῦθι γιὰ μεγάλους μὲ ἀνοικτὴ καρδιά ἀλλὰ καὶ γιὰ παιδιὰ μὲ σοφία. Πανανθρώπινες ἀλήθειες ντύθηκαν τὴν ἀπλότητα τοῦ παραμυθιοῦ γιὰ νὰ μιλήσουν κατ'εὐθεῖαν στὴν ψυχὴ μας.

ΜΑΙΡΗΣ ΜΑΚΡΑ ΑΓΝΩΣΤΕΣ ΛΕΞΕΙΣ ΤΗΣ ΖΩΗΣ

Μυθιστόρημα στοχασμοῦ καὶ ἀγάπης. Ἐκτίμησης καὶ σεβασμοῦ γιὰ τὴν ἴδια τὴν ζωὴ καὶ τὸν ἄνθρωπο. Μὲ τὴν σφραγίδα τῆς ψυχῆς μας. Γιὰ νὰ μὴ γίνῃ ἡ ζωὴ μιὰ ὑπόθεση ἀπὸ «ἄγνωστες λέξεις».

7 EURO

10 EURO

9 EURO

6 EURO

**ΑΠΟΣΤΕΛΛΟΝΤΑΙ
ΔΙΑ ΑΝΤΙΚΑΤΑΒΟΛΗΣ
τηλ.: 210.52.37.543
τηλεομοιότυπον
210.52.26. 694**

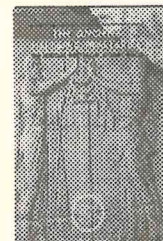
**ΗΧΟΓΡΑΦΗΜΕΝΕΣ
ΘΕΑΤΡΙΚΕΣ ΠΑΡΑΣΤΑΣΕΙΣ
μέ τόν
ΡΑΔΑΜΑΝΘΟΥ ΑΝΑΣΤΑΣΑΚΗ
ΑΡΧΑΙΑ ΚΕΙΜΕΝΑ - ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ
ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΜΟΥΣΙΚΗ**

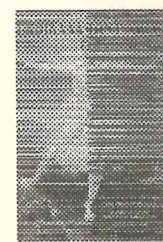
6 EURO

11 EURO

10 EURO

48 EURO

25 EURO

15 ΕΥΡΩ έκδοση

**Μ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗ
ΑΡΓΟΝΑΥΤΙΚΑ**
Μέ ένα μοναδικό αφηγηματικό τρόπο παρουσιάζονται όλα τα μυθολογικά στοιχεία που αφορούν την περίφημη 'Αργοναυτική' εκστρατεία. 'Από την προετοιμασία των 'Αργοναυτών με τον Κένταυρο Χείρωνα έως την αποθέωσή τους.

**ΝΩΝΤΑ ΕΛΑΤΟΥ
Ο ΧΑΡΗΣ ΤΟΥ ΘΕΑΓΕΝΗ**

ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ
'Ο Χάρης, ένα νέο αγόρι μās ξεναγεί στην κλασική 'Ελλάδα μέσα από την περιπετειώδη ζωή του. 'Ενα ολοζώντανο μάθημα ιστορίας που περιγράφει αναλυτικά τον τρόπο εκπαίδευσής των νέων στην 'Αθήνα αλλά και την Σπάρτη. 'Ενα βιβλίο που πρέπει να διαβάσουν όλα τα 'Ελληνόπουλα.

**DIDO KALLERGI
ANCIENT HELLENIC MYSTERIES**
The spiritual heritage of Hellas. The mysteries of the Great Mother Earth - The Mysteries of Idaean Zeus - The Corybantic Mysteries - The Labyrinthic Mysteries. OLYMPIA - DELFI - DODONA - ARGOS.

**Π. ΑΜΑΝΤΕΟΥΣ ΝΤΥΝΑΧ
Η ΚΟΙΛΑΔΑ ΤΩΝ ΡΟΔΩΝ**
Τό 1921 ο Ντύναχ, μετά από ένα ατύχημα είναι κλινικά νεκρός. 'Η συνειδήσή του διολισθαίνει μπροστά στο 3.906 μ.Χ. διατηρώντας όμως την συνείδηση του έαυτού του. και μās μεταφέρει τα ιστορικά γεγονότα που συγκλόνισαν την ανθρωπότητα από τό 2000 έως τό 4000 μ.Χ. 'Εκεί ο HOMO SAPIENS μεταμορφώνεται αποκτώντας την ΥΠΕΡΟΡΑΣΗ, σε HOMO OCCIDENTALIS-NOVUS, τον νέο άνθρωπο.

**Δημήτηρ Διαντίνη
ΓΚΕΜΜΑ - ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΟΛΥΧΡΟΜΙΟ - ΝΗΦΟΜΑΝΗΣ ΧΑΕΜΑ ΕΞΕΙΣΜΟΥ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΤΗΣ ΑΓΩΓΗΣ ΕΞΥΠΝΟΝ ΕΝΥΠΝΙΟΝ**

15 ΕΥΡΩ έκδοση

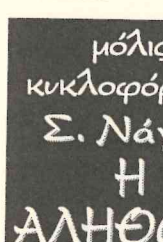
10 EURO

5 EURO

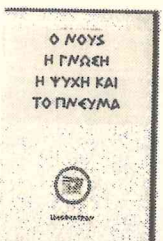
8 EURO

9 EURO

9 EURO

5 EURO

**ΣΠΥΡΙΔΩΝΟΣ ΝΑΓΟΥ
Ο ΚΑΤΟΙΚΟΣ ΤΟΥ ΣΥΜΠΑΝΤΟΣ**
'Όταν ο άνθρωπος είναι ενάρετος βοηθείται και γίνεται συνεργάτης των ανωτέρων αυτού συνειδήσεων, των συνειδήσεων οι οποίες συνέστησαν την Πνευματική 'Ιεραρχία, εις την κορυφήν της οποίας εφύσκειται 'Υπέρθεος 'Αρχων, χειριστής των Φυσικών και των Πνευματικών Νόμων διευθετών και εποπτεύων την τάξιν του Παντός, ο ΚΑΤΟΙΚΟΣ ΤΟΥ ΣΥΜΠΑΝΤΟΣ.

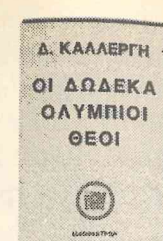
**ΣΠΥΡΙΔΩΝΟΣ ΝΑΓΟΥ
ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΙΔΕΑΙ**
'Η Πυθαγόρειος εξήγηση των φαινομένων της τηλεπάθειας και της επικοινωνίας με τον πνευματικό κόσμο.

**ΣΠΥΡΙΔΩΝΟΣ ΝΑΓΟΥ
ΠΕΡΙ ΤΡΟΦΗΣ ΚΑΙ ΑΚΡΕΟΦΑΓΙΑΣ**
ΠΑΣΑ ΑΝΑΜΟΡΦΩΣΙΣ ΑΡΧΕΤΑΙ ΑΠΟ ΤΟΥ ΣΤΟΜΑΧΟΥ
'Ενα κείμενο του Πυθαγορείου Διδασκάλου Σπυρίδωνος Νάγου επάνω στο θέμα της αποχής από τό κρέας ως πρώτου παράγοντος και προϋποθέσεως της συνειδητής ανεξίτητης της ψυχής του ανθρώπου.

**μόλις κυκλοφόρησε
Σ. Νάγου
Η ΑΛΗΘΕΙΑ**
**μόλις κυκλοφόρησε
Α. Ταράγγα
Η ΘΩΡΗΣΚΕΛΑ ΤΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ**

**ΔΙΔΩΣ ΚΑΛΛΕΡΓΗ
ΤΑ ΑΡΧΑΙΑ ΜΥΣΤΗΡΙΑ**
'Η πνευματική κληρονομιά της 'Ελλάδος. Τά μυστήρια της Μεγάλης Μπτέρας Ρέας - Γής, του 'Ιδαίου Διός, Κορυθανικά Μυστήρια, Λαβρινθικά Μυστήρια, 'Ολυμπία, Δελφοί, Δωδώνη, 'Αργος, Μαντεία, Χρηστήρια.

**ΔΙΔΩΣ ΚΑΛΛΕΡΓΗ
ΤΙ ΕΙΝΑΙ Ο ΝΟΥΣ,
Η ΓΝΩΣΗ, Η ΨΥΧΗ
ΚΑΙ ΤΟ ΠΝΕΥΜΑ**
Κατά την Πυθαγόρειο Διδασκαλία

10 EURO

5 EURO

15 EURO

8 EURO

18 EURO

9 EURO

**ΔΙΔΩΣ ΚΑΛΛΕΡΓΗ
ΟΙ 12 ΟΛΥΜΠΙΟΙ ΘΕΟΙ**
'Η πνευματική έννοια των 'Ελλήνων Θεών δέν βρίσκεται στις τελετές και τις πανηγύρεις με τις οποίες ικανοποιείται ή λαϊκή φαντασία.
ΑΝΑΛΥΣΗ ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΚΗ ΒΙΟΛΟΓΙΚΗ ΚΑΙ ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ ΤΩΝ ΣΥΜΒΟΛΙΣΜΩΝ ΤΩΝ 12 ΘΕΩΝ.

**Ν. ΠΑΡΑΣΧΗ
ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΚΑΙ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗ ΑΝΑΓΕΝΝΗΣΙΣ Η ΖΩΗ ΜΕΤΑ ΘΑΝΑΤΟΝ**
'Ενα μεστό κείμενο γιά την πορεία της ψυχής από την δημιουργία έως την θεοποίησή της σύμφωνα με την Πυθαγόρειο φιλοσοφία.

**ΑΝΤ. ΑΔΡΙΑΝΟΠΟΥΛΟΥ
ΑΡΧΑΙΟΙ ΕΛΛΗΝΕΣ ΦΙΛΟΣΟΦΟΙ**
Μία μοναδική πραγματεία και έσωτερική ανάλυση των διδασκάλων της ανθρωπότητας
ΟΡΦΕΥΣ - ΦΑΛΗΣ - ΑΝΑΣΙΜΑΝΔΡΟΣ ΑΝΑΣΙΜΕΝΗΣ - ΠΥΘΑΓΟΡΑΣ ΞΕΝΟΦΑΝΗΣ - ΠΑΡΜΕΝΙΔΗΣ - ΖΗΝΩΝ ΕΜΠΕΔΟΚΛΗΣ - ΗΡΑΚΛΕΙΤΟΣ - ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ - ΔΗΜΟΚΡΙΤΟΣ - ΕΞΟΚΡΑΤΗΣ - ΠΛΑΤΩΝ - ΕΤΑΙΡΙΚΟΙ

**ΑΝΤ. ΑΔΡΙΑΝΟΠΟΥΛΟΥ
ΟΙ ΝΟΜΟΙ ΤΗΣ ΖΩΗΣ**
ΟΙ ΝΟΜΟΙ ΤΗΣ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΥ ΖΩΗΣ Ο ΝΟΜΟΣ ΤΗΣ ΕΙΡΑΡΜΕΝΗΣ ΤΗΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ - ΤΗΣ ΑΓΑΠΗΣ ΤΗΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ - ΑΝΘΡΩΠΙΣΜΟΣ
Οι φυσικοί νόμοι που διέπουν την ζωή και τά εξεικτικά στάδια της ανθρωπίνης ψυχής από την γέννηση έως την θεοποίησή της σύμφωνα με την Πυθαγόρειο φιλοσοφία.

**ΑΝΤ. ΑΔΡΙΑΝΟΠΟΥΛΟΥ
Ο ΑΝΘΡΩΠΟΣ ΚΑΙ Η ΖΩΗ**
'Ενα μυητικό έργο. Διδάσκει την εφαρμογή των Θείων Φυσικών Νόμων στην καθημερινότητα, έρμηνεύοντας την Πυθαγόρειο Διδασκαλία. Πρέπει νά τό μελετήσετε!

**ΠΛΑΤΩΝΟΣ ΔΡΑΚΟΥΛΗ
ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΒΙΟΝΟΜΙΑΣ**
'Η έλκτική δύναμη του νοϋ έπηρεάζει καταλυτικά την ποιότητα της ζωής μας και τις συνθήκες που δημιουργούνται γύρω μας. Τό κείμενο αυτό δίδει κανόνες ζωής (νόμους του βίου) που καθορίζουν τό ΕΥ ΖΗΝ.

Ε' Έκδοση

ΠΡΑΞΕΙΣ ΠΑΝΙΚΟΥ

ΑΜΕΤΡΟΕΠΕΙΑ ΚΑΙ ΠΑΡΑΧΑΡΑΞΗ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΚΗΣ ΑΛΗΘΕΙΑΣ!
ΥΒΡΙΣ ΚΑΙ ΣΥΚΟΦΑΝΤΙΑ ΤΑ ΠΕΡΙ ΕΙΔΩΛΟΛΑΤΡΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ.
ΟΙ ΕΛΛΗΝΟΘΡΗΣΚΟΙ ΑΕΙ ΔΙΑΚΗΡΥΣΣΟΥΝ ΕΙΣ ΟΛΟΥΣ ΤΟΥΣ ΤΟΝΟΥΣ
ΟΤΙ ΕΙΝΑΙ ΠΝΕΥΜΑΤΟΔΟΞΟΙ ΦΥΣΙΟΛΑΤΡΕΣ ΚΑΙ ΙΔΕΟΛΑΤΡΕΣ.

Οἱ προκλήσεις τῶν συκοφαντούντων τὰ ἱερά καὶ ὅσια τῆς Ἑλληνοσύνης ἔχουν καὶ τὰ ὀριά τους. Ἡ ἀμεση ἀνάγκη ἢ ἀναγνώριση καὶ παρὰ τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους τῆς ἰσοτιμίας τῆς Πατρογονικῆς θρησκείας τῶν Ἑλλήνων πρὸς πᾶν ἄλλο ἐν Ἑλλάδι ὑπάρχον καὶ ἐρήμην τῶν Ἑλλήνων ἐπιβληθέν διὰ διαταγμάτων βυζαντικῶν διδασκτόρων καὶ ἐκτάκτων διοικητικῶν μέτρων ἐπὶ αὐτῶν δόγμα ξένου ἀγνώστου πρὸ χιλίων ἑξακοσίων ἐτῶν θρησκευματος.

Ποιὸς Ἕλλην θρησκευτὴς σεβόμενος στοιχειωδῶς τὸν ἑαυτοῦ πολὺ δὲ περισσότερο τοὺς αἰοδίμους προγόνους αὐτοῦ θά ἀποδεχόταν τὸν ὄρο Εἰδωλολάτρης ἢ νεοειδωλολάτρης τὸν ὁποῖον τοῦ προσάπτουν οἱ ἀντιδρώντες πρὸς τὴν διατρανουμένη ἀπαίτηση τῶν ἐχομένων τῆς πατρογονικῆς μας θρησκείας Ἑλλήνων γιὰ τὴν ἀνάκτηση παρ' αὐτῶν, ὡς διαδηλούντων τὴν λατρεία τους πρὸς τὴν Μητέρα Δημιουργὸ τοῦ Κόσμου καὶ τοὺς διατάκτες τοῦ Παγκοσμίου Νόμου Ἐνδοκοσμίου Θεοῦ τοῦ Ὀλυμπιακοῦ Δωδεκαθέου, ἐκείνων ἐκ τῶν θρησκευτικῶν μας στοιχείων τὰ ὁποῖα ἀνήκουν σὲ αὐτοὺς δικαιοδικῶς ὡς συνεχιστὲς τῆς μακραίωνης ἐθνικῆς θρησκευτικῆς μας παραδόσεως;

Ἐφόσον αὐτοὶ οἱ Ἕλληνες θρησκευτὲς δὲν τὸν ἀποδέχονται καὶ τὸν ἀπορρίπτουν μετὰ βδελυγμίας ὡς προσιδιάζοντος σὲ στερουμένους ἐλευθερίας, ψυχῆς καὶ γνώσεως δηλαδὴ σὲ ὑποτεταγμένους μαζέπες καὶ ὄχι στοὺς ἐλευθερόφρονες Ἕλληνες τότε γιὰ τοὺς ἐχθρευόμενους τὴν ἐθνικὴ μας θρησκεία καθυβρίζουν καὶ συκοφαντοῦν κάθε Ἑλληνότροπο στό θρήσκευμα ὡς Εἰδωλολάτρη; Ἐχουν νομίζουν τὸ δικαίωμα νὰ ὑβρίζουν καὶ νὰ συκοφαντοῦν καταχρώμενοι θρησκευτικῶν ἀξιωμάτων διεγείροντες ἐχθροπάθεια μετὰ ἀτόμων διαφόρου θρησκευτικῆς πίστεως καὶ νὰ προσβάλλουν τοὺς θρησκευτὲς καὶ τοὺς αἰρετοὺς λειτουργοὺς τῆς Ἐθνικῆς μας θρησκείας, τῆς γνωστότερης θρησκείας τοῦ κόσμου ἀνευ τῆς ἀντιμετωπίσεως τῶν σχετικῶν κυρώσεων τίς ὁποῖες προβλέπει τὸ δικαίωμα μας σύστημα;

Γιὰ τὴν κατέρχονται τόσο χαμηλὰ καὶ ἐπιχειροῦν μὲ τέτοιες μεθοδεύσεις νὰ σπιλώσουν τοὺς ἰδεολογικοὺς τοὺς ἀντιπάλους, αὐτοὺς ποὺ διαδηλοῦν ὅτι εἶναι Πνευματόδοξοι Φυσιολάτρεις ὅτι εἶναι Ἰδεολάτρεις καὶ Δωδεκαθεῖστες Ὀλυμπιστὲς καὶ ὅτι ἀπορρίπτουν τὸν ὄρο Εἰδωλολάτρης ὡς δεινὴ ὕβρις καὶ συκοφαντία; Γνωστοὶ Εἰδωλολάτρεις στὴν ἱστορία ὑπῆρξαν οἱ Ἑβραῖοῖοι, οἱ ὁποῖοι ἐλάτρευαν μὲχρι τοῦ φυλάρχου τῶν Ἑσρα, ἐντὸς τοῦ ναοῦ τοῦ ἀρχοντος τῶν ... χαρεμίων καὶ τῆς Μαύρης Μαγείας Σολομώντος ἕνα χάλκινο ὁμοίωμα ὄφως, ἀλλὰ καὶ ἐκτός αὐτοῦ ἕναν ἐκ χρυσοῦ ταῦρο, καθὼς ἐπίσης καὶ οἱ ἀδιάφοροι ἀνὰ τοὺς αἰῶνες ... λειψανολάτρεις εἰκονολάτρεις καὶ λιθολάτρεις (οἱ τλήμονες τῆς Μέσης Ἀνατολῆς κλπ.). Οἱ Ἕλληνες δὲν ὑπῆρξαν ποτέ τέτοιοι ὡς οἱ προαναφερθέντες, λάτρεις ὑπολειμμάτων βιολογικῆς ἀποσυνθέσεως σωμάτων, ἀσυμβάτων πρὸς τὴν Ἑλληνικὴ αἰσθητικὴ, κτισμάτων καὶ μετεωριτῶν λίθων ... Διότι οἱ τρέφοντες τέτοιο ἄβυσσάλιο μῖσος πρὸς τὴν πατρογονικὴ μας θρησκεία δὲν συνέρχονται καὶ δὲν συνειδητοποιοῦν τὴν ἀνάγκη τῆς προσαρμογῆς τους πρὸς τὸ δεδομένο ὅτι ὑπάρχουν ἀνὰ τὴν Ἑλλάδα πᾶσα σήμερα ἐθνικὲς ἐλληνικὲς θρησκευτικὲς κοινότητες, οἱ ὁποῖες λειτουργοῦν στὰ πλαίσια τῆς συνταγματικῆς τάξεως καὶ νομιμότητος καὶ θρησκευτὲς τῆς γνωστότερας θρησκείας τοῦ κόσμου. Καὶ ὅλοι ὀφείλουν νὰ σέβονται τίς ἀρχές τῆς Ἐλευθεροθρησκείας, ὅπως τίς διατύπωσε ὁ τραγικὸς ἐκεῖνος Αἰκίνιος, τὸν ὁποῖο τὸν ... ἔφαγε τὸ φάσγανό τοῦ συνάρχοντός του Κωνσταντίνου, στὴν Θεσσαλονίκῃ, διὰ τοῦ Διατάγματος τῶν Μεδιολάνων, διὰ τοῦ ὁποῖου ἐπετράπη στοὺς ὀπαδοὺς τῆς θρησκείας τῶν μαθητῶν τοῦ Ἰησοῦ νὰ λατρεύουν τὸν Θεό, τὸν ὁποῖο ἤθελαν ὑπὸ τὸ ὄρο ὅτι θά σέβονται καὶ αὐτοὶ τὰ θρησκευτικὰ δικαιώματα τῶν ἄλλων θρησκευτικῶν κοινοτήτων καὶ δὲν θά ἐνεργοῦν ἢ θά ἐπιδιώκουν τὴν κατῆχυσή τους ἐπ' αὐτῶν. Ταῦτα λέγει καὶ τὸ Σύνταγμα μας καὶ ὁ Χάρτης τῆς Οἰκουμένης Διακηρύξεως τῶν Ἀνθρωπίνων Δικαιωμάτων. *Β. Πελασγὸς Γούσιος*

ΤΗΛΕ ΦΩΣ ΚΑΝΑΛΙ 54 L.H.F. 735 ΜΗΖ & ΚΑΝΑΛΙ 57 L.H.F. 759 ΜΗΖ

ΕΛΛΑΣ! ΤΟ ΦΩΣ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ

ΠΑΡΑΓΩΓΗ - ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ: ΙΔΕΟΘΕΑΤΡΟΝ ΜΕ ΤΟΝ Ρ. ΑΝΑΣΤΑΣΑΚΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΥΡΥΝΟΜΗ ΓΑΒΡΑ
ΚΑΘΕ ΠΑΡΑΚΕΥΗ 22:15 - ΕΠΑΜΑΛΗΣΗ ΚΑΘΕ ΔΕΥΤΕΡΑ 14:00

Μαθήματα Έπιμορφώσεως μέ τόν 'Ραδάμανθυ 'Αναστασάκη

Ο ΗΛΙΑΚΟΣ-ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΗΡΩΙΚΟΣ ΔΡΟΜΟΣ

Κύκλου τε λῆξαι καί ἀναπνεῦσαι κακότητος
ΟΤΑΝ Η ΨΥΧΗ ΑΠΟΚΤΗΣΕΙ ΣΥΝΕΙΔΗΣΗ ΤΗΣ ΥΠΑΡΞΕΩΣ ΤΗΣ
Πρακτικά μαθήματα αὐτογνωσίας καί μυητικῆς ἀγωγῆς

ΓΝΩΘΙ ΣΑΥΤΟΝ

Μέ ὁδηγό τῶν Πυθαγορείων τά

ΧΡΥΣΑ ΕΠΗ

παρουσιάσις τῆς Πυθαγορείου Διδασκαλίας

Ἀπό τήν θεωρία στήν πράξη

ΕΤΟΥΡΝΑΡΗ 57, ΑΘΗΝΑΙ - ΕΠΙΚΤΗΤΟΥ 1, ΠΑΓΚΡΑΤΙ

ΤΗΛΕΦΩΝΙΑ-ΕΓΓΡΑΦΕΣ: 210.52.37.543, 210.75.12.156

ISSN 1108-832X

9 77110 832008

6 >

ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗ
ΑΘΗΝΑΙ Ε.Δ.Α.
ΕΤΕΡΟΛΟΓΙΟ
1524/2000

